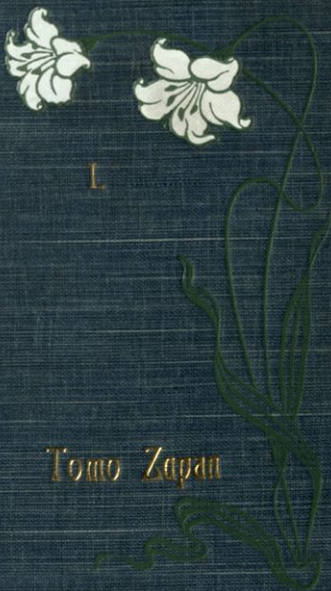

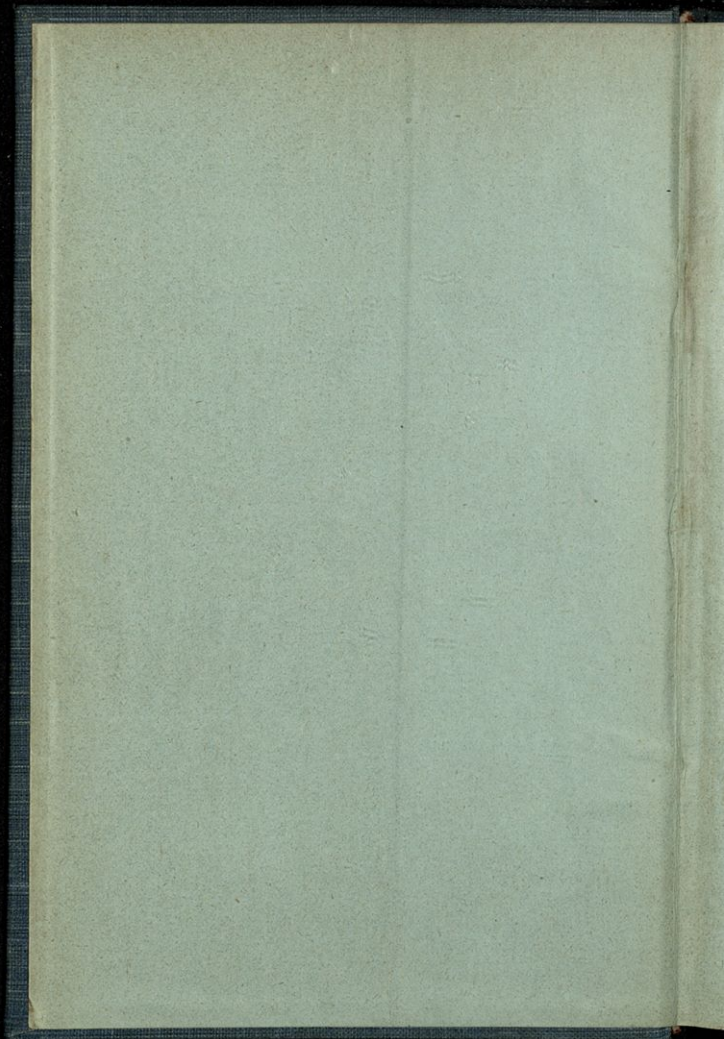
VII
837716
c

ropovedi

L

Tomo Zupan

Fr. Podkrajšek
Ljubljana 1905

Propovedi.

I.

Tomo Zupan.

Ljubljana, 1905.

Zalagatelj **Tomo Zupan**. Tiskal Dragotin Hribar.

Propovedi.

I.

Tomo Zupan.

Van Zchoenig

Ljubljana, 1905.

Zalagatelj **Tomo Zupan**. Tiskal Dragotin Hribar.

37716

VII Ec

Odobreno.

Kn. šk. ordinarijat v Ljubljani, 3. septembra 1904 — št. 3680.

030051950

Večina pričujočih propovedi je bila priobčena v mojem cerkvenem časopisu „Danici“ 1903. in 1904. leta.

Zbral sem je tu v knjigo.

V njih podajam svoje in le malo tujega blaga.

Svoje menim v tem smislu, kar človek sploh sme svojega imenovati. „Kaj pa imaš, česar ne bi bil prejel?“ (I. Kor. 4, 7.)

Jezik sem dvigniti želel v teh govorih na stalo vgajajoče vzvišenemu namenu.

Ko vročam Slovencem ta I. letnik, želim — naj bi bil Bogu v slavo in narodu v prospèh.

Okroglo (p. Kranj — Naklo).

Vseh svetih dan, 1905.

Tomo Zupan.

VSEBINA.

Advent. I. adventna. Cerkveni advent. Kako praznujmo advent	1
II. adventna. Kako nam bo mogoče postati pravim značajem	6
Brezmadežno spočetje Marije Device. Ta verska resnica l. 1854. proglašena. Priporočanje Brezmadežni	12
III. adventna. „Kedo si ti?“	18
IV. adventna. Sreča prerojenja ob sv. krstu	23
Sveti dan. Jaslice; božičnica; kajenje in kropljenje z blagoslovljeno vodo; božični kruhi — poprtniki	28
Sv. Štefan. Krščanska ljubezen do sovražnikov	34
Novo leto. Zdravja, zadovoljnosti in dolzega življenja	39
Nedelja pred Gospodnjim razglasenjem. Jezus beži v Egipt; Herodova hinavščina; vrnitev božjega Sinú v Nazaret	44
Sv. Trije kralji. Zvezda sv. Treh kraljev	50
Po sv. Treh kraljih. I. nedelja. Vedenje kristijanov v božjih vežah	55
II. nedelja — Jezusovega imena — O češčenju psv. Jezusovega imena	61
III. nedelja. Kako in zakaj sv. cerkev v svoji liturgiji tako pohituje z zgodovino Odrešenikovega življenja	66
IV. Tihota v človeški vesti	71
Svečnica. Luč v dušnem in v cerkvenem življenju . .	76
V. nedelja. Kako varovati božjo njivo — človeško srce	82
VI. nedelja. Naš nebeški učenik govori v prilikah .	87
Sedemdesetnica. Nehvaležna nevšečnost do ljudi in do Boga	91
Šestdesetnica. Seme na obhojeni poti; na skalnatih tleh in med trnjem	96

Petdesetnica. Kakošna so bila ljudstva in ljudje pred Kristom in so sedaj v krščanstvu	101
Štirideseturna pobožnost. I. Njen začetek in njeno vdomačenje na naši rodni zemlji	106
II. Razni križi	112
Post ali štiridesetnica. I. postna. Ne ošabni; ne poželjivi	117
II. postna. Naš poveličani Odrešenik	121
III. postna. Slaba človeška govorica	127
Sv. Jožef. Po priporočilu sv. Jožefa izpolnjuje Jezus naše prošnje	133
IV. postna. Posvečevanje nedelj in praznikov	139
V. postna ali tiha. Vest z grehom obtežana velika kazen	145
Marijino Oznanjenje. Zdrava Marija. Prosi za nas	151
VI. postna ali Cvetna. Jezus jezdi v Jeruzalem kakor kralj	157
Velika noč. Kristovo vstajenje up našega	161
Velikonočni ponedeljek. Česa uče blagoslovljene veli- konočne jedi	166
Po Veliki noči. I. povelikonočna ali Bela nedelja. Apostolu Tomu se premeni njegova oma- hujoča vera v mogočno trdnjavo prepričanja	171
II. povelikonočna. O božji skrbljivosti	177
III. povelikonočna. „Grem k Očetu“	182
IV. povelikonočna. Kam greš tukaj na svetu? Kam pojdeš po smrti?	187
V. povelikonočna. Zakaj nas Bog vselej ne vsliši. Kaj storiti, da nas bo	193
Prošnji dnevi. Veliki pomen teh križevih cerkvenih obhodov	200
Vnebohod. „Srca kvišku!“	206
VI. povelikonočna. Gospod, pošlji nam sv. Duha	210
Binkoštna nedelja. Pripravljanje na prihod sv. Duha	214
Binkoštni ponedeljek. Praznovan prav po šegi zapo- vedanih godov. Podobna praznovanja med letom	219

P o B i n k o š t i h. I. pobinkoštna. V imenu	
Očeta in Sina in sv. Duha.	225
Psv. Rešnje Telo. Čutila in molitve ob prejetvi tega	
psv. zakramenta.	230
II. pobinkoštna. Dušnega zdravja iščimo v psv. za-	
kramentu	235
III. pobinkoštna. Kakošna dobrotja je človekovo stvar-	
jenje in ohranjenje	239
IV. pobinkoštna. Za delo smo odločeni. Zato moramo	
delati. Po delu dojde počitek	245
Sv. Peter in Pavel. Rast Jezusove cerkve	251
V. pobinkoštna. Krščanska potrpežljivost in miroljub-	
nost	257
VI. pobinkoštna. Hvaležnost do Boga.	263
VII. „ Lažnjivi proroki	269
VIII. „ Veliki dan poslednje sodbe.	276
IX. „ „Da bi vender spoznalo tudi ti in	
zlasti ta svoj dan“.	282
X. pobinkoštna. Navidezni pravičnik. Pravi pravični	
Vnebovzetje Marije Device. O prijateljstvu	288
XI. pobinkoštna. Kako se obvarujemo vsake dušne	
gluhobe.	293
XII. pobinkoštna. Na kak način ljubimo svojega	
bližnjega.	298
XIII. pobinkoštna. Dobrotnikom moramo biti hvaležni.	
Kako jim bodimo hvaležni	304
XIV. pobinkoštna. Kakošna je božja skrb za stvarstvo.	
Kakošno zaupanje naj budi v nas ta božja pre-	
vidnost	310
Rojstvo Marije Device. V šopek povezani Marijini	
godovi.	316
XV. pobinkoštna. Pred smrtjo nismo nikoli varni. Zato	
ni odlašati poboljšanja	322
XVI. pobinkoštna. Kaj ob nedeljah in praznikih storiti;	
kaj opustiti	328
XVII. pobinkoštna. Ljubezen do Boga potrebna . . .	334
	340

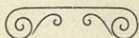
XVIII. pobinkoštna. Prva mladina pot v šolo; druga v cerkev	346
XIX. pobinkoštna. Kakošen je kraj na vekomaj pogub- ljenih	352
XX. pobinkoštna. Prav srečen na zemlji je le pra- vični	358
XXI. pobinkoštna. Česa smo dolžni svojemu bliž- njemu	364
XXII. pobinkoštna. „Dajajte torej cesarju, kar je ce- sarjevega“	370
Vsi sveti. Kedo počiva v teh grobovih. Kako vsakemu teh pomoči	375
XXIII. pobinkoštna. O času	379
XXIV. „ O koncu vsega stvarjenega	381

POPRAVKI.

Na strani	42,	vrstica	11,	beri:	njih nobena.
"	"	42,	pod črto	"	Dracaena.
"	"	48,	vrstica	4,	" zopet.
"	"	54,	"	3,	" najosodnejšem.
"	"	56,	"	3,	" živo še vse.
"	"	94,	"	11,	" za nečast pa drugo?
"	"	138,	"	16,	" koj kmalu.
"	"	145,	"	1,	" Vta t. j. tiha.
"	"	169,	"	15,	" hrenovo korenje
"	"	184,	med 11 in 12 vrsto	beri:	Preš. „Krst.“
"	"	193,	vrstica	19,	beri: vsakdanje svoje.
"	"	223,	"	13,	" Jenjala sta poprej.
"	"	237,	"	22,	" po prejetju.
"	"	248,	"	24,	" ne izgovarja.
"	"	249,	"	1,	" talente zakopati
"	"	251,	"	2,	" zazidam.
"	"	265,	"	4,	" ko odraščamo.
"	"	268,	"	1,	" hoče koristiti.
"	"	284,	"	19,	" dežela; nem in slep.
"	"	294,	"	8,	" to uro o prijateljstvu.
"	"	296,	"	5,	" gledal v tihi noči.
"	"	312,	"	17,	" Ljudje raje dajejo.
"	"	327,	"	20,	" raznimi pobožno-
					stnimi.
"	"	347,	"	17,	" da smo vam.
"	"	350,	" 11 in 12,	"	tudi česa.
"	"	364,	"	10,	" kakor brezvestnega.
"	"	368,	"	22,	" sobrata.
"	"	382*,	"	18,	" in na zemlji.

1. nedelja v adventu.

Glejte, dvignite svoje glave
— ker bliža se vaše odrešenje.
(Luk. 2. 1.)

Domovja mora na potovanju v kolikor toliko pozabiti ta, ki je šel na tuje kraje.

In bodisi domači svet še tako ljub, še tako neizbrisljiv spominj na rodni zavičaj, še tako vdani in zvesti domači ljudje — tisto ozemlje mora od slej potnik vendar le imeti pred očmi, ki je doseči želi.

In naj se mu še tako milo zglašajo prijatelji in naj zahtevajo še tako gorkoto in glasno: „Ostani!“ — naj jim besedo „ostani“ označa ob slovesu tudi še svitla solza v očeh — to potnika giniti in omehčati ne sme, če mu velewa dolžnost: „Naprej ter naprej!“

Kam, dragi, na svetu naprej?

Potniki smo tukaj vsi mi.

Dragi! Nikedo nas ni tu na zemlji doma in vseh nas pot gre proti nebesom. — Do nove postaje tega potovanja pa smo danes došli. Saj smo z današnjo nedeljo pričeli novo cerkveno leto — pričeli je svetim adventom.

Da bo naše potovanje proti nebesom imelo svoj vspêh ter bode prav vravnano, premišljujmo to uro cerkveni advent, njega pomen in kako naj praznujemo advent.

*

Latinska beseda „adventus — advent“, t. j. slovenska „prihod“, znači prihod Onega, ki je sredotočje vsem časom: Odrešenika svetá.

Tega Odrešenikovega prihoda so v stari dôbi pričakovali posamezni pravičniki, pričakovala so ga vesoljna ljudstva neizmernim hrepenenjem.

Zato je advent oni oddelek cerkvenega leta, ki nas spominja časa starega zakona; saj ves stari zakon hrepeni le edino po Kristu.

V adventu se zunaj v naravi krajša dan za dnevom, svetlega jutra je manj, več je večera, ter vedno obilnejša in obilnejša temnôba.

Ta adventna temnôba v naravi naj nas spominja dušne temnobe. — S prvim grehom v človeštvu se je pričela in postala je ta temnôba tako osodna, da so ljudstva kakor bogove molila dela svojih rok: narajena iz kamena ter lesa — in pozabila edinega Boga.

V kolikor se v naravi temni, v toliko v adventnem času tudi mrzli. — Ta mrzlôta v naravi naj nas uči, kako so srca brez Boga tudi glede ljubezni do bližnjega omrzela bila v dôbi pred krščanstvom.

Zato naj, dragi, v tem zunaj temnem in mrzlem adventu toliko bolj uša srca ogoré in ožive.

Premišljujmo ta čas: kako je Bog ljudstev in posameznikov srce do sebe vodil vso dôbo starega zakona. — Navdušeni očaki in proroki so v starem zakonu govorili o Odrešeniku, ki pride in ki vsa ljudstva osreči. — Koliko je Bog storil v starem zakonu za judovsko ljudstvo! — Kako so v božjih obljubah Judje poučevali in tem načinom za boljšo prihodnost oživljali tudi pagane. Kolikor bolj pa so se — bodi si že Judje ali pagani — čutili v grehu, toliko vstrajneje je bilo njihovo koprnjenje po Gospodovem rojstvu, po popolni predrugačbi sedanjih razmer.

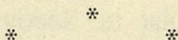
Vsa ta tako imenitna in tako pomembna zgodba starega zakona naj se, dragi, živo zvrsti v adventu pred našimi očmi; potem nam bodo veseli prihodnji božični dnevi; za zarijinem svitanjem v adventu nam postane božič kakor jasni solnčni izhod, kakor lepo bujno jutro novemu cerkvenemu letu — cerkvenemu letu, predočujočemu od svojega začetka do svojega konca novo, že tisočletja napovedovano odrešitev človeškega rodu ter kažočemu na vesoljstva konec.

Stari cerkveni pisatelji (Durandus i. dr.) trde, da je advent odredil že sv. Peter kakor prvi papež. Sv. Avguštin pa glede adventa opominja svoje vernike tako-le govoreč: „Ker se z adventnim časom bližajo dnevi, da bo Odrešenik rojen med ljudmi — premislite, dragi, kakošna bodi naša priprava, ko pride med nas tako velik kralj. — Tega svojega Gospoda in Kralja nam je sprejeti z veseljem, slavo in častjo. Zato vas opominjam, da se dan njegovega prihoda med nas čisto vestjo, odkritim srcem in nedolžnostnim telesom približajmo Gospodnjemu altarju.“ Tako sv. Avguštin. (De temp. serm. I.).

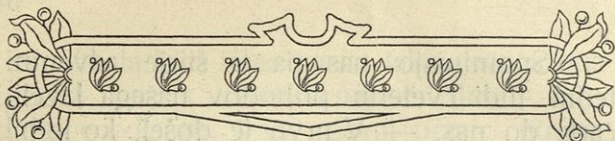
V cerkvenem letu štejemo štiri adventne nedelje misleč o njih tistih štirih tisoč let, koje je človeštvo pričakovalo svojega Odrešenika.

Spominjajo nas pa ti štirje adventni tedni tudi čveterih prihodov našega Izveličarja do nas. — V prvo je došel, ko je bil rojen v Betlehemu. Drugi njegov prihod nam je, ko ga sprejemamo v svoja srca sosebno v psv. zakramentu; tretji njegov prihod bo ob naši smrtni uri in četrti, ko pride konec sveta med nas kakor sodnik.

Dragi! Da bo vesel vsem nam čas Gospodnjega rojstva — vesel ta božič, ki pride: bodi nam sedANJI adventni čas dôba, v koji obžalujemo svoje pregrehe in svoje pomote. — Doba srčnega hrepenenja po Odrešeniku nam bodi advent vodilom cerkvene prošnje iz tega časa glaseče se: „Ve, nebesa ga rosite.“ Amen.

II. nedelja v adventu.

Koga ste šli gledat v puščavo?
Trst, kateri veter maje sem ter tje?
(Matej 11.)

„Značaj!“ — skoraj tolikrat zlorabljena, kolikorkrat izgovorjena beseda.

Kedaj se častno imenuje in kedaj se onečastuje ta beseda „značaj“?

Grškega izvora od glagola *χαράσσω*, samostalnik *χαρακτήρ*, se je povzela v vse druge jezike — in „karáker“ bi mesto domačinke „značaj“ smeli tudi mi govoriti in pisati. Toda Slovenci ljubimo v prid svojemu jeziku le domače besede. — Grška beseda *χαρακτήρ* označa orožje, s čimur se kaj vdolbljuje ali s čimur se naznanja kaki osebi vtisnjena, tako rekoč za stano vitno jej vdolbljena svojost. — Po tem pomenu se torej pravilnim načinom značajan

imenuje ta, ki je na določenem si stalu stanovitno delujoč; vedno sebi enak ter kolikor mogoče neizpremenljiv v svojih nazorih in svojem delovanju.

„Karakter — značaj“ kako češčena prikazen! Nemški učenjak Kant govori: „Ne le zelo veliko se je reklo o njem, nego tudi zelo se je pohvalil tak človek, o katerem se trdi, da je ‚značaj‘.“ — Značaj strinja namreč v sebi vosek in jeklo; med in pa pelin; kakor gorko julijevo solnce zna biti in pa ob enem studna decembrova noč. Značaj — to ti je človek mehke volje; a vender, če treba, določnega dejanja; človek dobrega a ne nestanovitnega srca; človek, ki je dovzeten vsacega zemskega gorjá, a ki se pa ne da pregovoriti sladkemu sleherniku, kadar bi prišel omajevat njegovo samostalnost. Značajniku je latinski pesnik Horacij zapisal hvalni glas:

Illi robur, illi aes triplex
Circa pectus erat —

triplastno jeklo namreč značajnemu človeku krog prsi leži.

Dragi! Danes nam stopa mogočna prikazen pred dušno oko: mož izmed največih na tej revni zemlji rojenih, sv. Ivan Krstnik — Krstnik značaj! Oni oblagodarjenec, sto-

ječ na prehodu iz starega v novi zakon ter v proroškem pogledu govoreč o tem, ki je veči nego on; ki pride za njim; a je bil pred njim; ki mu je bilo razodeto po Bogu, da veliki Pričakovanec bo oni, nad katerega bo videl priti sv. Duha in ostati nad njim: prorok starega in novega zakona ob enem — sv. Ivan Krstnik. — Taka nam je v mogočnih potezih danes risana evangelijska Krstnikova prikazen.

Danes nam je pred začujenim svojim očesom ta v skromnosti vtrjeni mož, sicer odlične duhovske rodbine, a vzrastel v nerodovitni puščavi; nepremičen v svojem prepričanju kakor skalna stena iz judovskega gorovja — a voljan pa za vse dobro in blago kakor je voljno-rahel tekoči val jordanskih vodá.

To značajnik sv. Ivan Krstnik!

Dragi, da spodobno pripravimo svoje srce in svojega duha na Jezusov prihod, pogovorimo se to uro: kako bo tudi nam postati mogoče pravim značajem.

Dragi! Stanoviten moraš biti v dobrem; nepregovorljiv, kadar gre za tvoje svete dolžnosti, vtrjen v vsaki pravdi kakor jeklo: taki in podobni uki se ti dajejo.

Kakošen je takim ukom namen? Odgovor: Namen jim je naslednji.

Ko bi te v zlo prišla vabit družba hudobnih drugov, vdati se ne smeš — ustaviti se jim: to je tvoja dolžnost. Stanoviten v dobrem!

Na Boga si prisegel kedaj, da hočeš živeti po sv. veri in mašnik te je obličil z vodo sv. krsta — in te slovesne obljube — prve, ki si jo storil na zemlji — prelamljati ne smeš. Maziljena v zakramentu sv. birme sta se vstopila v resno življenje kakor čil, mlad Kristov vojak, kakor vitka junakinja — za sveti boj zoper vsakaterega dušnega sovražnika vneta oba. V zakramentu sv. pokore si se obtožil svojega padca in obljubil si skesán, da se stanovitno varovati hočeš vseh pretečih si nevarnosti v človeškem življenju. Potrjen in potrjena v sv. zakramentu z Jezusovim telesom in njegovo krvjo si, da le hočeš, ohraniti se v stanu v vsakem dobrem, naj še tako krog tebe divja zapeljujoči te svet.

To izpolnuij; potem si značaj — krščanski značaj.

V vsem dobrem in svetem značajan, t. j. kolikor sploh mogoče neizpremenljivih nazorov, moraš biti zoper vse slabo isto tako neupogljiv značaj. Hudobnih tovarišev in tovarišic ali škodeželjnega svetá sodbe se prestrašiti ne smeš. Ker uprav, kar malo-

vrednim ni vseč, to je po volji boljim ljudem, torej tudi Bogu. Kedor se pa slabih zboji — ta značaj ni! Kedor se po svetu slabih ravna — ta onečaščuje Boga.

Poglejmo krog sebe.

Med svetom so ljudje, ki jih vsakedo težko ume. Sedaj veseli, žalostni takoj potem; kmalu vneti za dobro, kmalu za slabo; zopet prenagli, prepočasni takoj potem; danes tu, jutri tam; danes črni, beli jutri: taki, da jim ni ostanka v nobenem nazorovanju. — Kakor morje ladije, ki so obložene nepravilno, tako mečejo take ljudi okrog življenja valovi; oni sami pa se tresejo v tem vodovju, kakor vidiš trst, ki ga veter — kakor mu ljubo — maje sem ter tje. — Taki nestanovitniki ti kaj stalnega včiniti niso sposobni. Storjenega sklepa ti ne izvedejo, kakor hitro se jim je le mala težava stavila na pot. Vsacega se boječ vstregli bi slednjemu radi; a konec je ta, da niso bili v vslugo ne enemu ne drugemu: tvarina prezirajočemu posmehu so bili in z njimi na svetu ne računa nihče.

Kaj praviš, dragi, o taki nikakor ne redki — a vselej neljubi prikazni; kaj praviš o takih ljudeh? — Kaj ne, to so ubožčki; vse prej nego značaj. Revež, ki je postal tako nestanovitne volje po žalih zgodbah življenja! Nikedo — tudi ne v najnavadnejih:

bodi si v posvetnih bodi si v dušnih potrebah se nanj več zanašati mogel ne bo.

* * *

Dragi! Zato se učimo vtrjevati se v vsem svetem, v vsem pravem, dobrem in blagem. Če nam kaj težkega pride v pot, premagajmo to težavo kličeč Boga na pomoč. Če nam velewa česa božja previdnost, hitri bodimo v izpolnovanju. Če nam je iti v boj za dobro šego — sploh za krepost v boj, brzo zgrabimo za ščit božji, ne boječ se močno oboroženega nasprotovalca. Današnjega sv. evangelija krasna nepremičnica na svetniškem nebu naj nam bo ob teh naših naporih neupogljivi značaj: sv. Ivan Krstnik.

Velikemu Gospodnjemu predhodniku podobni potem ne bomo „trst, kateri veter maje sem ter tje“. Vjekleneli v trdnem verskem življenju in v vsem dobrem postanemo tem potem z božjo pomočjo Bogu in ljudem ljubi — trdni; torej — značaji. Amen.

Na praznik brezmadežnega spočetja Marije Device.

Kraljica brez madeža izvirnega greha spočeta — prosi z a nas
(Iz lavretanskih litanij.)

V belo ter višnjevo odeta devica, ven-
cem dvanajsterih zvezd si krog glave, stoji
levo nogo na zemeljski obli, desno pa krepko
tare ostudno glavo ti kači, ki je ovita krog
zemlje krog in okrog v žrelu držeč Ada-
movo jabolko. — Kdo je ta? „Veliko zna-
menje na nebu . . .“ je to: „Žena solncem
obdana in mesec je bil pod nje nogami in
na njeni glavi venec dvanajsterih zvezd“.
(Skriv. raz. 12, 1.) To je slavljenka današ-
njega vzvišenega dne — tista kraljica ne-
beških domov, ki je vredna bila na zemlji
mati postati edinorojenemu božjemu Sinu.

Tista neomadežanka v tej adventni sliki je, ki ni stopila na ta revni svet, kakor dojde vsak drug zemljan, izvirnim grehom človeštva obtežan — nego je prišla spočeta brez madeža v to dolino solza, odločena v to, da bo mati božja, mati nas ljudi, češčena kedaj v nebesih in na zemlji.

Ker se bližamo sijajnim spomínjskim dnem, ki se vvrsté posebno še prihodnje 1904to leto krog današnjega prazniškega dne — poučimo se, kako se je proglasila l. 1854 verska resnica o brezmadežnem Marijinem spočetju in kako se priporočajmo tej Brezmadežni za življenje in za smrt.

Svitlo in veselo se je v jutro 8. decembra 1854. leta razpela zarija čez večno mesto Rim, toliko veseleje za to jutro, kolikor turobnejši je bil minuli dan, ko je kakor v potokih lil dež iz neba.

Pomladnemu dnevnu naših krajev je bil podoben ta sicer zimski dan v Rimu.

Bivalci iz vseh stanov in velika množica tujcev se je vsipala proti vatikanu, največi in najimenitnejši cerkvi vsega sveta, posvečeni spominju apostolov-glavarjev sv. Petra in Pavla.

Ob polu 9. uri se je zbralo 54 kardinalov, 143 nadškofov in škofov*) iz vseh delov sveta ter raznih rimskih dostojanstvenikov v sikstinski kapeli vatikanske palače, pričakujočih dohod papeža Pija IX.

Došlega so oblekli v papeška oblačila in vravnal se je slovesnostni cerkveni izprevod iz palače v cerkev, v prvostolnico krščanstva.

Sv. oče je stopal do papeškega prestola. Krog prestola se je posedlo 12 najstarejših nadškofov. Oblekli so ga v mašno odelo in sv. daritev se je pričela.

Po evangeliju — odpetem najprej v latinskem, potem v grškem jeziku — se je prvak kardinalom-škofom, dekan tega sv. zbirališča*) spremljan po škofih vseh obredov podal do papeževega prestola in nagovoril Pija IX. tako-le: „Sv. oče! Katoliška cerkev gorko vnemo in od davna vstrajno proseč to želi, da bi tvoja vzvišena in nezmotljiva sodba o brezmadežnem spočetju blažene Device Marije, matere božje, tako odločila, kakor bi najshodneje bilo njeni hvali, njenemu veličastvu in njenemu češčenju. Imenom sv. kolegija kardinalov, škofov kato-

*) Tudi ime slovenskega škofa, velikega Antona Martina Slomškega, ki je navzočeval — je vdolbljeno spominjski plošči v vatikanu.

*) Kard. Macchi.

liške cerkve ter vseh vernikov prosim ponižno in iskreno, da bi se današnji praznik spočetja blažene Device izpolnile želje vesoljne cerkve. Izvoli, sv. oče, proglašiti med tem, ko se opravlja velečastni dar na altarju apostolskim knezom posvečene te cerkve — sredi tega slovesnostnega zbirališča sv. kolegija, škofov in ljudstva — izvoli proglašiti versko odločilo o brezmadežnem spočetju Marije Device, ki bode veselje nebesom in najživahneje radosti na zemlji.“

Papež je odvrnil, da rad čuje te prošnje kardinalov, škofov in ljudstva; a preden da je izpolni, treba sv. Duha klicati v pomoč. Takoj na to se zglaši slovesna pesem: „Veni sancte Spiritus — pridi sv. Duh“ in na kolnih je ležala vsa ta množica od Pija IX. do najskromnejega navzočnika v cerkvi.

Po končanem tem himnu je zavladala veličastna tišina v tej ogromni prostoriji, dokler ni jel brati Pij IX. povzdignjenim glasom sklenjeno določbo o brezmadežnem spočetju sledečimi besedami:

„Verski člen je, da je blažena Devica Marija od prvega trenutka svojega spočetja vsled posebne dobrote in posebne milosti božje, vsled zaslug Jezusa Krista, človeštvu Odrešenika, ohranjena in obvarovana bila vsacega madeža izvirnega greha.“

Tako je torej Piju IX. vsojeno bilo, da

je ta zadnji biser vdejal vencu krog Marijine glave in priobčil vesoljnemu svetu to veselo in važno poročilo in — ta uk, da je od 8. decembra 1854. leta naprej brezmadežno Marijino spočetje verska resnica tako, da mora vsak — ki hoče biti pravo-veren kristijan — od tega dne to versko resnico ali dogmo sprejeti, če hoče, da ga cerkev šteje med svoje ude. — Do sedaj je ta verska resnica bila le pobožno menenje, a proslula tako, da se je verovala in zapovedanim praznikom slavila vsepovsod.

*

Dragi! Kakošno bodi naše stalo do te vse čase in od leta 1854 prav posebnim novim cerkvenim določilom česčene Matere božje?

Akopram Izveličarjeva mati ne pozna greha, slavljen je vender ta neomadežna kakor „Pribežališče grešnikov — tolažnica žalostnih — začetek našega veselja“ (Lavr. lit.) — Ona je, če tudi brezgrešna, provzročiteljica srčnega veselja vsakemu, ki je obtežano vestjo zatekel se do nje.

Če je kedaj Bog po Abrahamovih prošnjah prizanesel bil Sodomi in Gomori; če je po Mozesu včinił toliko čudovitih dejanj in Izraelce dovedel v obljubljeni de-

želo; če je vsled Elijeve molitve ognjem govoril na Karmelu in dežjem po suhih poljanah izraelske dežele; če je po apostolih toliko čudežev storil v blagor ljudem — če je vslišal vseh teh pobožnih prošnje — ne li toliko gotoveje in raje vsliši prošnje svoje drage si neveste ter matere ljubega si Sinu?

*
*   *

Dragi! „Marija je“ — po besedah sv. Bernarda — „ona nebeška ladija, v koji se vsi ohranimo pogina v burnih valovih življenja, če se le ob pravem času zatečemo do nje“. — Marija je ona „proseča vsegamogočnost“ cerkvenih očetov, ki pred Bogom doseže za nas vse. — Dragi! Ljube so nam naše matere, — kolikor nas jih še ima — in iz njihovih rok pričakujemo vsega blazega za-se. Naše matere — kako rade bi nam dale tudi tega, česar jih prosimo zamàn, a nimajo; mati Marija — ona pa po Jezusovem vplivu vse ima — nikoli je še zastonj ni prosil oni, ki je prosil njo Brezmadežno, njo — „prosečo vsegamogočnost“. Za čas in za večnost bodi nam ona priprošnjica in brezdvombeno nam vsega izprosi — „brez madeža izvirnega greha spočeta“. Amen.

III. nedelja v adventu.

Kedo si ti?
(Ivan 1.)

Kolikokrat naj si zastavim v živenu vprašanje: „Kedo si ti?“ Tako je zvedavo vprašal sin očeta. — Kakor plamen bodi na kadilnem altarju v templju stare zaveze, — bil je očetov odgovor. Umevam, oče, kar ste povedati hoteli s to podobo; na kadilnem altarju namreč nikedar ne ugasne sv. ogenj; tako naj tudi jaz nikoli ne pozabim vprašanja do samega sebe: „Kedo si ti?“ — odgovoril je na to sin.

Le stori, kakor si izgovoril, opominja ga oče smehljaje, brezdvombeno ti bo tako dejanje vselej v tolažbo in v prid.

Dragi! Evangeljsko vprašanje do sv. Ivana Krstnika „Kedo si ti?“ štejmo za naprej

med svoja življenjska vprašanja — odgovor na-nje pa bodi stvarina današnjemu premišljevanju.

*

„Kedo si ti?“ Mladenič, praviš, si. Prav tako. Kaj pa je veselejega nego mladost? Kaj zaželenejega bolj, nego mladenič Bogu ljub, starišem ljub in ljudem? Kaj dragega tako, ko bi bil tudi ti edinorojencu iz Najma enak, ki so ga nesli iz mesta vuna na pokop in ga je Gospod med veliko množico ljudi priklical v zopetno življenje ter nazaj dal jokajoči materi-vdovi?

„Kedo si ti?“ Deklica si. V veselje mi je tudi tvoj odgovor. Vrla deklica si brezdvombeno. Zvesta svojemu Bogu, ponižna, delalna, vbogljava, odkritosrčna, lilija med trnjem, čast župnije. Vesela prikazen si nebesom in zemlji. Če si taka, beri besede sv. pisma, zapisane so tebi. Znamovane so v Jobovi knjigi in se glase: „Ona se ne daje za najčisteje zlato in srebro se ne odtehtuje za njo menjo. Njo ni primerjati v Indiji barvanim stvarjem; tudi ne najžlahtnejšemu kamenu: sardoniku ali zafiru. Njej ne bo enako šketo ne zlato, ne kristal.“ (28, 15—17.)

„Kedo si ti?“ Hišna mati; taka hišna mati, upam, ki je izgled vmerjene delalnosti

v hiši. Nikoli brez dela; a nobene prenapetosti v delu. Skrbna čuvarka si hišnega reda. Gospodinja, o koji se v srenji najmanj govori, ki pa prav zato največ velja pametnim ljudem. Tista braneča roka v hiši si, mati, ki odvrtaš od otrok vsak nepremišljeni korak. Tista premišljena osebnost, ki pripoveduješ svojemu dekletu, da ne lišp na obleki, nego lišp na duši in na srcu je dekličin največi ponos. V tem slučaju bereš o sebi v Salomonovih pregovorih začrtane si besede: „Kedo najde srčno ženo? . . . Od zadnjih pokrajin je nje cena. . . . Nje roka je potrebnim odprta in svoje roke izteguje proti ubogemu. . . Ona pregleduje, kako se godi v nje hiši in kruha ne je brez dela. Njeni otroci so vstali in so jo nad vse srečno imenovali . . . Priljudnost je goljufiva in prazna je lepota: žena, katera se boji Gospoda, ona bo pohvaljena“. (31, 10—30.)

„Kedo si ti?“ Hišni oče in gospodar. Si li razsoden, trezen mož, da se vsa tvoja hiša vlada po krščanskih načelih? Podpiraš li eden hišni vogel v tem slučaju, da je podpora trem tvoja hišna gospodinja? Si li tisti duševno močni Samson, ki je sprejel po ženi izročene si odraščajoče in odraščene otroke v svojo neizprosno oskrb? Čuvaš li kakor tak gospodar mladeniško ter deklično čednost

v svoji častiti hiši? Ali ti je trdno pred dušo ta zavest, kolike vrednosti da je nepoporečni sin in hči brezmadežnega glasu! Ali misliš na to, da se le izgledno živeči mladenič povsod imenuje s častjo in da ne lepa obleka in ne lepa polt — pač pa nevinna duša stvarja hčer in sloves?

„Kedo si ti?“ Ti nisi morda niti mladenič, niti deklica, niti hišna mati, nisi niti gospodar — morda si postarni revež celo, ki porogljivo pogleduje na-te ta dostikrat tako zbegani svet? — Ne straši se, dragi, ob tem, da si to. Verni podložnik Boga najvišega in koristen član človeški družbi si, če od mladih nog nisi poznal nobene napak poti, če si bil ves čas svojega življenja kolikor najbolj mogoče zvest Bogu; zvest notranjemu glasu svoje vesti; zvest dobrim ljudem. Brezskrbno boš oni nam vsem usodni dan najložo dušo odgovor dajal o vsem tem malem, česar ti je izročil bil Bog: „Prav je, dobri in zvesti hlapec — ker si bil v malem zvest, postavim te nad veliko: Pojdi v veselje svojega Gospoda.“ (Mat. 25, 21.) To so besede ki ti takrat zadoné v tvoje večno tolažilo iz Sodnikovih ust.

*

*

*

Ko gledamo današnjo velečastno podobu iz objordanske puščave, sv. Ivana

Krstnika, in ko čujemo, kako zvedavo, a ne brez velikega spoštovanja ga vprašat pridejo celo njega nasprotniki iz glavnega mesta dežele, iz Jeruzalema, govoreč: „Kedo si ti?“ — sklenimo tako, da nam bode slednjo uro — sosebnost še, ko se po končanem delu zvečer vlegamo do počitka in ko vstajamo v jutro na novo delo — da nam navada postane vprašanje do samih sebe: „Kedo si ti?“ — Tolažilni odgovor temu vprašanju vsakemu nas tem potem morajo postati besede: Mladenič, deklica, mati, oče, kristijan sem — trudeč se, da vseskozi živim Bogu všeč in všeč ljudem. Amen.

IV. nedelja v adventu.

In vse meso bo videlo izveličanje
božje. (Luk. 3.)

Mil je vsakemu nas rojstni in godovni dan: slednje leto se vračajoč nam budi vzvišenih spominjev.

Bezprimerno mileji in vzvišeneji pa nam bode rojstni in godovni dan samega našega Gospoda in Odrešenika, ki ga proslavimo povzdignjenim duhom takoj kmalu te dni.

Zato premislimo, dragi v Gospodu zbrani, srečo svojega prerojenja ob sv. krstu, koje je neposrednje sledilo našemu rojstvu na ta svet.

Ta nam srečna in sveta dogodba živo postavi pred oko rojstvo Onega, ki je prišel na ta svet, prost pogibelji človeškega rodu, ki je prišel oblagodarit nas in vsa ljudstva:

Dete rojeno na zemlji, a gospodujoče zemlji in nebesom. Premišljajočim svoje rojstvo na ta svet se nam v toliko bujnejem spominju vtisne v dušo oni sveti Božič v betlehemskem hlevu in na betlehemskih planjavah — ki naj nam je pozdravljen že danes to uro.

*

Lepa je zarija, kadar prodre meglo in oblake: v rdeči, čarovni luči se ob njej zasvetle livade in visoko gorovje. Lep je v svoji mogočnosti dnevni vladar, ki kraljuje doli z nebeškega oboka — kako poséva na vse strani in kako se vzbuja novo življenje povsod tam, kamor je bilo zasvetilo solnce z neba. Lepe so cvetice s poljan in celo Salomon v svojem veličju ni bil odet kakor izmed njih katerasibodi. Lepe so v jasnih nočeh zvezde na nebu, v svoji — rekli bi — skoraj brezštevilstvi gori se lesketajoč ter jasno opevajoč Stvarnikovo večno neomenjenost. Lepo je, dragi, vse to iz božjega velikega stvarjenja; a lepša, brez primere lepša je bila tvoja duša — venec in cvet božje umetnosti — takrat, ko so te dvignili tvoji botri iz vodá sv. krsta.

Dragi moji! Od tistih prvih trenutkov vašega življenja tu na zemlji je pač prešlo že nekaj let; morda že veliko: 11—30—60—

70—80 jih je bilo; tudi že več let je od tačas morda v zatonu. Si-li pogosto premišljeval ta čas o zlati sreči tega svojega prerojenja; ali si se za darove sv. krsta vsikdar do danes spodobno bil zahvaljeval svojemu Stvarniku? Saj bi ti ne bilo prav nič hasnilo tvoje rojstvo na ta svet, da nisi prerojen bil in činom sv. krsta zmožen postal za ona boljša bivališča gori nad zvezdami.

Naaman, Sirijan, se je izmil v Jordanu in gob je bil očiščen. A odhajajoč že se je zopet vrnil do proroka poljubno svoto darov mu ponujajoč. — Strašnejših, ker dušnih gob, te je, dragi, ob svetotajstvu prerojenja, pri sv. krstu, očistil tvoj Odrešenik. In kaj si mu ti daroval za to dobroto? Si mu li ti, v družbo vrnikov tem sv. dejanjem sprejeti kristijan, zažigal bil v svojem srcu za take prejete milosti sv. krsta zahvalne dari? Je-li gorel iz tvoje duše gori na viš čisti plamen tvojih čestitek ter segal v nebo do božjega srca?

Pač se vrača, dragi, leto za letom tvoj rojstveni dan. Takrat in ob tvojem imendanu se te spominjajo sorodniki, prijatelji in znanci, donašajoč ti prisrčnih daril, ustnih in pisanih pozdravov.

Se-li pač s hvaležnostjo spominjaš ob tem vsakokratnem svojem rojstnem- ali pa imendanu ne le svojega prihoda na ta svet, nego

veliko bolj še krstnih prejetih milosti v zakramentu prerojenja: daruješ li take dneve živo vero, trdno upanje in gorečo ljubezen svojemu Bogu in Stvarniku ob teh veselih spominjskih dobah svojega življenja?

Nauči se besedi sv. Pacijana, škofa iz Barcelone († krog 370) in izgovarjaj je ponosom ob znamenovanih svojih zemskih godeh. Besede so te-le: „Kristijan je moje ime, katoličan moj priimek“. — Od kod pa, dragi, kristijan in katoličan? Vsak vas umeva odgovoriti: Kristijan in katoličan od sv. krsta. Tam se je vršilo moje prerojenje!

Le vesel bodi, dragi, ob blaženem spominju svojega rojstva na ta svet in svojega sv. krsta. To je prav tako in to tvoje veselje je vsakedo razumevati v stanu.

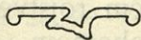
Veseli se ta svoj rojstni in krstni dan v Gospodu, tj. spominjaj se onega snežno-belega oblačila, koje so ti podali ob sv. krstu: bilo je podoba tvoje takratne dušne beline. V opombo naj ti bo še danes v to, da bel, da čist na duši bivaj za vselej. Spominjaj se žarne luči, ki so ti jo ponudili takrat v roke in obljubi v tem svojem spominju na sv. krst Gospodu, da hočeš čuvati ta čisti plamen od sv. krsta in da hočeš s tem neomadežanim svetilom nasproti prihiteti kedaj svojemu ženinu v nebesih.

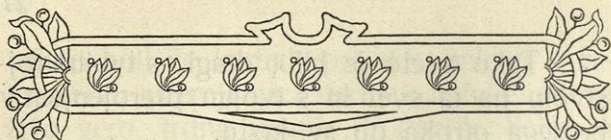
Tako sveto je bilo, dragi, s tvojim rojstvom na ta svet in s tvojim prerojenjem v božjega otroka ob sv. krstu.

*   *   *

To torej, dragi, o tvojem vstopu na svet — kaj pa porečeš ob Odrešenikovem prihodu na zemljo med nas?

Misleč svojega rojstva na ta svet in svojega prerojenja ob sv. krstu se približaj prihodnji letošnji Božič jaslicam božjega deteta — porojenega prednamcem in nam ter zanamcem — vsem, karkoli jih bode in kjerkoli bodo bivali na tej zemlji: vsi ti in „vse meso bo videlo izveličanje božje“. Razveseli se ti in razveseljuj se ves svet Izveličarjevega prihoda na zemljo te prihodnje dneve in vsak prihodnji Božič. In to veselje ob rojenem božjem detetu človeštvu ne pojenjaj do vesoljnega sodnega mu dne. Amen.

Na sveti dan.

Pojdimo do Betlehema.
(Luk. 2.).

Betlehem — kako tuje se glaseče zaznamovanje in vender: kako domače. Nikedo nas ali le izjemoma kedo je gledal Betlehemu v obraz. Ne more namreč vsak do Palestine. Torej tuj kraj in tuje ime. A vsak nas — že vaši otroci, ki jaslice delajo in postavijo za te jaslice nekaj hiš odzad, kar naj je mesto Betlehem — že vaši otroci so soznanjeni s tem rojstvenim Gospodnjim mestom: z Betlehemom — torej kako domač nam postane ta kraj in to ime.

Danes, dragi, nam je pred očmi spominj te najsveteje zgodbe, kar jih je bilo človeškemu rodu: spominj Gospodnjega rojstva v Betlehemu. Zato stopimo v duhu

nekoliko iz tega božjega hrama, v koji smo se v pobožnosti sošli, in oglejmo si tudi te svete božične šege, ki je praznujemo posebno še doma v družinah — ker tudi naše hiše naj bodo uprav v božični dobi kakor templji božji.

V domačem družinskem življenju se nam božično veselje razodeva z naslednjimi šegami. Postavljamo si po hišah jaslice, vrejamo božičnice, kadilom se naše shrambe kade in blagoslovljeno vodo se krope in preskrbe se božični kruhi-poprtniki.

Kakošnega pomena nam vse to glede na sedANJI božični čas, premislimo v duhu zbrani božjemu detetu v počesčenje.

*

Jaslice, kaj to in česa naj nam pomenja ta mila božična šega.

Zgodba rojstva Gospoda našega Jezusa Krista se je — kakor so dokazale preiskave — že v prav starih časih tako praznovala v cerkvah, kakor se nam predočujo danes razne igre. Morda so že v 9. stoletju igrali to Gospodnje rojstvo po cerkvah. Predstavljali so vse to sv. dejanje odrasli ljudje z otroki. In ne le rojstvo, nego tudi druge sv. dogodščine so vprizarjali: pastirje pred jaslicami, Jezusovo obrezovanje, sv. 3 kralje

pred božjim detetom, umor betlehemskih otrok, beg v Egipt, dvanajstletno dete Jezus v templju, ženitnino v Kani na Galilejskem — vse to so igrali po cerkvah.

Veliki ljubitelj „betlehemskega deteta“ sv. Frančišek Asizijan — ustanovitelj frančiškanskega reda — je menda prvi vprizoril pred več nego šestimi sto leti take jaslice, kakor jih vidimo danes prav pogosto po altarjih ali pa v svojem vsakedanjem življenju po hišah doma.

Tri leta pred svojo smrtjo pa je ta prijatelj božji in prijatelj narave izvolil si celo gozdič ob kraju Grecio, da je tam vprizoril to rojstvo. Jaslice so se vravnale, poleg njih je stal osel in vol. Ljudstvo pa je privrelo sem od vseh strani. Lučič se je svetil gozd in vesele pesmi so odmevale od tu na okrog. O polunoči je oskrbel tu sredi gozda sv. mašo, sam je služil za diakona ob njej in govoril v tako vnetih besedah, kakor so bile dane le njegovemu ljubečemu srcu, do velikanskega števila tu zbranih pobožnih molilcev. To je bilo praznovanje Gospodnjega rojstva v nočni prosti naravi.

Jaslice, kakor vpodobitev betlehemskega hlevca, in vsega, kar se je godilo ob Jezusovem rojstvu, so se najprej razširile po italijanski zemlji. Povzeli so to ljubo šego po severnih in južnih deželah. Na Anglaškem, Francoskem in Španskem so ja-

slice postavljali. Razširila se je ta lepa šega po vsem svetu, tudi med Slovani.

Danes je ni skoraj hišice, da nebi otroci, ali pa tudi odrasli ne postavili jaslic — tega vpodobovanja Gospodnjega rojstva po izbah, in sicer najraje v zidovem kotu za mizo.

Ni je z lepa hiše na Slovenskem, da bi v njej jaslic ne bilo.

Šegam tega časa se prištevajo tudi božičnice.

Božičnice so pa drevesa, dandanes okinčana z lučicami, poobešene jabolki, sploh sadjem in raznimi darili v znamenje, da smo po novorojenem Jezusu prejeli luč sv. vere in milosti iz njegovih sv. zakramentov.

Že pred Lutrovim nastopom so postavljali po hišah najraje smereke, ki so z jabolki, z njihovih vej višeečimi, spominjali padca v raju; ob enem pa budili blaženi spominj, da je tudi na lesu — in sicer na lesu križa odrešen bil človeški rod.

Res je, da so božično drevo postavljali prav posebno luterani; a tudi to je res, da so to šego — ki se je jela razširjati začetkom 17. stoletja — vsepovsod gojili tudi katoličani in ne more se to dokazati, da bi bila protestanskega izvora. Z lesa greh — z lesa odrešenje: ta lepa misel se vsakemu budi, ki gleda na božičnico pred seboj.

Po naših hišah in naših poslopijih se tudi kadilom kadi vse tri v narodu zvane „svete večere“, t. j. pred božičnim dnevom, pred novim letom in pred sv. tremi kralji.

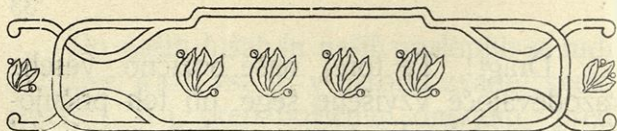
Kaj to kadenje?

Gospodarji in gospodinje vse te tri večere kade svoja stanovanja, vse hišne shrambe in vsa poslopja, svojo živino — sploh vsa svoja posestva takoj kmalu na to, ko odzvoni „Zdrava Marijo“. Ob enem tudi povsod krope z blagoslovljeno vodo. — Kadilo je blagodišeča stvar; zato naznanja, kako naj z njim izkazujemo Bogu všečno, dolžno mu čast in opomnjeni naj bomo po tem kadilu, kako naj naša molitev puhti kakor na viš valeči se dim naravnost do Boga. — Ko se blagoslovljeno vodo pokropiš, pa redoma storiš tudi križ. In kaj je lepšega in vzvišenejega od imen: „Oče, Sin, sv. Duh“.

Takoj po kajenju in kropljenju se zbere družina v hiši in poklekne okrog z belim prtom pogrnjene mize. Na mizi pa leže iz bele moke pečeni božični kruhi, imenovani „poprtniki“. Kaj bi nas jasneje moglo spominjati tega zakramenta, ki je naša dušna hrana in naše vse — nego uprav kruh, ki se posvečuje ob svetem darilu in postane potem naši duši nebeška nje hrana.

Dragi! Te torej naše božično veselje razodevajoče vzvišene šege ob teh pričujočih praznikih. To šege v cerkvi, a veči del še po naših hišah doma. Ne opuščajmo jih časteč vse, kar je sveto in národno staro. Svete naj nam bodejo in ostanejo svete; saj se pomen njih vseh vrti krog božjega deteta, slavljenega nam danes in na veke. — Amen.

Na praznik sv. Štefana.

Gospod, ne štej jim tega za greh.

(Dej. apost. 7.).

Sv. Avguštin se izraža : „Svetniški godovi so zato ustanovljeni v cerkvi, da nas sobratov in sosestra vzvišenih čednosti spominjajoč — budé tudi našo čednost in da njihove kreposti posnemljemo v svojem življenju tudi mi.“

Danes praznujemo eden izmed redkih nam zapovedanih svetniških praznikov. In sicer koj neposreduje za praznikom, posvečenim Gospodnjemu psv. rojstvu.

Kako, da taka odlika za sv. Štefana mučenca?

Zato, ker je sv. dijakon Štefan prvi izmed vseh zavednim prepričanjem dal svoje

živenje za Jezusa in njegovo sv. vero. Pred njim so za Jezusa umrli nedolžni otročiči; a siloma — zavedeli se niso tega svojega najvišega daru.

V tem svojem umiranju je sv. Štefan pokazal izredno ljubezen do sovražnikov. — Zato naj bode to današnje premišljevanje o krščanski ljubezni do sovražnikov.

Bode naj kakor neko darilo novorojenemu božjemu detetu. Saj nam postane na križu viseči božji Sin le za nekaj časa — v prihodnji velikonočni cerkveni dobi — sam najsvetejši izgled, kako naj ljubimo ne le prijateljev, nego tudi sovražnike: saj umira za oboje.

*

Judje v starem zakonu so le malo poznali dolžnost ljubezni do bližnjega.

Zgodba o usmiljenem Samarijanu (Luk. 10), ki jo Jezus pripoveduje učeniku postave in po njem vsem nam, slika: kako niti jud-duhoven niti jud-levit nočeta v pomoč biti ljube roke tako potrebnemu ranjenemu Judu — malomarno in slaboizgledno gresta mimo svojega sorojaka oba. Še le sovražnik judovskega ljudstva, ta tako usmiljeni Samarijan mora priti, da to stori, kar bi bila dolžnost vsakatega čutečega srca.

Še celo tako so si olajševali judovski pismouki, da so učili: „Ljubi svojega bliž-

njega in sovraži svojega neprijatelja“ (Mat. 5.) ter so razširjali tak krut uk med svojim ljudstvom, akopram ga niso bili v stanu dokazati iz besedila starega zakona.

Tako malo obzirnosti do sovražnika so torej kazali judje.

In pagani?

Ti pa še prav posebno niso hoteli spoznati tujega človeka za svojega bližnjega.

Rimljanu je bil vsak tujec neizobražen barbar ter mu usmiljenja izkazovati ni treba bilo.

O najizobraženejem vseh narodov v predkristovem času, o Grkih, pa se celo trdi, da jim je bilo vsako tuje ljudstvo barbarsko — da, celo to se pravi o njih: kako so v svoji vednostni in umetnostni oholosti barbare imenovali tudi veleslavne Rimljane.

Zato se tem paganom, ki so tako postopali do svojega bližnjega, čudili ne bomo, da jim človek — če ni bil v družbi odličen — niti ni bil človek. Svoje ostarele sužnje so namreč, ko jih rabiti niso več mogli, metali za hrano ribam v ribnjake. In nobena oblast ni več poprašala za temi izginulimi žrtvami paganske objednosti.

Tako torej z vedenjem do sovražnikov in do bližnjega sploh med judi in pagani v starih vekih.

A kaj krščanska sv. vera?

Sv. krščanske vere izglednik je pa današnji dan praznovani svetnik, sv. Štefan. Njega molitev, umirajočega pod kamenjem svojih ubijalcev, se glasi: „Gospod, ne šteji jim tega v greh!“ In ko je to izrekel, zaspal je v Gospodu“. (Dej. apost. 7.)

Vsi Gospodnji apostoli, vsi pravi učenci so goreli ljubezni do bližnjega ne le prijatelja, nego tudi sovražnika. Živenje dati za tako svoje prepričanje jim ni bila pretežka žrtev; zdela se jim je dolžnost.

Vêdli so se ob tem po besedah nad vse plemenite Gospodnje postave, ki se glasi: „Jaz pa vam pravim: Ljubite svoje sovražnike; dobro storite tem, ki vas sovražijo in molite za nje, kateri vas preganjajo in krivo dolže, da bote otroci svojega Očeta, ki je v nebesih; ki pusti svoje solnce sijati nad hude in dobre in deži čez pravične in nepravične“. (Mat. 5, 44. 45.).

„Ni popolna ljubezen do bližnjega,“ govori sv. Avguštin, „razun če izpolnjuje, kar Krist zapoveduje govoreč: Ljubite svoje sovražnike.“ In ta isti cerkveni očak nadaljuje pišoč: „Če uči Gospodnji evangelij, da moramo ljubiti sovražnike, ni nam dan s tem svêt, pač pa nam je dana s tem postava“.

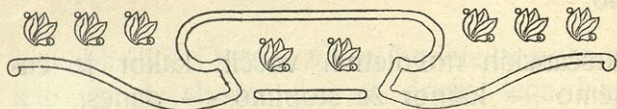
Torej ni prav, če hranimo tudi le kako malenkostno jezo do bližnjega v svojem srcu. Ni prav in ni krščansko, če pustimo,

da zajde solnce in srd nam še tli v notranjem. Zgoditi bi se nam vtegnilo prav kakor ob nevarnem ognju, ki žari na ognjišču. Razplini se tako zelo rado in lahko čez ognjišče in vgonobi poslopja, vasi in obširna mesta.

* * *

Nekje je stala sloveča hiša, pozidana posebno še v to, da bi ljubeznivo sprejemala vsacega potrebnega; pred vsem vsacega bednega potnika. A do nje pride nekokrat mož, ki se je bil zameril hiše načelniku. Mesto da ga sprejme — mu vrata zapre. — Koj kmalu po tem prejme odvrnjenca list te-le vsebine: „Vi, nekedaj tako srečni slugi Gospodnji, danes slugi svojih človeških nečednosti, vi si potresate spokornega pepela na glavo, a mešate si pa ob enem v jed strup svojih strasti. Zastonj se krotite in molite iz postelj vstajajoč po noči, če svojega bližnjega nočete poznati niti po dnevi. Lepo znate govoriti do svojega Boga, a grdo besedo odpravljate ob enem njegove otroke, sobrate si na zemlji. Bog vas ne čuje poprej, nego vi hočete čuti podpore potrebnega celo svojega sovražnika“. — Te besede, dragi, si zapišimo tudi mi za vodilo svojemu bivanju na zemlji in ljubimo svoje sovražnike. — Amen.

Novo leto.

Ko je bilo dopolnjenih osem
dni, dano mu je bilo ime
Jezus. (Luk. 2.)

Motili bi se, ko bi mislili, kako dobro se bo godilo novorojenemu detetu Jezusu na zemlji. Ker prav danes pred tednom praznujoči njegovo rojstvo smo se spominjati morali že koj tretji dan po njegovem prihodu na svet, kako je bežal pred krutim Herodom v Egipt — bil nam je tak grenák spominj godovni dan nedolžnih otročičev.

In da ni, dragi, čula Gospodnja roka nad detečjim življenjem, ne mogli bi pričenjati solčnega leta v njegovem sv. imenu, kakor je pričenjamo danes in ne mogli bi si drug družemu izražati za novo leto onih

krščanskih novoletnih voščil, kakor je čujemo — kamor že stopimo — danes.

Ker ima vsakedo ob novem letu voščil, spodobi se, da je tudi jaz donašam svojim vernim poslušalcem.

Kakošna naj mi bodo ta novoletna vam voščila? Nič drugačna, nego se čujejo danes tisoč ter tisočkrat vsepovsod izven božjih hramov.

Ta moja voščila tu s svetega kraja so nam torej: zdravje, zadovoljnost in dolgo življenje.

*

1-vič vsem vam želim zdravja.

Telesnega zdravja vam želim, ker sicer niste v stanu izvrševati teh dolžnosti, kakor jih ima vsak vas v svojem poklicu. Bolnik namreč je usmiljenja vreden in je velik revež na zemlji. Pazite torej, da si po svojem zadolženju ne pokvarite telesnega zdravja. — A kolikor je duša več od telesa, toliko bolj še vam voščim v prihodnjem letu dušnega zdravja. Kaj ti pomaga rdeče lice, če se je pa duše poprijela grda gnjiloba smrtnega greha? Ta greh ti dušo razjé in te sploh vsega ugonobi. Zato vam želim za novo leto milosti božje. To je tisto zaželeno ti dušno zdravje, ki se ti deli v zakramentu sv. pokore in vtrdi v

sv. obhajilu. Dušno zdravi bodete v novem letu vsi, če slušate dan za dnem tega leta glasú angelja varuha, ki vam je namenjen biti v prijateljsko pomoč. Kedor vas sklene z angeljem varuhom sedaj ob začetku novega leta posebno prijaznost, zatrjam mu, da mu bo to konec leta v prisrčno veselje. Videl bo, kako je z njegovo pomočjo izpolnoval vse, kar velevalo božje, cerkvene in svetne zapovedi; kako je prav posebno še ohranil si tisto dušno belino, ki je izmed vseh nam posestev prvo in najljepše; ohranil si tisto svojost, ki najbolj prikuplja Bogu in angeljem in ljudem.

2-gič želim vam zadovoljnosti.

Ljudje so redoma zadovoljni, če so preskrbljeni z vsem tem, kar trebajo tukaj na svetu. Kmetovalec je zadovoljen, če pri dela veliko; kupec, če je skupil mnogo blagá. Vse to je dobro, res dobro za na svetu. — A vsi pa veste, da prave zadovoljnosti to vendar le tudi na svetu ne rodi. Prava zadovoljnost ne biva zunaj nas in je ni v svetnem našem premoženju. Prava zadovoljnost stanuje v sredi srca: v mirni naši vesti je prava zadovoljnost doma. To zadovoljnost mirne vesti nosimo vedno seboj in ta zaklad je izmed vseh tisti, ki nas nikedar ne teži, nego nas vsak trenutek blaži. Dragoceneji ti je zaklad mirne vesti, nego da bi

posestvoval zaklade obeh Indij. — Prav mirna vest je bila, ki je Josipu v Egiptu ohranila zadovoljnost tudi v ječi; mirna vest je bila, ki je včinila, da ni bil strašan Danijelu levnjak. Mirna vest je, tako se bere, povzročevala, da je v zadnjem francoskem prevratu prespal nedolžni obsojenec vso tisto noč, preden so ga dejali bili zjutraj ob glavo. Veliko je na svetu stvari, kamor vlečejo človeške želje; a posestva mirne vesti ne prekaša nobena nje. Lep je zvezdnati obok v ponočnem času nad tvojo glavo; a lepši, brezprimerno lepši je oni nébes zadovoljnosti, ki se je razpel v srcu človeka, ki mu je najdragocenejši dar bila mirna vest.

3-jič vam vsem želim dolzega življenja.

Človek, ki je zdrav dušno in telesno in ki ima dobro vest, rad na zemlji živi. Čemu tudi ne? Celo tako se navadi življenja tu, da trepetom pričakuje ure, ki mu prestriže življenja nit. Prav, naj le živi; koliko pa nekateri v tukajšnjem življenju dobrega stori. In še črv v prahu se smrti boji. Naj torej živi! — A, dragi, za novoletnico vam jaz še daljega življenja želim. Na kanarskih otokih kažejo drevo,* ki mu starosti prisojajo več tisoč let, strme občuduje popotnik to častito rastlino. To je silna sta-

* Dracena Draco — Drevo orjak.

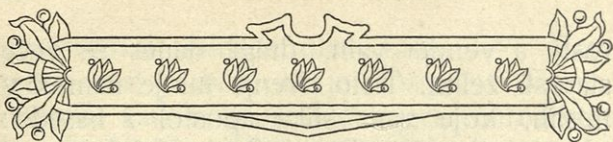
rost; a vender vam, dragi, danes še več starosti želim. Tisto življenje mi je namreč v mislih, koje vam slika apostol z besedo: „Večno življenje“. (Rim. 2, 7.) — V dobri svesti sem si tudi, da se vam izpolni to tretje moje voščilo v tem slučaju namreč, da se vam je obistinila moja želja v dušnem vam zdravju in o miru vesti. Ko se vam odprejo nebeška vrata za vselej: takrat vam je vresničeno tudi 3-je voščilo — večno življenje.

* * *

To, dragi, moja voščila za novo vam leto. Prišla so iz dobrega srca; zato upam, da ste jim odprli pot do srca. Saj so tudi, prepričan sem, dobra srca vas vseh.

Začenjajmo pa po milem navodu sv. cerkve to novo leto v Jezusovem imenu ter v imenu sv. družine. — Kakor se obetajoč nam prihodnjo spomlad, ki nam zopet ni tako daleč, naše cvetke po oknih jamejo obračati vse za solncem — tako naj bodo, poučenim nam po tej prikazni iz narave, naša srca vse to prihodnje leto vselej odprta luči Jezusovega imena. — Amen.

Nedeljo pred Gospodnjim razglašenjem.

Vstani, vzemi dete in njegovo mater in pojdi na izraelsko zemljo — zakaj pomrli so, ki so detetu stregli po življenju.

(Mat. 2.).

Kak revež ubežnik s svojega domu. Srečevalec in srečevalka — tako si vsaj misli — nimata zanj srca. Solnce z neba mu le pripéka in ga ne krepča; luna in zvezde ne svetijo prav za prav njemu po noči. Pač pa mu je zvest tovariš napadnik ali ropar, ki čepi za grmom na gosto obraščeni poljani, da plane nad memo gredočega, če se mu bliža na svojem breztolačnem nočnem potovanju.

Taka ubežnika, dragi, sta nam danes pred dušnim očesom — Jožef, Marija z de-

tetom Jezusom v naročju. Iz palestinske domače dežele hitita doli na jug, od Rdečega morja le še naprej v Egipt, ki je iz starega sveta dosti znana dežela. Ti trije ubežniki so torej, vedno v nevarnosti, da tudi nad-nje skoči Herodov rabelj izza zatišja ter najprej nad detetom Jezusom zavihti svoj krvavi meč.

O tem bégu deteta Jezusa v Egipt, o Herodovi hinavščini in o vrnitvi božjega Sinu v Nazaret premislimo danes ter pridenimo tem prigodkom naukov za svoje življenje.

Dete Jezus začjenja koj prve dneve svoje trudapolno življenje kakor Odrešenik. Od prvega dihljaja je trpel Jezus za človeški rod, dokler ni izročil svoje presvete duše v Očetove roke na lesu sv. križa.

Nedolžnih otročičev dan nam je klicala sv. cerkev v spominj prigodbo: kako se Jožefu v spanju prikaže angelj ter mu velevala, naj beži pred Herodovo jezo v Egipt in tam ostane, dokler mu ne poreče vrniti se domu.

Herod torej zastonj pričakuje treh modrih nazaj: da bi mu povedali, kje je rojen judovski kralj. — A ne častit, nego morit je namenjen krutež v svoji hinavščini; zato so, v spanju opomnjeni, modri

šli po drugem potu nazaj v svojo deželo. Od nekedaj nagnjen do neusmiljenosti pa ukaže, ker kraljev ni nazaj, pomoriti vse 2 leti in manj stare otroke v Betlehemu in v okolici. Tem potem je menil, da konča tudi dete Jezusa in da prihrani kraljevo čast sebi in svojim potomcem za seboj.

Dragi! Stari trinog Herod nam je v veden izgled, kakošni da biti ne smemo. Hinavščina je Herodova prva pregreha in iz hinavščine so izvirale druge. Déla se namreč, da pojde dete Jezusa molit; ima pa uprav nasprotnih namenov. Mi, ljubi, se ne vedimo nikedar tako: nikedar v to porabljeni jezika, da se to skriva z besedo, česar čuti srce. Ko bi bil tudi tako nesrečen, da si storil kedaj česa napačnega, odkrito se obtoži resnice tem, ki jim je oblast te posvariti in poučiti. Vsak te ima raje in te bolj spoštuje, ako mu resnico govoriš, nego če se hliniš pred njim dobrega in vender le nisi dobrega srca. Iz človeka, ki je odkrito-srčen, se stori še kaj — iz hinavca težko kaj prida kedaj. — Glej, kam pripravi hinavska neusmiljenost Heroda? Vedno se boječ zavratnega umora je ob živem telesu črvom jed, dokler ob pekoči ga vesti ne premine samemu sebi gnusoba.

Milost božja pa vodi med tem po zanesljivih potih božje dete, ki je ho-

telo postati človek, vsemu človeštvu v blagor.

Pač ni nikoli potovala na zemlji svetejša družina, nego je bila ta: Jezus, Marija in Jožef. — Kako priljudna je morala postati sicer huda pot Mariji Devici, ko si je mislila ob tem trudu, da prav njej je izročeno varstvo deteta, ki naj odreši kedaj grešni svet. — Kako voljno je moral prestajati vso skrb Jezusov rednik, sv. Jožef; ker svest si je bil, da je vsaka njegovih skrbljivih stopinj darovana božjemu detetu Jezusu.

Če je, dragi, torej tudi česa trpeti kateremu nas; le pogumni v trpenju! — Brezdvombeno naše trpenje ne doseza dušne bridkobe današnjih treh potujočih ob njihovih trnjevih stopinjah.

Sv. evangelija nadalnje poročilo pa se glasi, da je moral Jezus po Herodovi smrti zopet proti domu. In sicer se poda v mesto Nazaret, kjer mu je izrejenemu bilo biti vsled proroškega napovedanja. Angelj se namreč Jožefu sopeset prikaže — in sicer sedaj v Egiptu — ter mu pravi: „Vstani, vzemi dete in njegovo mater in pojdi na izraelsko zemljo — zakaj pomrli so, kateri so detetu stregli po živenu.“ (Mat. 2, 20.)

Kako vtehe polna beseda za Jezusovega varuha; za Marijo: „Pojdi na izraelsko

zemljo“ — kako vesela beseda za vsacega prognanca s svojega doma. Nazaj iz tujih krajev v domačo deželo; ker bati se ti tam sopet ni treba: „Pomrli so, ki so detetu stregli po živenu!“ Glejte besedi, ki se izpolnjujejo vse čase. Kolikrat se je vzdignil kedo zoper Jezusa in njegovo sv. vero; a zgodilo se mu je prav tako, kakor danes deteta Jezusa sovražnikom: „Pomrli so!“ — Umrli je vsak tak preganjalec sv. vere; in njegovo ime je morda pozabljeno že davno. Če pa pozabljeno ni in je bil ta proganjalec mogočnejš na zemlji, imenuje se v zgodovini z nekakim studnim trepetanjem in bolje bi bilo zanj, da je tudi zgodovina pozabila njegovo ime.

*

*

*

Molite, dragi, ob današnji evangeljski zgodbi za dobro in odkrito srce ter za dar žive vere v Jezusa. Tisto vero menim, ki jo imate vsak že od doma od svojih dobrih mater. — Vsi tisti, ki izgube zaklad žive vere vanj, umrjejo kakor so pomrli sovražniki Jezusovega križa — pozabljeni za vselej.

A onega, ki ohrani v svojih prsih poštenost in živo vero, obudi nekokrat ta,

ki ga gledamo te dni pred seboj kakor
majheno, prav majheno dete — obudi ga
takrat Jezus na večno življenje v nebesih.
Amen.

Sv. treh kraljev dan.

Ko so pa zvezdo v gledali,
bili so silno veseli.

(Mat. 2.)

Kaj lepšega nad nami, nego zvezdami obsejano nebo?

Kakor božja očesca gledajo z neba doli na trudnega potnika, ki bi brez njihovega svíta skoraj da ni mogel naprej.

In o zvezdi čujemo tudi v današnjem lepem evangeliju. Tudi modri današnjega evangeljskega poročila bi si brez zvezde ne bili mogli pomagati naprej. Rešilka jim je bila na njihovem potovanju in vodnica.

Premislimo zato, kakošnega pomena naj nam bo ta zvezda sv. treh kraljev.

Iz krajev, kjer niso poznali edinega Boga, so prišli ti izpreobrnjenci iz nejeverstva: današnji sv. trije kralji.

Niso jim mogli biti z lepa ob roki pogledi izraelskih prorokov v prihodnost — pač pa so iz besedi svojega nejeverskega proroka Balaama izvedeli lahko o zvezdi, ki bo oznanilka novorojenega judovskega kralja. Balaam namreč v duhu gleda Izveličarjev prihod in govori: „Videl ga bom, a ne sedaj; gledal ga bom, a ne blizo: zvezda izide iz Jakoba in žezlo iz Izraela.“ (IV. Moz. 24, 17.) Ko v gledajo to nenavadno Balaamovo zvezdo nad seboj, dvignejo se ter gredo proti Judeji po poti, ki jim jo je zvezda kazala.

Sv. škof Ignacij, ki je živel v apostolskih časih, pripoveduje o tej zvezdi sledeče: „Na nebesu se je svetila zvezda sv. treh kraljev, brez primere krasneja memo drugih zvezd; njena luč je bila neizrekljivo lepa in vsi ljudje so se čudili zavoljo njene novosti.“

Popisovanje te zvezde ob Jezusovem prihodu nas spominja nekaterih drugih presvetlih zvezd, ki so je opazovali ljudje kedaj in ki so izgínile tako hitro, kakor so se prikazale. Neka takih zvezd-repatic se je videla leta 1572.; njen svit je bil tako močan, da se je lesketala tudi po dnevi.

Taka žareča luč z nebá je torej vodila tri modre do božjega deteta Jezusa.

„Kje je novorojeni kralj judovski?“ — s tem vprašanjem so stopili danes v kraljevo mesto Jeruzalem in so menili v silnem veselju, da so tu na mestu, kjer je na svet prišel imenitni kralj. — Pozabljene so težave in vsa dolga pot.

A Jeruzalem se z njimi ne veseli in nič ne vé o kakem novorojenem kralju ta, ki stoluje tu kakor kralj. Namestnik rimskega cesarja, kralj Herod, se namreč silno prestraši, boječ se za kraljevsko žezlo. — Ko vse to izve, sklene Herod dete umoriti.

A človek obrača, Bog obrne. Prav ta zvezda, ki so jo videli modri na Jutranjem, se izšlim iz mesta zopet prikaže. Pelje jih naravnost do Betlehema in ostane nad kraljem, kjer je novorojeno kraljevo dete.

Tu so trije modri na koncu svojih željá. Vstopijo, najdejo dete z Marijo, njegovo materjo, ter padejo pred nje in je molijo.

Poučeni v spanju pa se ne vrnejo praviti o detetu hinavskemu Herodu v Jeruzalemu, nego gredo po drugi poti nazaj v svojo deželo.

Dragi! Velikrat vidimo naslikano to podobo sv. treh kraljev. Tudi v milih predstavah Jezusovega rojstva — kakor smo se

jih naučili delati od sv. Frančiška Asizijana — tudi tu ob jaslicah so mnogi pot te tri svete osebe, klečeč pred nebeškim detetom. Darove, ki je prinašajo, vgleđamo tu ob njih; nad njimi pa vidimo svitlo se leskečo, kraljevo zvezdo.

Kaj naj pomenja ta zvezda?

Ali je svetila ta nebeška zvezda kedaj le tem trem kraljem? Je-li niso videli tudi drugi ljudje? — Videlo je to zvezdo pač na tisoče ljudi; čudili so se pač žarnemu njenemu svitu — a pomena jej niso umeli.

Dragi! Nam pa je jasen njen pomen. Sveti nam vsem kakor kedaj trem modrim ta čudežna zvezda in vodi nas pravo pot.

Naša sv. vera je ta zvezda. Izšla je bila ta naša vera v noči, ko je bil v Betlehemu rojen Izveličar. In od tiste srečne noči naprej sveti ta sv. vera na pot zemskega življenja vsacemu, kedor jej hoče slediti.

*

*

*

Ljubi poslušalci! To današnje zvezdo sv. treh kraljev si izberimo vsi mi za zvezdo-predhodnico skozi življenje. Kakor sv. trije modri, stopajmo tudi mi zvesto za njo. Naj nam ne bode tega mar, ko bi nas svet tu in tam ne hotel umeti ali, ko bi nas celo

zasmehoval. — Véšam sledé vsi, ki si izbirajo drugih luči memo sv. vere. Enkrat — in sicer ob našem najusodnejem trenutku — takrat se pokaže, da smo za pravo lučjo hodili, če nam je v vsem našem življenju svetilka bila zvezda svetih treh kraljev: sv. vera. Amen.

I. nedelja po sv. treh kraljih.

Ali nista vedela, da moram v
tem biti, kar je mojega Očeta?
(Luk. 2.).

Domača hiša: očetova, materina hiša — kako ljuba beseda, kako milega spominja to ime. Ljubo doma, kedor ga ima.

Otrok do starišev domu pohiti, če se mu na poti kaj neprijetnega pripeti. Odrastli se še tako rad vrača pod svoj rojstveni krov. Kolikrat uprav ob pretečenih praznikih hitite vi, odraščeni, do starišev domu, akopram ste si že pred davnim vstanovili bili zunaj očetove hiše svojih lastnih bivališč.

In če je kedo prišel po svoji dobri glavi in svojem dobrem srcu daleč naprej, da je postal velik gospod — mirnega pristana očetove hiše, tega ni v stanu poza-

biti in večkrat ga vidimo, kako dohaja v to priprosto selišče, kjer ga spominja tako živo že vse nekedanjih najlepših nedolžnostnih dni.

Kakor v vsem, izgled nam je božje dete Jezus tudi v tem. Mladenič hiti sem v svoje in svojega nebeškega Očeta bivališče — v tempelj in način njega vedenja v njem naj nam je merodajen za vse naše življenje.

Božje dete Jezusa v templju pred očmi, premislimo danes: kako se napak vedejo sem ter tje kristijanje v božjih vežah in kako nam ne bo posnemati tacihi izgledov.

*

Čuditi se nam je veličastvu templja, ki ga je bil pozidal Salomon edinemu Bogu. Množica ljudstva mu je pripravljala cedrovine na libanonskem pogorju in lomilo ter obdelavalo se je težko kamenje temu čudapolnemu stvoru človeškega uma in človeške dlani. In to je trpelo sedem let, dokler ni bila postavljena velikanska stavba — če se je kedaj smela katera tako zvati: res vredno bivališče živemu Bogu. Veliko beremo v sv. poročilih o slovesnostih posvečevanja in kakošno vedenje da je bilo zaukazano izvoljenemu ljudstvu v teh svetih prostorijah in kakošno zabranjeno.

In če čudeč se takemu naporovanju vprašamo: Ali se je pripravljaj ta tempelj za osebno božjo pričujočnost? — odgovarjati nam je: Nikakor ne. Le skrinja zaveze se shrani v njem, tabli božjih zapovedi, nekoliko čudapolne hrane „mane“ in Aronova palica. Vender pa najmodrejši vseh kraljev s tako skrbljivostjo, z bogastvom, zbranim od vseh strani poziduje tak tempelj Bogu. — Kaj še le bi bil moral včiniti Salomon — tako prihaja na misel vsakemu izmed nas — ko bi se bil namenil Bog osebno bivati v tem templju, kakor je to v naših krščanskih cerkvah? — Če je Gospod sam govoril o tem templju po noči do kralja Salomona: „Zakaj izvolil in posvetil sem to mesto, da bode tam moje ime na vekomaj in moje oči in moje srce za vselej“ (II. Kron. 7, 16) — kaj vse bi mu bil še le obljubljal, da je Salomonov tempelj to, kar so naše cerkve.

A ne le Judje so se bližali s takim spoštovanjem do svojega templja in niti vstopati niso smeli do najsvetejših oddelkov v njem.

Poglejmo še tudi drugovercev in njihovega vedenja na svojih svetih krajih.

Čisto neizobražena paganska ljudstva so častila svojim bogovom posvečene kraje na nenavaden način.

Latinski pisalec Tacit (de more Germ.) pripoveduje o nekem nejeverskem ljudstvu stare Germanije, da nikogar ni pustilo v gozd, kjer je častilo svoje bogove, razun zvezanimi rokami. To pa zato, da bi ne bil nevedoma česa pokončal ali pa vzel seboj iz svetega kraja.

Iz Meke, kjer časte Mohamedani ostanke svojega proroka Mohameda, odhajajo še dandanes s tako resnobo, da si dolgo časa ne upajo nikamor drugam vpreti svojih oči, ki so tako srečne bile, da so gledale grob velikega proroka.

Tako torej ne le Judje, nego tudi veliko pod njimi stoječi častilci mnogih bogov na svojih jim posvečenih sv. krajih.

A kakošnega vedenja pa, dragi, opazujemo mi v svojih edinemu Bogu posvečenih krščanskih cerkvah?

Kolikrat se razgovarjajo prišleci tu pred živim Bogom ne misleč njegove osebne pričujočnosti pazeč le na to, da jih ne vidi kedo. Velikrat jim pa tudi tega ni mar in njihovo brezstidno vedenje v cerkvah je enako onemu, kjer se je v zbirališčih za svetno razvedrovanje sošlo mnogo ljudi.

Takim nespodobno se vedočim obiskovalcem Gospodnjih cerkvá kliče sv. Ivan Zlatousti karajoče jih besede: „Kralj je tu v cerkvi pričujoč ter svoje ljudstvo pregle-

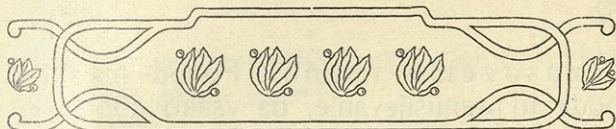
dujoč — a ti se posmehovati upaš pred njegovimi očmi!“ Mogoče je, da je ta, ki mu ni mar poslušati v cerkvi božje besede; ki se ne pogovarja tu v posvečenem božjem kraju s svojim Bogom, ki se vede nedostojno ob najsvetejšem daru — lahko mogoče je, da je ta brez pregrehe došel v cerkev, a ne zapusti je pa ne brez pregrehe: ker se je svojim napak vedenjem zameril bil Bogú.

Ko bi ti, dragi, hotel kaj premišljevati ali delati, ne bilo bi ti ljubo, da razgrajajo drugi krog tebe in so ti v zmotnjavo. Ko bi poleg tebe kakemu višemu od tebe bilo tehtnih opravkov, ne upal bi se ga motiti z govorjenjem, smejanjem, razgrajanjem. — Glej, dragi, v krščanski cerkvi pa ni le velik gospod; Gospod gospodov, vladar nebes in zemlje je tu osebno v psv. zakramentu nazoč. Zato lahko opazuješ, kako lepo se redni kristijanje znajo vesti tu vpričo živega Boga. Ni jim oziranja na okrog, ne govorjenja, ne posmehovanja, ne briganja se za druge — oko in duša jim stremí gori na višave. Dostojnejši nego v vsaki imenitni družbi se trudijo tu biti; saj imenitna družba so le — ljudje; v cerkvi pa biva — božje veličanstvo.

Sveti papež Štefan je začul nekokrat med svojim cerkvenim opraviлом nedostojno govorjenje. Kar nenadoma se obrne do ne-spodobnežev svareč: „Kakošno vedenje! Se li ne bojite onega, ki je iz templja izgnal nerodne kupčevalce?“

A nam, dragi, naj je v cerkvah za pouk tudi današnja povest o detetu Jezusu v jeruzalemskem templju. Da je le dalje časa tu pri svojem Očetu: zastane, posluša, povprašuje in odgovarja, in spoštovati se ga uče pismouki — stari možje. Rodnikoma pa, ki sta ga radostna našla v hiši njegovega Očeta, zakliče bodrilno vprašanje, ki naj nam v cerkvi bivajočim nikoli ne izgine iz spominja: „Ali nista vedela, da moram v tem biti, kar je mojega Očeta?“ Amen.

II. nedelja po sv. treh kraljih.

(Jezusovega imena.)

Zakaj nobeno drugo ime pod
nebom ni dano ljudem, v ka-
terem bi mogli izveličani biti.

(Dej. ap. 4.)

Imendan hišnega gospodarja se praznuje v tihem domačem pristanu; kraljeva godovnica pa se proslavlja slovesnim načinom po vsi deželi.

Koliko opravičeneje je potem to, da se svetično kar je le moč obhaja ime Jezusa, našega Gospoda, ki je vstanovil veliko rod-bino kristijanov na zemlji — njega, ki je kralj neumrljivosti v nebeškem veličastvu.

In današnja nedelja, dragi, je odločena Jezusovemu sladkemu imenu.

Zato se pogovorimo danes o če-ščenju, ki se je vedno izkazovalo p s v.

Jezusovemu imenu. Povod naj nam bode to premišljevanje, da vsako dobo svojega življenja, trenutek za trenutkom, počastujemo to ime tudi mi.

*

Nobenih človeških dokazovanj nam vporabljevati ni treba: zakaj da naj se časti Jezusovo ime. — Saj nam Jezus sam izpričuje o moči svojega imena. Le malo pred vnebohodom je zbral učence ter jim bil naročil: naj hite med svet — to-le jim slovesno obljublja: „Za temi pa, kateri bodo verovali, pojdejo ta znamenja: V mojem imenu bodo izganjali hudobne duhove; govorili nove jezike; kače prijemali in če bodo pili česa strupenega, ne bode jim škodovalo; na bolnike bodo roke pokladali in bodo ozdraveli“. (Mark. 16, 17.—18.)

Na take obljube oprta zato prav po pravici vabi sv. cerkev, naj se časti Jezusovo ime.

Zato v cerkvenem duhu delujoči kristijanje zaupno in pogostno kličemo ter hvalno častimo to ime.

Zato čuješ isto tako na obljudenih trgovih velikega mesta, kakor ob samskih potih na selu, kako te memogredočega ljubko pozdravljajo srečevalci najlepše besedilo, kar

nam jih je zemljanom, izgovarjajoč: „Hvaljen bodi Jezus Krist!“

Iz teh vzrokov se ne čudimo, če cerkev današnjo nedeljo Jezusovega imena svojo sv. mašo začenja navdušilnimi besedami, ki so te-le: „V Jezusovem imenu se pripogni vsako koleno teh, ki so v nebesih, na zemlji in pod zemljo in vsak jezik naj govori, da Gospod Jezus Krist je v časti Boga očeta“. (Filip. 2, 10. 11.) Komaj bi bila mogla cerkev prirediti današnjemu vhodu v najsveteje svoje dejanje zlatejih besedi, nego je ta Pavlov izrek; izrek sv. Pavla, ki je sam — izvoljena posoda — nosil ter razširjeval sijaj Jezusovega imena od naroda do naroda — vesoljnemu svetu v počenjenju.

Sv. cerkev je sicer od nekedaj izvanredno častila Jezusovo psv. ime. A posebno praznično obhajanje tega imena pa je pričel še le sv. Bernard ter sv. Bernardin iz Siene. Papež Sikst IVti je odobril to praznovanje. Nato so nekatere cerkve, imenom frančiškanske, samosvojim praznikom jele svetkovati Jezusovo psv. ime. — Tako da je končno ukazal papež Inocencij XIII. l. 1721: naj praznik Jezusovega imena obhaja vesoljna cerkev vsako leto II. nedeljo po sv. kraljih, kar je uprav danes.

V avstrijskih deželah pa se od danes naprej celo v vsem tednu pridobiva popolnoma odpustek. Deležen ga je vsakedo, ki prejme te dni sv. zakramente in moli v cerkveni namen. — Daruje se ta odpustek tudi lahko dušam v vicah. — Vzrok te cerkvene milosti do naše države je ta, da so Avstrijci v prejšnjih stoletjih tako uspešno se borili s sovražnikom krščanskega imena, s Turkom za križ častni in zlato prostost — braneč tem bogo- in domoljubim načinom sv. vero, neomadežano čednost svojih otrok in svoj avstrijski dom. — Da so si, dragi, sosebno naši v Bogu počivajoči slovenski očetje v teh bojih prislužili nevenljivih zaslug, naj znano bode in znano biva slednjemu rojaku.

Tako se je vselej častilo v cerkvi Jezusovo ime.

*

Kako pa naj je, dragi, počastujemo tudi mi?

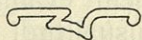
To sladko ime Jezus si vtisnimo danes v globino svojih duš. — Potem začutimo včinek milih besedi, ki je o tem imenu piše sv. Bernard govoreč: „Ime Jezus je méd v ustih; pesem v ušesih; slast je v srcu. Ime Jezus je luč; to ime je jed in zdravilo. — Suhotna je vsaka dušna jed, če je ne omehči

to olje; nevžitna, če je ne prešine ta sól. — Kadar pišeš, ni mi všeč tvoje pisanje, če ne berem v pismu imena Jezus. — Ko se pomenkuješ z menoj, ne prija mi tisto pomenkovanje, če ne izgovoriš vmes tudi Jezusovega imena.“ (Sup. Cant. serm. XX.). To besede sv. Bernarda.

* * *

Zato, dragi moji, sprejmimo si v svoja srca Jezusovo sv. ime. — Svesti si smemo biti ob tem, da bodo vsa naša pota postala vsled tega svetla pota, na koja slastno posije iz naših duš vun nebeško Jezusovo ime. — Svesti si smemo biti, da nam bode to sv. ime v pomoč takrat vselej, kadarkoli zakličemo vdanostno-verno je izustujoč: „Jezus“! Amen.

III. nedelja po sv. treh kraljih.

Idi in kakor si veroval, tako
naj se ti zgodi.

(Mat. 8.)

Ni minulo še mesec dni, kar smo, dragi, pred jaslicami klečali ter se tu ljubiti učili rajskomilo dečle Jezus. Danes pa nam sv. cerkev v svojem evangeliju ne govori več o detetu Jezusu, tudi o mladeniču ne — nego slika nam ga kakor že krepkega moža pred našim dušnim očesom. Kakor oznanovalca svoje božanstvene vere nam ga kaže, ki je dopolnil svoje 30. leto ter hodi po domači deželi okrog — srečnim v veselje, potrjim v pomoč, vsakemu v blagor.

Kako in zakaj nam sv. cerkev v svojih evangelijih tako pohituje popisovati zgodovino Odrešenikovega

živenja: to preišljujmo danes ob kratkem — Jezusu v čast in sebi v pouk.

*

Gospodnje rojstvo je krščanstva največi god — prav ime „sveti dan“ nam kaže to njega veliko dostojnost.

Natančno teden pozneje, t. j. prvi dan solnčnega leta, pa nas prazniški evangelij že vodi v tempelj, kjer je prejelo dete po angelju velévano psv. ime Jezus, po naše Odrešenik.

A le za kratkih 6 dni pozneje, 6. januarija, cerkev svojim poukom tako hiti da nas hoče svetih 3eh kraljev dan opozarjati že treh raznih zgodeb iz Jezusovega živenja. Trije kralji iz jutra in dete pred njimi v jasliah ležeče — ta poglaviti praznikov prizor nas vodi koj v prve dneve Jezusovega živenja na svetu. A drugi spominj dneva sv. 3eh kraljev: kako je namreč Jezus krščen v Jordanu in tretja znamenitost tudi tega dneva: kako Jezus na ženitnini v Kani izpreminja vodo v vino — te dve dejanji, obe praznovani sv. 3eh kraljev dan, nam pa kažete Jezusa že nastoplega svoj poklic ter prvi njegov čudež v družbi, kjer mu je pričujoča tudi mati.

Evangelij prve nedelje po sv. 3eh kraljih nam pripoveduje o Jezusu, 12 letnem mla-

deniču: kako se ne more ločiti iz templja, ki je hiša njegovega nebeškega očeta.

Danes pred tednom dni nam je brala poročilo o izpremenitvi vode v vino, o čemer nas je bila obvestila pa že dan sv. 3eh kraljev.

In danes, tretjo nedeljo po razglašenju, nas cerkev stavi sredi v moško dobo Jezusovih let. Slika nam ga, kako Jezus ob svojem poučevanju priliko dobi, da gobovca očisti ter oddaljenemu stotnikovemu hlapcu podeli ljubega zdravja. — Dragi! Gobovi očiščenec današnjega evangelijskega poročila naj nas spominja naše očiščene vesti ob zakramentu sv. pokore; nejeverskega stotnika ginljiva beseda: „Gospod nisem vreden, da greš pod mojo streho, nego reci le z besedo in moj hlapec bo ozdravljen“ — ta beseda naj nam pa priklič v spominj naše ponižno prejetev Boga-človeka v psv. zakramentu. — Dragi! Morda nam je prav danes končani teden sv. odpustkov priliko nudil, da smo se prepričali, kako sladak je v zakramentu Gospod.

Če vprašam: zakaj da nas sv. cerkev tako hitro, le nekatere dneve po Jezusovem rojstvu soznanja že s tem, kaj da uči po rodni deželi in kaki so mu uprav tu čudeži — odgovor mi je tak: Sv. cerkev hoče v teku vsacega svojega leta — od adventa

namreč do družega adventa — vsakokrat dokončati celotno zgodbo odrešenja človeškega rodu.

Ta zgodovina našega rešenja se je pričela v raji z Odrešenikovega rojstva obljubo in se konča s poslednjo sodbo, z zadnjim dnevom sveta.

To pa je velikansk obseg, ki naj se leto za letom razvije pred našimi očmi.

Zato tudi prihodnji nedeljski evangeliji ne bodo več slikali dete Jezus pred naše dušno oko; nego bodo nadaljevali o Jezusovih čudežnih dejanjih in poročali o božjih naukih iz njegovih sv. ust.

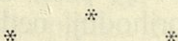
Postni čas nam pokaže Jezusa, pripravljajočega se na trpenje in smrt ter na odrešitev sveta.

Velika noč nam je te slovesne odrešitve dokončanje in up: da „on, ki je Jezusa Krista obudil od mrtvih, oživi tudi naša umrljiva telesa“. (Rim. 8, 11.)

Čas po veliki noči nas vsposobljuje za binkošti ter pripravlja na razsvetljevalca našega uma, sv. Duha.

V tódobnih evangelijih in v onih po binkošti pa se nam naslikuje Jezusova ukovita in blažena hoja naokrog po domači deželi. — Kjer je potreben, tam je Gôspod; kjer more tolažiti, tam tolaži; kjer ozdraviti more, tam ozdravlja — da je le prepričan

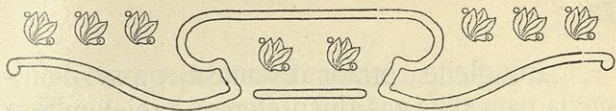
o trdni veri onega, ki mu je namenjen pomagati. Prijatelj ljudstvu je Gospod Jezus in prijatelj nebeškemu Očetu. — Tako blag in svet, da celo ti, ki ga ne poznajo, čudé se govore besede o njem: „Velik prorok je vstal med nami;“ (Luk. 7, 16.) in se vprašajo: „Ali bo Krist, ko pride, več znamenj storil, nego ta?“ (Ivan 7, 31.)

Tako, dragi, si sv. cerkev v svojih nedeljskih in prazniških evangelijih med letom prizadeva naslikati pred našimi očmi vso Jezusovo podobo, ki je Bog in človek. In zato pohituje svojimi poročili, da nas kar mogoče hitro popolnoma soznani z njim, ki naj napolnjuje naš um in naše srce — z njim, ki je začetek in konec. Amen.

IV. nedelja po sv. treh kraljih.

In bila je velika tihota.
(Mat. 8.)

Izveličar-zdravnik je milosti deleč hodil po rodni si deželi. Reveže, raznoterimi be-težnostmi obtežane, so od vseh strani vo-dili do njega. Ob takem mu ni dalo dru-gače, da je s čudežem pomogel — če je le opazil živo vero trpinčevo do sebe.

Zadnjo nedeljo smo čuli, kako je go-bovega rešil te neznansko hude bolezni in na misli nam je moral biti greh, ki smo ga lahko „dušne gobe“ nazivljali. In veseleč se, da je grešnike došel iskat in ozdravit Gos-pod, vtolažili smo se bili — če smo zašli v greh — tudi mi. Ta tolažba pa nam je bila došla po zakramentu sv. pokore, ker tam smo si bili poiskali in tudi prejeli duš-nega zdravila.

In, glejte, prizor iz današnjega sv. evangelija nam slika naš dušni stan po prejetem tem sv. zakramentu: ker tudi v našem očiščenim notranjem je nastala, kakor na galilejskem jezeru kedaj, tem potem velika tihota.

To tihoto, vladajočo v svoji vesti po obtožbi ob zakramentu sv. pokore, premislimo — dragi — v svoje popolno vmirjenje in v svojo izpodbudbo danes to uro.

*

Vgonobila bi reveža-grešnika teža pregréh, a mila roka-rešnica mu je uprav božja desnica sredi življenja ljutih valóv. Te blažene roke se oprime in ona ga vodi naravnost tje do božjega srca. In polno usmiljenja je to božje srcé. Grešniku ob izpovednici po mašniku namreč sam Bog govori. — „Ves dolg sem ti odpustil“ (Mat. 18, 32) je ta božja beseda, ki jej sledi božji rešilni ukaz: „Pojdi in ne greši več zana naprej!“ (Ivan 8, 11.).

Po teh na božjem mestu izrečenih besedah pa se je tihota polastila grešnikovega notranjega; podobna današnjeevangeljski tihoti na jezeru v Galileji.

In, dragi, če so ti ob izpovedi izrečene bile gorenje besede: kako srečen ti — grešnik poprej; očiščenec sedaj! Poprej ti

je bilo srce kakor sredina razburjenega morja. Kolikrat se je vspel v njem strastni val; zagnal se strahovito visoko ter pustil za se boj pogled nizdoli v grdo režečo globino. Prišel mu je nasproti drug od druge strani; združila sta se v mogočen morski greben, razdvojila zopet, vrgla se v globino in njun šum in plusk je bil strašan. Kako uboga, kako trpeča stvar, kaj ne, to tako razburkano človeško srce!

Sedaj, pa dragi, sedaj! Kako je sedaj pomirjeno to morje. Kako glatkoravno je površje tvoje opravičene, neobtežane vesti. Kaka sreča prekraljuje tvoje notranje; prav ona je, ki je svet dati ne more — a je tudi vzeti ne more ta svet. — V železne okove vdene sicer lahko svet svojega zemskega vjetnika — za mirno vest pa svet verig iznašel še ni. V enakotežju ostane tvoja vest sredi med nevarnostmi si na desno ter levo: vsaka zemška oblast hromuje pred silo umirjene vesti — celo hudobnih moči skupni napor je ob mirni vesti izgubil svojo krepkost. In od kedaj, dragi, v tvojem notranjem tak mir? Od tedaj, odkar si v sebi vtešil v zakramentu očiščenja uporne valove svojih strasti.

Le ohraniti si izkusi to svojo najdragocenejo last — duši mir; njega blaga

ohranitev naj bo za prihodnost tvoja največa skrb.

*

Velikrat pa zavlada velika tihota po vodah; a vender spremlja to tihoto neko morilno, težko popisljivo čutenje. Kaj je pa to? Boje se, da bi zopet vtegnil vskipeti vihar, ki bi vgonobil potem podvojnato, potrojnato silo vse to, kar je nedotaknjenega bivalo od poprej.

In glej, česar se je bati bilo po pravici, to se zgodi v resnici pogosto. Ta smrtna tišina v naravi je le potuhnjena oznanjevalka bila pogubonosnemu viharju na morju.

Ko bi se tebi, dragi, v tvoji duši pripetilo to, bilo bi tvoje najhujše zlo.

Zato se ohrabri in trdno skleni, da nočeš izgubiti svojega zlatega posestva: preblazene mirne vesti; skleni, da nočeš zaiti v novič v greh nazaj. Zatri v sebi nevarno si izkušnjava. Ta tvoj padež bi bil namreč hujši od prvega.

Čuj, kaj pripoveduje o tem božja beseda: „Nečisti duh“, govori Krist pri sv. Luku, (11.) „ko pride iz človeka, hodi po suhih krajih in išče pokoja. A, ker ga ne najde, pravi: Vrnem se v svojo hišo, od koder sem bil izšel. In ko pride, najde jo

pometeno in osnaženo. Tedaj gre in vzame še 7 drugih duhov seboj, kateri so hujši od njega — in grejo v njo in prebivajo tam. — In poslednje tistega človeka je hujše od prvega.“

To, dragi, kar v neprosti naravi ali kar riše ta Gospodnja pripoved, to se ob tebi, vzvišenem bitju, ob tebi, Bogú tako podobnem bitju, zgoditi ne sme. — Zopetni padec v greh, ta bi pač biti vtegnil tvoj smrtni vdarec.

*

*

*

Zato prosi razburjenim valovom nebeškega zapovednika: naj ti za vselej ohranjen bode tvoj pridobljeni si dušni mir. — Kam pa se hočeš podati proseč za mir svoje vesti, če ne do tega, o kojem danes poroča sv. evangelij skončujoč: „Ljudje pa so se čudili rekoč: Kedo je ta, da so mu pokorni vetrovi in morje?“ (Mat. 8.) Amen.

Na Svečnico.

Moje oči so videle . . . . luč
za razsvetljenje nevernikom in
čast svojemu ljudstvu Izraelu.
(Luk. 2.)

Bil je osodepoln večer 8. decembra 1881. leta, ko se je vnel Talijin hram „na obronku“* sredi prestolnega mesta našega cesarstva. Osodepoln, pravim — čemu? Ta grozna nezgoda je terjala najdražega, kar imamo — človeških žrtev je zahtevala v tolikem številu, da je ta požar brezdvombeno izmed največih nesreč, kar jih je kedaj doživelo kako gledališče.

Katero sredstvo bi bilo pač takrat preprečilo to grozno dogodbo? Tako-le so sodili. Mala luč bi bila odvrnila tem, ki so sem prihiteli se radovat, morda vso veli-

---

* Ringtheater.

kansko to žaloigro v središču naše države. — „Luč! luči do izhodov!“ se je glasilo iz ust obupajočih vnesrečencev, ko je nezno postalo vse ozračje v teh velikih prostorijah in je gosti dim jel dušiti vse tu navzoče. — A luči ni biti hotelo; zavladal je na enkrat splošen nered, dokler ni jela plapolati vsa hiša kakor goreče morje ter je neizprosnim korakom prišel svoj strašni hod smrtni angelj med stotinami gorečih človeških trupel naokrog.

Dragi v Gospodu! Nobeden praznik v letu pa nas določneje ne spominja rešilne luči, nego današnji prav od prižgane sveče — — Svečnica imenovan. — Če je v navadnem življenju in njega potrebah luč take veljave in take potrebe, kako da bi v dušnem in cerkvenem ne bila? — Zato premislimo to uro, kakega pomena nam je luč posebno še v dušnem našem in v cerkvenem življenju. Vse to bodi v naš pouk in naše bodrilo.

*

Vrni se dobrotna dnevna luč: tako vzdihuje na postelji bolečin ubogi bolnik — in odleglo mu je, ko je zopet prisijal nov dan in se je solnce dvignilo na nebni obok in v to bolniško sobico pogledalo skozi okno. Kolikor mu je revežu mogo-

čega veselja, v toliko ga dnevna luč razveseli.

Luč torej pomenja veselje. Sploh nam je sovražna noč in sovražna nevarna tema.

Luni se umika,
Med grmovjem se zločin potika;
Kruti tolovaj preži ob cesti —
Po temoti zli duhovi
Se glasijo sovi. (Cegn.) —

Celo rajsko veselje imenujemo luč. Črez grob torej se razteza luči prijazni pomen. In kolikorkrat se v večni počitek poda kaka ljuba nam osebnost, vselej se jej med nami zglaša krščansko voščilo: „V miru naj počiva, večna luč naj mu svéti!“

Po svoji naravi spominja luč tudi pobožnosti. Obrni namreč svečo, kakor jo hočeš: njen zubelj ti vedno na kvišku plamti. In če mu zapreš to pot v višavo, ugasnil si — da je imela še toliko reje — vso mogočno plamenico. V višavo hrepené pobožnega želje in njegov duh.

Prijazna luč nam je v dušnem življenju tudi tega pomena, da bodemo dober izgled drugim ljudem. „Vi ste luč sveta... Tako naj sveti vaša luč pred ljudmi, da vidijo vaša dobra dela in časte vašega Očeta, ki je v nebesih“. (Mat. 5, 14. 16.) Tega

svojega klica o lučnem izgledu Gospod ni odmenil le apostolom in prednikom — nego vsakemu najzadnjemu kristijanu je govorjen; — govorjen, dragi, tudi tebi. Vsak nas je namreč dolžan kateremu si bodi svojih bratov biti v povzdigo; lep izgled naj mu bo; blagogo-reča luč, ki naj posveti v tukave njegovega življenja ter slednjemu pomaga na pravo pot. —

Nebeški dar — luč — nam je v cerkvenem življenju z g o d o v i n s k a p r i k a z e n. Saj nas njen spominj vodi v prve čase krščanstva nazaj. Kristova vera je prišla na svet, da naj obličje zemlji izpremeni. Kakor vsaka dobra stvar vzbudi nasprotja veliko, tako ga je ta božanstvena vera brez dvombe imela največ. Zato spoznovalcem te sv. vere ni preostajalo družega takrat, nego božjo službo opravljati v temnih shrambah pod zemljo: ker včasih v tej 300letni dōbi je bilo tako hudo, da je le samo ime „kristijan“ bilo smrti vzrok. In tu v takih podzemeljskih kletéh je bilo treba luči. — Ko gledamo luč v cerkvi, spominjajmo se teh turobnih prvih časov svoje sv. vere — vselec se današnjih boljših dni: ko nam v naših božjih hramih sto in sto lučic poveljuje službo Bogu in se nam vžiga ta zgodovinski ogenj celo ob belem dnevu — starih časov ljub pomenik.

Cerkvena luč nam je znamenje prav Kristove s v. v e r e. — Naj bi ohranil sin luč sv. vere: tako mu želi vsaka nepokvarjena mati izmed naroda, ko ga pošilja od doma v svet. Več če dozdevne olike, manj je prave vere med svetom — to vé mati in zato se ob sinovem odhodu boji za njegovo vero.

In najviši pomen luči v cerkvi — kateri je pa ta? Odgovor: V najvišem smislu se rabi v cerkvi beseda luč takrat, kadar spominja tega, ki je Bog od Boga; luč od luči; ki je prinesel na zemljo luč, ki pravi sam o sebi: „Jaz sem luč svetá.“ (Iv. 8, 12.) V tem smislu je vsaka lučica v cerkvi našega Odrešenika, Jezusa samega odlesk; onega, ki je svojim prihodom na ta ubogi svet dovršil največi čin, kar jih je na zemlji bilo. Tej „luči od luči“ (nicejska veroizpoved) bodi največa naša zahvala!

*

*

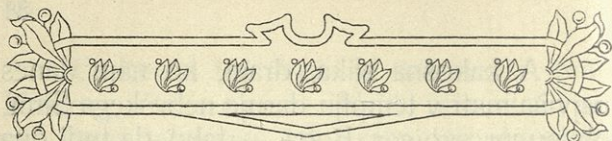
*

Ginljiv pogled je med ljudmi, ko mati donese svoje dete v cerkev na očiščevanje. S prižgano svečo mašnika pričakuje ob cerkvenih vratih. Tu moli božji služabnik za materin blagoslov in za blagor tega novorojenega zemljana. Potem vpelje oba v cerkev.

A kakošna slika, dragi, ko nam danes najviša mati v templju daruje nebeškega Sinú, ob enem svojega Boga — tako, da tudi ona mora pred njim pasti na kolena in klicati ga počesčevaje: „Moj Gospod in moj Bog!“ (Iv. 20, 28.)

V spominju te današnje vzvišene prazniške dogodbe spodobno počastimo to luč iz nebá, prineséno v tempelj; sklenimo, da nam bode ta božja luč svetilo po vseh nevarnih potih našega življenja; prosimo, da nam ob naši selitvi od tukaj posveti Kristova luč — v večna bivališča luči. Amen.

V. nedelja po sv. treh kraljih.

Gospod! Ali nisi dobrega semena vsejal na svojo njivo?
(Mat. 13.).

Dragi! Zoper telesne bolezni nam je na razpolago zdravil v naravi. Sosebno njeno rastlinstvo nam nudi mnogokater lék.

Tako nam je pa tudi za dušne bolezni zdravilo božja beseda. Saj jej sv. Hieronim pravi „najmočnejši ščit zoper sovražnike krščanske vere“; sv. Avguštin zove božjo besedo „jed, odločeno močnim“ in Origen jo imenuje „dušno zdravilo“.

V podobi semena nam govori danes Jezus o tem dušnem zdravilu: o božji besedi.

Kakor namreč seme po različnosti kraja, kamor se vseje, rodi različen sad — tako

se tudi božja beseda sponese, kakoršno je srce: ali dobro ali slabo.

Človeško srce je torej tista njiva, kamor se seje božja beseda.

Kako ti, dragi poslušalec, to božjo njivo — svoje srce — varovati pred vsakim sovražnikom: to naj bo vsebina današnjemu premišljevanju.

*

Zemeljsko posestvo je na svetu razdeljeno prav različno. Nekateri obsežne zemlje imenuje svojo last: na stotine rok mu deluje na njegovih travnikih in poljih, v njegovih gorah in v njegovih gozdovih; drugi pa zopet z Gospodom sme govoriti: „da nima, kamor bi položil glavo.“ (Mat. 8, 20.)

Je pa posestvo na zemlji, ki je last revežu in bogatinu, in to posestvo je človeško srce.

Majheno polje je, dragi, to srce; a dragoceno polje je to tvoje srce. Stvarnik ga je izročil popolnoma tvojemu varstvu. — Dobro seme sprejme to tvoje srce v sé za veselo rast; a tudi slabo zrno — ako ne paziš — kál požene v njem.

Pravi posestnik tvojega srca je, kakor vsega na zemlji: Gospod Bog. On je prvi vdolbel svojo večno postavo v tvoje srce. Sv. cerkev; tvoji stariši in tvoji predniki so

se pa trudili in se trudijo še, da bi ohranili to dobro seme v tvojem srcu: naj potem sad donese ob svojem času.

Toda, mlaji poslušalec in poslušalka, zmiraj vama ne bo, kakor je sedaj. Srečna sta, če imata ljudi, ki vaju vabijo v dobro — bodi si, da store to po svoji dolžnosti, po svojem stanu ali pa, ker so sploh navajeni vsacega bližnjika bodriti le do plemenitih činov. A žal, da za vselej ne bode tako. — Pride ti, dragi, resnobeji čas; čas, ko boš moral od doma, od doma proč v širni svet: proč od starišev, proč od svojih ljudi, proč od tistih, ki so ti bili prvi vcepljevali ljubezen do Boga. Kaki viharji te vtegnejo zalotiti tam daleč od doma!

Ali ti pač tam, oddaljenemu od svojih ljudi, ne bo nobene pomoči? Ali tam ne bo nikakega varstva za to krasno božjo njivo, za tvoje srce? Odgovor: O — pomoči ti bo! Zvesti varuh te božje njive ti bo mesto tvojih starišev in mesto tvojih učiteljev tam na tujem — tvoja vest.

Seme božje besede, ki pade na dobra tla tvojega srca, bo varovala ta tvoja nepokvarjena vest kakor svoj vrt varuje vrtnar.

Le poglej ga vrtnarja, ki mu je mar svoje dolžnosti. Svoj vrt ogradi. Dan na dan hodi od rastline do rastline, ki je pogrnala v novo. Priliva jej; varuje jo mraza

in vročine; očiščuje jo plevela; pristavi jej podporo, da je veter ne položi na tla. Dela mu vrtnarju ne mrzi — ne ob mrazu, in če tudi solnce pripéka od jutra do večera. Tak skrbeč vrtnar je, dragi, v tvojem notranjem tvoja vest.

Toda, če vrtnar varuje še tako čuječe svoj vrt, zgodi se mu vender, da nevgodna suša ali moča, prevelik mraz ali gorkota končata plod njegovega truda.

To, kar se vtegne pripetiti vrtnarju, tega se tvoji vesti in tebi bati ni treba.

Vrt res da ne donese sadja, kakor bi hotel človek — a svoje srce pa obvaruješ pred hudim, če le ti sam hočeš: saj glas svoje vesti čuješ vselej, da le maraš poslušati. Tu si ti gospodar!

Obvarovano pa bo, dragi, hudega tvoje srce, če se vsakateremu notranjemu sovražniku ustaviš z resnobo. — Hudobni duh ti je sicer po današnjem sv. evangeliju v stanu vzeti dobri nauk iz tvojega srca. Hudobni duh ti je v stanu staviti pred oko marsikako napačno podobo; hudobni duh te vabi v družbo, kjer se ne sliši in ne vidi ničesar dobrega. A upri se mu zapeljivcu — hudobnemu duhu — tvoje srce je božja njiva; v božjo njivo pa ne sme nič nečednega. — Kakor Job kedaj, tako skleni trdno zavezo svojimi očmi in ušesi, da ne pride

skozi nje kaj slabega v tvoje srce: v to blaženo božjo posest.

Po noči, kadar spe ljudje, takrat pride hudobni duh ter ljuliko priseje pšenici. — Zato ti je pred takim zvitim sovražnikom čuječnosti treba; dragi — čuječnosti! da te ne prekane vsemu dobremu nasprotnik od začetka. — Celo junaka Samsona vjamajo sovražniki, ko meni, da počiva brez skrbi. Zato te sam Gospod svari govoreč: „Čujte in molite, da ne pridete v izkušnjo.“ (Mark. 14, 38.)

* * *

Truditi se moramo torej, dragi, vsi skupaj sedaj in pozneje — da so nam čista obvarovana naša srca. — Srce, to je božji dar! Ta božji dar se mora kedaj nepokvarjen vrniti Stvarniku Bogu. „Sin! Daj mi svoje srce“ — bereš v bukvah Pripovedi. (23, 26.) Če se Bogu mora darovati — je srce tudi božja njiva in na božji njivi nič strupenega rasti ne sme in ne more. Amen.

VI. nedelja po sv. treh kraljih.

Vse to je Jezus množicam govoril v prilikah.

(Mat. 13.)

Ni imel navade naš Izveličar v učenih besedah govoriti svojim poslušalcem. Pač pa mu je bil tako zelo priljubljen pouk v prilikah, umevnih — ko je pomen ene razložil — vsakemu.

Sredi bujnega rastja stoječ se je ozrl na lilije na polju; v vinogradu na trto; na plodno pšenično raván. Slušali so ga tako govorečega poučeni in priprosti in do srca je šel tak uk obojim. Dušno povzdignjeni so oboji zapuščali Izveličarjevo blažilno bližino. Slava tega nebeškega učenika ob nezareškem jezeru pa je prešinila svet: iz najrevneje kočice do cesarske palače se je razširila njegova beseda in je povzdigovala duše gori v višave; čez zemeljske meje v

nebo je segal nje zvok — ker do nebeškega Očeta človeštvo dovesti je bil njen namen.

In ko pogine svet in z njim vsa mnogoslavljená učenost svetnih velikanov — ne pogine njegov nauk: v preprostih prilikah razložen se preseli v nova nebesa in na novo zemljo, kjer bo bivala pravica. (II. Petr. 3, 13.)

Premislimo danes, česa nas nebeški učenik hoče prav posebno opominjati v prilikah nam govoreč. — To pa v dušni svoj prid.

*

Čuječnosti v našem življenju nas hoče vaditi Gospod. Zato je govoril ono priliko o modrih in nemodrih devicah. — Oko in srce odpirajte Gospodnjim naukom; neugašeno si ohranite luč sv. vere; ne zanašajte se na zdrave ude in na mlada leta: ker ne veste ne ure in ne dneva, kedaj da pride Gospod. Ti nauki nam iz omenjene prilike zvené.

Previdnosti v življenju nas hoče Gospod navajati na ta lahki prilični način. — Bil je svetno previden hišnik; zvičajnim načinom je poskrbeti hotel za svojo starost. Če za prihodnost skrbeči hišnik postopa celo goljufivim dejanjem, koliko bolj bo, dragi, nam dolžnost, da pravim potem delujemo z bo-

ječnostjo ter trepetom in z vso skrbljivostjo za svojo prihodnost unstran groba.

Poslušnosti do dobrih nauk — in naj nam dojdejo, od koder že rado — se učimo iz Jezusove prilike o dobrem semenu. Trnje pa, kako ono mori na njivi dobrega semena rast in kako v prvem prospehu zatira vse, kar žlahtnega séje Gospod. Zato hvaležnostno poberimo vsako drobtino božje besede, ki nam jo nudi Gospod.

Pridnost pa nam hoče vzbujati prilika o talentih. Kakor nalašč je vravnana za mlaji oddelek mojih poslušalcev. — Kolikor bistreja ti je glava, toliko več se kedaj potirja od tebe — in to v vednosti, če se vkvarjaš z njo; to povsod — bodisi že katerega hočeš poklica. Dela vaje nemu človeku je največa sladkoba, da se mu zopet novo nalaga in mu ga ne izmanjka nikoli. Kako srečen boš, če prej ali slej moreš odgovoriti Gospodu: da si s peterimi talenti pridobil si novih pet; z dvema rokama delal za štiri.

Prav prave ponižnosti nas prilika uči, kako ne zasedati najčastnejih prostorov ob omizjih, kamor smo povabljeni bili. Neprijetno bi bilo namreč za nas, ko bi nas radi prihajajočega višega potisnili nazaj; častno pa, zelo častno, ko bi nam odkazal hišni gospodar boljšega prostora govoreč: Prijatelj, pomakni se više.

Najtesnejo zvezo z Jezusom nam hoče pokazati prilika o trti. — Kedor ni z menoj, je zoper mene; kedor ne zbira z menoj, oni raztresa. Kedor ne ostane v meni, njega odrežejo kakor mladiko s trtematere, da ločen od nje pogine in da ga kakor suho rast izroče večnemu ognju. Bodi si sam ali v družbi; če delaš ali če počivaš — pomni, da vselej in povsod z Jezusom vtrjuješ zvezo po svojem neomadežano lepem življenju.

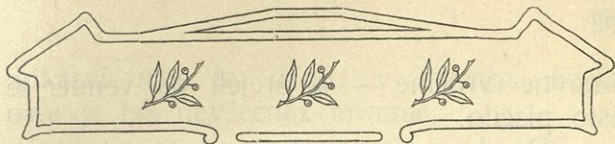
Svoje božje ljubezni pa nas zatrjuje v priliki o dobrem pastirju, ki naj nam venča vse danes tu premišljevane. — V njej nam obljublja Jezus svojo božjo ljubezen za dar. „Jaz sem dobri pastir; dobri pastir pa da življenje za svoje ovce:“ (Iv. 10.) — to je trditev našega nebeškega Odrešenika, ki je vsak trenutek pripravljen zadeti nas na svoje rame ter nas preseliti s te uboge zemlje tje gori pred bogati Očetrov prestol.

*

*

*

Dragi! Z vencem teh čednosti iz Gospodnjih prilik nakičeni in vedoč se po Kristovih božanstvenih naukih bomo ves čas lahko srečno živeli na zemlji in blaženi kedaj prestopili od tû prag v nebeško večnost. — Amen.

Na sedemdesétnico — „septuagesima“ imenovano.

In prejemale so godrnjali nad
hišnim gospodarjem.

(Mat. 20.)

So ljudje, ki jim ni dobra nobena stvar. Nikedo jim prav ne stori, niti prav obrniti se jim ni v stanu. Rinejo se ti celo v tvoje najskrivnostneje mišljenje.

Sneli bi zvezde z neba, da bi mogli. Preravnali bi zatvornice na nebu: ker ni jim prav, da dežuje danes — solnce bi moralo biti in ni jim prav, da je solnčni dan jutri — moralo bi biti megleno.

Mrmralci v današnjem sv. evangeliju so taki nezadovoljneži. — Denar prejemale so godrnjali in grdo gledali na ône, ki niso nosili tolike dnevne teže in ne toliko

dnevne vročine — a prejeli pa vender le isto plačilo.

Da bo naše vedenje krščansko-pravilno in pa tako, kakor je potrebno v družbi z ljudmi — zato premislimo to uro: kako se varovati vsake nehvaležne nevšečnosti do ljudi in do Boga. — Vse to naj nam bodi v blagodejen pouk.

*

Prvič. Nevšečnost do ljudi.

Prijetno je opraviti imeti s človekom, ki je z vsim zadovoljen; hvaležen za vse. Vsak pouk, vsako svarilo sprejme z veselim obrazom. Z zahvalo vzame dar, ki se mu odloči — in naj bi bil tudi še tako malenkostnega pomena. S hvaležnostjo celo in ljuboglasečim se „Bog plati“ prejme zaslužen si plačilo, prav tako, kakor bi se mu bilo podelilo zastonj. Misli si namreč in misel vdejestvuje: Prijazna beseda nič ne velja — toda v vračilo ljúbav nam da. — Vsakedo je željan njegove družbe.

Toda med ljudmi nimajo vsi enacih lastnosti. Dobé se, ki bodo mrmrali delalcem v današnjem sv. evangeliju podobno; kadar se jim le to da, kar so zaslužili — zato, ker so obilnejega pričakovali. To mislijo, da le samo njihovo delo je neprecenljive dobrote. — Le malo neprijetnejih

prikazni nam je, dragi, v živenu, nego nam je tak nevšečnež-mrmrač.

So celo mladi ljudje, ki jim je zatajevanja tako malo, da na zunanjem — koj na obrazu pokažejo nezadovoljnost, če jim ni prav kaka reč. Prime je jeza; barva se jim izpremeni; komaj da hočejo odgovoriti in ustavili bi se, ko bi se ne bali, da jim izpodleti. Tako poizkušajo proti starišem doma in zunaj doma proti drugim ljudem. Ne pomislijo pa, kako s trpkim vedenjem izgubljajo ljubezen svojih viših in spoštovanje sebi enakih in to jim ni v spominju, da so s takim svojim nezadovoljstvom delalcem podobni, ki se godrnjaje ustavljajo hišnemu gospodarju.

Drugič. Nevšečnost do Boga.

Bog daje vse, kar človek ima.

Temu da ostrega razuma; unemu telesne svežesti in zdravja. Premoženja temu odmeri v obilni meri; poskrbi, da pride do zvestih delalcev, do pridne družine in do dobrih domačih ljudi. — Vse, karkoli olajševati more življenje na svetu, vse Bog onemu podeli — tako, da mu zahvala do Boga nikoli ne more biti gorka preveč.

Zopet temu pa odmeri Bog precej velik in grenek kelih trpenja. Nezdrav je in v nornem poklicu deluje, da mu ne more biti

kos; ob vsem tem mu nedostaje niti za vsakedanje potrebe. Tistih človeških dobrih rok pa tudi noče biti do njega, ki nekateremu tako izdatno sežejo pod ramo.

Ali se bo zato drznil nad Bogom se hudovati? Ali sme Stvarniku očitati: Tega in tega mi nisi daroval; zato tega in onega nisem mogel doseči? Se-li ne bo spomnil svetopisemskega lončarja, ki ima oblast iz prav te iste kepe ila narediti eno posodo za čast, za nečast pa drugo. (Rim. 9, 21.) In ali mu ne bodo zveneli v dušo apostolovi opominji, da našega nič ni in da v ponižnosti moramo pomniti njegovega vprašanja, ki se glasi: „Kaj pa imaš, česar bi ne bil prejel? Ako si pa prejel, čemu se hvališ, kakor da ne bi bil prejel?“ (I. Kor. 4, 7.)

*

*

*

Zelo neplemenitega srca je ta, ki ljudem — ko so mu bili storili to ali ono dobro — hvale ne vé.

Krivičnež do Boga je oni, ki pozabljuje zahvaliti se za vsak dober dar, prihajajoč od zgoraj.

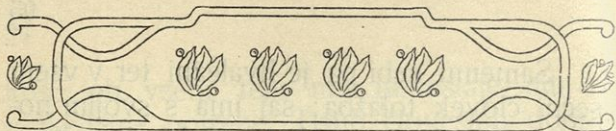
Nevšečnost do človeških in do božjih darov nikogar vrednega ne dela novih dobrot.

Samemu sebi pa je hvaležni ter v vsem všečni človek tolažba: saj ima s svojim notranjim popolnoma pokoj. — Ljudem krog sebe je v veselje in ljub je Bogu.

Zato, dragi, sklenimo, da ohranimo hvaležno všečnost Bogu in ljudem in srčno zadovoljnost z vsim, kar nam je v svoji vsemodrosti odločila bila božja previdnost. Amen.

Na šestdesétnico — „sexagesima“ imenovano.

Seme je božja beseda.

(Luk. 8.)

Na bujnem žitnem polju je ni prikupneje podobe, nego je semenov sejalec. In pa slednjemu znan je sejalec — videti ga je tu dan za dnevom, uro za uro.

Zato ni čudno, da si je Gospod izbral ta način pouka in da je jel v naravine podobe, ki je vidi vselej vsak, zavijati svoje iz nebés donesene resnice.

Veliko in jasno je govoril do slej o pravi čednosti; o potrebi pokore. Videli so vresničene pridigane nauke na njegovem svetem življenju; gledali so tudi njegove čudeže pred seboj — a bolj ali manj je bilo

vse to zaman. Ob lepem genezareškem jezeru, v Kafarnavmu, je učil, kjer so bivali bogati kupci, pismouki in farizeji — a bogatini so mislili ob tem na svoj denar; rogali so se mu pa pismouki. Mnogo njih ga tudi ni umelo: skrb za posvetno jim je bila pač otemnila jasni pogled v svoje srce.

Govor v prilikah — povzet iz proste narave — pa jim je postal tako jasen in tako glasan, da jim je od slej vsako drevo; vsaka njiva; vsak vinograd in vsako vodovje postalo kakor résen učenik.

Ko v današnjem sv. evangeliju govori o semenu, označuje sam Gospod trojno zemljo, v kateri seme ne obrodi. In to je 1-vič seme na obhojeni poti; 2-gič ono na skalnatih tleh in 3-jič v zemlji med trnjem.

Vsi ti trije kraji, ki niso za seme božje besede, naj nam bodo pred očmi zato, da postanejo naša srca dobra zemlja in da mi donesemo sadu stotero.

1-vič. Seme božje besede na obhojeni poti.

Četudi ima božja beseda nebeško moč, vender mora dobro biti srce, ki jo sprejme. Mehko mora biti; milo; dovzetno; strasti ne smejo bivati v njem; rado mora zakleniti v sebe vsak dober nauk — prav kakor apostol Jakob uči: „V krotkosti ohranite vsa-

jeno si besedo.“ (Jak. 1, 21.). — Če pa seme nebeškega nauka pade na trde poti, potem ne kali in ne ozeleni. Na zemljinem površju ostane: tice pridejo izpod neba in je pozobljejo. — To seme na pretrdi zemlji pojasnuječo zgodbo pripoveduje sv. Gregorij iz Tura. Kupčevalec se je nekoč peljal v čolniku po vodi Saoni. Odložil je svoj denarni pas in ga dejal na prednji del ladije. Bil je pa pas meseno-rdeče barve. Kar na enkrat plane sokol iz višave nad pas in ga odnese seboj na višavo. Ko pa ni bilo v pasu zaželenne mu hrane, izpusti tič plen, ki pade naravnost v vodo nazaj ter se izgubi v valovih. — Kupcu je bil torej ta rop usoden, roparju-tiču pa brezpomemben. — Tako, dragi, je z nami. Če nam ni na božji besedi, da jo odložimo tako rekoč — pride hudobni duh in jo vzame iz našega srca. Ne koristi mu to prav nič; a zadostuje pa temu morilcu od začetka, da nas je vškodil ugrabivši nam to dragoceno posestvo.

2-gič. Seme božje besede na skalnatih tleh.

Nemogoče ni, da na obhojeni poti česa malega vskali; a na skali se ne prikaže nobene rasti. Na skalo pač pade moča; a trdoba ostane skali, če je ne pokriva rodovitna zemlja. — Taka so ona tako rekoč kamenita srca. Vtegnejo se pokazati časih omeh-

čana; a ne izpremene se kakor skala ne nikoli. — Kolikokrat je bil Savel ginjen do solz radi Davidove vdanosti, a ga je vendar le zalezoval. Te strasti se ni iznebil nikoli. In akopram je do Davida govoril besede: „Ti si pravičniši od mene; ti si mi storil dobro; a jaz sem ti húdo povrnil —“ (I. Knj. kralj. 24, 18.) akopram je govoril tako, vendar le ga preganjati ni jenjal. — Tako, dragi, je mnogokrat s človeškimi srci. Toliko časa si ohranijo seme božje besede, dokler jim gre po volji — a ob vsaki izkušnji in vsaki težavi se poizgube iz njih božje besede kal.

3-jič. Seme božje besede v zemlji med trnjem.

Dobi se pa prav mehka, zrahljana in rodovitna zemlja. A prospaha za seme tu zato ni, ker je obraščena krog in krog s trnjem, in kar dobrega zraste — to trnje zamori. — Tak se nam zdi oni prosluli Herod, knez iz Galileje, v zgodovini z Ivanom Krstnikom. Morda je imel Ivan priliko govoriti s kraljem tako-le: Kralj, veliko je slabih ljudi v tvoji deželi, ki pijančujo, preklinjajo in ne skrbе za svoje. Kaznovati hočem take ljudi: odgovoril je morda tem besedam Herod. — Nadaljeval je morda Krstitelj govoreč: Slabe nravnosti so mesta in tudi manji kraji po deželi. Vsekako — tako

je morda odgovoril kralj Herod — se mora temu priti v okò. — A Gospod — tako je vtegnil Janez skončati — Gospod sam daješ slabih izgledov, ki v ljudstvu dobre nravi more. — A ob takih besedah je vsplametela Herodova jeza. Molk je pridigarju ukazal in ga vrgel v temnico, iz koje ga več živega ni bilo.

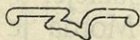
Koliko je torej, dragi, na tem, da vsak nas pripravi svoje srce, da more v njem vzkleti in prospevati moč božje besede.

*

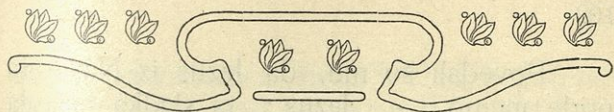
*

*

Zato prosimo, dragi, danes nebeškega sejalca, naj nam ob podelitvi dobrega semena svojih svetih nauk, dá tudi do-
vzetna in mehka srca, da kali v njih in se razraste v njih božja beseda ter rodi tu sto-
teren sad. Amen.

Na petdesétnico — „quinquagesima“ imenovano.

In Jezus mu je dejal: Spreglej!
(Luk. 18.)

Sočutjem gledamo danes ubozega slepca, kako prosi memogredoče ob poti. Leta že in leta je morda presedel na tem mestu revež za sedaj; a veči revež, če je gledal v svojo mogoče še žalostnejo si prihodnost. Kako mu bode namreč, ko mu starost dovede marsikako še večjo betežnost?

Ali je mislil kedaj tega, da izprevidi — kedo bi to hotel trditi? A, kolikrat nam je najbliža pomoč tam, kjer si jo mislimo najdaljo. — Tudi z našim slepcem je tako. Bliža se mu pomočnik. Bliža se mu — čudodelnik domače dežele — Krist svojimi učenci. In pot je pelje tu memo njega.

Povedali so mu, da Jezus iz Nazareta pride memo. — „Jezus,“ ta sladka beseda — kako mu gre do srca. Kolikrat je že čul govoriti tu memo hiteče o tem božjem pomočniku. Sedaj, tako si misli, se bliža trenutje, da bo pomagano morda tudi njemu.

Kar naravnost bi pohitel do njega, do Jezusa bi hitel; a kedo mu revežu-slepcu pokaže to pot. Zato ostane na svojem prostoru in ne neha upiti: „Jezus, sin Davidov, usmili se me!“

Jezus pa, ki se usmili vselej, kadar vidi tako živo vero, zakliče slepcu za vedno osrečujoče ga: „Spreglej!“ — Ob vse-mogočni besedi „Spreglej“ so se mu odprle oči. V prvo je zagledal zlato dnevno luč; zagledal temu Gospodnjemu dejanju čudečo se množico krog sebe. Zagledal je pa tudi obličje, ki milejega in lepšega ni videl še in ne bo videl svet — usmiljeni božji Odrešenik stoji v vsem veličastvu pred njim.

Dragi! Kakor je bil današnji slepec prejel luč oči, tako so se pred davnim naši očetje in naše matere izpreobrnili iz teme paganstva v krščanstva luč. — To luč krščanstva pa so zapustili kakor najdragoceneje volilo vsem nam.

Da nam, ljubi poslušalci, neprecenljiva vrednost lúči sv. vere stopi toliko jasneje pred

oči — načrtajmo si danes v kratkih potezah sliko: kakošna so bila sploh ljudstva in posamezni ljudje pred Kristom in kako je to sedaj v krščanstvu. — Vse to v svoj pouk in v svojo izpodbudo.

*

Odprimo si najstarejo knjigo, pogledjmo v prvo knjigo iz sv. pisma.

Kaka žala podoba koj kmalu v njenih začetnih besedah. Mater vidimo, kako žalosti sklonjena sloni na truplu svojega umorjenega sinu: prva mati Eva je to — mati človeštva. Mrtvec pa, ki ga obžaluje, je njen rodni sin. In tega ljubega sinu Abela jej je ubil neurni sin Kajn. Strašna zgodba — postavljena tu sem koj na začetek človeškega rodu na zemlji!

In kaj nudi svetovna zgodovina od Kajnovega bratomora do Krista: vseh teh dolgih 4000 let onemu, ki jasno gleda v njo?

Celo izobražena ljudstva pred Kristom in celo najboljši možje v paganstvu so nastopali časih trdosrčno tako, in so tako malo vpoštevali človeštvu prirojene pravice, da komaj verjamemo, ko to beremo o njih.

Na čelu olike so hodili v tem starem času Grki in Rimljanje. A hodili v tej oholosti, da jim je bilo vse barbarsko, t. j. divjaško — kar ni bilo grško ali rimsko. Če

je bil kedo še tako sposoben, izobražen in tudi dobrega in čutečega srca — nečlovek jim je bil, če ni bil Grk ali Rimljan.

Kaj so n. pr. z dolžnikom počeli pagani? Če nesrečnež ni mogel poplačati svojih dolgov, postal je suženj. Vklenili so ga kakor sužnja; bičali kakor sužnja; koncema so ga obglavili ali sežgali: taka podlost in taka brezbožnost je prevladovala vero paganov.

Zato je apostol paganom, sv. Pavel, le skupičil zgodovino vesoljnega starega sveta, ko je pisal v listu do Rimljanov: „Vi ste brez ljubezni, nezvesti, neusmiljeni . . . Vi ste polni vse krivice, hudobije, lakomnosti, vi ste polni nevoščljivosti, polni ubijanja, krega, goljufije, vi ste podpihovalci, opravljalci, sovražni ste Bogu, očitalci, prevzetni, izmišljevalci hudega, starišem nepokorni . . . Smrti so vredni, kateri delajo tako.“ (Rim. iz I. pogl.) Te besede je nevstrašeni apostol poslal do mogočnih Rimljanov ter se ni bal, da bi jim sploh kedo upal kacega ugovora.

Dragi! Taka propadlost, kakor jo apostol Pavel slika v tem svojem imenitem pismu do Rimljanov, je vladala v paganski veri, med paganskimi ljudstvi in med posamezniki.

Zahvaliti se moramo le blaženemu vplivu krščanstva, da takih krutih izrodov svet več ne pozna. — Saj namreč prav popolnoma zoper krščanstvo ravna, ki se pregreša zoper ljubezen do Boga in zoper ljubezen do bližnjega. V krščanstvu so namreč bratje vsa ljudstva; in vsi ljudje med seboj so si bratje in sestré. Ljudje vsi bratje — bratje vsi narodi!

*

*

*

Dragi! Nikoli ne pozabimo hvale Bogu, da smo v Kristovi sv. veri bili rojeni in izrejeni.

Ker vse, kar je v krščanstvu veličastnega in sijajnega; vse, kar je tu lepega in dobrega v življenju posameznika ali v življenju velikih izobraženih narodov ali pa tudi le v življenju ubogega, še neizobraženega Indijana — vse to izvira iz božje narave, prav kakor izvira svetel žarek iz gorečega solnca.

Zato, ljubi, naj nam bo sveta ta vera, ki včinja tako velikih stvari: palica-podpornica nam bodi ta sv. vera v življenju; rešilno sidro takrat, kadar zabesné viharji in usodni nam vdarci; izveličanje nam bodi v naši smrtni uri Jezusova sv. vera. Amen.

Ob štirideseturni pobožnosti.

I.

To je moje telo!

(Mat. 26.)

Luč, kako ljuba prikazen! In gorkota, kako blagodejna jej tovarišica! Brez luči in gorkote bi bil, dragi moj, velik revež na tej itak ne presvetli in ne pregorkočutni zemlji danes med ljudmi.

Kje bo pa luči dobiti zemskim tuka-
vam — kje zemski mrzloti gorkote?

Dragi! Današnje izpostavljenje psv. Rešnjega Telesa vam vé na to odgovoriti. V skromni podobi kruha gledate v naši cerkvi za nekaj ur v monštranci presv. zakrament. — Nebeški sv. zakrament, ti svetli žarek v blodnjah našega življenja; ti blagodejno nam božje gorivo v studni mrzloti tega sveta — v ponižnosti te molimo!

Da nam bo to izpostavljenje Najsve-tejšega isto tako poučno za življenje kakor hasnovito v pridobitvi milosti za svoje ne-umrjoče duše — poučimo se to uro: kako je bilo s to današnjo pobožnostjo koj od začetka in kako se je vdomačila na rodni naši zemlji.

*

Mnogovrstno, néredko čezmejno razve-seljevanje v sedanji pustni dôbi je ostanek še paganskih časov.

Da bi torej verniki v tako burni dobi kolikor malo mogoče pozabili božje vsega-pričujočnosti, jela je sv. cerkev prav v tem času v podobi kruha na altarjih izpostav-ljati psv. Rešnje Telo. Tem načinom naj bi Krist v sv. zakramentu vernikom vedno bival pred očmi.

Izpostavlja se v vsem 40 ur v spominj tistim štiridesetim uram, katere je naš Izve-ličar počival v grobu.

Razvida se, da je tako izpostavljenje mogoče le v velikih ali večih cerkvah — torej redoma le bolj po mestih. Saj se le v takih krajih z gotovostjo mora računati na to, da bo ob izpostavljenem sv. zakramantu vedno navzočih tudi kaj molilcev. Psv. Rešnje Telo na altarju in v cerkvi nobenega mo-lilca — to bi se smelo imenovati žaljenje Boga.

To štirideseturno pobožnost je pričel milanski škof sv. Karol Boromej leta 1534. v svoji škofiji o pustnem času.

Na to se je uvedla drugod po Laškem. Tako jo je n. pr. bolonijski škof Palaoti, ki je zvesto posnemal sv. Karola, zaukazal pustne dni po župnih in samostanskih cerkvah svoje škofije. Tudi je naročil svoji duhovščini, naj ob tej priliki oznanjuje ljudem primernim načinom božjo besedo.

V Rimu je pričel s to 40 urno pobožnostjo sv. Filip Nerijski 1548. leta.

Papež Klement VIII. je leta 1592. razširil češčenje izpostavljenega psv. Rešnjega Telesa na vse leto. Začelo se je s I. adventno nedeljo v sikstinski kapeli v Vatikanu ter se nadaljevalo potem po vseh rimskih cerkvah po vrsti do konca cerkvenega leta. — Tem načinom se 4 dni izpostavlja Presveto, da je dan za dnem po 10 ur na altarju.

V tem našem pustnem času pa bodi izpostavljeno nedeljo, pustni ponedeljek in vtorek enako dolgo.

Na Kranjskem je začel to prisrčno pobožnost škof Tomo Hren o pustnem času 1626. leta. Tako-le sam poroča o njej v svojem koledarju imenovanega leta: „Dne 22. svečana je bila nedelja petdesetnica-

quingagesima. Praznovali smo vse 3 pustne dni in sicer prvokrat z neštevilno množico iz vsega mesta in s plemstvom vred 40 urno pobožnost v cerkvi Jezusove družbe pri sv. Jakobu, da bi prejeli popolni odpustek. O pričetku pobožnosti smo nesli v procesiji najsvetejši zakrament. Peli so se začetki sv. evangelijev. Na to smo opravili pontifikalno sv. mašo. O pobožnosti je bilo 7 slovenskih in nemških pridig zjutraj in zvečer. Zaključili smo pobožnost tretji dan ob 6. uri zopet slovesnim izprevodom z najsvetejšim zakramentom in zapeli zahvalno pesem ob zvokih bobnice, trombe in orgel in ob nenavadni gorečnosti premnogih obhajancev. Pobožnosti je bil namen, da bi vsemogočni Bog odvrnil od nas šibo kužne bolezni, kar se je tudi zgodilo. Hvala Bogu! — Toliko ljubljanski škof Hren.

Tudi v poznejih letih so bili zbirali oo. jezuitje pustne dneve verno ljubljansko ljudstvo v svoji cerkvi na pobožnost, ki jo je bil tako sijajno pričel škof Hren. — Predstavljali so l. 1700. ob enem Kristovo smrt na križu, da bi takim spominjskim dejanjem tem bolj ganili častilce psv. Rešnjega Telesa.

Pozneje se je vdomačila 40 urna pobožnost tudi v ljubljanski stolnici, kjer je običajna še danes. Popoludanjih govorov, ki naj spominjajo te presvetosti — se tu

redoma vdeležuje nedeljo, ponedeljek in vtorek ogromno število naroda.

Poleg šenklavške cerkve izpostavlja te 3 pustne dneve psv. zakrament lepa vrsta naših cerkva po deželi.

Na vseletno izpostavljenje se pri nas Slovencih ne more misliti toliko časa, dokler ne dobimo n. pr. po 100 tisoče duš broječih mest.

Če pa pripotuješ, dragi, v naše cesarsko mesto Dunaj — privede te šetajočega po tamošnjih cerkvah korak v cerkev, kjer bo gorela množina sveč na velikem altarcu. Koj boš videl sredi altarja izpostavljeno psv. Rešnje Telo in ob vsaki uri dosti molilcev po cerkvi. — In če pogledaš potem v liste, vkvarjajoče se tudi s cerkvenimi stvarmi, bral boš: da je te dneve v tej, naslednje dneve pa v oni cerkvi 40 urna molitev. Tem načinom vsak bivalec velikega mesta kaj lahko izve, kam naj se poda vsaj za nekatere trenutke olajšat si vsakdanjimi težavami — manjimi in morda večimi — obloženo svoje srce. — Kje izdatnejša prilika, nego pred sv. Rešnjim Telesom!

*

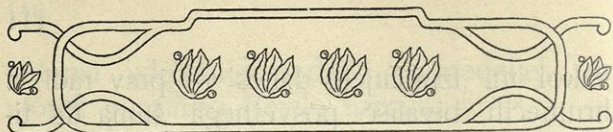
*

*

Tako, dragi, nas tudi po naših slovenskih pokrajinah vabi sv. cerkev ob tej pusti dobi v svoja svetišča in v neposrednjo bližino našega Stvarnika in Boga. Tu sem hitimo,

kakor mi izpričujete danes vi, prav radi iz hrumečih bivališč posvetnega šuma do tihega pristana tega božjega srca.

Žarki, ki se sipljejo iz moštrance vun na vse strani, naj nam bodo podoba žarkov naših src, gorečih v ljubezni do Jezusa v zakramentu tu na zemlji — podoba le, dokler se ne stopé ta naša sv. ljubezni goreča srca v večnem objetju svojega Izveličarja v nebesih. Amen.

Ob štirideseturni pobožnosti.

II.

Kdor hoče za menoj hoditi,
naj zataji samega sebe in vzame
svoj križ na-sé in naj hodi za
menoj.

(Marka 8.)

Dne 24. marcija 1617. leta je šla prvo-
krat pasijonska procesija iz ljubljanske ka-
pucinske cerkve, ki je stala pred vicedom-
skimi vrati, v sedanji „Zvezdi“, in bila po-
svečena sv. Ivanu evangelistu. Krenila je
proti škofijski cerkvi sv. Nikolaja, od tu do
sv. Jakoba, potem preko sedanjega Hra-
deckega mostu skozi vicedomska vrata po
vicedomskih, sedaj gosposkih ulicah ter se
vrnila v cerkev sv. Ivana evangelista.

To prvo procesijo je vodil škof Tomo Hren
in jo sam popisal. Eno celo uro je moral
vstrajati gledalec na svojem mestu, da je šel
ves izprevod memo njega, ker tako pišejo,

da lepšega, pobožnejšega in daljšega pasijonskega izprevida ni bilo ne v kranjski ne v sosednjih deželah. Nastopilo je v procesiji 300 igralcev. Mnogi so nosili na ramah težke križe. Nekateri so se grede za procesijo bičali. Vseh oči pa so se vpirale v onega, ki je predočeval Izveličarja — bil je veči del ud najvišega plemstva.

To, dragi moji, cerkvena procesija velikega petka pozno v večeru sredi skozi Ljubljano. — Škofu Tomu Hrenu je vgaljala zelo. Bila je namreč spokorna in se je vršila spodobno. Nagibala je sodelalce in gledalce na pobožno premišljevanje žalnih skrivnosti velikega tedna.

Križi, dragi, ki so jih nosili predniki pred malo da ne 300 leti skozi ulice v Ljubljani, naj nam bodo v pouk, danes to uro. Saj smo na tem, da v nekaterih trenutkih pričnemo letošnji post in z njim dobo premišljevanja Kristovega trpenja.

Vsi ti križi, ki se nam vtegnejo naložiti v našem življenju, naj nam sedaj stopijo pred oči. Skleniti pa hočemo, da je radovoljno vzamemo na-se in da bomo zvesto hodili z njimi za svojim Odrešenikom.

*

Uboštvo, ki zaloti mnogokaterega nas, je križ, kojega nam je nositi za Kristom.

Silno je to njegovo kraljestvo. Podložnikov v njem je na milijone. Ne eden bivalcev tega kraljestva se srečnega ne smatra. Zato se krdeloma zbirajo pogosto in kujejo naklepe, kako bi se z upori rešili uboštva.

Kaj pa Krist? Uboštvo mu je bilo ljub tovariš; nikoli se ni pritožil radi njega in nikoli ni mislil se ga iznebiti. Da bi bili sposobni — kakor on — prenašati to človeško, velikrat le navidezno gorje, označeval je onim, ki so želeli za njim, svoje stalo tako-le govoreč: „Lisice imajo jame in ptice pod nebom imajo gnezda; a Sin človekov nima, kamor bi glavo naslonil“. (Luk. 9, 58.)

Dragi! Ni-li v teh besedah migljej za nas, če smo ubogi?

Bolezen, ki obišče prej ali slej vsacega nas, je križ, ki naj ga radovoljno vzamemo si na rame. Kakor velikanska bolnica se nam zdi vsa zemlja in dolina žalosti je, ki jo namakajo curkoma tekoče solze. Ne bo sicer na zemlji trpinov, kakor je bil Job, a brez podobnih mu revežev pa morda tudi ni niti najmanje vasi.

A Krist? Ne poroča nam sv. beseda o tem, da bi bil kedaj Krist bolehal na zemlji. Kaže se, da sicer nam v vsem enak on — telesni junak — ni nosil te žale posledice

Adamovega greha. — A ko je pa raztepen in razbičan in krvjo polit nesel na Kalvarijo za nas vse težki križ, slika moža bolečin prorok Jeremija (Žal. pes. 1, 12.) govorečega tako-le: „O vi vsi, kateri po poti memo greste, pomislite in glejte, če je kaka bolečina taka, kakoršna je moja bolečina“.

Dragi! Kakor je predhodnik vseh nas, Krist, prenašal brez tožbe v svojem trpenju in umiranju našemu razumetju sploh nedohodnih bolečin, tako trpimo ne nad mero tarnajoč, če nam je mesto zdravja bolezen odločil Gospod.

Sploh pa nam raznovrstne dušne in telesne nadloge vtegnejo biti tisti križi, s katerimi moramo hoditi v vednem samozatajevanju za Kristom.

Človeškemu čutu ni namreč vselej prijetno preziranje takrat, ko smo menili, da se nam je celo zelo posrečilo bilo naše delovanje. Ne godi nam zaničevanje takrat, ko smo pričakovali bili celo pripoznanja. Hudo dé zasramovanje poštenih namenov takrat, ko smo zabredli med ljudi, ki le malo božje podobe kažejo nad seboj in jim manjka vsega tega, kar človeka stvari človeka. — Vse to naši duši prijetno biti ne more in tudi vera ne terja tega od nas, da nam bi moralo biti prijetno.

Mogoče je, da se nam nalaga celo tako težko telesno delo, ki nam presedati mora. Delo ljubimo sicer vsi in človek je stvarjen za delo prav kakor tič za letanje. Delo — to je naša radost. A ko bi nam tako delo mesto krepilo le bolj vničevalo naše telesne moči, potem nam sicer priljubljeno telesno naporovanje vtegne postati tisti življenjski križ, ki nas sčasoma podere in potlači na tla.

In naš vzornik Krist ob dušnih in telesnih svojih težavah? — Dušnim našim ranam je zapisal večno veljalni rek, ki ga je oznanil v svojih blagih na gori: „Blagor vam, kadar vas bodo kleli in proganjali in vse hudo lažnjivo govorili zoper vas . . . vaše plačilo je obilno v nebesih.“ (Mat. 5, 11. 12.) — Napore telesnega dela pa je vblažil, ko je pripustil da je Simon Peter pričo njega pri- toževaje se izrazil: „Mojster, vso noč smo delali; a ničesar nismo bili vjeli.“ (Luk. 5, 5.) Na Gospodnjo besedo v vodo vržena mreža mu je zajela bila namreč toliko rib, da se je trgala.

*

*

*

Za ljubljanskim spokornim izprevodom, ki se je pomikal 29. marcija 1686. leta v šentjakobsko cerkev, je šlo 72 bičarjev in 42 takih, ki so bili nosili križe.

Dragi! Dobá takih spokornih procesij je minula med nami in je minula drugod, morda za vselej. A, dragi, ukoviti nam pa morajo biti naši predniki-bičarji in križanosci vzdihujoči pred desetletji pod tako téžo sredi skozi Ljubljano. Ne bičamo se ne in lesenih križev ne nosimo danes več na očito; pač pa je duh spokornosti bil vse čase enak in je ostal do današnjih dni tisti. In še danes so nam naši križi dostikrat taki, da prav trtrájo.

Zato prosimo Boga, naj nam v svojem vseusmiljenju olajša te križe v toliko, da pod njimi ne omagamo. — In svesti si smemo biti, da v zakramentu pričujoči Vsemogočni te prošnje ne prezre. Amen.

I. nedelja v postu ali v štiridesetnici.

Spominjaj se, človek, da si pepel in da se zopet povrneš v pepel.

Cerkvena molitev
pepelnično sredo.

Pepelnično sredo, t. j. prvi postni dan, sv. cerkev verne pepeli. Blagoslovljenega pepela mašnik v roko vzame, z njim v podobi sv. križa zaznamenuje vernikovo čelo ter ob tem govori: „Spominjaj se, človek, da si pepel in da se zopet povrneš v pepel.“

Zato naj ti bo, dragi, pepel podoba minljivosti vsega časnega. — Kako bi se človek, če vidi pepel, v kateri se spremeni za dolgo ali kratko sam; kako bi se človek v ošabnosti povzdigoval, kako da bi človek, če se spomni pepela, ne krotil svojih napačnih srčnih želja?

Premišljujmo torej danes, prvo postno nedeljo, kako to cerkveno pepeljenje uči, naj ne bomo ošabni in kako opominja varovati se poželjivosti.

1. Cerkveno pepeljenje nas uči, da naj ne bomo ošabni.

Nagnenje do ošabnosti je prirojeno človeku. — Le pogledjte prvih starišev. Bogu bi bila rada enaka — in prav ta želja do neprimerne svojega povikšanja je bila njunemu padcu vzrok. Tako se tudi še dandanes nekteri uprè Bogu ter zametuje božjo postavo: strah božji mu izgine; a samega sebe pa povzdiguje, kot da je Bog. Zato se nerad upogne kateri si bodi božji in kateri si bodi človeški oblasti. Ali bi ne zaklicali mi vsi takemu izgubljenemu zbegancu: Ozri se na pepel; ob pepelu se uči blagodejnih pravil za življenje. In besedo bi mu ponovili, ki jo pepelnično sredo do človeških src tako resno govori sv. cerkev: „Spominjaj se, človek, da si pepel in da se zopet povrneš v pepel“.

Kaj mislite, dragi, ko bi žalil kedaj sluga svojega gospoda, ki ga je zapuščenca sprejel do sebe, kjer se mu prav dobro godi. — Kaj menite, ali mu morda ne bo oponašal z besedami: Spomni se, nehvaležnež, kakošen si bil; komaj si bil zadostno obleko odét — a povzdignil sem te s tvojega nesrečnega stála v častito službo pri sebi? — Kako si mi torej nehvaležen za tako dobroto.

Enako govori do našega srca tudi Bog po sv. cerkvi, ko nas ona potresa blago-

slovljenim pepelom. Revni človek, nam pravi takrat Bog, spominjaj se, kako sem te prsteni posodi enacega sestavil iz zemljinega prahu; kako sem te potem povzdignil do podobnosti božjih otrok. Spominjaj se, da mi je oblast zopet te spremeniti v zemeljski prah. Kaj se torej vzdiguješ v oholosti: ker si le samo prst in pa prah in pepel? — Ali se je že slišalo kedaj, da bi se bila stvar upuntala zoper svojega Stvarnika? — Ali ni lončarju dana ta oblast, da iz istega ila naredi ali tako ali tako posodo ter jo zopet razbije?

To pomni, dragi — in gotovo se v ošabnosti ne upreš več stvaritelju, svojemu Bogu.

2. Cerkveno pepeljenje uči, kako se varovati poželjivosti.

Veliko ljudem želja po prepovedanem okužuje duha. Nizkobna nagnjenja je vlečejo preveč nizdoli.

Kaj, ko bi med take poželjivce poslali resnobnega pridigarja, ki bi v roci nosil posodo pepela, nastalega iz samih človeških telés, in bi ob tem govoril usodne beséde: „Spominjaj se človek, da si pepel in da se zopet povrneš v pepel?“ — Kaj bi storili ob tem ti ljudje, ki so bili zapeljani v poželjivosti morje?

Kaj, ko bi poželjivemu mladeniču pokazali odprt grob, ki leži v njem njegovih vrstnikov eden, sedaj prah in pepel? Kaj, ko bi mu pokazali podobo, kakoršna je temu mrtvecu sedaj? — Namesto oči dve globini neznanega pogleda; namesto ust in ušes, ki so bile vajene sladkega jedila in prijetnega glasu, polno gnusnih črvov — kak prizor vam to, dragi! — Kaj, ali to je sedaj oni mladi človek, ki se je veselil med nami; ali taka osoda čaka mladosti: tako bi se utegnil ta ali oni trepetaje zglasovati ob enakem pogledu.

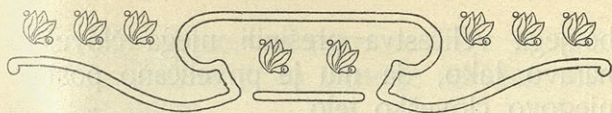
*

*

*

Dragi! V dobroten nauk nam je torej pepel, ki ga prvi dan v postu katoliška cerkev svojim vernim potresa na glavo. — Ohranimo si v spominju ta pepel, ker tudi od nas ne ostane drugega kedaj, nego prah in pepel. — Ne le ob postnem času, tudi sicer v življenji naj nam bo v mislih globokomni cerkveni opominj njen pepelnični dan: „Spominjaj se, človek, da si pepel in da se zopet povrneš v pepel.“ Amen.

II. nedeljo v postu ali štiridesetnici.

In se je izpremenil pred njimi.

(Matej 17.)

Na gorah je lepo. Marsikedo vas, dragi, je čutil to že sam. Brezoblačno nebo nad seboj; pisano polje pod seboj; sosedne višave krog sebe na okrog; v sebi notri pa mirno vest — česa bi si pač radostnejega mogli želeti? — Ob takih prilikah se néredkokrat zglesi oveseljeno človeško srce z apostolom Petrom govoreč: „Gospod, dobro nam je tukaj biti!“ (Mat. 17, 4.)

Zato naj se nam čudno ne zdi, da so tudi v Gospodnjem življenju tako pomembne goré. Na višave je bežal naš Odrešenik v žalosti in veselju; višave so čule njega molitve in tožitve: višave so bile priče njegove blaženosti in njegovih bridkih solzá.

Tudi današnji sv. evangelij nam ga kaže na gori. Tu na tej gori so žarki Kristovega

božjega veličastva prešinili njega človeško naravo tako, da mu je poveličano postalo njegovo človeško telo.

Pogovorimo se to uro — kolikor je nam zemljanom razvídati dano — o povelíčanem svojem Odrešeniku te iste povelíčanosti svojega telesa kedaj tudi za-se pričakujoč.

*

Ne sv. pismo, pač pa razlagalci sv. pisma imenujejo Tabor to goro, na kojoj je pripeljal Izvelíčar danes Petra, Jakoba in Ivana ter se izpremenil pred njimi. Tabor ni prav blizo genezareškega jezera in je odstranjen 2 uri tudi od nazareškega mesta.

Tu na taborski gori se je zasvetilo Gospodu njega obličje kakor solnce in obleka mu je bila bela postala kakor sneg.

Tu na tej višavi je stal tako povelíčani naš Odrešenik med Mozesom in Elijem kakor med najznamenitnejima zastopnikoma préšle stare zaveze. — Mozes je posredovalec postave staremu zakonu; Elija pa načelnik in zastopnik prorokov te dóbe.

Prikazala sta se na gori izpremenjenja oba ta dva, ker je v Kristu dopolnjeno bilo oboje: postava in prorokba. — Krist je vstanovitelj nove in večne zaveze. Zato tu na gori izpremenjenja pričujeta Kristovemu

evangeliju Mozes na desni in Elija na levi. — Na Taboru je to trenutje združen stari in novi zakon.

Nič se ne čudimo torej Petrovemu vzkliku, ko je vgledal tù to veličastnost Gospodnje nebeške prikazni: „Gospod, dobro nam je tukaj biti! Ako hočeš, naredimo tukaj tri šotore: tebi eden, Mozesu eden in Eliju eden.“ (Mat. 17, 4.) To so bile njegove nam čisto umevne besede.

Popolnoma prevzela je namreč Petra ta Kristova vzvišena osebnost tu na gori.

Ni bila njegova navadna človeška postava s svetá; ta današnja Kristova podoba je bila v nebesih doma.

S takim poveličanim telesom, kakor ga diči za vselej v nebesih, je nastopil Krist danes že tu na zemlji. — Poveličana telesa imajo to svojost, da se otipljejo lahko; ali pa ne — in to prav tako, kakor je poveličancu ljubo. Če hoče, opazijo ga človeški čuti, ali pa je ljudem do cela nevidljiv. Meja prostora in časa poveličanih ne ovira. Hrano, če hočejo, sprejmejo; ali pa tudi žive brez jedila.

S takim poveličanim telesom se je svoj veličastni dan dvignil iz groba Krist prvo našo sv. Veliko noč.

Učencema na poti v Emavz se je po svojem vstajenju približal s takim telesom Gospod in šel poleg nju. Primorala sta ga, da je ostal z njima, ker se je mračilo. Ob mizi pa je vzel kruh, posvetil ga in jima dal. Takrat so se njiju oči odprle, da sta ga spoznala. A ob enem je izginil. (Po Luk. 24.) Hotel je torej naš Izveličar, da sta ga videla v Emavz potujoča Kleofa in njegov tovariš, dokler jima je bilo to treba. Nato pa jima je bil postal zopet s cela nevidljiv.

Ko so bili zbrani enajsteri apostoli v jeruzalemski hiši ter so se pogovarjali med seboj, in so bile duri zaprte od strahu pred Judi, prišel je Jezus svojim poveličanim telesom, stopil sredi med nje in jim rekel: „Mir vam bodi.“ (Po Iv. 20.) — Kristovo poveličano telo je povzelo torej ob tej priliki to svojost duha, da ga niso zavirale take spone, kakor so jim podvržena vseh nas telesa: došel je v sobo ob zaprtih vratih.

Pozneje se je pokazal prav tak svojim učencem ob tiberijskem jezeru. Z ribištvom so se vkvarjali bilí tam Simon Peter in Tomo — imenovan dvojčič — Natanael, ki je bil iz Kane na Galilejskem; Čebedejeva sinova in dva druga učenca. Simon Peter je dejal svojim tovarišem: Ribe grem lovit. Oni so

mu odvrnili: Tudi mi gremo s teboj. In so šli in stopili v čoln. A tisto noč niso vjeli ničesa. Ko je bilo pa jutro, stal je Jezus na kraju. A učenci niso spoznali, da je Jezus. Tedaj jim pravi: Ali imate česa jesti? Odgovorili so mu: Nič. In jim nadaljuje: Vrzite mreže na desno stran čolna. Vrgli so je in jih niso mogli več izvleči radi obilnosti rib... Jezus jim pravi: Prinesite od rib, katere ste sedaj vjeli. (Po Iv. 21.) — Hotel je torej od smrti vstati Odrešenik prepričati apostole svojega poveličanega telesa in sprejeti iz njihovih rok tudi človeške hrane.

Tako se je Gospod po svojem vstajenju še večkrat prikazal apostolom ter z njimi govoril in zahteval tudi telesne jedi, da so se prepričali lahko, kakošno je in kakošno ni vstalega telo. (Po Luk. 24.)

*

*

*

Dragi! Poveličanim telesom je šel naš Odrešenik pred nami v nebo. In ker nam je v vsem enak postal, le ne v grehu — pričakujemo, da oživi tudi vseh nas umrljiva telesa, ko pride na sodbo.

Tega pričakujemo tisti slovesni dan, da Jezus Krist „spremeni naše revno telo, da je vpodobi svojemu častitljivemu telesu;

(Fil. 3, 21.) saj vemo, da — kadar se prikaže — bomo njemu podobni.“ (I. Ivan 3, 2.)

„Takrat se bodo pravični svetili kakor solnce v kraljestvu svojega Očeta.“ (Mat. 13, 43.)

Vsega tega na sebi upajoč smo prepričani, da tisti veliki dan „slehnri prejme, kar je storil v svojem telesu — ali dobro ali hudo.“ (II. Kor. 5, 10.) Mi, po božjem usmiljenju, v svojem tudi poveličanem telesu — le dobro. Amen.

III. nedelja v postu ali v štiridesetnici.

Grde besede naj se še ne imenujo
med vami! (Efež. 5.)

Tam v gozdu, kjer je gosta senc temnica, izpod skale izvira vrelec, čisteji od srebrá. Kamenje preskakujejo mladi valovi in se nizzdoli drvé. In če potnik pride v oni sicer mirni kraj, iznemiri ga to zvonko žuborenje: na potno palico oprt prisluškuje in prisluškuje; in budé se mu ob tem melodičnem glasovju narave vse basni in bajke, ki jih je čul izza svoje zlate mladosti. — To o bistri vodici sred domačega gozda.

Tam v neplodnem kotu pustih poljan pa voda lenéva. Nagnusno valovje se je steklo v to mlako in postalo je nélepo, kričečih ter nesnažnih bivalcev vgodno domovje. To pusto valovje ob površini zelenéva in se zgoščuje ter nad okolico razširja svoj neprijetni vzduh bolj in bolj od dneva do dneva. — Kočar, ki je svojo kolibo nastavil v tem obližju, je začel razdirati to

svojo stavbo; deske in tramovje znaša ter sklada išoč si prijaznejega ozemlja. — To o nesnažnem vodovju tam v podrtini.

Dragi moji! Kar o teh dveh različnih si vôdah, to isto velja o dveh različnih prikaznih iz enih ter istih človeških ust: o dobri ter slabi človeški govorici.

Čujte! — Muteca po današnjem svetem evangeliju reši Krist prvič hudobnega duha ter mu drugič moč vrne zopet prav govoriti.

Ta lažnik pa od začetka: hudobni duh se trudi — kolikor mu je puščene moči — še dandanes človeštvo zapeljevati ter je pahnuti v pogubo. — Nektere zapeljuje prav s tem, da jim grde besede navdihuje, ki je potem govore. Neprecenljiva je lahko tega dobrega vrednost, ki se slabim govorjenjem zatrè; prav tako utegne pa tudi neprezirna biti škoda, ki se učini grdim govorjenjem. — Lepa govorica iz naših ust je prikupneja od mirno crljajočega potoka v planjavi; ostudno govoričenje pa je grše od smrdljive kaluže sredi trnjevega rebrovja.

Da bi se torej moji poslušalci z božjo pomočjo varovali vsake napačne besede premišljujmo danes, kaj vse slabega je grdo govorjenje napraviti v stanu.

Ktere besede so grde, napačne besede? Grde, napačne besede so tiste, ki je z rudečico poslušajo sramežljivi ljudje; s smehom pa je spremljajo popačeni ljudje.

Take besede poslušalcem omotijo duha, nagnejo k hudemu voljo ter so mnogokrat tujim grehom vzrok.

Kakor z nalezljivimi boleznimi, tako je z grdim govorjenjem. — Bolnik z nalezljivo boleznijo okuži zrak, da tudi drugi ljudje po hiši zbole. Iz hiše se razširi po okolici kužna bolezen. Po vsej vasi, po vsem mestu se raztrosi lahko, da so v vedni nevarnosti prebivalci. Od tod gre po vsej deželi: tako, da prav deželna šiba postane.

Če nedolžni poslušalec prvokrat sliši to napačno besedo, ustraši se ter zarudi. Če ga je pa nesreča zanesla še enkrat med ljudi, ki so vajeni slabih besedi, zna biti več ne zarudi; v tretje se bo mesto zarudele sramežljivosti pokazal že všečni posmeh; in na zadnje utegne ta, ki ga je bila pred dnevi sama čista nepokvarjenost, v slabem postati drugim učenik.

Tako brezvestneži svojim slabim govorjenjem duše moré nedolžni mladini in nepopačenim odraščenejim ljudem. Do sedaj brezmadežni poslušalec govori od slej to, česar sliši drugih; in — če božja milost ne odvrne — stori to, kar vidi druge. Tako

se bo ob njem vresničevala beseda sv. Avgušтина, ki govori: „Kako, da bi storil do sedaj še nepopačeni mlad človek družega kaj — nego to, kar je videl pri starejih“? Zato je ugonobljiv izrek sv. Bazilija, ki se glasi: „Sveto pismo kužne imenuje te, ki ne končujejo le samih sebe; nego svojo napačno besedo tudi druge pogubé“. In zato svari učeni bogoslovski pisalec: „Nikoli ne izgovôri tudi le besedice ne, ki se ti nekako sumljivo glasi; take, ki se ti zdi, da bi nekteri zna biti sramežljivost ob njej utegnili pogrešati“. (Sanchez in Osea).

A ne le govorjena beseda, tudi pisana beseda se utegne pregrešati zoper sramežljivost. — Ko bi te hudobni duh, dragi poslušalec, hotel privabiti, da si začrtaš kaj napačnega in zna biti začetkoma to le za-se obdržiš, ustraši se te svoje nakane! — Kristov najhuji sovražnik, kakor iz današnjega sv. evangelija previdaš, te vabi s takim navdihovanjem do prve napak stopinje. Če stopaš po taki drugi ter tretji stopinji naprej, sčasoma končaš dušno in zna biti tudi telesno ne le samega sebe, nego tudi druge. — Ko bi ti namreč na to prišla še ta nesrečna misel, da zapisano daš drugemu brati — bila bi to zapeljiva predrznost. Tako namreč postajaš, sam že dušno mrtev, še morilec duš svojih sobratov in

sosestra — rešenih Kristovo dragoceno krvjo. — Ko bi pa grdo besedo, pregrešen izrek zapisal na kraju, kjer ga bere lahko njih mnogo ali kjer dalje časa zapisan ostane — polastila se te je — le strmi mi, dragi poslušalec in poslušalka, polastila se te je že hudobnega duha škodoželjna narava. Saj si prevideti v stanu, da si marsikoga to be-ročih pohujšal. Ko bi se kedaj slednjič streznil ter hotel poravnati to storjeno škodo, niti natančno ne veš: ktere vse in koliko množico njih si že zapeljal in pred kterimi ter pred kolikimi naj bi preklical to svoje hudobno dejanje. Ta misel, ljubi, bi te pravočutnega — kakor si — pritirati zamogla do obupnostne meje.

Zato, dragi poslušalci, kdor izmed vas bi nagnenje čutil, kaj slabega reči ali celo zapisati ter tako pohujševati mlaje in enakoletne in tudi stareje krog sebe — ki so se do sedaj ohranili nedolžni — zatrè naj to nevarnostno napačnost takoj v prvem hipu, ko jo v sebi zazná. — Saj nobeden izmed vas ne bo hotel pomagáč biti prvemu in največemu sovražniku vesoljnega človeštva, ker le temu je posel, da zapeljuje druge in je nesrečne stori za vek; le ta po apostolovih besedah hodi okrog išoč, koga bi požrl!

Saj to tudi nikjer ni navada med žlahnimi ljudmi, da bi se govorilo ali pisalo

grdo. — Upam, da jih poznam takih ljudi, ki si v vsem svojem življenji nobene grde besede ne vedò očitati. Dragi! naš izpodbuditni izgled naj bodo.

*

*

*

Poučeni po tem premišljevanju pa iztrebimo vsi mi izmed svoje družbe vsako grdo besedo; vsak napačen spis. — Čista Suzana naj nam bo izgled; nedolžni Josip naša posnemba — in naš vir naj bodo vsi čisti pisatelji: od po božjem duhu navdanih paganskih čistih do teh nedolžnih, ki jih je krščanstvo v nevinosti izgojilo si in ohranilo. Pred očmi imejmo vedno apostolov izraz se glaseč: „Grde besede naj se še ne imenújo med vami!“ Amen.

Na praznik sv. Jožefa.

Pojte do Jožefa in karkoli Vam
poreče — storite.

(1. Mozesova knjiga : 41.)

Egipškega Jožefa pokliče Faraon na svoj kraljevi dvor, potem ko je moral prestajati dolgo dôbo 13tih let mnogo preganjanja, obrekovanja ter ječe. Izroči mu vso oblast in čast kraljevega namestnika v Egiptu. Po plodovitih sedmih letih jih pride tudi 7 zelo zelo hudih v deželo. Vsem, ki so Faraona klicali na pomoč, govori kralj: „Pojte do Jožefa in karkoli Vam poreče — storite.“ Nato jih prihaja prosilcev brez števila skoraj iz vseh krajev takrat znanelega sveta.

*

Prestopimo, dragi, iz te stare v novo zavezo.

Oni egipški Jožef se nam dozdeva predpodoba današnjemu godovnjaku: sv. ženinu blažene Marije Device. A njemu ni

kak človeški kralj, nego božji sin sam mu je izročil vso oblast nebeških darov. Zato tako-le o sv. Jožefu, Gospodovem redniku, govori sv. Bernard: „Jožefu je v varstvo oddan živi nebeški kruh, da ga hrani za-se in za ves svet.“

Pobožen slikar je tako-le predočil sv. Jožefa podobo: Na nebeškem prestolu sedi Jožef z Jezusom v naročju. Krog prestola pa se vrsti množica vernih. Vseh starosti, vseh stanov so ti verniki. Vsakdo iz te množice ima prošnje pismo v rokah. To pismo Jezusu izročuje. Enemu je pisana na tem pismu beseda: Kruha; drugemu: Zdravja; na tretjem se berejo besede: Prosim odpuščanja grehov. Jezušček pa v roci, ki jo vodi sv. Jožef, drži pisalo in vsacemu prosilcu prošnjo podpisuje z besedo: Naj se zgodi!

Dragi moji! Opirajoč se na to zanimivo sestavljeno umetnikovo sliko premišljujmo danes, kako po priporočilu sv. Jožefa izpolnjuje Jezus tudi naše prošnje in kaj nam radi tega storiti.

*

*

*

1. Nekteri prosilci izmed množice na Jožefovi sliki prosijo kruha.

Dragi! Revščine je dosti po zemlji. Temu odvzame posestvo nemila vojska; onemu tatje; tretjemu zopet ogenj ali ktera si že bodi izmed tisočernih zemskih nesreč; četrti pa si je kriv sam — njegovo življenje in njegovo gospodarstvo ni nobene vrednosti imelo. Zato se čuje izmed revnega človeštva tolikrat klic: Kruha! Nimamo vsakdanjega kruha! Obleke nam ni ob mrazu. Vsi nasledki britke revščine so prišli nad nas.

In vender, dragi moji, Bog tako hoče, da je reven ta ali oni izmed nas. Veliki trpin Job je temu določna priča, ker ne pravi le: „Bog je dal!“ — nego tudi: „Bog je uzel!“ — Zakaj da Bog v svoji vsemodrosti prav temu odloči revščino v del in onemu ne: teh skrivnih božjih sklepov redoma ne more razvidati človeški razum. Tudi modri zdravnik časih z bolnikom dela prav tako. Najbolj grenkih zdravil mu odloči. Grenčina, ta preseda bolniku. A ko mu je učinila olajšavo in mu provzročila ljubega zdravja, potem ozdravljenec hvali tega modrega zdravnika z grenkimi zdravili. — Tako je sploh umevati ta ali druga nesreča v človeškem življenju. Bog jo pošlje zato, da izmodrí tega zemljana, ki mu je bilo zna biti celo preveč srce navezano na to časnost in na ta svet.

Praviš mi pa na to, dragi moj, da je revščina preveliko hudo in da si revščina po tujejezičnem pregovoru „Paupertas turpia cogitat“ le slabega rada umišlja. Prav imaš — večkrat ni dobra, in mnogokrat je res temu tako. — Zato pa nesi, ki si revež, svoje prošnje pismo z napisom: „Kruha“ do sv. Jožefa in rad je podpiše Jezus po Jožefovem navodu rekoč: Kruha, vsakdanjega kruha bodi temu prosilcu.

2. Drugih prosilcev prošnja se glasi: Zdravja.

Veliko jih je teh prosilcev. Ti se opirajo tu pred sv. Jožefom na palice; več so jih donesli v posteljah; nekaj pa jih vseh spehaniah sem prihaja in so s cela mrtvaškega obraza. Smilijo so nam ti reveži, ker vedna bolezen je res vedno umiranje.

In vender, dragi, kakor revščina istotako tudi bolezeni same na sebi niso pravo zlo — celo velika božja dobrota utegnejo biti, ker dušo ozdravljajo greha. To resnico nam izpričujejo sijajni izgledi. Veliki sv. Avguštin je bil vdan verski zmoti Manihejcev. Ni ga bilo odpravilo od te krive vere ne prijateljev opominjevanje, ne materin jok, ne lastne vesti mogočni glas. A poprime ga bolezen, huda bolezen v želodcu. Takrat se pa koj odloči mladi Avguštin ter prejme zakrament sv. krsta. Najhrabreji zmagovalec

samega sebe je torej postal Avguštin prav tistokrat, ko mu je bilo najbolj oslabeledo njega bolno telo. Zato značilno govori pregovor, ki veli: Telesna šibkóst — duši krepóst.

A ker je bolezen mnogokrat velika nesreča, zapomni si to-le, današnjemu prazniku v spominj, iz življenja sv. Terezije. Ko so bili vsi obupovali o njenem ozdravljenju, zadobi je nemudoma na sv. Jožefa priprošnjo. — Od tega časa ga je tudi popolnoma posnemala v svojem življenju. Pogostoma je bila potem izustovala te-le besede: „Ne spominjam se, da ne bi bila dosegla kake stvari, za katero sem sv. Jožefa pomoči bila poprosila.“ Zapustila nam je to isto trditev tudi v svojih spisih.

3. Ostali prosilci na tej sliki sv. Jožefa prosijo odpuščanja grehov.

Kdo so ti obupanci na sliki? To so reveži, ki jih je mladostna neizkušenost ali pa življenjska nesreča pogreznila v greh. Po pravici se boje, da bi radi tega nesrečnega svojega stanja ne bi bili izbrisani iz bukev življenja.

Greh se jim odpusti, če so ga namenjeni studiti v resnici; če so namenjeni umikati se vsaki priliki nanj, kakor se n. pr. steklemu psu vsakdo ogne že od daleč; če radi prenesejo trpenja, ki so je zaslužili za greh. —

Tudi ti vsi naj se le z zaupanjem bližajo Jezusu v Jožefovem naročju ter mu izroče prošnjo za grehov odpuščenje. Na Jožefovo priporočilo se jim gotovo izpolne to, za kar so prosili.

„Nekterim svetnikom“ — pravi angeljski cerkveni učenik Tomo iz Akvina — „je priprošnjikom biti le v raznih zadevah; a sv. Jožef je oskrbnik vsem milostim božjim. Sv. Jožef, tako si mislimo, sme ukazovati v nebesih; saj mu je bil pokoren sam božji sin na zemlji — in ta pokorščina mu še sedaj popolnoma ni jenjati mogla.“

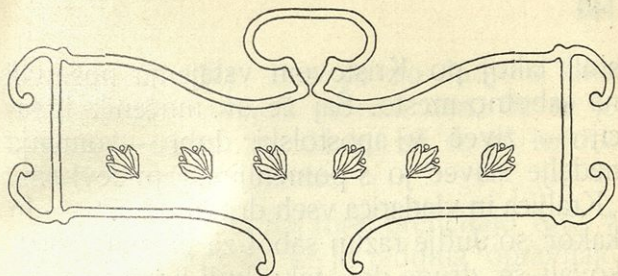
*

*

*

Zato pribeži, dragi, ali v telesnih ali v dušnih potrebah k sv. Jožefu. Prepričaš se koj kmalo: kako obila, kako hitra, kako čudežna ti bo njegova pomoč. Zastonj ne piše cerkveni pisalec, ki pravi: „Blagor onim, ki so bili sprejeti v Jožefovo varstvo.“ [Cristoph. a Capite fontium.] Amen.

IV. nedelja v postu ali v štiri-desetnici.

Bila je pa blizu Velika noč,
judovski praznik.

(Ivan 6.)

Ko je Vsemogočni stvaril človeškega duha, vdihnil mu je polét na višave. Zato bi se srečnega čutiti ne mogel, ki bi mu dan za dnem zakopane bile misli v tem, kar je le pozemskega: v vsakdanjih morečih skrbah. Časih vsaj se — telesnih spon oproščen — mora dvigniti duh na vzgor, da ob enem pokaže s tem, odkod je doma.

Tak dan dušnemu blagru posvečen je nedelja, ki so jo po verjetni zatrditvi apo-

stoli takoj po Kristovem vstajenju postavili na sabotno mesto. Saj že sv. mučenik Ignacij — živeč v apostolski dobi — omenja nedelje slaveč jo s pomenljivim pridevkom: „Kraljica in vladarica vseh drugih dni.“ — In kakor so Judje razun sabot za praznike svetkovali še druge dni, tako tudi kristijanje posvečujemo med letom nekatere dneve prav kakor nedelje.

Ko pripovedujem o posvečevanju nedelj in praznikov, v misli mi morajo biti današnjega sv. evangelija besede: „Bila je pa blizo Velika noč“. — V resnici se nam namreč te dni bliža že velikonočna nedelja svojo prazniško osmino.

Da se bomo torej prav pripraviti vedeli tudi za te odlične godove, premislimo danes: kako so nam sploh posvečevati nedelje in prazniki.

*

Ivič: Ob nedeljah in praznikih ne opravljajmo težkih hlapčevskih del.

Po pripovedi sv. pisma „je Bog blagoslovil sedmi dan in ga posvetil; zato, ker je ta dan počival od vsega svojega dela.“ (I. Moz. 2, 3.) In judovskemu ljudstvu je veleval: „Pomni, da saboto posvečuješ.“

(II. Moz. 20, 8.) Res pa so Judje s tako natančnostjo obhajali sabotni dan, da se je kamenjati moral ta, ki bi bil n. pr. le drv nabiral saboto v gozdu.

Praznični dan naj torej prenehajo tudi v krščanstvu opravila, ki je redoma opravljajo težaki, dninarji, rokodelci, kmetovalci na polju, v gozdu in na gori. Prevelike posvetne skrbi naj jenjajo nedeljo in praznik: saj se poravnajo med tednom, če se le hočemo potruditi. „V duhu naj kristijan“ — tako uči sv. Peter Damijanski — „posvečuje saboto; naj mu jenjajo ta dan vse želje po zémeljskem blagu in naj si odvali težo posvetnih skrbi.“

2gič: Ob nedeljah in praznikih se pečajmo s tem, kar je mar naši duši.

Zaželen dan je nedelja sosebno še tem, ki so jim težka dela poklic. Praznični dan jim je namreč dôba počitka po tedenskem trudu.

Pred vsem pa je našim dušnim potrebam prikladen tak počitkov dan. — Kristijan naj premišlja zato tak dan, kako bi bile najbolje vravnati dušne zadeve; kako bi mogoče bilo v duhu se dvigniti tako visoko, da bi o vsem svojem življenju in vedenju vsak trenutek Bogu mogel dati odgovor. Premisli

naj, če mu je vest čista tako, da bi mu prav nič ne delalo teže, ko bi ga Bog ta trenutek poklicati sklenil z zemskega pozorišča. Zato zopet opominja sv. Peter Damijan: „Moli naj kristijan ta praznični dan; bere naj; v duhu naj se zveseljuje v sladkem upanju na nebesa.“

3jič: Ob nedeljah in praznikih bodimo poleg sv. maše nazoči tudi ob razlaganju božje besede v pridigah.

Velikrat se duši, v grehih oslepljeni, prav v cerkvenih govorih prižgè rešilna luč.

Saj David v svojih psalmih (118, 105) tako-le označuje božjo besedo: „Tvoja beseda je mojim nogam svetilo in luč je mojim stezám.“ — Kakor je namreč v vedni nevarnosti ta, ki v temni noči brez svetila hodi okrog, tako se godi človeku, ki se ne spozna v božjih naukih. Kakor oni tako lahko zablodi v brezdanji prepad in se vgonobi, tako ta zabrede v duševno noč, iz koje mu je le malokedaj srečnega izida. — Koliko tacih prostovoljnih slepcev bi bilo namreč poginilo že, da jih ni rešila božja usmiljenost z lučjo svoje besede.

4tič. Navadimo se, da sosebno še ob nedeljah in praznikih prejemo sv. zakramente.

Misli si, da te muči huda bolezen. A reklo bi se ti: Prav gotovo ozdraviš prihodnjo nedeljo, prihodnji praznik, da le zavžiješ grenko zdravnikovo pijačo. Vprašam te, dragi, ali se boš branil takega gotovega zdravila?

Kaj, ko bi bila tvoja duša res v taki grešni bolezni in bi bila skoraj brez upanja zdravja? Vprašam te: Kaj bi bil v tem stanu namenjen storiti? — Vsak dan, kaj ne, je pripraven, da grešnih madežev očistiš svojo dušo; a največ časa ti pa vtegne biti za tako opravilo ob nedeljah in praznikih. Približaj se torej te dneve zakramentom, ki ti jih je pripravil nebeški zdravnik. Prav dobro te o tem vprašuje sv. Ivan Zlatousti, ko pravi: „Ali ni brezpametno, da toliko za telo skrbiš — svojo dušo pa vmazano in lačno v nemar pustiš?“

*

**

*

Hvaliti se mora navada med vami, da sosebno še večje cerkvene godove praznujete prejemo sv. zakramentov. Tak god vam je vselej Velika noč.

Tudi to iz svojih spominjev veste, da mirneja če je bila vest, toliko veseleji so vam bili prazniki Gospodnjega vstajenja.

Zato vam za te bližajoče se dneve želim prav izdatnega očiščenja ob izpovedi in prav veliko prejetih milosti ob sv. veliko-nočnem obhajilu.

Po taki Veliki noči na zemlji se vam pa obetati sme večno vesela Velika noč v svetih nebesih. Amen.

V. tiha nedelja v postu ali v štiri-desetnici.

Kdo izmed vas me more pre-
pričati greha? (Iv. 8.)

Ohóla beseda: „Kdo izmed vas me more prepričati greha?“ — ohola ta beseda, ko bi prišla iz nepravih ust. Ohola beseda, ko bi jo izgovoril kdo izmed nas, ubogih grešnikov na zemlji! Žalostna beseda to; ker iz čegar ust bi prišla, njega samoljubju ne bi bilo več pomagati. Saj bi z njo izrekel očitno, da se čuti brezmadežnega; jasno bi izjavil, da na njem ni ničesa popraviti več; nobena zdravilna beseda bi se njega, neizmotljivca, ne mogla na dalje poprijeti. Kriv bi bil tak oslepljenec greha zoper sv. Duha, ki slôve: „Do lepega opominjevanja imeti otrpnjeno srce.“ — Dragi! Ker ni brezgrešen nobeden nas, revnih zemljanov, kaka duševna zmota bi bila beseda iz katerih že bodi človeških ust: „Kdo izmed vas me more prepričati greha“: — Kakega

blagoglasnega zvoka je pa ta ista beseda iz Gospodovih ust. — V kaki ponižnosti stojimo mi pred nádsvetnim velikanom, Bog-človekom, ki je slovesno izustil izrek: „Kdo izmed vas me more prepričati greha?“ — Kako v prah ponižani slišimo njega, ki je svet — svet „sam o sebi“* — če govori edino le sebi mogočo besedo: „Kdo izmed vas me more prepričati greha?“

Premislimo, dragi slušatelji, zato danes — Gospodnjo neomadežanost v mislih — kakošna kazen pač mora biti človeku vest, ki je z grehom obtežana.

*

*

*

Krúti časi človeške zgodovine so minuli. Prešla je doba, ko ni nič posebnega bilo, če so koga obsodili na smrt in ga v obupni tamnici čakati pustili te zadnje bridke ure; tudi nič posebnega časih, če je bil komaj kriv ali pa celo nedolžen. Takemu revežu vseh revežev se je približala smrt pač kakor rešilni božji sèl, ki ubogega trpina prestavi iz sedanjega nepopisljivo grenkega v prihodnje blago življenje. — Bere se o deklici iz teh časov, da so jo po krivem bili v smrt obsodili. Kaj ne, dragi, strašna

---

* *хат' ёшоу/у.*

mora biti sosebnó še ta nóč pred usmrčenjem. Niti natančno umevati njene strašnobé nismo v stanu. To mora studén pot stopati to nóč obsojencu na čelo, da mraza spreletava, a ob enem ga vtegne prevzeti neznosna vročina, da curkom pot lije po njem. Notri v takem telesu pa še vest — vest pekoča, kakor noben zažgani ogel peči ne more. In to uro za uro, ki je v strašnobí naslednja huja od prejšnje, dokler veseli budnik s soseda dvorišča — zdi se, da danes sočutno žalostnim glasom — ne naznani zore prišlega nesrečnega dné. — Na to se pa oglasi smrtni zvon, da živemu pozvanja na njegovem zadnjem tako nečastnem potovanju. To nóč bi pač sladko zaspali ne mogel nobeden zločincev. — A kako se je naši smrti propadli deklici godilo? Tako-le: Šli so o polunočnem času do nje — in je spala; šli so gledat ob mladem jutru — in je spala; zabila je že odločena jej smrtna ura — došel je rabelj po-njo in še je spala; ker: „Mirné vesti — se lahko spi!“ — Zato prav označajo ljudstva vpliv mirne vesti, če govore: „Zglavje vest je premehkó, če ti v njej je vse mirnó.“ Vrednost mirne vesti zatrjuje sama sveta beseda, v apostola Petra (I; 3. 16) listu se glaseč: „Dobro vest imejte, da bodo . . . osramočeni, kateri obrekujó vaše dobro vedenje v Kristu.“ In apostol

„Pavel je pogledal na (veliki, ga sodeči) zbor in je (z vso zavestjo) govoril: Možje, bratje! Jaz sem z vso dobro vestjo hodil pred Bogom do današnjega dne (Dej. ap. 23, 1).“

*

A kaj ona vest, ki leži na njej težek kamen zadolženja?

Dragi! Taka vest pa vam je strahobna prikazen.

Vest ni nič drugega nego sam božji glas v našem notranjem sodeč: dobro plačujoč in hudo kaznujoč.

Nič ni slajšega tu na zemlji od tega nam pohvalnega notranjega glasu: od te dobre in mirne vesti. A nima ga v skalovju gada tako strupenega; tako britkega meča v nobeni orožnici ni; ni tako ostrega zoba v stvarjenju; nobenega tako uničevalnega strupa ni rodila narava, kakor je nad zločincem maščujoča se vest — ta vest je zemeljski pekèl!

Ko je bival v notranjem človekovem mir: kako jasno je bilo takrat to dušno obnebjè! A sedaj, po grehu, je kakor huda ura prišla čez grešnikovo srce. Kar je poprej sladkega v človekovem notranjem bilo, zagrenelo mu je sedaj za vselej. Čast, tako priljubljena sploh ljudem, ona niti sedeža, niti cene nima v tem obtežanem srcu; zlato

— kdo ne ceni zlata, — za to težko vest nima nobene veljave. Nikakega razveseljevanja ne pozna več hudobna vest — in kdo na svetu bi rad bil prav popoloma brez vsakoršnega razveseljevanja?

Obtežanec s to slabo vestjo beži, ne da bi ga kdo preganjal; povsod vidi grozeče si prikazni, ki jih pa ni; požreti ga — tako misli — hote; a niti nimajo žrela, da bi ga mogle. Pred lastno svojo senco naprej vihri in plaši sam sebe ob umišljenih strahovih svojega srcá.

Če se — žal koj v mladega človeka, ki je zašel, vgnjezdi hudobna vest: kako mu začne temu ubožcu upadati mladostni obraz! Čelo otemneva; brez ognja mu je oko; vlegla se mu je na lice in na usta oblačna resnoba. Mesto da bi mu mlademu veselo sedaj cvetlo življenje — je pa, kakor da bi bila v pomladi nastala mrzla zima. — Veselje je od njega za vedno prognano in časih se zdi, kakor da bi mladega grešnika oko gledalo v ono že prehojeno deželo nazaj. Ta dežela njegovih lepih dni mu vstaja pred duhom. Napis nad vratni te srečne dežele se pa glasi: „Tvojih nedolžnih dni izgubljeni raj.“

Po takem pogledu nazaj se ta mladi trpin, ta mlada trpinka milo izjoče kliče: Kdo mi povrne te moje nedolžne dnove?

Dragi! Škoda, ko bi tudi s katerim vas tako bilo!

Nedolžnost zgubljená,
Je ura zmujena; —
Ne pride nobena.

Žal, če je tako. A, ljubi, vender le ne obupúj. Če bele lilije nedolžnosti noče več biti nazaj; izpokornosti lilija y svoji višnjevi barvi ti vender le še cveté in njen resnôbni cvet je v stanu vsakemu izpokorjencu podeliti za vselej miru vesti: miru tu na zemlji — onstran groba pa večni mir. Amen.

Na praznik Marijinega oznanjenja.

Češčena si, milosti polna.
(Luk. 1.)

Časih se nad ubovega zemljana nakupiči gromada nezgod. — Ni se še zacelila rana po izgubljenem očetu, že mu dojde od doma odsotnemu sël s to žalostinko, da so mu tam daleč v domovju koj kmalu za očetom tudi prijatelja ponesli v grob. — Komaj se je izkopal ubogi kmetič nekoliko iz dolgov, že mu vest prinesó, da se mu je na visoki planini ogenj zanetil v lepo razrastenem gozdu. Divjal je plamen na okrog in mu ugonobil velik del upa njegovih prihodnjih dni. — Tako je pogosto med nami ljudmi s tužnimi vestmi.

A časih trpinu-Adamljanu vender le solnce zasje pred ubožna vrata. Po kraljevi milosti si poklican v to in to visoko čast: takim blagonosnim oznanilom stopi morda poslanec v izbo osrečenega državljana. —

Veseli se! Dokler si bival po opravkih od doma, zelenelo je in obilo sadu je donašalo in bilo je brez vsakršne nesreče tvoje polje. Kako si skrbi oddahne ta naš potovalec, če mu takošno zaželeno novico poroči prijatelj tam daleč v tujini.

*

Dragi! Tudi danes imamo slà pred očmi: božjega slà, in to tacega poslanca, ki ne poroča o zemeljskih srečnih dogodkih človeškega življenja, nego ki iz nebes donaša na zemljo najveselejo vest, kar jih je bilo kedaj zaslišalo človeško uho.

To oznanilo ima angelj do Marije Device, da bo Mati božjemu sinu; torej najblaženeja zemeljska mati na zemljo došlemu Bogu.

Zato nas današnji Marijin god postavlja takorekoč iz postnega časa vun ter nas spominja blažene dogodbe Gabrijelovega prihoda v galilejsko mesto Nazaret, prav v bivališče matere našega Boga.

Kakor daleč sega sv. cerkev, glasi se torej danes iz ust vesoljnega krščanstva radosti polni pozdrav: Češčena Marija! Češčena si, milosti polna!

Kaj naj nam pomenja ta angeljski pozdrav Češčena si Marija in kako jo hočemo tudi mi pozdravljati z molitvijo

„Češčena si Marija“ in jo z besedo „Prosi za nas“ klicati v pomoč — o tem današnji Marijin praznik nebeški materi na čast in sebi v prid.

*

*

*

1. Češčena si Marija, milosti polna . . . , blažena si med ženami.

Navada je med ljudmi, da se drug drugemu bližamo z iskrenimi pozdravi. — Kaj pomenja pozdrav sploh? Če pozdravljaš koga svojih viših, svoje stariše ali sebi enake, znamenje je to tvojega spoštovanja do njih in tvoje ljubezni.

Tako pozdravlja že kedaj Gospod svoje učence s pozdravom: „Mir z vami!“ In apostol Pavel pozdravlja v pismih verne z besedami: „Bog miru naj bo z vsemi vami!“

Če je pa pozdrav znamenje spoštovanja in ljubezni — ali nam ni z današnjim angeljevim pozdravom razodeto: kako visoko pred Bogom mora biti v časti in ljubezni ona, ki se jej slovesno klanja nebeškega Očeta sèl, angelj prihajajoč v božjem visokem imenu do nizke Gospodnje deklice v Nazaretu?

In s katerimi besedami pozdravlja angelj Marijo? — „Milosti polno“ jo imenuje in „blaženo med ženami“.

Iz svetih zgodeb nam je znano, da mnogokrat pošlje Bog k ljudem stare za-

veze: k Abrahamu, Lotu, Jakobu, Tobiju, Danijelu, Cahariju in drugim svoje anđelje. — Toda k nikomur teh ne pride anđelj z besedami: Češčen si, milosti poln! Tacega pozdrava ni vreden nobeden izmed svetih v stari in novi zavezi; vredna ga je le Gospodova mati, Marija. — To pa tudi po pravici! Saj je iz milijonov izvoljena mati edino-rojenemu božjemu Sinu. Zato le njo anđelj imenuje „milosti polno“; zato le njo proslavlja z vzklikom: „Blagoslovljena si med ženami!“

Če pa anđelj tako pozdravlja Marijo, smemo jo in jo hočemo tudi mi, dragi, tako pozdravljati.

Prav od najstarejših časov so že naši predniki, kristijanje, Mariji na čast molili „Češčeno si Marijo!“. Začetkom 16. stoletja pa je prišla v navado „Češčena si Marija“ s temi besedami in v tem redu, kakor jo molimo danes. Od te dobe do danes se ta molitev ni več izpreminjevala.

2. Sveta Marija, Mati Božja, prosi za nas grešnike.

Kadar pa pozdravljamo mi, tuge polni Adamovi otroci, mater božjo s „Češčena si Marija“, imamo tudi koj prošnjo pridejano za svoje potrebe. — Ta naša molitev se glasi: „Prosi za nas grešnike.“

Z izrazom „Prosi za nas, grešnike“ se sv. cerkev naravnost pozivlje na Marijo kakor

na svojo priprošnjico pred Bogom. — Dragi! Mogočnejše in mileje priprošnjice pa sploh nobene biti ne more od Marije. — V Kani na Galilejskem, ne da bi jo bili opomnili kaj, prosi kedaj Marija za sváte. — Ali bi bila torej, dragi, Marija pač v stanu pozabiti nas, ki se jej s klicem „Prosi za nas grešnike!“ tako v živo priporočamo od prvih trenutkov svojega življenja?

Da prošnja do nje: „Prosi za nas grešnike!“ zadobi svoj polni pomen, mora pa tudi naše življenje Marijinemu postajati enakejše. Kar je ona na zemlji kedaj hotela, to mora biti naše hotenje, kar ni hotela, tega se moramo skrbno tudi mi ogibati. Le tem načinom bo Marija vesela našega pozdrava in postane za nas pred Bogom proseča vsega-mogočnost.

Vsaka naša izuščena molitev „Češčena si Marija... Prosi za nas grešnike“ je torej nov opominj do nas, da naj ne le vemo, nego tudi posnemamo kreposti one visoke gospé, ki jo počastujemo danes. Brez take posneme bi bil zastonj naš njej namenjeni pozdrav, zastonj naša prošnja do nje za pomoč.

*

*

*

Slednji dan trikrat: zjutraj, opoludne in zvečer se glasi iz visocih mestnih stolpov

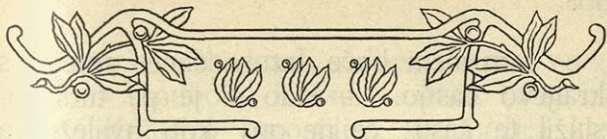
in iz selskih stolpičev zvonov pozdrav: „Češčena si Marija“! In kjer bivajo dobri ljudje, po vsej zemlji se odkrijo kristijanje ob tem glasu zvonov in se s hvaležnostjo spomnijo Kristovega rojstva in pa Marijine slave.

Kaka blaga čutila, dragi, že od nekedaj izbuja v nas klic tega avemarijinega zvonú! Ali nam ne zatrjuje zvonov glas: Ti ne moliš sam; s „Češčena si Marija“ ne proslavljaš Marije sam. Prav to trenutje do Marije kliče s teboj vred tisoč ter tisoč bratov-kristijanov. — In eden glas si tudi ti v tem veličastvenem zboru, združenem Jezusu in Mariji v pozdrav. — Tudi ti, dragi, kakor si neznaten in mal, tudi ti moliš v tej ogromni skupini prosilcev vneto govoreč: „Prosi za nas grešnike“!

Ti za vse in vsi za té — vsi, in bodi si v katerem jeziku že znajo — vsi prosijo prav tega, kakor prosiš ti. Česar si morda svojo ne pridobiš, izprosi ti molitev teh, ki molijo s teboj — izprosi ti priprošnja blažene Marije Device.

Prepričana bodiva, dragi moj, trdno prepričana, da nikoli nisi s pozdravom: „Češčena si Marija“ in da nikoli nisi s prošnjo: „Prosi za nas“ zastonj pozdravljal in zastonj klical Marije. Amen.

VI. nedeljo v postu ali cvetno nedeljo.

Hozana Sinu Davidovemu — hvaljen
bodi, ki pride v Gospodnjem imenu.
(Mat. 21.)

Velika truma ljudstva se gnête danes skozi jeruzalemska vrata — „hozana — Bog živi!“ našega Odrešenika pozdravljajoč. Sredi izmed množice pa se dviguje božja Kristova postava. — Velečastno in kakor kralj mirú jezdi v glavno mesto te dežele, v Jeruzalem — na oslici, ne na konju: konj bi bila namreč vojski podoba in bojevitim časom. Slovesno sprejeti ga kakor kralja mirú se je ljudstvo namenilo. — Oslico sta njegova učenca pregrnila svojimi oblačili in potem Jezusa nanjo posadila. — Ljudstvo na okrog, ki ga je bilo zmiraj več, razgrinja po zemlji svoja oblačila; drugi pa sekajo veje z dreves in vse to stéljejo Gospodu na to njegovo slovesno pot.

Jeruzalem hoče Jezusa danes sprejeti s kraljevo častjo. — Kdo si je pa tudi zaslužil te časti, če ne on; kdo hvaležnega ljudskega priklicevanja, če ne Krist — Gospod? — Saj hodi že tri leta po deželi le zgolj dobrote deleč: revne nasičajoč; bolne ozdravljajoč; hudobnim duhovom zapovedujoč in mrliče v zopetno življenje kliče.

Nikdo nam ni bolja priča, kako da si je zaslužil Gospod te časti — nego so to njega sovražniki sami. — Oni niso prenesti v stanu današnjega Gospodnjega slavlja in si ne morejo kaj, da bi ga samega ne opomnili žaljivo besedo: „Učenik posvari svoje učence!“ — A on? Kaj on? Nebeškim ponosom jim na to odgovarja: „Povem Vam, da bi kameni upili, če ti molčé.“

Kdo torej je bil vreden takega današnjega kraljevskega počastovanja, če ne on?

A kako se pa do njega vede prav to ljudstvo za borih 5 dni.

O tem nekoliko sebi v pouk in izpodbudo.

*

Tudi po teh petih dneh je zbrana v Jeruzalemu velikanska množica ob sodišču namestnika rimskega cesarja, ki naj sodbo

razglasi. — Ob kom sodbo, bomo vprašali? — Sodbo o Kristu. — Pilat bi ne bil zoper Kristovo oprostitev; a množica kot besna zupiva: „Križaj ga, križaj ga — njegova kri naj pride nad nas in nad naše otroke.“

In kdo je ta danes tako kričeča druhal? — To je prav tisti ljud, ki je preteklo nedeljo, pred petimi dnevi imel za Gospoda slovesni pozdrav: „Hozana — Bog ga živi!“ — Nestanoviten, dragi, je ljudski glas in revež, kdor se zanaša na ljudi. —

Radi praznikov so pa navzočevali te dni stanovniki iz vse dežele v Jeruzalemu. Torej je štel Jeruzalem ta čas malo da ne dva milijona bivalcev.

Kako to, da od cvetne nedelje sem taka prememba v ljuškem mišljenju? — Ali jim je ljuški osrečitelj, Gospod, ta čas kaj žalega storil? O ne! Tudi te dni jim je delil le dobrót. — A pri ljudeh ni družega — le nekaj voditeljev treba. — Ti zaupijo in vsi drugi — brez misli za njimi. — Nedeljski „Hozana — Bog živi!“ — se danes „Križaj ga!“ v njih ustih glasi.

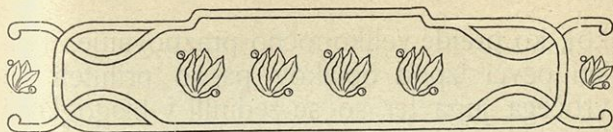
Za koga je pač poučenéja ta prikazen iz Gospodnjega življenja, kakor za vas, poslušalci — vas stare in mlade? — Nikoli naj te ne premoti, ko bi ti svet danes zapel morda tudi silno hvalo — prav ta isti svet je

tudi tebi za nekaj dni „Križaj ga, križaj ga“ zaklicati v stanu.

Preveč naj te nezaslužena graja nikoli ne zaboli; a kar je morda še važneje — tudi prevelika pohvala dvomljivih ljudi ne uveseli. Po hudi tovarišiji ljudi — glava boli.

Mi, dragi, pa po današnji sveti zgodbi poučeni sklenimo, da v verskem življenji nočemo biti nikoli vešastih ljudskih mišljenj. — Le samo Kristu, ki nas je za Velikonoč obiskal v presv. zakramentu te dni in danes — njemu hočemo zvesti bivati do konca svojiga bitja na zemlji kličoč: „Hozana Sinu Davidovemu; hvaljen, ki pride v Gospodnjem imenu.“ Amen.

Na veliko noč.

Jezusa iščete nazareškega križanega: vstal je — ni ga tu.
(Marka 16.)

Resnoben je postni čas s svojimi značilnimi obredi. Cerkev se ogrinja ob njem tako pogostokrat v vijolično barvo — barvo kličečo na zatajevanje. Skrbna opominjevalka nam hoče biti s tem, da se le po poti spokornostnih čutil dojde do radostnega velikonočnega vstajenja.

S takim cerkvenim nastopom se strogo strinja žitje in bitje v pomladni naravi. Potihnili so z veliko nočjo vsaj v naših krajih zimski vetrovi in mrzli sneg nam ne pokriva več dolin in višin. Nežni vonj izpod zelene seči oznanja, da očem prikrita klije tam dišeča vijolica,* ki se svojo postno barvo meni umakniti belobarveni sestri-naslednjici**

---

* *Víola odorata.*

** *Víola alba.*

koj, ko preide velikonočno praznovanje. Kri-
lati pevci izpod oblakov pa so prihiteli od
vročega juga ter so se zedinili v blagoglasni
kor, ki nam zažubori popevko-prestopnico
iz dobe dolgočasnega snega v dobo upa-
polnega pomladnega zelenja.

Kakor se je v pomladno življenje dvig-
nila okamenela narava, tako se je Krist
popel iz smrti v življenje. — In to po-
dobo vstalega Izveličarja vam bi, dragi
poslušalci, rad to uro naslikal pred vaše dušno
oko. — Rad bi vam pokazal, kako vesel
praznik da mora vsem nam biti današnji
velikonočni dan. Nobeden letnih dni
nam upa našega vstajenja tako ne budi
in nobeden nas o naši prihodnosti on-
stran groba bolje ne pouči.

O tem dvojem z božjo pomočjo.

*

1. Kako nam današnji dan up na-
šega vstajenja budi.

Slikarji nam, oprti na svetopisemsko
poročilo, predočujo Kristovo vstajenje tako,
da nam kažejo iz skale izsekan nov grob.
Iz tega groba se dviga Kristova poveljučana
postava v vsem svojem nadzemskem veli-
častvu. Pet krvavih ran je vtisnjenih nje-
govemu sv. telesu. Rdeče-belo zastavo v roki

noseč nam oznanja, kako je smrt zmagal s svojim vstajenjem ter nam s svojimi krvavimi ranami pridobil ljubega miru. Ob grobovem vznožju gledamo na tla podrte stražnike-vojake. Vsi omamljeni ne vedo, kaj se z njimi to trenutje godi. Tako sta je omotila groza in strah pred Kristovim veličastvom in ono nadzemsko svitlobo, ki izhaja iz njegovega božjega telesa. Taka je torej Kristova velikonočna slika.

Ta slovesna velikonočna podoba o Odreniku nam kaže, da je res vstal Gospod. Prepričuje nas tega, da je prostovoljno dal svoje življenje za nas zagrešene brate in sestre; a da mu je pa prisojena oblast življenje dati in zopet je sprejeti. Uveruje nas, da kakor on vstanemo vsi mi: ker smo mu v vsem enaki, razun greha. V spominj nam kliče velikega trpina Joba besede, koje je v starodavnem času izustil o vstajenju se tolažeč: „Vem, da moj Odrešenik živi in da iz zemlje vstanem na poslednji dan.“ (Job 19, 25.)

2. Česa nas Kristovo današnje vstajenje uči?

Vsa podoba vstalega Odrešenika je našemu duhu kakor odprta knjiga. Na njej nas pa njegove petere rane nad vse velike njegove ljubezni uče. Ko nam v svoji človekoljubnosti kaže na znamenja žrebljev v svojih

prebodenih rokah in nogah in na svojo prebodeno stran, čujemo ga pač v duhu, kako nam ljubeznipolno šepeta: „Glej, zapisal sem te na svoje roke. (Iza. 49, 16.)“

Te bolestne petere rane našega Izveličarja nas pa tudi uče, da pot do našega lastnega rešenja ni drugačna, nego je njegova bila. Le čez trnjeve križevine pridemo do zaželenega rešenja; le skozi bitko živensko trpenje do sladkega veselja; le čez turobni hrib Golgato se more do višav nebeškega Siona.

A ob vstalem Izveličarju te njegove petere rane nič več bolestno ne krvave. — Kakor rudeče vrtnice na daleč okrog razširjajoč svojo prijetno vonjavo — take se nam zde.

*

*

*

Tako, dragi v Kristu, slovesni dan vstajenja vsakemu nas postane zemsko trpenje vir življenja. Vsaka solza, jokana tu na revnotni zemlji, se nam tam onstran groba, na božjih livadah, premeni v biserno srago. Vsak naš duševni napor tu doli pod solncem, vsak naš duševni boj na tej nestalni zemlji je kakor kamen za zgradbo stalnega nam domovja pri Očetu luči v nebesih.

Dragi! Če nam je trpenje usojeno tu v življenju in morda tega trpenja nad mero

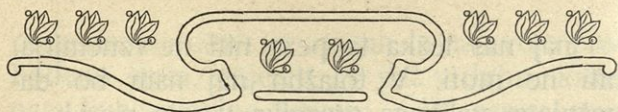

— naj nas težka ta peza niti ne vznemirja, niti ne moti. V tolažbo naj nam bo današnjega velikega praznika up in pouk.

Če nam je tu na zemlji s Kristom trpeti v raznih bridkobah — ne obupavati! Tudi nam vskrse dan rešenja.

V svojih lastnih telesih, a v poveljanih teh telesih se iz grobov dvignemo oni veliki dan našega pričakovanja. Takrat bodo podobna naša telesa v nebeški slavi se svetlečemu današnjemu Gospodnjemu telesu. Odsvit bodo ta naša vstala telesa temu nebeškemu veličastvu, ki je gledamo na danes vstalem si Odrešeniku. In v tem odsvitu božanstva samega nam bode v nebesih zagotovljeno bivanje na vekov veke. Amen.

Na velikonočni ponedeljek.

In odprle so se jima oči in sta
ga spoznala. (Luk. 24.)

„O da bi imel kakor angeljski glas, ki bi se razlegal do zemeljskih mej. To je praznik vseh praznikov; svetičnost je vseh svetičnosti. Ne le nad vse druge praznike je; tudi nad one vse je, ki je zovemo praznike našega Gospoda. Toliko veličastnejši je ta praznik, kolikor vzvišeneje je solnce nad nebesnimi zvezdami“: tako slavi veliko noč sv. Gregorij Nacijanški.

V povzdigo velikonočnega časa je tudi današnji dan, velikonočni ponedeljek, še zapovedan cerkven god. Sv. evangelij nam pripoveduje o učencih, potujočih iz Jeruzalema v Emauz in o tem, kako iz samih Gospodovih rok prejemata sv. zakrament. Ob vžitju te nebeške jedi sta svojega Izveščarja spoznala.

Ob tej božji hrani v Emavzu nam hodijo v misel velikonočne jedi, ki jih cerkev v tem času blagoslavlja in nam deli v blag velikonočen spominj.

Česa se učimo ob blagoslovljenih velikonočnih jedilih — o tem premislimo ta današnji praznik.

*

Med velikonočnimi blagoslovljenimi jedili so mnoga taka, ki jih je uživati prepovedovala stroga postna postava. To so n. pr. meso, jajca, maslo, sir in druga. Že te v postni dobi prepovedane in sedaj blagoslovljene jedi nas same ob sebi opominjajo prehoda iz spokorne postne dobe v veseli velikonočni čas.

Meso je med temi blagoslovljenimi jedili. Čemu meso? Meso naj nas opominja samega Jezusa Krista, ki je kakor pravo velikonočno jagnje šel za nas v smrt. O vžitju tega svojega mesa nam vzneseno besedo sam govori, ko pravi: „In kruh, kateri jaz dam, je moje meso za življenje sveta . . . Ako ne boste jedli mesa Sinu človekovega, ne boste imeli življenja v sebi. Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje in jaz ga obudim poslednji dan. Zakaj moje meso je res jed in moja kri res pijača. Kdor je moje meso in pije mojo kri, ostane v

meni in jaz v njem.“ (Iv. 6, 52—57.) Kako vzvišeno bodrilo so za vse nas te Jezusove nebeške besede.

Tudi jajca so nam velikonočna blagoslovljena jed. Jajce obdaja trda lupina. Iz te lupine se v življenje izlušči piščanček. Zato nas tako blagoslovljeno velikonočno jajce uči: Kakor je za nas vse vstal iz groba Gospod, tako — dragi — moraš iz groba vstati tudi ti. Gospod je namreč s svojim vstajenjem nastopil kakor zmagovalec nad grehom in grobom in nad peklom. — Večnoma so rdeča ta velikonočna jajca. Zato naj nas s svojo barvo spominjajo Gospodnje ljubezni. Velikrat so jim napisi svarilne in bodrilne vsebine. Prvi nas uče: kako se varovati nam napak; drugi nas pa do čednosti bude, ki naj bodo vnetega kristijana vedne spremljevalke.

Kruh se blagoslavlja kakor velikonočna jed. Kruh nam je v stanu nadomeščati vsako jed. Posebno pa nam je kruh od nekedaj podoba sv. zakramenta. — Vsaka telesna jed se nam spreminja v naše meso in v našo kri; če pa uživamo ta nebeški kruh v zakramentu, deležni postanemo samega Jezusa božje pravičnosti in svetosti.

Maslo in sir pa, ki se o veliki noči pridevljejo kruhu in tudi blagoslove, nam predočujo razne druge milosti, ki so nam

došle kakor darovi iz Kristovega dovršenega odrešenja. — Maslo gladi. Edino le Kristovo odrešenje nam je ogladilo pot v nebo. — Sir vpliva na prebavitev jedi. Katere dušne hrane zavžitev naj se pa primerjati sme blagosti zavžitega presv. zakramenta?

Hren in grenka zelišča so tudi med temi velikonočnimi blagoslovljenimi jedili. „Krist enkrat vstal — nič več ne umrje,“ nas opominja apostol. Hrenova korenina gre rada v zelenje. Če se ti v zelniku vdomači, je več vun spraviti ni. Nič več v grehu umreti ne smemo tudi ne mi. Tega nas opominja sosebnost še blagoslovljeno to grenko korenje. — Grenka zelišča naj nas tudi uče, da nam bodi vse naše življenje kakor post; vstali pa nikdar več ne krenimo na nobeno napačno pot nazaj. Vse naše nadaljno kretanje na tem svetu nam bodi nekako vstrajno pripravljano za večno velikonoč v nebesih.

*

*

*

Tem načinom naj nam bodo — dragi — velikonočni dnevi kakor predhodniki iz teme v luč; kakor spremljevalci iz dežele sužnosti naj nam bodo v pokrajine božjih otrok. Velikonočni čas naj nam bode kakor preselitvena doba iz smrtnih senc v ono

deželo, v katero si je zopet vstop priboril izključenec iz raja: človeštvu oče Adam.

Velikanoč nam bodi vir pravega dušnega življenja; vesoljnemu svetu bodi v veselje — v poslavitev sami presveti Trojici bodi praznovana naša velika noč. Amen.

Na Belo ali I. povelikonočno nedeljo.

Ker si me videl, Tomo! si veroval:
blagor jim, kateri niso videli — in
so verovali. (Ivan 20.)

Naš Izveličar je izdan trpenju. Na vrtu Getzemani so bili z njim še nazoči apostoli Peter, Jakob in Ivan. Jakob se iz te družbe kar izgubi, da ni več sledú o njem. In najbolje za ostala dva bi pač bilo, ko bi se bila koj odstranila od njega tudi oba: Peter in Ivan.

Ni bila sedaj apostolom dana še tista moč od zgoraj, da bi bili svojemu mojstru samozavestjo in brez bojazni slediti mogli tudi v trpenje; slediti mogli morda v smrt.

Eden apostolov: Juda ga izda namreč najsramotnejim načinom za denar. — Peter je toliko časa za njim, da ga zataji tresoč se pred slabotno deklo višega duhovna. — In apostol ljubezni, Ivan, pa — ki je bil znan višemu duhovnu (Iv. 18, 15.) — gre z Jezusom vred na dvorišče imenovanega duhovna, tam za Jezusom postopa; a poln bojazni. Le sreča je bila menda zanj, da ga ni ustavil ob tem dejanju kedo tako, kakor se je Petru zgodilo bilo v njega večno sramotilo.

Četrtega iz apostolske družbe pa nam slika današnji evangelijski odlomek, kako je kazal svojo šibko vero svojemu visokemu poklicu v malo čast. — Maloverni apostol Tomo je to. A bodi nam tudi ta apostol v dobrodejen pouk.

Kako je uprav Tomova omahujoča vera dvignila se iz krhkega poslopja dvomov v mogočno trdnjavo prepričanja — o tem premislimo v svojo izpodbudo danes.

*

Po svojem vstajenju obišče Gospod prav pogosto svoje učence spopolnit svoje pred trpenjem jim izročeno delo: potrjevati je, da ne obupújo, ko je zapusti; vstanavljati sv. zakramente; odredovati vrhovno načelništvo v cerkvi in uvežbat je v vodstvu te svoje na novo vstanovljene sv. cerkve na zemlji. — Obišče pa je mnogokrat drugačnim načinom nego poprej: ob zaprtih vratih telesno pride, hrane nepotrebujoč ali pa je — da lože verujo na vstalega — za hrano nagovarjajoč.

Dogodba današnjega sv. evangelija nam stavi pred oko tak njegov prihod.

Že popred se je bil izjavil apostol Tomo, da ne mara verovati Gospodnjega vstajenja. Le, če bo videl na njegovih rokah znamenja žrebljev in če dene svoj prst v rane žrebljev in položi svojo roko v njegovo prebodeno stran — le potem je v stanu verovati. Tako trdi.

Trdosrčen apostol kaj ne, dragi — ta apostol Tomo? A vender pa odkrit in odločen tako, da ne zahrbtuje, nego v obraz in kakor misli govori. To naravnostno vedenje mu vtegne biti v rešitev.

Ko ves Jeruzalem veruje in se klanja pred za vse čase imenitno resnico Gospod-

njega vstajenja; ko Boga hvaleč paganski stotnik izjavlja: „V resnici, ta človek je bil Sin božji“ (Mark. 15, 39.) — to dôbo je izmed apostolov eden, ki noče verjeti. Apostol Tomo je to, oni kedaj sočuteči apostol, ki ob Lazarjevi smrti — koja je Gospoda dirnula tako zelo — govori: „Pojmo tudi mi tje, da z njim umrjemo.“ (Ivan. 11, 16.) Škoda, tako bi mislili, da takrat apostol ni res umrl. Prihranjena bi mu bila tem načinom tako nečasteča ga dvomljivost. — Ne bilo bi mu treba v zadrego spravljati ob današnji evangelijski priliki tovarišev-apostolov; ne bilo bi se mu treba sramovati samega sebe; ne bilo bi mu treba Gospodnjega, sicer ljubezni polnega; a vendar njega — kakor apostola — globoko ponižujočega izrazila: „Vloži sem svojo roko ter jo položi v mojo stran — in ne bodi neveren, nego veren . . . Blagor jim, kateri niso videli, in so verovali.“ (Iv. 20, 27—29.)

Ubogi apostol Tomo — usmiljenja vredni Gospodnji zaupnik.

A, dragi, lepo pa je in plemenito — znak prežlahnega srca je to, če se žrtvuje kedo osebno; če žrtvuje za trenutek celo svoje dobro ime, da le reši imenitno stvar za prihodnost. — Darovito delo bi bilo, ko bi se vojak vrgel v smrt, da bi rešil dragoceno vojno ladijo, rešil morda velik del ali pa morda celotno vojskino moč. —

In tak mož nam postane po svoji današnji zgodbi apostol Tomo.

Kaj radi bi bili namreč Gospodnji nasprotniki trdili, kako lahkoverni da so bili apostoli in da so na prvi glas sprejeli vse za resnico; in kako varajoči ljudje so tudi bili apostoli: ki so Gospodovo truplo le odstranili — ne da bi bil vstal iz groba.

Saj so se koj po pretresujoči je zgodbi vstajenja zbrali viši duhovni s starašinami ter dali vojakom dosti denarja je nagovarjajoč: „Recite, njegovi učenci so po noči prišli in njega ukradli, ko smo spali. In ko bo o tem slišal deželni oblastnik, hočemo ga pregovoriti in vas opravičiti! — Vojaki pa so denar vzeli in so storili, kakor so bili poučeni. In le-ta stvar se je razglasila pri Judih do današnjega dne.“ (Mat. 28, 13—15.) Tako so načelniki ljudstva podkupili vojake-stražnike, mesto da bi se bili v kazen dejali taki čuvarji, ki na straži zaspe. — Zato je vgonobil naročitelje take laži in njene razširjalce sv. Avguštin z dvema vprašanjema, odločujočima za vse čase. Te-le so njegove besede: „Zvitost višega zbora se je vničila sama sebe. Če so stražniki spali, kaj so videti mogli? — Če pa ničesa videli niso, kakim načinom so mogli pričevati?“ Ob teh dveh vprašanjih je takrat zastala vsem Kristovim naprotnikom beseda in jim zastaja do današnjega dne.

In apostol Tomo pa — ter njegova nevera? O njem piše sv. Gregorij (In evang. Ascens.): „Manj mi je koristila Marija Magdalena, ki je verovala koj, nego Tomo, ki je dolgo bil dvomil. Dvomeč se je dotikal znakov rán — iz naših src pa je odstranil s temi dvômi rano naših dvomov“. In sv. Gregorij piše: „Zato nam je Tomova nevera več pomagala do vere, nego vera ostalih verujočih apostolov.“ (Greg. Homil. 26.)

Tak žrtvovalec svoje osebne časti je hotel postati apostol Tomo za Gospodovo čast. — Apostolu Tomu se zahvaljuje krščanstvo, da v prvih — dvomov tako bogatih časih — ni nastopil ne eden ugovor zoper njegovo sv. vstajenje in da se ni prijavil nobeden tak ugovor zoper to za sv. vero odločujočo skrivnost do danes.

In trdna je apostolu postala po tako trnjevi poti pridobljena vera — neporušljiveja nego so skalnate stene apostola Toma rodne judovske zemlje.

*

*

*

Ko je ležala na smrtni postelji bogorôdica Devica Marija, prišli so takrat že po vsem svetu razkropljeni apostoli vkup v Jeruzalemu, da bi prejeli poslednji materin blagoslov. Vsi so bili prišli — le apostola Toma ni bilo. Apostoli sami pokopljejo njeno sv. truplo v skalnat grob na getzemanskem vrtu, med angeljskim petjem. Angeljsko petje

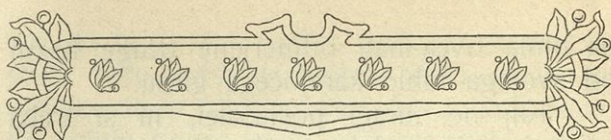

se je čulo tam še naslednje 3 dni. Po — 3 eh dneih pride tudi sv. Tomo. Srčno želi iz daljne Indije sem dospeli apostol še enkrat videti obličje Matere božje, ki je bilo tudi v njenih poznejših letih vedno mladostno in nebeško milo. Pred ne odjenja, da mu odprejo grob. A glej! — Le cvetice leže po grobovi dolbini in prti, v katere so povili bili sv. truplo. Cvetlični vonj pa duhti apostolu Tomu iz groba; a Marijinega telesa ni več nikjer. Že so jo bili namreč angelji odnesli v nebo. — Toliko ustno izročilo, ki je slulo v 6. in 7. stoletju že po vseh vzhodnih in zahodnih cerkvenih občinah.

Dragi! In ko bi nam bila svojo nevernostjo privabila sočutečih žalnih solz v oči — prikljče nam sočutečih radostnih, ko stoji pred odprtim Marijinim grobom ta tako samosvoja, le sami sebi podobna apostol Tomova prikazen. Zadnji apostolov je bil sprejel vero v vstalega Odrešenika, a bil jevreden spoznan postati prvi oznanovalec iz groba vstale in v nebo vzete Gospodnje matere, preblazene Marije Device. — Ljubav do nje je, dragi, pač izbrisala današnjeevangeljskemu apostolu Tomu vsako hibo njegovega dvomečega duha.

Svesti si bodimo, dragi, tudi mi, da enako nam ljubav do Marije ogladi pot v srečna bivališča, kjer kraljuje ona in ob desni jej njen največji čestilec na zemlji, glasni in prvi pridigar njenega vnebohoda — apostol Tomo. Amen.

II. nedelja po veliki noči.

Jaz sem dobri pastir.
(Ivan 10.)

Pase se na bujnem travniku urnonoga čreda ovac. Kako skakljajo ta jagnjeta krog večih izmed črede: kakošna mila podoba to malih detet, vrtečih se krog skrbnih svojih mater. Sedaj planejo čez stružico šumečega potoka, ki se glasno žuboreč vije skozi zeleno plan; sedaj zopet se jim izljubi spustiti se sred med najlepše cvetice krasne te pomladi in pomuliti jim glave. — In ko je narejena ta škoda — vrnejo se brezskrbno v čredo, nadlegovaje vsacega, kdor se hoče z njimi poigrati. Ni jim namreč tega mar, da so učinile sploh kako škodo. In skrbnim očesom pazi ovca-mati ob teh igrah izročeni si malih, da si v svoji nebrzdanosti ne upa ktera preveč ter se oškoduje tako za vselej. Za vse to predrzno, tudi škodeče dejanje

pa nima ovca-mati odmerjene druge kazni od svojega rahlo karajočega glasú.

Kaj ne, dragi poslušalci, ni si treba iskati jasneje podobe o človeški ljubezni ter človeški skrbljivosti starišev do otrok; viših do nižih; sploh kristijanov med seboj, nego je ta, povzeta sred izmed selske narave, sred izmed pašnika na rovani ali na višavi.

To podoba iz narave, utrjena na podslombi evangeljske mile slike.

*

Ko se vtapljamo, dragi moji, danes v to evangeljsko pastirjevo podobo sredi ovac, prihaja tudi nam v misel: kake skrbljivosti je do vseh nas oni iz nebes poslani Edinorojenec, ki je naš čuvar, naš večni Bog — a se v svoji brezkončnosti vendar le hoče primerjati človeškemu pastirju ter nas, uboge zemljane, želi imeti kakor ovčice svoje črede.

O tej božji skrbljivosti za nas premišljujmo sedaj s pomočjo sv. Duha.

*

Tam v zaduhli izbi sedi ubožna mati; upognjena jej je postava. Časih glavo povzdigne in takrat bi jej bral iz očesa, da jej preti ne le telesno pomanjkanje, nego da jej tudi huda notranja bol grudi duha. In

kaj da bi ga ne! — Sin, edin sin mornar jej pluje tam daleč v drugem delu sveta po nestanovitnih valovih, vsak čas v nevarnosti, da vržejo besne vode ob hude skale njegov leseni dom; vsak čas v nevarnosti, da voda pregloda ob ladijinih tleh šibko desko, ki mu edina meji smrt in življenje. — Zato teži še večje od telesnega dušno trpenje nad to ljubečo materino dušo: ker mati je svojemu sinu predobra pastarica.

In kdo bo, dragi, na tem brezljubeznem svetu boljšega srca; kdo skrbneji, nego je človeški materi dano?

A vender, kaj more uborna reva-mati v tej nizki koči pomôči, če se tam daleč daleč za deželami ter gorami in vodami in za morjem — tam v tihem oceanu dvigne strašen vihar; če pahne ta vihar v dno morja barko z vsim njenim premoženjem; z vsemi ladijskimi dostojanstveniki — in tudi z ljubim sinom v moker grob. Tu ni človeške pomoči; tam pomore edino le vsegamogočnega vladarja čujoča roka, ki ne pozabi vrabca na strehi in ne lilije na polju, ki ima — toliko skrbneje še zaznamovano vsako človeško bitje v bukvah živjenja.

Na Bogu torej je: ali smo ali nismo: ali nam naj bodi ohranjeno bitje, ali ne: v njegovi roki je naše življenje in naša smrt — on je živjenju in smrti neomenjeni vsevladar.

In kako skrbi ta ljubeznipolni vsevladar vsak čas za vesoljno stvarstvo in za nas?

Odprimo sv. pismo, da vidimo, kaj govori tudi božja beseda. — V psalmistu (144, 9.) tu beremo: „Dober je Gospod vsem, in njega usmiljenje je do vseh svojih del.“ In zopet je znamovano tam: „On ljubi usmiljenje in sodbo; zemlja je polna Gospodove milosti“ (Ps. 32, 5).

Kako visoko pa je v stvarstvu postavil Bog to naše človeško bitje in na kako odličnem mestu je v božji skrbi človek: — o tej imenitni resnici nas poučuje zopet Davidov psalm, kjer beremo: „Kaj je človek, da se ga spominjaš; ali sin človekov, da ga obiskuješ? — Le malo si ga znižal pod angelje; ovenčal si ga slavo in častjo ter si ga postavil nad dela svojih rok. (Ps. 8, 5—7.)

Zato nas, dragi, če smo trpeči, mero-dajno tolaži apostolom glavar sv. Peter, rekoč: „Vso svojo skrb nanj zvrnite, ker njemu je skrb za vas“ (I. Petr. 5, 7).

A misliti si ne smemo, kakor da bi si bili sami pridobili česa ali da je božji le nekteri nam podeljenih darov. — Saj nam sv. Jakob spričuje govoreč: „Vsak dober dar in vsako popolno darilo je od zgoraj, in pride od očeta svetlobe.“ (Jak. 1, 17.) Tolika torej je nebeškega Očeta skrbljivost za nas!

Vprašajmo se konečno, dragi moji, čemu nam je pač pisana današnja srčna zgodba o dobrem pastirju. Ali morda le zato, da nam slika božjo skrbljivost do nas; morda je ta ljuba svetopisemska slika brez kake tirjatve do nas?

Tega si, dragi, ne mislimo — kadar imamo odprto pred seboj knjigo svetega pisma — nikoli. — Dobro si zapomnimo še uk sv. Pavla, ki nam razlaga, čemu nam je vročil dobri Bog vsako začrkano besedo svojega sv. razodenja. Tam beremo: „Zakaj kar koli je pisano, pisano je v naše poučenje“. (Rim. 15, 4.) Torej tudi današnji evangelijski zgodbi namen je, da nas opominja in uči.

*

*

*

Dragi! Ker je tako skrbljivo ljubezniv Bog do nas, ker v vseh razmerah našega življenja hoče biti naš dobri pastir — zato bodimo kakor posnemalci božji tudi mi vsak na svojem stalu brez najmanjšega srda; polni skrbljivosti, polni usmiljenja do bližnjega v njegovih potrebah, celo polni usmiljenja do živali. Voditej tacemu našemu vedenju bodi apostol ljubezni, sv. Ivan, ki pravi: „Preljubi! ljubimo se med seboj, ker Bog je ljubezen.“ (I. Iv. 4, 7.) Amen.

III. nedelja po veliki noči.

Grem k Očetu.
(Iv. 16.)

Tam za goro solnce zahaja. Mokrim očesom pogleda še enkrat to dobrodelno zvezdo mladenič ondi na tujem. Čemu tudi ne s tem mokrim pogledom? Saj se mu zdi, da bliže njegovega očetovega domú mora iti ta blaga luč v zaton; zdi se mu, da zahajajoča hoče izročiti srčnih pozdravov dragemu očetu tam za deveto goró. Ni mu še dano in še dolgo mu ne bo, prijeti palice za na pot; potne torbice oprtati si še ne sme; ne še vzeti v roko potne knjige ter zglasiti se z ljubim izrekom: „Sedaj grem k očetu!“ Ni mu še dano mladeniču za vselej vzeti slovesa od moreče ga tujine; ni mu danes usojeno še za vselej obrniti se na zapad do ljube si domovine.

Morebiti je tudi nas kdo, dragi poslušalci, bodisi v mladostnih letih ali pozneje

— zabredel v tujino greha. A morda se mu je pa po vplivu milosti božje že jel studiti ta stan v oddaljenosti od Boga, od ljubega očeta, da vzklikne veselega zaupanja poln: „Domu grem: grem k očetu!“

Zato naj nam bo danes ta klic: „Grem k Očetu“, dragi, vabilo v dušno naše potrjenje in današnjemu premišljevanju vsebina.

*

Ko bi te bila, dragi, že po Adamovem grehu popačena človeška narava zvabila kedaj v greh: kako nesrečnega se čutiš sedaj v tem stanu! — Nič ti ni prav krog tebe; vse ti je kakor na poti; sam sebi celo se dozdevaš preveč in kar veseli vsako nedolžnostno dušo, tebi je skoraj grenkoba. Radosten smeh, ki ti je sladil prej življenje, ta ti je izginil z obraza in jokati bi se najraje sredi med veselo družbo, ko bi te sram ne bilo. Greh, to ti je huda pošast, kakor zver je, ki se ti vleže pred duri strašno rjoveč in ustavljač se vsakemu dohodu božje pomoči. — A, dragi poslušalec, — če tudi morda še neizkušen po starosti in po stanu, to duševno moč imaš iz milosti božje pa še vender le vselej v sebi, da krepko vzklikneš: „Poberi se satan — grem k Očetu!“ — V zakramentu sv. birme si postal kedaj maziljen vojak, ki si v stanu

vspešno izbojevati vsak boj zoper sovražnike svoje duše. Zato tam utrjen s sv. krizmo izveličanja po rokah apostolov-naslednika še izdatneje zakliči: „Poberi se satan — grem k Očetu!“

K Očetu grem, k ljubeznipolnemu očetu, od kogar vem:

Da vstvaril je ljudi vse za nebesa,
Kjer glor'ja njega sije brez oblaka,
Oko ni vid'lo, slišala ušesa
Veselja, ki izvoljene tam čaka.

In kolika je ljubezen in kolika je dobrota tega Očeta vsemu veseljstvu! Glej, milijone stvari čuva v svoji oblasti; a za vsako posamezno zna tako skrbeti, kakor da je ona edina v tem veličastnem stvarjenju.

Saj pa tudi modri v sv. pismu o tem ljubeznipolnem Očetu tako-le govori: „Ljubiš namreč vse, kar je in ničesa tega ne sovražiš, kar si vstvaril.“ (Modr. 11, 25.) — In kraljevi pevec o tej božji ljubezni kliče navdušen: „Kako obilna je, Gospod, tvoja sladkost, ki si jo prihranil njim, kateri se te boje.“ (Ps. 30, 20.)

In ni še dosti te v pismu stare zaveze popisane božje ljubezni in božje sladkosti. V nove zaveze sv. pismu nam Jezus sam svojega Očeta ljubezen ter dobroto slaveč govori: „Zakaj Bog je svet tako ljubil, da

je dal svojega edinorojenega Sinu, da, kdor koli veruje vanj, se ne pogubi, temuč ima večno življenje.“ (Iv. 3, 16.)

In ob teh očetovskih božjih lastnostih noben človeški greh ni prevelik, da bi ne dosegel odpuščanja; saj zopet sv. beseda zatrjuje: „Ako bi bili vaši grehi kakor škrlat, beli bodo kakor sneg; in ako bi rudeči bili kakor bager, postanejo beli kakor volna.“ (Izaij. 1, 16.)

Srečni ste, presrečni — mlaji in pa stareji izmed tu navzočih, če vam nikdar ni ovenela krstne nedolžnosti cvetka in če se vam celo ni treba povrniti k Očetu; srečni, če niti nikoli niste zapustili svojega Očeta ter ljubega njegovega domu. Srečni, presrečni, če je vsak vas zapeljivca zoper sv. čistost vselej odgnal ter mu vselej zaklicati bil v stanu: „Mir mi daj; — jaz ostanem pri Očetu!“

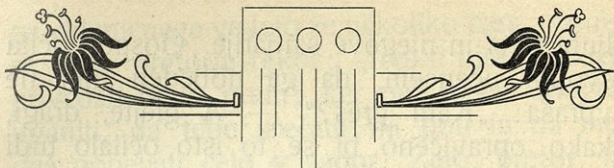
A ko bi se ne bilo tako godilo s teboj — morda radi človeške slabosti in radi svoje premale skrbi ter premrzle molitve in premlačnega prejemanja sv. zakramentov — vender le nikar obupovati! Tužen obup in čil kristijan ter čila kristijana — to skupaj biti ne more. Oprt, oprta na božjo vzdržujočo te roko, na zasluženje Jezusa Krista se, če si zabredel ali zabredla, ohrabri ter trdno namenjen in namenjena svoj pot spremeniti — vzklikni: „Grem k Očetu!“

Ko bi zemskega potnika do očeta, napadel morilec v goščavi; a bi potnik roke povzdignil do njega govoreč: Pusti me, prosim, grem k očetu! grem do svojega sivolasega očeta, ker dolgo ter dolgo let se že videla nisva; — kaj meniš, dragi moj, bi se li ne omehčalo tudi hudobnežu vender le še vselej človeško srce? Za gotovo, upamo, da bi se človeški čut ob takih besedah vrnil morilcu in potniku bi prizanesel.

Zato, dragi, zaupanjem s krive poti na pravo pot. Nikdo se te izpreobrnjenca in izpreobrnjenke motiti ali celo žaliti na tej poti upal ne bo. Ni ga namreč zlobnega človeškega srca, ki bi čednosti odreklo spoštovanje. — Pomoč Boga Očeta in Sina in svetega Duha pa te podpiraj na veselem potu, ko hodiš k Očetu. Amen.

IV. nedelja po veliki noči.

In nobeden izmed vas me ne
vpraša: Kam greš?

(Ivan 16.)

„Grem“, pravi Jezus svojim učencem, „do tega grem, ki me je poslal in nobeden izmed vas me ne vpraša: Kam greš? Temuč ker sem vam to govoril, napolnila je žalost vaše srce.“ (Ivan 16.) — Ko bi bili učenci vprašali Gospoda, zakaj da gre od njih, izvedeli bi bili in bi bili vtolaženi. Toda ne vprašajo po vzroku, zakaj da gre; le žalost jih tare zato, ker gre. Torej ob tužni jim besedi „grem“ pozabijo veselega Gospodnjega pristavka: „Grem do tega, ki me je poslal.“

Kakor so apostoli žalostni, ko odhaja Gospod, tako, dragi, marsikoga žalostnega dela misel, da bo tudi on moral iti s tega sveta in tem žalostnejši postane, čim bolj

ljubi svet in njegove sanjarije. Gospod očita svojim učencem, da ga nobeden njih ne vpraša: „Kam greš?“ — A glejte, dragi, kako opravičeno bi se to isto očitalo tudi nam, ko bi dan za dnem in sicer prav pogostokrat ne vprašal vsak izmed nas samega sebe govoreč: „Kam greš?“

Zato hočemo to vprašanje „Kam greš?“ velikrat v življenji sami sebi zastavljati. Da se pa bolje privadimo pomenu tega klica „Kam greš?“ — poprašajmo se danes prvič: „Kam greš tukaj na svetu?“ in drugič: „Kam pojdeš po smrti?“

Odgovori na ti vprašanji naj bodo krepka bodrila našemu čednostnemu življenju.

*

Prvič: Kam greš tukaj na svetu?

Slovečega skladalca grških basni, sužnja Ezopa, pošlje nekokrat njegov gospodar Ksant v toplice pogledat, če je tam še kaj prostora. Na poti sreča Ezopa mestni prétor ter ga — da bi se pošalil nekoliko z njim — vpraša: „Kam greš?“ Ezop odgovori: „Ne vem vam tega povedati.“ Prétor misleč, da se laže sužnjik Ezop ali pa, da je celo premalo spoštljiv do njega kakor mestnega poglavarja, ukaže svojim slugam, da zvežejo sužnja Ezopa in ga odpeljejo v zapor. Ezop molče vse to pretrpi. — Toda, ko

ga vklenjenega vedejo že nekoliko časa, obrne se proti pretorju rekoč: „Res ti nisem vedel povedati, kam grem; ker pač nisem mogel uganiti, da tebe srečam na poti in da me daš popeljati celo v zapor. Zato, pretor, ti nisem mogel razodeti: kam da grem.“

S to isto besedo „Ne vem“ vsak izmed vas, dragi, lahko odgovori, če ga kdo vpraša: „Kam greš?“ — Vsak nas namreč neprenehoma hodi naprej; ustaviti se temu „naprej“ ne moremo nikdar. Naprej nas žene sam čas brez miru. A ne le čas nas žene, sami hitimo brez postanka naprej. — Če te torej kdo vpraša „Kam greš?“ odgovoriš mu vselej pravilno, če praviš: To vem, da grem naprej; toda tega ne vem, kam da pridem in tudi tega naznaniti ne vem, kar bi me ustavljati vtegnilo na tem usodnem potovanju; saj že star pregovor veli: „Človek obrača, Bog obrne.“

Balaama, proroka, ustavi angelj z ostrim mečem, ko gre do moabskega kralja Izraelcev proklinjat ter mu pravi: „Prišel sem, da se ti zoper postavim; zakaj tvoja pot je krivična in meni nasprotna.“ (Num. 22, 32.)

Tako, kakor Balaam tudi ti, dragi, pozabiš časih na svoji poti Boga; zato se ti zdi, da Bog tudi tebe pozabi. Tem načinom prideš na napačni tir. — In glej, kakor

dobri Balaamov angelj, ustavijo tudi tebe na tej népravi stezi tvoji stariši, tvoji predniki, ustavi te tvoja vest ter ti pravi: Kam greš — tvoja pot je narobe? — Dragi moj! Le vselej poslušaj ta glas svojih starišev, svojega izpovednika, svojih učenikov, svojih ti dobrotnikov; svoje vesti — in hodil boš dokler živiš, po pravi poti; vedel boš, kam hočeš priti in z božjo pomočjo tudi prideš tje, kamor priti želiš. — Hodi, če si še mlad ali še mlada, takoj sedaj po tej varni stezi in zagotavljam te: marsikedaj se v starosti, če ti jo Bog dá doživeti — zveseliš svojih mladih let, koje bi sicer moral objokovati.

Drugič: Kam pojdeš po smrti?

Naš Gospod in Izveličar odgovarja na to vprašanje v današnjem sv. evangelju rekoč: „Grem do tega, ki me je poslal.“

Živel je svoje dni bogat žlahtnik. Bivanje na svetu mu je bilo prav povšečno, zato se je bal smrti. Ime mu je bilo Gerard iz mesta Kempen. Da bi mu bilo še bolj vse šlo po godu, sezida novo prav prostorno hišo in izbe okinča, kolikor je bilo le mogoče lepo. Ko dokonča delo, povabi vso sosednjo gospodo na slavnostni obed. Preden vstanejo od kosila, povpraša Gerard še svojih povablencev tako-le: Kaj menite, prijatelji, ali nisem izmed najsrečnejih na

zemlji? Vsi gostje se odzovejo z glasno besedo: Da, najsrečnej! — A eden posameznik, ta se pa vendar le ne zglesi. In vi molčite? ga zapraša Gerard. Da, gospod sosed, molčim; a sedaj naj govorim. Vaša hiša je zares prekrasno zgrajena in je veličastvena nad mero; toda, če hočete, da bo popolnoma, zazidati morate v njej majhena vratica. — Ktera vrata naj zazidam? hitro Gerard popraša. Tista vratica, odgovarja povabljenec, skozi katera vas kmalu poneso na pokopališče. Dokler ta vratica niso zazidana, lepa hiša ni popolnoma vaša, nego pustiti jo boste morali družemu za seboj. — Gerarda te besede tako pretresejo in misel, da je le popotnik na zemlji, ga prevzame tako, da se ni dal mrtvega nesti skozi ta vrata, nego je po navadi tistega vernega časa raje sam šel skozi nezazidana vratica v neki samostan. Tu v samostanu je plemenitnik odklonil vsako čast in drugim stregel kakor samostanski brat.

Prav tako, kakor se je žlahtnik Gerard le potnika čutil na zemlji, zapišemo vsacemu, ki v Gospodu zaspi, lahko za nadgrobnico besede, koje si je vklesati dal na smrtni spomenik nadškof Albert Mogunški. Besede so: „Le prenočeval sem tū na zemlji in vi vsi, ki to berete, pridete za menoj.“

Dragi! Sedaj torej umevate, da človek — naj bo star ali mlad — prav za prav le prenočuje na zemlji. Ne vdomači se pod božjim solncem tu nikdo; vsak je le popotnik. — Zato se kaj resno glasi danes vprašanje do vsacega vas: Mladi ali stari popotnik skozi življenje — popotnica! Kam pojdeš po smrti? Tvoj odgovor na to vprašanje naj bo: V večnost. — V kakošno večnost? Odgovor: Ali v vedno družbo z Bogom; ali pa, česar Bog milostno zabrani — v ločenje od Boga za vselej.

*   *

Dragi! Pomen vprašanj — prvič: „Kam greš tukaj na svetu?“ in drugič: „Kam pojdeš po smrti?“ si hočemo vtisniti v spominj in moliti hočemo, kakor danes moli sv. cerkev: „Dodeli nam, o Gospod, naj vzljubimo vse, kar zapoveduješ in željno pričakujemo, česar si obljubil: da ob nečimurnostih tega sveta naša srca tje pohrepene, kjer biva pravo veselje.“ Amen.

V. nedelja po veliki noči.

Ako Očeta za kaj poprosite v
mojem imenu, vam da.

(Ivan 16.)

Rimljanje so — kakor pripoveduje zgodovinar Plutarh — odredili kedaj poslanstvo v maloazijsko pokrajino Bitinijo. Za poslanca pa so bili izvolili: meščana — toda moža slabe glave, torej malovedno osebo; iz vojaštva vojaka — toda osebo brez poguma; iz državnega svetništva starčeka — toda z bolnima rokama ter nogama. Zato je šaljivo sicer, a vender resnično popisal to rimsko poslanstvo tamošnji modrijan Katon govoreč: „To rimsko poslanstvo v Bitinijo nima ne glave; ne srca ter ne rok in ne nog.“

Dragi! Prošnji teden imamo pred seboj. Sosebno še ta teden pošiljamo tudi mi za za vsakdanje svoje potrebe poslanstvo do nebes. — To naše poslanstvo je molitev. Kaj

menite, ali prejmemo, česar poprosimo v molitvi? Upam da, — ker zgolj dobrota je Bog, ki nam gotovo izpolni besede svojega Sinu: „Ako Očeta za kaj poprosite v mojem imenu, vam da.“

Kateri pa je vender le vzrok, da jih prosi sicer veliko v svojih potrebah, toda uslišanih jih ni mnogo? Odgovor: Vzrok, da molitev uslišana ni, je morda ta, ker so jej te pomankljivosti, kakor jih je imelo popisano rimsko poslanstvo v Bitinijo.

Saj je tudi naša molitev — kakor ono poslanstvo — brez glave takrat, kadar prosimo otročjih, nepotrebnih ali celo škodljivih stvari; srčnega poguma nima molitev, kadar jej zaupanja manjka; rók ne, ko naša dela niso prava in nog ne, kadar naša molitev ni stanovitna.

*

Prav težko se časih more do svètnih velikanov. Sedaj jim je čas obeda; sedaj počitka; sedaj dela. — Kako pa je s časom ob Bogu, poglavarju vseh poglavarjev? Bog ni kakor človek; Bog se vsak čas lahko dobi. Sv. Ivan Zlatoust tako-le o tem piše: „Ni ga vojaka, da bi branil do Boga; nikdo nam ob Bogu ne pravi: Sedaj ne, pridi pozneje! Poslušen je Bog, kadar le prideš, je prav: če ob svoji veseli uri, je prav; če v žalostni, tudi. In ko bi sredi noči bilo, z Bogom vselej lahko govoriš. Nikogar ni

treba, da bi tvojega prihoda pri Bogu naznanjeval.“

Dragi! Premislimo zato — danes, nedeljo pred prošnjimi dnevi — ob navodu popisovanega rimskega poslanstva v Bitinijo; zakaj da Bog ne usliši vselej naših molitev in kaj nam storiti, da jih bo.

* * *

Prvi vzrok neuslišanju je: Naša molitev nima glave, kakor meščan izmed rimskega poslanstva v Bitinijo.

Glave nima molitev — temu pritrdi mora biti pač vsakedo — kadar prosi kaj škodljivega za-se.

Mislite si dete, koje na vsak način hoče svetlega noža, ki ga mati v roci drže. Ali mu ga dado? To bi bili neusmiljena mati, ki bi detetu noža izročiti ne hoteli: sodil bi neizkušenec. Kako se pač blesketa tako živo in kako dete ročici izteguje po njem željno. — A vender, ne bodo mu ga dali in tudi neusmiljena mati niso imenovati, nego previdna. Saj bi se dete z nožem vtegnilo raniti ali bi si pa iztaknilo oko. Sv. Ivan Zlatousti pravi: „Hitro skrijejo mati, kar dete nevarnega hoče in pokažejo mu prazne roke ter velé: Nimam!“

Zgodi se ti, dragi, da neprestano kličeš do Boga, naj te usliši. Toda zastonj, usli-

šanja ni! Zakaj da ne? — Bog je kakor mati in še neskončno bolji: bolj te ljubi, nego se ljubiš sam in te ljubijo mati. On je tisti edinec, ki najbolje ve, kar ti škoduje in kar ti koristi — zato prepričan bodi, da ti ni v prid, česar ti ne da.

Nekateri više časti prosi od Boga. Bog pa jo časih odreče, ker ve, da bi bilo morda z njim, kakor z Davidom, ki je bil neoporečen kakor pastir — a ne zmiraj hvalevreden kakor kralj. Drugi prosi denarja. Ne usliši ga Bog, ker vtegnilo bi mu škodovati premoženje, kakor bogatinu v sv. pismu. Tretji si izproša večje prostosti. A Bog je ne da, ker Vsevedni vidi, da ga prostost pogubi, kakor kedaj izgubljenega sinu.

Drugi vzrok, da uslišani nismo, je — ker je naša molitev podobna vojaku brez pogumnega srca.

Nekateri ob tem, ko prosijo Boga, vedno boječe govore: Saj me Bog uslišal ne bo! A s takim domnevanjem žalijo Boga, kakor bi ne hotel več ali da bi ne mogel pomagati. Torej se pregreše zoper božjo usmiljenost in božjo vsegamogočnost.

A Krist nas nasprotnega uči, ko pravi: „In vse, karkoli v molitvi poprosite, prejmete, ako bote verovali.“ (Mat. 21, 22.)

Zato se čudili ne bomo, da jim nesrečno izteče, ki se mesto do Boga, v potrebi po-

življajo do človeške pomoči. Izgled, kako najprej v pomoč klicati Boga — ne umrjoch ljudi, nam je začrkan v stari zavezi, kjer beremo: „Kralj Aza je zbolel. Na svojih nogah je imel silno bolečino. A tudi v svoji bolezni ni iskal Gospoda, nego je več zaupal na ozdravnikov učenost... In je umrl.“ (II. Kron. 16, 12. 13.)

Tretji vzrok, zakaj da čutimo tolikrat nebo zaprto nad seboj, je tisti, kakor ga predočuje v rimskem poslanstvu do Bitinjcev mož z bolnima rokama.

Naše molitve vtegnejo biti časih le besede; a naše dejanje pa je vse drugo. Molitev gre na to, a dejanje uprav na drugo stran. V evangeliju sv. Mateja beremo Gospodnjo obsodbo tacemu vedenju. Besede so: „To ljudstvo me z ustnicami časti; a njega srce je pa daleč od mene.“ (Mat. 15, 8.)

Kaj bi se reklo o tebi, dragi moj, ko bi v molitvi vzdihoval do neba govoreč: Bog reši me butare grehov — a priložnosti v greh, slabi družčini bi se pa odpovedati ne hotel? — Kaj, ko bi govoril Bogu kak revež milo besedo: Prosim te, Bog, vsakdanjega kruha, a delati bi se mu — akoprām mlademu in zdravemu — ne zljubilo? Hinavska bi bila molitev v ustih, kadar bi o njej niti ne vedela desnica, ki je vstvarjena za delo prav tako, kakor ptič za letanje.

Hinavca pa — kaj ne dragi — nobeden nas odkritnikov ne mara? Čelo misel nam je gnusoba: do Boga neskončno resničnega biti lažnjiv hinavec!

Četrty vzrok, da nismo uslišani, je — ker smo podobni starčeku v rimskem poslanstvu, ki je imel bolne noge.

Brez nog je, dragi, naša molitev takrat, ko jej manjka stanovitne trdnôbe.

Kako, da je Jezus pred drugimi sklenil ozdraviti bolnika, ki je dolgih 38 let čakal ozdravljenja? Zato, menimo, ker je stanoviten hotel ostati ob jeruzalemskem potoku toliko časa, dokler mu ne dojde vsojena srečna ura. Ničesa ne beremo v sv. pismu, da bi se bil pritoževal morda govoreč: Toliko let sem tu; kedaj bom pač ozdravljen? In ne obupuje. Le čaka, dokler ga božja odločba ne pozdravi.

Zato svari vsacega nestanovitnika med nami sv. Ivan Zlatoustnik, ko pravi: „Sram te bodi, da že obupuješ, če te Bog ne usliši v kratkih desetih dneh!“

V spominju naj nam bo sv. Monika, sv. Avguštinu, mati-trpinka. Veliko let je Monika prosila izpreobrnjenja sinú in ga je slednjič izprosila.

Bog ni tvoj služabnik; Bog je tvoj Gospod. Prošen hoče biti, kar razvidamo iz evangelija, ki se bere prihodnji prošnji

teden. Njega tolažilne besede so: „Prositate in se vam da, iščite in najdete; trkajte in se vam odpre“. Tako se glase tega sv. evangelija besede. (Luk. 11, 9.)

*

*

*

Kako naj prosimo ta teden, prašate me sedaj? Česar prosimo za dušo, za to prosimo brez pogojno govoreč: Gospod, odpusti mi grehe, recimo; Gospod, obvaruj me izkušnjav; Gospod Bog, ohrani me v svoji milosti in daj, da bodem stanoviten. — Le pogojno ga prosimo za telesne dari rekoč: Daj mi, da pridem do zaželenega zemškega blagostanja, če je tvoja sv. volja; ohrani mi telesno zdravje, če je tvoja sv. volja: daj mi vsestranske sreče na zemlji, če je taka tudi tvoja sv. volja. Amen.

Pridiga za prošnje dneve.

„Resnično, resnično vam povem:
Ako Očeta česa poprosite v mojem
imenu — vam da.“ (Ivan 16.)

Križev teden je pričujoči teden. Splošnje je znan po prošnjih cerkvenih izprevodih, kojim se vselej križ nosi naprej.

Ker cerkveni pisatelj Tertulijan v 2. stoletju p. Kr. že ve o spokornih izprevodih sploh, začeli so se bili taki izprevodi gotovo koj v apostolskih časih.

Ti trije izprevodi križevega tedna: ponedeljek, vtorek in sredo so pa nekoliko poznejega izvora. Obširno mesto sedanjega južnega Francoskega Vienne je l. 409 po Kr. sila trpelo po naravnih nezgodah. Zemlja se je bila tresla in polje ni dalo pridelkov. Takratni pobožni škof tega mesta Mamert je smatral te zgodbe za božjo kazen in je podanike si pozval, naj tri dneve zapovrstjo pred Vnebohodom spokornimi izprevodi in molitvami utolažijo nebo.

Nebo je bilo njemu in mestu res milo. Zato je prešla ta blagodejna šega na sosednje škofije na Francoskem, in potem dovolitvijo poglavarja vesoljne cerkve na ves svet.

Uprav ti prošnji dnevi so najlepša priprava za vnebohodni dan, ko gre Izveličar v nebo, da bo na Očetovi desnici naš srednik in priprošnjik. — Vse prošnje križevega tedna vzame takorekoč kar neposrednje seboj v nebo.

Da se dostojno vdeležimo prošnjih izprevodov tudi mi, zato naj vam razložim veliki pomen teh križevih cerkvenih obhodov.

Dragi moji! Mrzlotnih ljudi kdo bi vas poprašati vtegnil: Čemu vam ta pot po ulicah in po polju in ta glasna molitev te dni; čemu to zunanje razgledovanje z vero od cerkve do cerkve? Ni li naš Bog povsod? Ali ga ne moliš veliko manj raztresen v skritem voglu kake cerkve ali v svoji izbici doma, nego zunaj v takih izprevodih v mo-teči te naravi? — Brezdvombeno sodi večina teh vprašalcev med one, ki bi niti v cerkvi niti doma ne marali veliko moliti. Ti — pač nasprotniki vseh procesij in božjih potov — le zato tako govore, da sploh kaj govore.

A mi, ki nam je v notranjem živa naša vera, jo želimo pokazati tudi po zunanje. Ves svet naj izve, da verujemo na križanega Boga; vidi naj, da verujoči uprav danes v cerkvenem izprevodu sledimo njegovemu križu. Prav od tod se tudi našemu izprevodu pravi „križev izprevod“. — Naš Izvečar pred nami in mi za njim! Je-li mogoče lepšega prizora? — In kako uvrsteni stopamo v tem cerkvenem izprevodu, prav kakor da bi v vojsko šli pod Križanega zastavo: v vojsko zoper vse navale hudobnega duha. — Nam li ne zasine zmage ter svobode dan pod to zmagovalno zastavo sv. križa?

Potem nam je pa ta pot čez zeleno plan in ravan ob enem budilka naših najnežnejših spominjev in opominjev. Prav po tem pisanem ozemlju smo skakljali kedaj vsi mi, brezskrbni otroci, cvetic si v lasce pletoč. Sedaj hodi večina nas v resnobnih letih čez travnike to pot. In še nekaj let — takrat pa pojdejo prav tu čez naše grobove naši zanamci morda se nobenega nas niti več ne spominjajoč. — Tu na zemlji nikomur nas ni stalnega domovja: vsi iščemo od tu večne domovine in dosežena nam bo ta naša prava domovina še le, ko pridemo onstran groba do vseh nas Očeta v nebeški raj.

In še ena mila resnica nas prevzema ob tem potovanju v procesiji pod sinjim nebom nad seboj. Sicer je res hiša božja oni kraj, kjer je Bog prav posebno doma. Tu iz tabrnaklja vun se širi žar njega ljubezni nad nas. A kameneni cerkveni zid vender le oklepiti ne more tega našega živega Boga. Naš Bog je vsepovsod! Vse stvarstvo preveva Vsegapričujočega božji duh; do skrajnih tečajev zemlje ti sega in čez nje. Zato kraljevi pevec v svojem visokem navdušenju pravilno odgovarja na samemu sebi stavljena vprašanja veleč: „Kam pojdem pred tvojim duhom in kam pobežim pred tvojim obličjem? Ako grem gori v nebesa, si ti tamkaj — ako bi šel doli v pekel, si tudi tukaj. In ako bi zletel z daničnimi perotmi in bi prebival na kraju morja — tudi tjekaj bi me peljala tvoja roka in bi me držala tvoja desnica.“ (Psalm 138, 7—10.) — Tudi tu zunaj cerkve čuje Bog našega glasu; sosebnost ga čuje še, če povabimo vse njega veličastno a nerazumno stvarstvo: naj tudi ono njega počasti. V tej pomladni dobi križevih dni nas prosi vse to sicer oživelost a vender mutasto stvarstvo — bujna cvetka in neznatna travica ter medli mah in v sveži višavi pevajoči škrjanček — vse nas nagovarja, naj — ker je nam ljudem podarjena beseda — mi

nadomestoma hvalimo vsemodrega Stvarnika govoreč: Slava Bogu na višavah!

A tudi ves naš up, vsa podslomba naših telesnih potreb je zakopana ta pomladni čas križevih izprevodov v zemski grudi pod nami. — Pač je bil poljedelec tu potom v obrazu oral in sejal; a „ne kdor sadi in ne, kdor priliva, je kaj — nego Bog, kateri daje rast.“ (I. Kor. 3, 7.) Zato ob teh obhodih vroče prosimo, naj bi se božja dobrota razlila tudi nad naša polja: da bi dež in solnce pravočasno se vrstila nad njimi in da bi tem potem rešeni zemskih skrbi prav posebno po tem hrepeneli, kar je nebeškega nad oblaki.

In še nekaj! Tudi zgodovinski spominj se nam vzbuja ob teh prošnjih obhodih pod milim nebom. Časi so namreč bili, ko je našim prednikom, kristijanom, celo pod smrtno kaznijo prepovedano bilo obhajati krščansko božjo službo na očitno. Zato so jo opravljali na skritem, v Rimu n. pr. v podzemskih rovih, po grški besedi „katakombah“ imenovanih. Že davno, dragi, so našim prednikom minuli ti turobni časi. — V naši domovini nam danes nikdo očitnega spoznanja naše božje vere ne brani. Glasno moleč in pevajoč stopamo te dni tu zunaj cerkve nikogar se boječ in naše vere se

ne sramujoč; pač pa se njeno božanstvenostjo celo ponašajoč.

Pevajoč! Kako glasno doni in kako lepo se zlega ob naših procesijah spev naših prošnjih litanij gori do sinjih višav, od koder upamo, da nam dojde pomoč. Pomoč ob poklicanih svetnikih: svetih vdovah in devicah, sv. spoznovalcih in škofih, sv. mučenikih in apostolih, sv. angeljih ter same blažene Device Marije. Če se namreč taka mogočna vojska nam v prid zglesi do božjega srca — kako da bi to najgorkeje vseh src nas preslišati v stanu bilo!

* * *

Tako nas, dragi, naši tidnevni izprevodi bratovske vezi medsebojne ljubezni med nami vtrjujoč vodijo čez to zemljo naravnost gori do trojedinega Boga. — In ko bi se tudi to vtegnilo zgoditi ob njih, da bi kdo svojim neprikladnim vedenjem ob takih očitnih slavitvah naše vere bil zasluženemu karanju povod — to njihove dobrovitosti krhati ni v stanu. — Mi se hočemo ob njih vselej tako vesti in tako moliti, da nam bodo prava podoba našega zemskega potovanja tu na zemlji in našega konečnega dopotovanja v nebo. Amen.

Na vnebohod.

Sursum corda — srca kvišku!
(Vzklik ob predglasju
sredi sv. maše.)

Današnji veseli god, dragi, nas spominja domovine, kamor se trudimo vsi mi. — Na oljski gori blizu Jeruzalema se pričo svojih apostolov dvigne danes Gospod v nebo — njim in nam tam sedežev pripravljat. — Kateri verni kristijan ne bo danes vneto pogledoval proti kraju, kamor nas za v nebesa odšlim Kristom vabijo našega srca najgorečnejše želje; komu nas ne bi bil danes posebno mil cerkveni klic sredi izmed sv. maše: „Sursum corda — srca kvišku!“

„Sursum corda — srca kvišku“: te cerkvene besede naj bodo tudi današnjemu kratkemu premišljevanju navodilo.

Če ob pomladnem času, dragi, hojevaš po polju in travniku in gozdu, opazuješ na planem in sredi v grmovju marsikako vzkliko cvetico, ki je ravnokar dvignila svojo glavico proti solncu, svitli dnevni luči. — Tugovala je zagrnjena v zemlji željno pričakujoč gorkejših sap; željno pomladnih solnčnih žarkov, da bi se v njih mogla razgreti. — Dragi, le kvišku hrepeni cvetica in le kvišku toliko časa, da ne doraste, se vsemeni ter zopet drugim — morebiti pisanim še bolj — prostora ne naredi. — Ali ti ta kvišku hrepeneča hčerka iz narave ne govori tega istega, kakor cerkev danes svojo besedo: „Sursum corda — srca kvišku?“ — Le v višavi, dragi, naj bodo tvoje misli in naj bo doma hrepenenje tvojega srca!

Če potuješ, dragi, po bližnjih ali oddaljenejših krajih, večkrat prideš do gore, ki vzrašča sredi iz planjave, viša in viša postaja; tako visoka, da se o njej pravi, kakor da bi kipela v nebo. Ko ogleduješ goro, dragi, ter se čudiš božjemu veličastvu v stvarjenju, ki je stavilo svoji vsegamogočnosti take priče, prihaja ti v misel tudi tu uk, ki ti ga Stvarnik govori po gori: „Sursum corda — srca kvišku!“ — le tje proti kraju, kamor vedno prikazuje gora z mogočnim prstom veleč: Tam više še nad menoj; tam daleč nad sinjimi višavami še — tam si ti

doma! Tako, kaj ne, ti — dragi moj — sedaj v pomladi ozelenela in vrhu svoje glave belo pokrita gora govori.

Če samega sebe premišljuješ, kako da tudi tvoje telo le kvišku hrepeni ter raste na kvišku; kako si leto za letom višočej, dokler ti ni odmerjene si velikosti; če pomisliš, kako se človek med drugim stvarstvom odlikuje svojo po Stvarniku mu podeljeno pokončno postavo — kako se vse ono mora plaziti po zemlji; a on sam prosto in naravnost gleda v višave — ali te, ljubi, ne opominja že ta zunanost tvojega kvišku hrepenčega telesa današnjega cerkvenega izreka ter bodrila: „Sursum corda — srca kvišku!“

In če se slednjič na to, kar je najdragocenejega v tebi, če se ozreš na svojo dušo — veš, kako je vpodobljena v milosti božji, sveta in pravična; kako je tvoja duša prava podoba onemu, ki jej je Stvarnik, Odrešenik in Posvečevalec; — kako je v tem tvoja največa čast, da si po duši celo svojemu Bogu podoben. — Ali te, dragi, taka misel ne izpodbode, da se spominjaš prelepega kraja, kjer stanuje ta tvoj Bog oče: zlatih nebes — in da kličeš danes vnebohodnji dan in da kličeš vselej: Gôri želim; gôri hočem; gôri k svojemu očetu — „Sursum corda — srca v višave!“

„Sursum corda — srca kvišku!“ torej, dragi slušalci, vselej v življenju: naj si v žalosti bo, naj si bode v veselju. — Iz nebes doli prihaja nad nas blagoslov in krepilo; iz nebes pa tudi vsaki tugi razvedrilo. — Zato naj nam bodi življenja vodilo za v prihodnje cerkvene molitve sredi vsake sv. maše izrazilo: „Sursum corda — srca kvišku!“ Amen.

VI. nedelja po veliki noči.

In tudi vi boste pričevali: ker
ste od začetka pri meni.

(Ivan 15.)

Stari Rimljanje so imeli znamenitega Boga, rekli so mu Jan. Dvojglav je bil spominjajoč vzhajajočega in zahajajočega solnca. Eden obraz mu je gledal naprej, drugi nazaj.

Takega Janovega obraza nas spominja današnja 6. povelikonočna nedelja. Sredi med velikonoč in med binkošti postavljena naj velikonočne dneve končuje in na binkoštno pa pripravlja. — Na Velikonoč naj gleda nazaj; na binkoštno dneve naprej.

Od Gospodnjega vnebohoda pa do prihoda sv. Duha so se bili apostoli 10 dni postom in molitvijo pripravljali. — Taka naloga naj bo tudi tem 10terim dnem, ki

jih imamo dandanes od vnebohoda pa do binkoštné nedelje.

Popolno v tem smislu se od nekedaj današnja nedelja zôve „Exaudi.“ — To je namreč prva beseda mašnih molitev iz mašne knjige. Z „Exaudi“, po naše „vsliši“ začne torej mašnik molitev, ki se celotno glasi: „Vsliši, Gospod, moj glas, s katerim kličem do Tebe. Ne odvrni svojega obraza od mene.“ — Lepa začetna prošnja današnji nekrvavi daritvi.

Kaj bo tudi nam, dragi, pripravnejega danes — nego če kličemo sv. cerkvijo še mi: Vsliši nas, Gospod; pošlji nam sv. Duha, ki naj napolni srca svojim vernikom in jim vžge ogenj tvoje ljubezni.

*

Najgloblja tajnost naši sv. veri je sv. Trojica — sv. Trojica, kakor nam cerkveno leto praznujočim stopa pred oči. — Božični prazniki so posvečeni Bogu Očetu, ki se je po rojstvu svojega Sinu usmilil človeškega rodu. — Velikonočni božjemu Sinu, ki je po 33. letih svojega človeškega življenja na Golgoti za nas umrl, svojim vstajenjem in vnebohodom pa vsemu svetu izpričal svoje božestvo in svojo oblast čez smrt in čez grob. Binkoštni prazniki so dnevi sv. Duha, ki

v ljubezni vtrjuje vstvarjeno in odrešeno človeštvo.

Binkošti torej, ki so nam v bližini, so prav pravi dnevi posvečeni tretji božji osebi: Sv. Duhu.

10 dni po svojem vnebovzetju je poslal Gospod svojim apostolom obljubljenega sv. Duha v podobi ognjenih jezikov med velikim šumom iz neba.

Predpodoba temu binkoštnemu prihodu sv. Duha pa je bila zgodba na sinajski gori v puščavi. — 50. dan namreč po svojem izhodu iz egiptške sužnosti so Izraelci prišli do te gore in prejeli tu med gromom in bliskom na dveh kamenitih tablah 10tere božje postave.

Kakor je bilo torej judovsko praznovanje velikonočnega jagnjeta predpodoba naši Veliki noči — tako je zgodba na sinajski gori predpodoba našim Binkoštim — ki so tudi vselej petdeseti dan po Veliki noči: kar pove že njihovo imenovanje z grško besedo „Binkošti“; t. j. petdeseti dan.

Kar je bilo pa pokazano na sinajski gori v podobi; o tem istem so govorili potem proroki v jasnih zaznambah. — Prorok Joel namreč pravi: „Potem izlijem svojega Duha nad vse meso in prorokovali bodo vaši sinovi in vaše hčere; in kdor koli zakliče Gospodnje ime — bo rešen.“ (Joel 2.)

In kar so proroki v podobah nari-sovali, o tem s cela jasno govori naš Gospod in Izveličar.

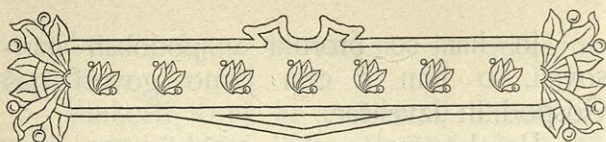
Po končani zadnji večerji apostolom pravi: „Očeta hočem prositi in dá vam družega tolažnika, ki ostane pri vas — Duha resnice; ta vas vsega pouči in spomni vsega, kar sem vam pravil.“ (Iv. 14.)

Neposrednje pred vnebohodom ponovi Gospod svojim učencem to obljubo določnim poveljem: da naj ne odhajajo od Jeruzalema, dokler se ne izpolni ta njegova obljuba: „Vi pa ostanite v mestu Jeruzalemu, dokler ne boste močjo oboroženi od zgoraj.“ (Luk. 24.)

Jeruzalem naj je torej kraj Gospodnje prav posebne učitve, njega trpenja in smrti; Jeruzalem naj je kraj vstajenja in vnebohojenja — torej tudi prejetve darov sv. Duha.

*   *

Dragi! V spominju teh darov tretje božje osebe, ki smo jih kedaj birmanci prejeli bili — molimo danes in naslednje predbinkoštné dneve v tem smislu: naj biva v nas in ostane v nas svojimi sedmerimi darovi tretja oseba v sv. Trojici — sv. Duh. Amen.

Na binkoštno nedeljo.

In vsi so bili napolnjeni svetim
Duhom. (Dej. ap. 2.)

V izbi-obednici na sijonskem hribu je kakor hišni gospodar pripravil bil kedaj naš Odrešenik svojim dvanajsterim velikonočno jagnje. Tam se je daroval svojemu nebeškemu Očetu — v svoji ves svet odrešilni roki samega sebe držeč.

Kakor v spominju na ta toliko posvečeni kraj so zbrani zopet na tem istem mestu današnji dan Gospodnji apostoli. Tu bivajo „ene misli, stanovitni v molitvi z ženami in z Marijo, Jezusovo materjo in njegovimi brati.“ (Dej. ap. 1, 14.)

Tako pričakujejo prihoda sv. Duha, ki ga jim je tolikrat obljubljal Gospod.

V izgled naj nam bodi ta družba iz Gospodnje obednice in poučimo se, dragi,

ob njej še mi: kako se je tudi nam pripraviti na prihod sv. Duha, delečega nam sedmerih svojih nebeških dari.

*

Kako veličasten je ta binkoštni zbor v jeruzalemskem poslopju. Kako častitljiv. Tu sedi med apostoli tudi Jezusova mati Marija. Vsi zbrani razmišljajo o pričakovanem sv. Duhu. Vseh volja je, da bi v svoja čista srca mogli sprejeti sedmere darove razsvitljevalca človeških umov, sv. Duha.

Do mala se je vsako veliko delo pričelo v samiji. Tako je za vse čase imenitno postalo tudi to samovanje te današnje odlične družbe v Jeruzalemu.

Naša naloga, dragi, je, da nam življenju ravnilo postane ta današnja zgodba v sijonski obednici; t. j. da se iz nje učimo, kako nam vselej hrepeneti po darovih sv. Duha.

Misliti moramo ob tem v prvo, kako da odstranimo vsak napotljej, ki brani sv. Duhu dohod v naše srce. Zato se najprej poprašujmo, katere naše napake morajo biti nevšečne sv. Duhu.

A ker se človek ob sodbi samega sebe moti tako lahko, bodi naša iskrena molitev do Jezusovega srca, do njegovih svetih ran, do dobrote in moči naše priprošnjice Ma-

tere božje dobrega sveta, da bi nam ob tem delu na strani bili — in do samega sv. Duha, da naj nas tudi on milostno razsvetli.

Ob tej odstranitvi vseh mogočih napotljev za vsprejem sv. Duha nas pa mora razvnemati gorko hrepenenje po njegovih sedmerih darovih.

To hrepenenje se nam vkrepi, če pomislimo, kaj so apostoli bili, predno je nad-nje prišel sv. Duh. — Iz neukih učencev so apostoli postali razsvitljeni učenci. Iz bojazljivcev brezbojzniki, ki jih nobena nevarnost niti ne smrt ni mogla odvrniti od dela za Krista. — Kakošen je bil Peter pred prejetvijo sv. Duha! Ali si moremo misliti, da je oni isti Peter tresoč se ob deklinem ugovoru na velikoduhovskem dvorišču ta, ki razklada danes o velikih božjih delih tu sem došlim Partijanom, Medijanom, Elamljanom, Mezopotamljanom, Kapadocijem, Pontijanom, Frigijcem, Pamfilejcem, Egipčanom, Libijcem, Rimljanom, Kretencem in Arabljanom — tako, da ga razumejo ti vsi — kako so Judje Jezusa nacareškega na križ pribili in umorili in kako ga je obudil Bog Oče? Ali si moremo misliti, da je ta kedaj tako boječi Gospodov učenec ta isti Peter, ki tudi na križu umirajoč življenje da pozneje za svojega Gospoda in mojstra?

Podobno, kakor ob apostolih, učini — dragi — sv. Duh tudi s teboj.

Kakor ogenj razgreje železo, tako sv. Duh razgreje tudi tebe, prerodi te v novo stvar in razsvetli ter vtolaži. — Tvoja radost, tvoja moč ti mora postati sv. Duh, če hočeš apostolom biti podoben.

Kako pa zanesljivo prideš do darov sv. Duha?

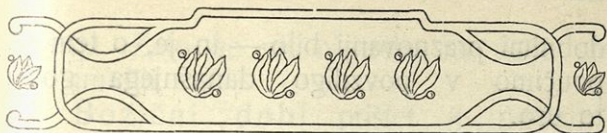
Tako-le. Naš Odrešenik sam te zagotavlja, da nebeški Oče dá svojega dobrega Duha vsem onim, ki ga prosijo zanj.

Zato moramo gorkimi molitvami bližati se prestolu sv. Duha prav posebno še ta današnji binkoštni dan. Pripravlja se na darove sv. Duha si naložimo to in ono samozatajevanje prepričani tega, da glasú našega ponižanega in skesanega srca ne prezrè. S cerkvenim vsklikom: „Pridi sv. Duh; napolni srca svojim vernikom in vžgi v njih ogenj svoje ljubavi“ — s temi besedami soglašajmo umnoževajoč še prav posebno danes in vse te praznične dneve svoje prošnje do trojedinega Boga. — Zelo dobro tudi bo, če smo v stanu učiniti kako delo ljubezni do bližnjega te dneve: ker usmiljenje po Kristovem nauku usmiljenje doseže.

— Tako se, dragi, v tihem zatišju posvečenih cerkva in svojih domov, premišljajoč svojo nevrednost a ob enem pa dragocenost darov sv. Duha, z vso resnôbo pripravljajmo za veličastni prihod sv. Duha. — Tem načinom upajmo, da nam bo dano zajemati iz izveličalnih studentev njegove milosti kakor onih virov božjega usmiljenja, ki nam blažilno rosé na steze tega betežnega našega potovanja po revnotni zemlji ter nam otvore kedaj vstop pred trojedinega Boga: Očeta, Sina in sv. Duha. Amen.

Na binkoštni ponedeljek.

Sv. Duh je prišel nad vse, kateri
so besedo poslušali.

(Dej. ap. 10.)

Bogu Očetu so posvečeni božični dnevi: saj se je bil usmilil človeškega rodu in je v njega rešenje na svet poslal svojega Sinu. — Bogu Sinu je odmerjena Velika noč: veseli čas njegovega vstajenja in odrešenja vesoljnega človeškega rodu. — Binkoštni prazniki pa so odločeni Bogu sv. Duhu: onemu vzvišenemu bitju v sv. Trojici, ki vernikom deli sad odrešenja in od kojega nam izvira vsak dober dar, vsaka milost na našem zemskem potovanju.

In sicer nam ni le binkoštna nedelja zapovedan god, nego tudi današnji dan — ponedeljek — praznujemo prav po šegi zapovedanih godov. — Kako je to in kako je s tem današnjim in s po-

dobnimi praznovanji bilo — in je, o tem se poučimo v povzdigo današnjega godú to uro.

*

V našem avstrijskem cesarstvu je več neke-danjih praznikov odpravljenih bilo po zunanje. V cerkvenem živenu se pa svetkujo tem istim načinom še danes. Pobožnim kristi-janom so po njihovih dobrih stariših in vzgojiteljih še danes vedno v spominju; a ne pravijo jim več prazniki, nego soprazniki. Te dni je ohranilo posebno še naše ljud-stvo po deželi v spominju. Zato si priza-devajo, če le moč naši ljudje navzočevati take dneve ob sv. maši s celoskupno svojo družino ali pa v cerkev do sv. daritve pošiljajo vsaj zastopnika hiše. In to posebno še radi tega, ker vedo, da se take dneve še daruje za srenjo ter za nje sv. maša.

Taki prazniki, poprej svetkovani kakor nedelje, in danes kakor soprazniki, so pa danes naslednji.

Vsi dnevi dvanajsterih apostolov. Vsak vas pozna te ognjevitte razširjevalce naše sv. vere; ki so vsi za Jezusa dali drago kri živjenja izvzemši učenca ljubezni sv. Ivana, ki je bil pa tudi mučen: vržen v vrelo olje in zastrupljen — a mu ni to ni ono v stanu bilo škodovati. — Več ali manj je vsakemu vas znano iz njihovega

živenja. Zato se mi ni treba na dalje ob njih muditi.

Božični dobi prištet je praznik: Nedolžnih otročičev dan. Bili so radi Jezusa pomorjeni; prav pravi mučeniki — a brez svoje volje, ker niso vedeti mogli, čemu da se z njimi tako godi. Praznuje se ta dan 28. decembra, koj po sv. Ivanu evangelistu. Sv. maša se bere v za to dobo nenavadni vijolični, t. j. spokorni barvi. To naj bo v znamenje, da tudi ti otroci radi še ne izvršenega odrešenja niso mogli v nebo; pač pa so morali pred pekel do Jezusove smrti na križu — smrti kakor za nas tako za nje.

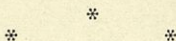
V velikonočni dobi se sopraznuje 3. majnika najdenje sv. križa. Izkopala je to presveto orodje našega odrešenja cesar Konstantinova mati sv. Helena. Pagani so bili namreč svoji boginji nečistovanja, Veneri, sozidali tempelj na prostoru, kjer je stal križ ter bil naš Izveličar umrl na njem. Sv. Helena je velevala podreti ta tempelj. Kopali so še dalje v zemljo ter dobili Gospodnji križ z žreblji, s katerimi je bil Jezus nanj pribit ter križevim napisom.

V binkoštni dobi nam je sopraznik 24. junij, dan sv. Ivana Krstitelja. Kdo se ne spominja tega med Slovenci v ljubomilem spominju bivajočega svetnika in nočnih kresov, ki njega predvečer zagoré

na naših planjavah, višavah, gorah — velikrat celo daleč gori blizu večnega snega naših najviših skalnih velikanov. — Isto tak sopraznik je 12. julija sv. Mohorja in Fortunata. Mi Slovenci ju častimo kakor donositelja sv. vere od domačega nam Ogléja sem v naše pokrajine. Hvaležnosti za tak blagodar nad vse druge blagodarove jima naš rod nikoli ne pozabi. Sv. Mohor in Fortunat sta priprošnjika ljubljanski škofiji in nekatera cerkvice — posebno še na kakem holmcu — se dviga v nas njima v čast. — 26. julija sopraznujemo sv. Anjo, to ljubo krstno priprošnjico toliko naših mater in naših deklet. Le malo svetih imen doni človeštvu tako globoko doli do srca kakor Anino ime. Zato kar trumoma vrejo do sv. maš naši ljudje ta dan, akopram je uprav v tej dobi našemu seljanu toliko dela na že orumenelem ter blagoslovljenem polju. — 10. avgusta pa je sopraznik sv. Lavrencija, tega nevstrašenega diakona prve krščanske dôbe, koji je nekrščanskemu poglavarju reveže pokazal kakor one cerkvene zaklade, kojih v svoji pohlepnosti ni bil iskal. — 29. septembra je sopraznik sv. Mihaela, velikega angelja. Od nekedanjih časov tako zelo rabljeni rok za preselitve naših služočih oseb je ta dan. Kako lahko se ob tej šegi poprosi sv. Mihael: naj bo vsem

nam kedaj vodnik ob naši preselitvi od tukaj gori v nebo. — 31. decembra je pa tako znani Silvestrov dan, zadnji solnčnega leta. Ker nas vsak konec učinja pomišljave, ne čudimo se prav nič, da je sv. cerkev tudi tak znamenit dan velevala praznovati kedaj kakor nedeljo.

Vsi ti kedaj zapovedani prazniki so danes opuščeni: soprazniki so.

A kakor velikonočni ponedeljek, tako se nam je ohranil tudi še binkoštni ponedeljek ne kakor sopraznik, nego kakor zapovedan praznik do današnjega dne. A jenjala sta poprej zapovedana praznika velikonočni vtorek in binkoštni vtorek ter sta danes le sopraznika.

Če je današnji ponedeljek zapovedan praznik, učimo se iz tega, kako nas sv. cerkev še danes hoče opominjati neprecenljive važnosti praznikov sv. Duha. Ne da bi zahvaljevali sv. Duha za njega darove in ga za novih prosili le samo binkoštno nedeljo, tudi še binkoštni ponedeljek naj bi nam bil tega istega namena. Ne le binkoštno nedeljo prejema naša mladina v škofijskih cerkvah ob sv. birmi darov sv. Duha; tudi še binkoštni ponedeljek se v njih redoma sv. birma deli. A ne bosta

naj nam le ta dva binkoštna dneva izključno molitveni dobi, da ob njih še prav posebno prosimo in prejemamo darov sv. Duha, — bodi nam v to ves binkoštni čas — čas, v katerem si pridobivajmo milosti — tako potrebnih nam vsem na vseh potih našega življenja. Amen.

I. nedelja po binkoštih.

In krstite je v imenu Očeta
in Sina in sv. Duha.

(Mat. 28).

Imenitne so besede današnjega sv. evangelija, ki se glase: „Pojdite torej in učite vse narode in krstite je v imenu Očeta in Sina in sv. Duha in učite je vse izpolnovati, kar koli sem vam zapovedal.“

Torej po vsem svetu je apostolom pot; učiti jim je vse narode in je krščevati v imenu presvete Trojice.

Zgodovina apostolov nam priča, kako so slušajoč to božje naročilo apostoli res prihajali v vse imenitnejše dežele takrat znanega sveta ter izpreobračali vse narode na sv. Kristovo vero in je krstili v imenu Očeta in Sina in sv. Duha.

V imenu Očeta in Sina in sv. Duha, dragi v Kristu zbrani, so sprejeli bili tudi

naši predniki sv. krst in s krstom tisto blaženo sv. vero, ki je preobrazila vesoljni božji svet in ki je vsej človeški omiki podlaga.

Kako vsacega nas od začetka našega življenja do njegovega konca v vseh razmerah blagonosno spremlja in vedno krepi današnjega sv. evangelija svetotrojiško besedilo: „V imenu Očeta in Sina in sv. Duha“ — to premišljujmo današnji praznik presveti Trojici na čast.

*

V imenu Očeta in Sina in sv. Duha so v zibiko te polagaje prekriževali tvoje čelo ljubljena ti mati koj v prvih dnevih tvojega bivanja na zemlji. Isto to znamenje so vtisovali tvojemu čelu, ko so te dvigali iz spanja. Prvi čin ob mizi je bil materin sv. križ in zadnji, ko si vstajal od jedila. Imenom sv. Trojice so te znamovali z blagoslovljeno vodo pred cerkvenimi vrati, preden so te ob svoji roki bili vpeljali v cerkev. To trojno najsvetejše ime izrekajočega so te mati delati učili sveti križ — znamenje, ki ti bo — tako so rekali — obramba v vsaki nevarnosti poznejega ti življenja.

S križem, narejenim v imenu Očeta in Sina in sv. Duha si pozneje — ko si se je

navadil — začenjaj Gospodnjo molitev. Vsako molitev tudi danes pričinjaš in vsako končuješ v imenu presvete Trojice. Vsako delo s križem začinjaš zato, da bi ti srečno šlo izpod rok in bi ti bilo v zasluženje. Vsakokrat se zvečer vzdihom do trojedinega Boga ter znamenjem sv. križa vlegaš do počitka.

Če se ozreš v cerkveno življenje in poslušáš cerkvene molitve, čuješ — kaj ne — tudi tu skoraj slednjo cerkveno molitev končano imenom tega sv. tajstva? Kako izrazovit je n. pr. konec tem cerkvenim molitvam, če se glase ali do Očeta, ali do Sina, ali do sv. Duha. Če so do Boga Očeta, končujejo se z besedami: „Po Jezusu Kristu, tvojem Sinu, Gospodu našem, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.“ Če do Boga Sina, z besedami: „Kateri živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti sv. Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.“ Če so pa vravnane do sv. Duha, jim je konec: „Po Jezusu Kristu, tvojem Sinu, Gospodu našem, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti prav tistega sv. Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.“ Vsaj eden teh tû znamovanih klicev se večkrat ponavlja ob vsaki sv. maši in v imenu Očeta in Sina in sv. Duha te mašnik vsakokrat koncema nje blagoslavlja.

In če se iz cerkve vun ozreš med ljudi, kakor žive v raznih stanovih in raznih poklicih po svetu, kako vneto češčenje presvete Trojice povsod opazuješ med njimi. Prekriževaje se v imenu presvete Trojice se ti skuša nesreče ogniti preprosti mož in sv. Trojico slaveč se zopet zahvaljuje za doseženo pomoč. Svetim križem, presveto Trojico kliče, znamenujo krščanski gospodarji ali gospodinje hleb kruha, preden ga načnejo; pobožni pastirji in pobožni vozniki pa z bičem tla pred živino, preden jo vedejo na pašo ali preden zavozijo z njo izpred hiše. Tri križe — znamenje presvete Trojice — na svoja hišna ali hlevna vrata naredivši upa posestnik, da se mu pod tem blaženim varstvom zlega obvaruje hiša in hlev. Tri križe na liste svoje knjige zarisavši upata učenec in učenka, da bo potem lože iz njih izdelovati. In krščanski učenjak! Tudi on začenja svoje težko delo in je končuje sklicevaje se in opiraje se na Trojedinega pomoč.

Vse naše življenje od začetka do konca nas spremljajo presvete Trojice božja imena. Kakor je namreč mašnik ob sv. krstu sprejel dete kedaj besedilom; „In krstim te v imenu Očeta in Sina in sv. Duha“, — tako izroči slednjič truplo pod težo let upognjenega starčka in starice ob istih imenih črni

zemlji blagoslavlja mrtvaško jamo govoreč:
 „Posvečena bodi mrtvaška jama v imenu
 Očeta in Sina in sv. Duha.“

*   *

*   *

Dragi v Kristu lesem došli kristijanje! —
 Iz teh današnjih besedi ste izprevideli, kako
 tesno je zvezano z življenjem v cerkvi in z
 življenjem vernih ljudi zunaj cerkve ime pre-
 svete Trojice: Očeta in Sina in sv. Duha. —
 Tudi oni, ki po dnevi ne pošilja prepogostih
 molitev do neba, kolikrat vendar le tudi on
 kliče v presvete Trojice ime. Ko vstane in
 se prekriža, je imenuje; pred jedjo in po
 jedi tudi; zopet ob angeljevem češčenju;
 če njega dnevno delo začenja ali končuje
 kak očenaš in slednjič, ko se po dnevnem
 trudu vlega do počitka. — Dragi! ker nas
 blagovita imena Očeta in Sina in sv. Duha
 vedno in povsod dobrotno spremljajo po
 potih našega življenja, sklenimo vse svoje
 bivanje tukaj na svetu vravnati vselej pre-
 sveti Trojici na čast. Vse svoje življenje de-
 lajmo v njeno slavo in skrbimo kolikor
 mogoče: da bo povsod in vselej češčeno
 ime Očeta in Sina in sv. Duha. Amen.

Na praznik presvetega Rešnjega Telesa.

Kdor jé moje meso in pije mojo
kri, ostane v meni in jaz v njem.
(Ivan 6.)

Kako ljuba slovesnost poedinja v domači hiši! God praznuje tu gospodarja in očeta in hočejo veseli biti, preden se zopet — morda za dolgo dôbo — ločijo od družega drug.

Kakimi slovesnostnimi čutili so se zbrali vablenci krog svatovske mize. Saj se je iz domačega si kroga izseliti namenila hišna hči-nevesta. Kdo bi jej ne izrekel najboljih voščil, ko usodno pot namerjava od doma in se za vselej loči odtod.

Kako gorkim načinom so se poslavljali po svetopisemskem poročilu od Levija-Mateja domačini in prijatelji, ko jim je odhodnino napravil v svoji hiši, preden se je kakor apostol ločil od njih za stalno. Sam

Gospod, kojemu bo od tega trenutka apostol-učenec, je prisostvoval temu slovesu.

Čudno se nam zato zdelo ne bo, da so najvzvišenejšimi čutili sedeli krog Gospodnje mize dvanajsteri, poslavljajoč se od Gospoda tisto presveto noč, v kateri je bil izdan — tisto slovesno trenotje, ko je vzel kruh in se je zahvalil, razlomil ga in govoril: „Vzemite in jejte, to je moje telo, katero bo dano za vas — to storite v moj spominj.“ (I. Kor. 11.)

Poučimo se zato, dragi, današnji veliki god: kakošna naj bodo vsem nam naša čutila in naše molitve ob prejetvi tega presvetega zakramenta; ki naj bo za vse čase, za vse kraje na Gospodovo ločitev z zemlje — najslovesnejši spominj.

*

Prvič: Kaj naj čutiš in govoriš, preden Jezusa prejmeš v zakramentu?

Govori: Kdo sem jaz, najrevnejša stvar — da bi vredno bivališče za te mogel pripraviti v svojem srcu; in kdo si ti, moj Gospod, ki se ne braniš stopiti to trenotje pod revnostno streho mojega telesa? — Oj, Gospod, ničesa nimam za-te, nego svojo dobro voljo. Rad ti jo dam to voljo; a ob enem glasno spoznavam: kako sem ne-

vreden, da bi te sprejel. Zato se v srčni ponižnosti bližam tvoji sv. mizi. Ti, Jezus, pa vžgi in néti v meni ogenj svoje ljubezni do sebe.

Tako, dragi, čuti in govori, preden si namenjen Gospoda prejeti v presvetem zakramentu.

*

Drugič: Kaj naj rečeš, ko mašnik pokaže presveto Rešnje Telo in takrat, ko je prejmeš v svoje srce?

Tako-le ali podobno govori: Ali je resnično to in je mogoče? Bog sam hoče stanovati z ljudmi; sam Bog me hoče obiskati. Veseli se mi, duša; ker ne človeku — Bogu ti je pripraviti stanovanja. — Oj, ljubi Izveličar, sam ti mi pomagaj, da te vredno prejmem. Glej, srečna mi duša: tvoj kralj pride — v nebesni milôbi prihaja do tebe! Navdušeno mu hiti nasproti.

V takih čutilih se bližaj oltarju — ponižen, v Bogu zbran, skromen. Še enkrat izgovori besede: „Gospod nisem vreden, da greš pod mojo streho, nego reci le z besedo — in ozdravljena bo moja duša!“ — Potem sprejmi, poln zaupanja svojega Jezusa in pomni, da te ni obiskal svètni kralj, nego kralj kraljem, obiskal te je nebesom in zemlji Gospod.

*

Tretjič: Kako se Kristu zahvali potem, ko si ga prejel v sv. obhajilu?

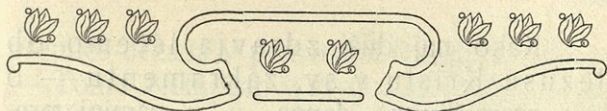
To-le govori: Sedaj si, Jezus, v meni; odslej te od sebe ne pustim. Molim te; zahvaljujem se ti; hvalim te in te častim. Milosti te prosim za-se, za svoje stariše, brate in sestre, za svoje dobrotnike, učitelje, prijatelje, da — tudi za neprijatelje, za svoje rojake, za svoj rod, za vse ljudi po vsej zemlji — ker vsi smo si bratje in sestre. — Jezus, sin Davidov, usmili se me; bodi v pomoč moji neizkušeni mladosti. Ti, ki se paseš med lilijami, ohrani mi čisto moje telo in čisto mojo dušo — kakor so snežnobeke lilije, tako naj bosta oba. Ohrabri me v boju zoper svet, zoper kri in meso, zoper vse sovražnike moje mladosti. — Jezus, bodi mi podpora mojim starim dnem. Daj, da zapuščajoč svet, pridem v tvoja svitla bivališča gori nad zvezdami. — Jezus, tebi živim; Jezus, tebi umrjem; Jezus, tvoj hočem biti živ in mrtev.

Ko si se tako bil zahvalil po prejemu sv. obhajilu, napóti se domu. Trdno skleni, da lahkomišno ne raztrgaš nikoli več s Kristom te najsvetejše in najčastitljivejše zaveze, ki si jo bil to jutro sklenil z njim — z Bogčlovekom. Na to misli, da si sedaj živa hiša božja — v sebi zaklepajoča božjega Sinu — božjega Sina, ki ga obseči

niso v stanu niti nebés nebésa. — Današnji dan Gospodnjega sprejetja v sv. obhajilu ti je božji dan — in ta božji dan naj ti biva v nerazrušljivem spominju za vselej. Amen.

II. nedelja po binkoštih.

Neki človek je napravil veliko večerjo. (Luk. 14.)

Naključila naj bi se ti, dragi poslušalec, velika bolezen. Le malokedo bi upal tvojega ozdravljenja. A izvedelo bi se pa, da tam daleč v tuji deželi biva mož, ki z lahkoto leči vsako enako boleost. Vprašam te: ali ne bi pohiteli tvoji stariši, sploh tvoji ljudje — in če bi treba bilo čez deveto goro — tje do slovečega moža ter mu razložili vse tvoje bedno stanje pričakujoč pomoči? — In ko bi ozdravljen bil, kaka slava bi se razglašala lečniku; kako bi se vsakemu svetovalo, naj si tudi on poišče imenitnega moža in njega izpričane pomoči.

Dragi moji! Tak in brez primere bolji — ker čudodelen zdravnik našim dušam je Jezus Krist v sv. zakramentu.

Kako naj duši zdravja iščemo ob Jezusu Kristu v sv. zakramentu — o tem premišljujmo danes — v osmini pre-svetega Rešnjega Telesa — z božjo pomočjo.

*

Za telesno zdravje so ljudje sploh navajeni biti zelo skrbeči. Prezgodaj se razhladiti vtegneš; tako uhlajen pa lahko smrtno zboliš: s to besedo svare onega, ki se je morda v hudem delu razvnel preveč. — Varuj se, da si v tujem, neznanem kraju ne nakoplješ bolezni: naročajo temu, ki se podaja na dalnje potovanje. — Kak revež je človek, ki ni zdravega telesa; ker le v zdravem telesu — tolikrat čujemo — biva zdrava duša, skrbite torej za svoje zdravje: to govore stariši in predniki svojim otrokom ali sebi izročeni.

Tako torej s telesnim zdravjem! In prav je to, da se telesnemu zdravju skrbi in da se vadi vsakdo vas paziti zdravja — tega predragocenega blaga.

A, dragi — kolikor večje vrednosti je duša memo telesa, toliko skrbljiveje pozornosti nam treba za dušno blagostanje.

Pametnega zdravnika si poiščeš za izgubljeno telesno zdravje — kje pa dušnega dobiš? Odgovor: Dušno zdravje si zagotoviš, če se ob izpovedi očistiš grehov in potem

prejmeš Jezusa v presvetem Rešnjem Telesu. — Tomo Kempčan v svoji zlati knjigi „Hoja za Kristom“ trdi, „da v sv. obhajilu zori duši najlepši sad ter si tu dobivaš najkrepkejšega zdravila.“ (IV. knjiga, 10. pogl.)

Dragi! Zato ne smemo biti današnjim vablencem v evangeliju podobni, ki se odtegnejo tej pojedinosti — prav nalašč jim pripravljeni po nebeškem Očetu. Sicer bi tudi nam, kakor njim, ostro kedaj zagrozil gospodar govoreč: „Povem vam, da nobeden teh, ki so bili povabljeni, ne okusi moje večerje.“ (Luk. 14.)

Kakor vsakdanja jed vzdržuje zdravje telesu in ga varuje, da ne omaga — prav taka je torej ob duši s to nebeško jedjo.

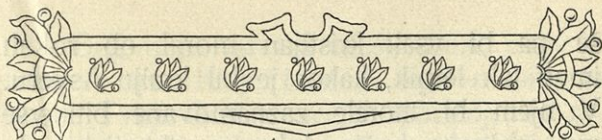
Ker so dobri kristijanji sploh navajeni pogostejše v letu prejemati zakramentov, kako se torej mi pripravljajmo, da nam bo prejetje sv. zakramenta vselej v naš dušni prid? — Tako-le, kakor zopet beremo v knjigi „Hoja za Kristom“. Jezusu po prejetjem sv. obhajila govorimo naslednjimi besedami Tome Kempčana: „Jezus, ti veš, katerih dobrot potrebujem najbolj in kako da sem ubožen. — Glej revež in gòl stojim pred teboj; po tvoji milosti hrepenim in te usmiljenja prosim. Okrepčaj lačnega ubožčka, vžgi mojo mrzloto z ognjem svoje sv. ljubezni. (IV. knjiga, 16. pogl.) . . . Večkrat se

moram samega sebe sramovati, ker hodim do tvojega altarja in do obhajilne sv. mize tako mrzel in tako mlačen. — Saj ne gorim ves pred teboj, moj Bog, in nisem tako vnet, kakor je bilo to ob mnogih pobožnih, ki se niso mogli solz zdrževati zaradi prevelicega hrepenenja po sv. obhajilu. Prav teh vseh goreča vera mi dovolj izpričuje — Jezus tvojo sv. pričujočnost v tem zakramentu ljubezni. Moj dobrotljivi in sladki Jezus, bodi mi milostiv! (IV. knjiga, 14. pogl.) — Toliko, dragi, iz „Hoje za Kristom“ za tvojo pripravo pred sv. obhajilom.

* * *

Takimi lepimi in podobnimi besedami se usposobujmo, dragi poslušalci, vselej — sedaj in pozneje —, da vredno prejmemo Jezusa v sv. zakramentu. — Če smo le prav pripravljeni bili, pridobili smo si tu v presvetem Rešnjem Telesu najboljšega vseh blagrov — dušnega zdravja in dušno zdravi smo se storili vredne onih prihodnjih velikih večerij, koje nebeški Gospodar rad vravna vsem nam povablencem gori v svojih svetlih bivališčih — nad zvezdami. Amen.

III. nedelja po binkošti.

Kdo izmed vas . . . ne gre za izgubljeno, dokler je ne najde?
(Luka 15.)

Mogočni perzijski kralj Asvér (Kserks) nekokrat ni mogel zaspiti. Iz letnikov so mu morali brati. In ko pridejo v berilu do Mardoheja, kako je morilcev rešil kralja, vpraša Asvér: „Kakošna čast in kakošno plačilo se je dalo Mardoheju za to zvestobo?“ Ko mu odgovore sluge, da Mardohej ni prejel nikakoršnega plačila, Asvér Mardoheja ukaže obleči v kraljevi kinč; zajezi naj kraljevega konja in prvi kraljevi doglavnik naj ga vodi po mestu ter kliče pred njim: „Tako se slavi, kogar kralj hoče slaviti.“

Dragi! Posnemanja vredna je ta hvalenost paganskega kralja. — Koliko bolj

še pa bi vsak kristijan moral ob rokah imeti tak letnik, kakor je bil kralju Asvéru. V njem bi morale zaznamovane biti vse mu izkazane božje dobrote od rojstva do danes. — To bi bila pač obširna knjiga dobrotnega božjega srca.

Devetindevetdesetero ovac pusti dobri pastir v puščavi ter gre za izgubljeno, dokler je ne najde. — Glej, ljubi poslušalec, taka je vsesploh božja dobrotljivost tudi do tebe, kadar si v nevarnosti, da se pogubiš. Tako dela s teboj Bog vselej. Zato te smem vprašati: Kje pa je tvoja hvaležnost do Boga za tako njegovo skrbljivost; kje je tvoja dolžnostna zahvalnost?

Dragi! Da se vadimo v tej važni dolžnosti, premislimo danes prvič: kakošno dobroto nam je Bog izkazal s tem, da nas je vstvaril in drugič: kakošna ta dobrota, da nas vstvarjene zvesto ohranjuje v zdravju in življenju.

*

Prva božja dobrota je človekovo stvarjenje.

Če ti kdo ozdravi pokvarjeno oko, ali bolno roko ali nogo, stori ti s tem veliko dobro in zelo si mu hvaležen za to. Toda, kako mala je ta dobrota prema božji dobroti — tvojega stvarjenja.

Bog ti je vstvaril očesi, ušesi, noge in roke — vse tvoje telo. A tega ni bilo še dosti. Tvoji duši je vcepil spominj, da za- more gledati v minulost; podaril jej je pamet, da umeva, kar je človeku danega umeti; voljo jej je dal, da — kar je dobrega ali slabega — hoče ali noče. — In še več ti je podelil Bog v stvarjenju. Po svoji naravi je vpodobil tvojo dušo; zavoljo tebe — v tvoje veselje — je poklical iz nič svet; Ti si živalstvu gospod; vse, kar je stvarjenega na zemlji, pod zemljo in nad zemljo, vse to naj ti je v porabo ali pa v prijetno razvedrilo. In kar je neskončne vrednosti vsemu tvojemu bitju: to je hotel Bog, — to, da si ud edino izveličalne cerkve — sv. cerkve, hraniteljice vseh tvojih upov na tem našem prehodišču iz časnosti v večnost. — Tebe misli sv. beseda, ko govori neizmerno častečim te izrazilom: „Le malo si ga ponižal pod angelje; venčal si ga slavo in častjo.“ (Palm. 8, 6.) Da! Preskrbljeni so ti celo ti nebeški veličastni duhovi v varstvo ter obrambo.

Čuditi se ti potem, dragi, ni treba več, če čuješ: da nisi stvarjen za-se, nego za Boga. Sebi je hotel prilastiti Stvarnik to dragoceno si posest — kar si mu ti. Da si s cela njegov, pokazal ti je to s popolno odvisnostjo od sebe. — Iz svoje moči ti namreč

niti ni v stanu roke ganiti, niti ne povzdigniti očesa, niti ne izgovoriti ene besede. Zato ti je pa tudi prva izmed vseh dolžnosti, da Stvarniku v čast vpravnaš vse svoje življenje na zemlji.

Nikdo nima večje pravice do sôhe, nego je to umetnik, ki jo je tako krasno izklesal iz kamena. — Kako torej, da nebi bila prihranjena najobilnejša pravica do naših dušnih in telesnih zmožnosti Onemu, ki kakor predobrotljivi Stvarnik vseh nas biva nad oblaki.

Druga božja dobrota nam je ta, da nas ohranjuje zdrave in žive.

Dragi! Ozri se malo po zemlji na okrog. Koliko ti na prvi pogled nevarnosti, ki preté tvojemu zdravju. — V kakih opasnostih so ti, ki se jim je voziti po morju in tudi ti smo, ki hodimo po suhem. Onemu pretí nesreča po hudourni vôdi; temu po ognju. V bolnišnice poglej; ali pa v posameznikov bivališča. Vsakovrstnih nesrečnikov ti tukaj mrgoli. Ta ne vidi več, uni hoditi ne more; ti so oglušeli, oni pa ne morejo več govoriti; temu radi hudih ran ni vsojen niti trenutek počitka, oni revež se ne dvigne več iz bolniške postelje — a hudo bolnemu primanjkuje celo redne oskrbi, celo vsakdanje hrane. Koliko tuge je torej na tej ubogi zemlji!

Poglej v svoje lastno si življenje nazaj. Morda si se dete pogreznil kam, od koder

te je rešila in gotove smrti občuvala le samo božja roka. Znabiti je v oni bolezni le za las obviselo bilo tvoje življenje. Zato se vprašaj samega sebe: kedo te je ohranil, da nisi ponesrečil, kakor jih je ponesrečilo brezštevilno drugih; kedo te varuje, da ne bolehaš; kedo te brani smrti; kedo skrbi, da se ti vsaj preslabo ne godi tu na zemlji? — In odgovarjaš si takim in podobnim vprašanjem sam: Bog z desnim svojim angeljem varuhom mi je ta ohranjevalec.

Tisti dan, ko te je poklicala bila božja milost v življenje, bilo je rojenih po vesoljni zemlji še obilo ti vrstnikov. A kaj meniš, dragi poslušalec in poslušalka — bodi si v letih ali še v zorni mladosti — je-li so vsi tisti takrat rojeni še danes na svetu? O ne; brezdvombeno ne! Ugrabila jih je namreč smrtna roka nekoliko že prve dneve njihovega mladega bitja na zemlji. — Kdo pa med tem, ko umirajo drugi, tebe ohranjuje, da živiš? Le poglej po zemlji na okrog. Povsod ti nasproti veje čisti zrak, da te poživlja; ob roki ti je ogenj, da te ogreva; voda nešteti studencev ima to nalogo, da pokrepčuje tebe, tvoje ljudi, tvojo živinčad; prostrana ravan ti pa mora roditi stoternega sadú. — Glej božje skrbljivosti, kako lepo ti zna ona ohranjevati življenje in vso tvojo posest.

Stari Indijanec so častili svoje malike s tako vnemo, da so se njim na čast pogrezovali nekteri v prepade; drugi so se trpinčiti dali: razpeli so je na kolesih. Glavarjev sin izmed njih se nekokrat napóti v samoto ter se mrtvim malikom na čast tam posti prav ostro. Zdravniki ga, zvedevši o tem, svaré, da nikar. A mladenič jim odvrne: Kako mi morete tega braniti; ne veste li, da ima večo veljavo eno samo delo bogovom na čast, nego 100 ali 1000 dolgih let tu na zemlji?

Dragi! Nejeverniki torej s tako vnemo in takim samozatajevanjem časte svoje vmišljene si bogove. Koliko vneteje bi ti, kristijan, moral v hvaležnosti slaviti svojega Stvarnika, svojega ohranjevalca, Boga — svoje vse! Saj si nisi sam svoja last. Ves si v božji oblasti — kakor je žarek s solncem zedinjen, kakor sad z drevesom, tako ti z Bogom. Zariši si torej neizbrisno pisavo v svojo dušo: Božje posesti sem, Bogu svojo dušo in svoje vse! Amen.

IV. nedelja po binkoštih.

Odpluj na globoko in vrzite svoje mreže na lov. (Luk. 5.)

Naš Gospod in Izveličar je učil to sem došlo ljudstvo iz Simon-Petrovega čolniča vun na galilejskem jezeru. Takoj na to je naročil Simonu, ki ga je sprejeti sklenil med učence, naj s svojimi tovariši vesla noter v jezero in tam naj raztegnejo mreže.

Peter s spremljevalci je pričel naročeno si delo in zajeli so bili toliko rib, da se jim je trgala mreža.

Dragi! Bogato poplačano gledamo Petrovo in pa tovarišev mu naporovanje v današnjem sv. evangeliju.

Nehote se vprašamo ob tej evangelijski povesti: Smo li pač tudi mi tu na zemlji odločeni za delo? Ali moramo delati? Kakošen nam bo počitek po tem delu?

Božja pomoč nam bodi ob strani, da povoljno odgovorimo tem vprašanjem.

*

Delo — to je trda beseda. Delo je združeno z naporovanjem, samozatajevanjem, s trudom, s trpenjem.

Česa opraviti imeti — to velikrat ni še pravo delo. Res je, da ima opraviti ta, ki dela. A res je pa tudi, da ne dela vsak teh, ki kaj opraviti imajo. Veliko je namreč takih opravkov med ljudmi, ki so nedelovanju podobnejši, nego delovanju.

Vsako pravo delo izrablja človekovo moč — bodi si telesno, bodi si njega duševno moč; ali pa tudi skupno obojo. Ni enako težavno vsako delo — a neko težavo prenašati pa mora vsakdo ob kateremsi bodi delu.

Dragi! Vsakedo vas poslušajočih ima svoje delo.

Od zore do mraka vihteti koso na travniku, ali sekiro v gozdu, ali cepec na žitnem podu, ali srp ob žetvi, ali kopuljo na plevelni njivi ali pralnico na potoku — to ni kaj lahkega, to ti časih izžmè vso tvojo telesno moč.

Učenjak, ki sedi ob knjigi ter premišlja tajnosti jezikov; človeških zgodeb tok; né razumete prikazni v naravi; ki preračunja

pota zvezdá nad seboj ali pa se pogreza v dno svojega dušnega življenja — tudi on nima igračnega dela: duševno in še telesno moč mu povzame to naporovanje.

Prav resnica je, da je izvirni greh oškodil človeku njega dušne in telesne moči in da mu je sedaj, po tem grehu vselej lažje počivati in ničesa delati, nego truditi se bodisi s telesom ali z dušo.

A gotovo je, da smo odločeni vsi mi za delo. Tega nas prepričuje vse naše bitje na zemlji.

Vprašati se nam je potem: Ali pa tudi moramo delati?

Da, moramo! Jasno, kakor le kaj, sv. pismo v Jobovi knjigi zahteva dela od nas z besedo: „Človek je rojen za delo — in ptica za letanje.“ (Job 5, 7.)

Odkar se je človek Bogu uprl in mu govoril oholo: „Ne služim“ (Jerem. 2, 20.) — od takrat mora v potu svojega obraza jesti svoj kruh (Gen. 3.) Kakor Adam kedaj, dragi, tako vsi mi, ki smo Adamljanje. Delo je kakor zraščeno s človeško naravo, človek se delu odtegniti ne sme in ne more.

A misliti bi si vtegnil ali bi ti pa vcepil kedo to misel: Vsega imam dosti; za-me je skrbela že sreča — ona je delala mesto mene, torej meni delati ni treba. — Toda pridnost in delalnost tvojih prednikôv, dragi

— to te še ne opravičuje, da si lenoben. Kar so si prislužili oni, to si moraš ti — in če je tudi že v tvoji posesti — z njimi sopridobiti. Ker, kedor veliko potrebuje a si z delom ne zasluži ničesa, ta je onemu enak, ki se je gostil za dobroobloženo mizo in je odšel, ne da bi plačal. Ta se je pregrešil nad vsem človeštvom (Anglež Stanley); saj jasno govori beseda sv. pisma: „Kdor ne dela, naj ne je.“

Sploh pa ta dolžnost, da delaš — ni nič poniževalnega, nič neprijetnega ni. Delo z roko ti še bolj krepi tvoje telo. Koliko odličnih ljudi uprav danes doma v svojih stanovanjih ali na svojih vrtovih dela z roko iz navedenega vzroka. Telesno delo — to je tvoje dušno oblačilo.

Dušno delo — to je pa izmed vseh naporovanj najplemeniteje. Vsak narod se kiti z onimi duševnimi orjaki, ki so mu svojimi duhovitimi proizvodi slavo pridobili za vselej.

Nobeden vas naj se ob tej dolžnosti — da delate — ne izgorja: Sedaj sem še mlad, čemu naj bi delal! Kedaj naj potem uživam življenja? — Mlad in mlada! — Prav zato ti je delati treba. Z mlada se trn ostrí. — In česa pa meniš s tem izrazom: življenja uživati? Ali se to pravi: Roke si položiti v naročaj in pripustiti, da drugi delajo za-te?

Ali pa hočeš tem načinom talent zakopati, ki le samo v mladostni dôbi gredo na dan?

In, ali je to življenje odmenjeno vživanju? Ali vživa potnik, dokler potuje? Ali je Krist hotel vživati na zemlji? Krist ni vžival — delal je, trpel; počitek pa si prihranil za potem, ko je bil delo dokončal. Poprej je slovesno izustiti hotel besedo: „Dopolnjeno je.“ Dopolnjeno je ono veliko delo, koje si mi ti nebeški Oče naložil, da je dokončam.

Ali so vživali svetniki? Velikodušni mučeniki; ognjevití apostoli; resnobni spokorniki; spoznovalci, ki so tako zatajevali sami sebe in tako ljubili Boga?

Pogum torej vsem vam, dragi! Delo oplemenuje. Delo ti bodi druga narava. In potem, ko ti je postalo druga narava, potem spoznaš: kaka sladkôba je delo samo ob sebi.

Delo ti je kakor krvni lek,

Delo ti učinja dober tek:

Delo ti telo krepí,

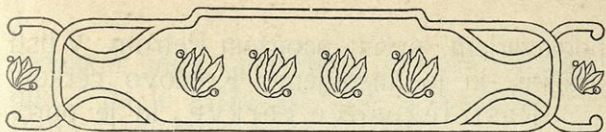
Delo vir je čednosti.

Le še to vprašanje preostaja: Kaj bo s počitkom po takem delu? — Že tu na zemlji je velikrat tako, da po vstrajnem naporu nastopi od časa do časa kak odmor;

kako odpočitje. Kako sladka ta dôba onemu, ki si jo je zaslužil.

A ko se vsem nam jamejo iztekati dnevi našega življenja tu na zemlji in nam bo dati odgovora o vsem svojem hiševanju pred večnim Sodnikom — kako vesel dan počitka nam pač napoči gori nad zvezdami: kak vesel nebeški dan brez večera in noči; prava večna nedelja v deželi miru ob Bogu Očetu, ob Mariji, ob svetnikih, ob vseh naših ranjkih, ki so nas prehiteli in v kojih družbi bomo od slej za vselej. Amen.

Sv. Petra in Pavla praznik.

Na to skalo sozidam svojo
cerkev. (Mat. 16.)

Majhena je začetkom sv. cerkev, gorušičnemu zrnju — o katerem v sv. pismu beremo — podobna. Le malo zvestih ima zbranih njen nebeški Vstanovitelj krog sebe.

A binkoštni praznik pa pride sv. Duh nad apostole. Peter stopi pred zbrano množico ter pridobi Kristovi sv. veri krog tritisoč duš. To število je tako znatno, da s tem dnevom vstanovljeno zovemo vidno krščansko cerkev.

Do mala po vseh krajih znane zemlje hodeč so apostoli povsod krščanske občine vrejevali. Vse te krščanske občine — če tudi različne med seboj po šegah in po jeziku — so zedinili apostoli s cerkvenim

poglavarjem, prvim papežem Petrom, v tisti družini, ki jo imenujemo Kristovo cerkev.

Rast Jezusove cerkve, ki je poroščena s krvjo prvega papeža Petra, krvjo velikega apostola sv. Pavla — hočemo ob kratkem danes premišljevati in skleniti: kaj naj ob tem storimo tudi mi v svoj prid in v prid edino izveličalne sv. katoliške cerkve.

Iz judovske dežele, ki je oddelek Azije, izhajajo apostoli ter gredo v ta čas znani svet oznanovat sv. Kristovo vero.

V Arabiji, v Mali Aziji, v Perziji, v in v Evropi razširjajo sv. vero miru. Sv. Peter najbolj v domači deželi in pozneje v Rimu; narodov apostol, sv. Pavel pa uči Krista med ljudstvi v Aziji in Evropi, in sicer med izobraženimi nejeverniki, ki jim kakor n. pr. v Atenah razlaga „neznane Boga.“

V hitreje razširjanje krščanske vere so pripomogla celo desetera kruta preganjanja, ki so je morali pretrpljevati krstijanje v prvih treh stoletjih. Popolnem se jim je namreč izpolnila beseda cerkvenega pisalca Tertulijana, ki zmagovito trdi zatiralcem krščanskega imena govoreč: „Bolj nego nas morite, več nas je — kri kristijanov je seme novim kristijanom.“ Vdanost v božjo voljo, s katero so kristijanje prenašali ne-

znanskih muk, prepričala je celo nejevernike: da le krščanski Bog mora biti pravi Bog. Radi tega se je pripetilo prav pogostoma, da so nejeverniki — navzoči ob strašnih mučenjih — zagnali velik glas: „Še nas, le še nas umorite; tudi mi smo kristijanje.“ — Zato štejemo v teh prvih hudih, prehudih — a tudi prelepih stoletjih trume mučenikov za Kristovo sv. vero — neminljiv kinč so sv. cerkvi.

Sv. seme krščanske vere se je raztrosilo v kratki dôbi med nemškimi rodovi Gotov, Burgundov, Alemanov, Sjevov. Ki berete, spominjate se nemškega apostola: mašnika iz Anglije Vinfrida, poznejega škofa Bonifacija.

Prelepo se svéti med razširjevalci sv. vere tudi avstrijski apostol, sv. Severin, ki je vstanovil najimenitnejšo misijonsko postajo blizu današnjega dunajskega mesta — ter postal tem načinom bolj ali manj tudi začetnik temu mestu.

Skoraj ob tistem času je zasijala blagodejna luč svete vere slovanskemu ljudstvu. — Kdo nas hvaležno ne izreka imen za Bogom nam največjih dobrotnikov: naših svetih apostolov Cirila ter Metoda?

Toda vselila se je, dragi, tudi marsikaka kriva vera v teku časov med narode, iz-

preobrnjene na katoliško vero. Kje pač ljulika ne raste med pšenico?

Tako je Mohamed s svojo strastno vero in divjimi vojskami prisvojil si velik del svetá; in zatrla je ta vera — mečem razširjevana — kamor se je vselila takrat, vednost in oliko po Evropi in po gornji Afriki.

Ko se je Evropa smela že imenovati krščansko, hoteli so Evropljani tudi svojim daljnim bratom nakloniti največjo srečo z darom sv. vere. Tako je n. pr. šel odtod veliki apostol Frančišek Ksaverij v daljno Indijo; potem v Japonijo in nazadnje ga je gnala le njemu lastna vnema še v Kino — pridobljevat si tudi tu Kristovih vernikov. A na potu do Kine ga na otoku Sancijan smrt prehití. Svoje življenje sklene tu daleč daleč od domorodne zemlje ta velikanski mož, apostol indijski, na Kino — kraj svojih želja — hrepeneče se ozirajoč z besedami: „V tebe, Gospod, sem zaupal in ne bom osramočen.“

Kmalu na to so jeli izpreobračati med tem najdeno Ameriko — južno in severno. In tudi iz naše domovine, dragi, trohni tam pod ameriško rušnjo že veliko število apostolskih mož, tamošnjih razširjevalcev svete vere. Nemogoče ni, da enega njih — vele-slavnega misijonarja med Indijanci, poznejega škofa Friderika Baraga — če ne mi, vsaj

naši zanamci počaste kedaj na cerkvenih oltarjih.

Vroče Afrike bivalci se tudi morajo vdeležiti krščanstva; tako so mislili izpreobrnjeni Evropljanje. In šli so od povsod vneti možje tja doli, da bi med zamorskimi rodovi oznanjali Kristovo sv. vero. Izmed sinov slovenskih pokrajin jih tudi leži nekaj zakopanih pod težkim in vročim peskom afrikanških pustin. Žrtvovali so se, mučenikom podobni, za Kristovo sv. vero.

Tudi na avstralskih otokih je dandanes že dosti kristijanov in precejšnja množica duhovnikov, ki razlagajo tamošnjim bivalcem Kristovo sv. vero.

Po vsem svetu so torej ustanovljene krščanske občine in povsod bivajo v njih dobri in krščanski ljudje.

Po vsem svetu se razlega danes iz krščanskih ust slava Bogu.

*

Tako, dragi, se je razširila sv. cerkev in se razširja še vsak trenutek — ona, ki jo je v rasti namakala slavita kri dveh cerkvenih knezov, sv. Petra in Pavla. Res! Kakor gorušično zrno je bila pred 19timi stoletji — a današnji dan, po 19tih sto letih, je velikanskemu drevesu enaka — drevesu

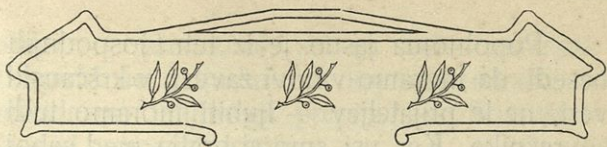
trdno vkoreninjenemu na mogočni skali sv. Petra.

To drevo sv. cerkve razširja danes svoje veje čez gore in doline, čez morja in pustine. Po vseh delih sveta svojim vrhom segajoč do nebes in dalje naprej — do prestola trojedinega Boga.

* * *

Kaj torej, dragi, storiti tudi nam v svoj prid in v prid sv. katoliške cerkve? Zahvalimo se danes Bogu za neprecenjeno srečo, da smo njeni otroci, in trudimo se živeti po Kristovi sv. veri. Sv. cerkvi pa prosimo blagoslova iz nebes. Raste in raste naj katoliška cerkev. Vsi ljudje po vsej zemlji naj se družijo v to cerkev. In kmalu bodi tem potom eden hlev in eden pastir — eden pastir: namestnik Kristov v večnem Rimu, porošenem z dragoceno krvjo dveh njenih knezov: sv. Petra in Pavla. Amen.

V. nedelja po binkoštih.

Jaz vam pravim, da vsak, ki se
jezi nad svojim bratom, bo kriv
sodbe. (Mat. 5.)

V svoji pridigi na gori govori Jezus:
„Slišali, ste, da je bilo rečeno: Ljubi svojega
bližnjega in sovraži svojega neprijatelja. Jaz
pa Vam pravim: Ljubite svoje neprijatelje;
dobro delajte njim, ki vas sovražijo . . . Ker,
če ljubite te, ki vas ljubijo, kakošno plačilo
boste imeli? Ali ne delajo tega tudi cest-
ninarji? In ako le svoje brate pozdravljate,
kaj storite s tem več? Ali ne delajo tako
tudi malikovalci? Bodite torej popolnoma,
prav kakor je vaš nebeški Oče popolnoma.“
(Mat. 5, 43—48.)

In čisto enacega pomena so besede v
današnjem sv. evangeliju: „da vsak, ki se
jezi nad svojim bratom, bo kriv sodbe.“

Popolnoma jasno je iz teh Gospodnjih besedi, da moramo v novi zavezi, v krščanski veri, ne le prijateljev — ljubiti moramo tudi sovražnike. Ker vsi smo si bratje med seboj in vse med seboj sestre.

A kdo vas vtegne ob tem vgovarjati: Svojega bližnjika, svojega prijatelja že menim ljubiti; a sovražnika — tega pa ljubiti nisem v stanu.

Dragi moji! Kdor tako govori, ne umeva do cela krščanske zapovedi; morda pa tudi to misli, da je njena izpolnitev sploh pretežavna.

Da pa vsak vas razumé, kako izpolnitev te zapovedi ni pretežavna — marveč, kako lepo je ljubiti svoje sovražnike in dobro delati njim, ki nas žalijo, sklenil sem — poučiti vas danes po nekoliko o krščanski potrpežljivosti in miroljubnosti.

Tem načinom upam, da se boste sedaj in tudi pozneje vsak v svojem življenju napram vsem ljudem — tudi takim, ki Vas bodo žalili, vedli vedno mirno in potrpežljivo.

*

Iz lastne izkušnje razvidaš, dragi, kako rad zamerjaš onemu, ki te le nekoliko razžali. Takoj si pripravljen izreči ob taki priliki neprimerno besedo; če ti je pa srcé manj oli-

kano — predrzneš se ga celo zmerjati. Prepiraš se z ljudmi. A kaj vse naraste iz navidezno majhnega prepira? — Sovraštvo je sad vsacega prepira.

Glej, kako si pregorke krvi! Kako hitro se vnameš do nejevolje, do krega in do jeze. Le poslušaj britko sodbo sv. pisma o sebi, ki slôve: „Nepotrpežljivec bo doprinašal neumnost.“ (Preg. 14, 17.)

Vprašáš me: Kako naj se varujem nepotrpežljivosti in jeze in kako najlože postanem potrpežljiv in miroljuben? — Odgovarjam ti vprašajočemu: Nikoli se ne mešaj med take, ki jim je prepir kakor neka živenska slast. — Če te žali kedo, premaguj se in gotovo se premagaš. Živi v miru z brati in sestrami, s svojimi sorodovinci, s sosedi, z vsemi ljudmi. Bodi vsepovsod dobrosrčen in ljudem v uslugo. Uči se ob pravem času govoriti in ob pravem času molčati. Nikoli se vgovarjati ne predrzuj, ko bi te svarili tvoji vestni predniki in tudi ob svojih podložnikih nikoli ne misli brez vzroka tega, da jim je glavni namen tebi nagajati in te žaliti. Prepirajočim se ogibaj tako kakor veli naš narod: „Pijanemu se ogni senenim vozom —.“ Dragi! Tudi prepirači so pijani; strasti so pijani. Zato od njih proč! Spominjaj se zvesto pregovora v sv. pismu, ki slôve: „Neumneža ustnice se vtikajo

med boje in njegova usta napravljajo spor.“ (Preg. 18, 6.)

A ni dosti, da se varuješ družčine takih, ki jim je prepiranje kakor vsakdanja hrana. Sam ne smeš nikoli začenjati krega. Nobenemu torej sam ne nagajaj; zoper nobenega čast in poštenje nikoli ne govôri. Le tega nikar ne misli, da te tako tvoje mirno vedenje — če si namreč potrpežljiv in miroljuben — da te ponižuje to tvoje vedenje. — Nikakor te ne ponižuje! Le dobro pomni: da tacega, ki zna premagati svojo nejevoljo in ne začenja, da tacega spoštuje vsak bolj, nego onega, ki se vedno prepira in brzdati ne zna svojega jezovanja. Saj ti je ob Kristu samem o tem najlepši potrpežljivostni izgled. O njem nas obvešča sv. beseda pripovedujoč: da so ga zasramovali; a on jih ni zasramoval. Neizrečeno je trpel na svoji zadnji poti do smrti na križu in vender le mu to trpenje ni oropalo potrpežljivosti do rabeljev-krutnikov. — Tak ti je Kristov velikodušni izgled: da ga posnemaš!

To pa sami dobro vem, da je vsakemu izmed ljudi na zemlji prestajati marsikakih in časih grenkih težav. A glejte! Prav zato, če jih mirno pretrpimo te težave; prav zato nas bodo imenovali otroke božje. Saj bereš v osmerih blagrih z gôre besede: „Blagor mirnim, ker otroci božji bodo imenovani.“ (Mat. 5, 9.)

Zato ni važnejega pravila za tvojo potrpežljivost in miroljubnost, nego to, da se vadiš potrpežljiv in miroljuben biti v vseh razmerah vsega tvojega življenja na zemlji. — Ni je neprijetneje podobe med nami, nego prepiralec, ki hoče vedno prav imeti; ki vsacega žali in le sam ne sme biti razžaljen; ni ga neprijetnejega človeka, nego je oni, ki vse vidi ob družih ljudeh, a le do sebe je popolnoma slep. — Tega si ob tej skrbi za potrpenje in mir zapomni, da čednost in vera prebivate le samo v potrpežljivem in miroljubnem srcu. — Saj se „vera miru“ vsepovsod imenuje ta naša božanstvena sv. vera.

* * *

Zato naj nam bo, dragi, vsega našega življenja naloga, da se potrpežljivosti in miroljubnosti vadimo takoj od prvih dni, ko smo še mladi. — Vedno odpuščaj vsakemu in vsak tebi odpusti: tako svojim domačim, kakor nedomačinom izven doma. Vsakemu odpusti, o kojem si menil, da je tvoj razžalnik. — Glej, če si neprenesljiv prepirač; ne ljubi te nobeden — če si pa milega vedenja, priljubljen si povsod: med mladino, med odrastajočimi, med odraslimi in v družbi starih. — Tudi sam Bog te potrpežljivega in miroljubivega rad ima. — Sv. apo-

stol pa brezdvombeno svojim bralcem ne želi zastonj tega nebeškega daru — mirú v pismu do Rimljanov (15, 33.) govoreč: „Bog miru pa bodi z vsemi vami.“ Amen.

VI. nedelja po binkoštih.

In je vzel teh sedem kruhov in se zahvalil ter je razlomil in dal svojim učencem, da bi je položili pred-nje. (Marka 8.)

Med Gospodnjimi čudeži, o katerih nam pripoveda sv. evangelij, ste tudi dve kruhovi pomnožitvi. Sv. evangelij, ki popisuje, kako jih je bilo nasičenih pet tisoč, se bere 4. nedeljo v postu; o nasičevanju štirih tisoč pa današnja nedeljo.

In res da ga ni skoraj pripravnejšega časa branju tega sv. evangelija nego je uprav sedanj: saj vidimo te dni podobno pomnožitev kruha, če se ozremo namreč na naša polja, ki rumené zlatega klasja. To je božji čudež, učinjen po njemu edinemu podložnih naravnih močeh.

Zato pravim, da ga ni z lepa časa, ki bi nas bolj mogel vnemati hvaležnosti do Boga, nego je to sedANJI čas bližajoče se žetve.

Radi tega premislimo danes prvič: kako nam je dolžnot hvaležnim biti Bogu, ki nam deli toliko dobrot in drugič se poučimo: Kako bodimo Bogu hvaležni.

1. Naša dolžnost je hvaležnim biti Bogu.

O perzijskem kralju Dariju se pripoveduje, kako bitko da je žaloval, ker ni mogel več povrniti požirka mrzle vode, ki mu jo je bil umirajočemu donesel macedonski vojak.

Kakošne visoke veljave je, dragi, hvaležnost morala biti kralju Dariju. In to po pravici: ker kakor čednost hvaležnosti lepša človeka, tako ogrduje samega sebe ta, ki hvaležnosti ne pozna. Zato čutimo mi vesploh hvaležnosti dolžnost tako globoko, da terjamo celo od brezumnih živali, naj nam bodo hvaležne za to, kar smo jim bili storili kedaj dobrega.

Vprašam: Kdo pa je hvaležen? Odgovor: Hvaležnega imenujemo sploh tistega, ki spozna prejeeto dobroto, vestno z njo sodeluje ter si prizadeva jo povrniti.

A največi naš dobrotnik je Bog in te dobrote, ki nam jih on deli, moramo brez-pogojno spoznati. — Bog pokliče nas vse v življenje; on nas varuje, ko odrastamo; on nam okrepljuje dušo in telo. Vse prednosti, ki je imata naša duša in naše telo — vse je dar njegove dobrotne roke. Zato naj nam bo sveta beseda, ki jo je govoril kedaj Bog Izraelcem; pisana je tudi nam in človeštvu za vse čase. Glasi se pa: „Da bi se kje njihovi sovražniki ne prevzeli in ne rekli: Naša vzvišena roka, ne pa Gospod je vse to storila.“ (V. Moz. 32, 27.)

Ne naša skrb, nego božja previdnost nam določuje v našem življenju. Vse naše bivanje tu na svetu: naš začetek in naš konec je v božjih rokah; — nič mi — a vse Bog stori.

A vtegnil bi kedo venderle še vprašati: Morebiti Bog, ki je tako vzvišen nad vse nas, ne opazi hvaležnosti revnih zemeljskih otrok? Temu je odgovoriti, da Bog celo terja našo zahvalnost. „Ali jih ni bilo 10 očiščenih?“ vpraša Krist, ko se vrne le eden njih ter mu le eden izreka zahvalo. (Luk. 17.)

V današnjem sv. evangeliju nam je pa lep izgled hvaležnosti Jezus sam. Ker, preden razlomi sedem kruhov in je da učencem, dvigne svoje oko gori do nebeškega si Očeta ter se mu zahvali.

Več nego razvidno nam torej mora sedaj biti, da nam je za vsako prejeto dobroto zahvaliti se Bogu.

2. Kako naj pa hvaležni bomo Bogu?

Omenjeno je bilo, da hvaležen je tisti, ki spozna prejeto dobroto, vestno z njo sodeluje ter si prizadeva jo povrniti.

Prave povrnitve Bogu napram se vé da v nas ljudeh ni — ker česa bi mi Bogu dati hoteti, da bi ne bilo že njegovo? — Povrnemo Bogu le tem načinom, da vestno sodelujemo s tem, kar nam on podeli. In to sodelovanje je naša dolžnost.

Tako hvaležnost do Boga — da sodelujemo z njim — nam sv. pismo na prav veliko mestih veli. Znana vam je n. pr. krasna prilika o petih, dveh ter ob enem talentu. Znan tudi te prilike pomen. — Bogati mož namreč, ki deli te talente, je Bog sam; hlapci, ki je prejemljejo, smo vsi mi. Talenti pa so vsakovrstni darovi, s kojimi nas obsipa božja milost. Vsak izmed nas je prejel teh darov od Boga: nekateri res da več in nekateri manj; a prazen ni odšel nikdo — vsak nas mora hvaliti božjo usmiljenost. — Če imaš torej, dragi, 5 talentov v dar od Boga, pridobiti si moraš ž njimi novih 5; če 2 — potem 2; če le samo 1, donesti

moraš svojemu dobrotnemu Stvarniku s tem ednim še novi eden.

Iz življenja izveličanega Alberta se nam pripoveduje, kako je hotel nekokrat po noči ubežati iz samostana, kjer je bil hodil v šolo. Bil je namreč učenec Albert tako trde glave, da se ni mogel naučiti celo ničesa. A pod zidom, čez koji naj spleza, poklekne še in prav milo prosi: naj ga varujeta in spremljata Bog in sv. Devica. — Kar se mu prikaže Mati božja. Tolaži ga in mu velevala: naj le ostane v samostanski učilni, ker — če bo priden in ponižen kakor do sedaj, govorili bodo o njegovi učenosti kedaj še po vsem svetu. — Da pa spozna, kako je vse, kar imamo, le dar božji, zapusti ga velika luč njegovega uma nekoliko časa pred smrtjo. Toliko legenda o Albertu in sv. Devici. — Albert na to ostane v samostanu in res da so se kmalu jeli čuditi njegovi učenosti po vsem svetu imenovaje ga Alberta Velikega. A učeni Albert se ni hotel prevzemati; le vedno še bolj je bil Bogu za vse prejeto hvaležen in ostal je ponižen. — In ko mu je bila prav po napovedbi sv. Device kar na enkrat otemnela žarna luč njegovega duha — spomnil se je Marijine prorokbe; odložil je vse svoje dosedanje opravke ter se neprestano pripravljaj na blaženo smrt.

Kaj nam hoče koristit, dragi, ta nam vsem tako primerna črtica iz življenja velikega Alberta? — V tem naj nam koristi, de nas prav v živo spominja naše dolžnosti do Boga: srčne hvaležnosti namreč.

*
*   *

To moramo vedeti, da vse kar imamo, je božji dar in da se nam je za vse to v ponižnosti zahvaljevati Bogú. — In kako naj bomo hvaležni? Tako, da hočemo zvesto rabiti božje darove, svoje talente. Zvesto hočemo porabiti svoje dušne a istotako tudi svoje telesne darove. Vse, kar nam te dni božja dobrota odloči na srečno zasejanih, ter srečno požetih naših njivah in na poséčenih naših pašnikih — vse to hočemo vživati s hvaležnim pogledom do Vsedobrotnika nad zvezdami. Amen.

VII. nedelja po binkoštih.

Varujte se lažnjivih prorokov.
(Mat. 7.)

Veliko dobremu na svetu so bili provzročitelji proroki stare zaveze, kakor so to n. pr. Izaija, Jeremija, Ecehijel in Danijel. Kedo ni čul že in kedo ne spoštuje njihovih imen? Kaki činitelji v zgodbi odrešenja, kaki orjaki ti štirje veliki proroki! In isto tako so z velikim spoštovanjem imenovati svetopisemski mali proroki iz stare zaveze.

Koliko je pa nasprotno slabega prišlo na svet po lažnjivih, krivih prorokih, po krivih učениkih — tega nam ni skoraj izreči mogoče.

Saj ga ni zla, da mu ne bi bil kriv prorok provzročitelj. — Kedo Evo zapelje?

Hudobni duh v podobi krivega proroka, ki trdi: „Nikakor ne umreta!“ — Kedo je bil vzrok smrti izraelskega kralja Ahába? Krivi Baalovi proroki, ki so ga bili silili v vojsko ter mu upanja dajali, da sovražnika zmaga. Toda kaj se zgodi? Sovražnikova puščica Ahabu življenje ugonobi.

A ne le kedaj jih je bilo takih krivih prorokov. Tudi današnje dni jih hodi mnogo po svetu okrog. Zato nas še danes večna Resnica pred njimi svari z besedo: „Varujte se lažnjivih prorokov!“

Dragi! Da se kojkoj ubranimo vsaj nekterih njih, premislimo danes trojico teh lažnjivih prorokov. Prvi je tak napak prorok svet; drugi nato vtegne to biti naše lastno zdravo telo in tretji je hudobni duh.

Premislimo, česa čujemo o teh lažnjivih prorokih in kako se jih ubraniti.

*

Prvi lažnjivi prorok nam je svet.

Dragi! Kako vam pa umé govoriti ta prvi vaš prorok-lažnjivec?

Tako-le ti pravi: Čemu samega sebe strašiš brez povoda? Časovega in svetovega toka ti, revež, itak ne premeniš! Zato uživaj, kar ti je dano uživati. Ob tem svojem vži-

vanju se izveličaš prav tako, kakor se izveličajo drugi.

Tako ti svet zna obljubljevati. A komu še ta krivi prorok — svet; komu ni še prelomil bil besede?

Poglejmo v kralja Davida zgodovino. Ko se David nekedaj bori z Amalečani, najde egipškega moža na polju. Poginjal je ta ubogi Egipčan lakote in žeje. Vpraša ga, kedo da je. Odgovori, da je hlapec Amalečanov, ki so ga pa, ko je bolehati jel, brez vse pomoči popustili na poti. Tujec David mu ukaže donesti jedi in pijače — onega potrebnega, česar Amalečanje niso privoščili niti svojemu človeku.

Enako, kakor o zapuščenem Amalečanu pripoveduje sv. pismo, se godi še danes po svetu povsod. Mesto obetanega veselja deli svet le žalost; mesto časti zasramovanje; mesto telesne podpore te pahne v lakoto in bedo. Zato so nad vse resnične sv. Avgušтина besede, ki se glasé: „Svet — izdajalec! vse dobro obljubljaš; a vse slabo daješ!“

Pameten in srečen ta, ki krivemu proroku: svetu noče verjeti. Zato kliče sv. papež Leon: „Srečen ta, ki se čuti bolj tujca na zemlji, nego pa zemlji gospoda.“ — Tudi nejeverski modrijan Cenon je bil prav teh misli. Na barki se vozečemu so mu, ker

so se bali potopa — zmetali bili v morje vse posestvo. A smehljaje se temu činu izgovori Cenon te-le besede: „Hvala ti, osoda, ker si mi pobrala vse, razun tega, kar znam — sedaj sem si vsaj v svesti, da mi ničesar več vzeti ne moreš.“

Drugi lažnjivi prorok ti vtegne biti tvoje lastno zdravo telo.

Kaj ti govori ta lažnjivi prorok, tvoje čvrsto telo?

Tako-le ti pravi: Čemu ti vedno biti v skrbeh? Saj si še mlad, zdrav si in močan. Kedar se ti obličje začne grbančiti in se bodo beliti jeli lasje: takrat ti je še prav dosti časa, da si poskrbiš za svojo večnost.

A poglejmo v sv. pismo in v knjige cerkvenih učnikov in prepričamo se, da si ne moremo misliti krhkeje stvari od človeškega telesa ter človeškega življenja na tej zemlji.

Job primerja človeško zdravje in življenje listu na drevesu — a kaj je nesamostalněga od lista na veji, ki je izpostavljena vetru! — Salomonu je človeško življenje kakor oblak — a kaj je ubežnejega nego je ta ubežni oblak! — David govori o človeškem življenju, da je kakor dim — a kaj je zopet ničnega tako, kakor dim nad našimi strehami! — Sv. Ivan Zlatousti piše

o človeškem zdravju in življenju kakor o tekalcu — kaj pa je nestanovitnejega od človeka, ki je sedaj tu; a je brzo bil utekel na drug kraj! Sv. Gregorij Nacijanski pravi, da je človeško zdravje in življenje potoku podobno — a kaj pa odide brže nego je ta voda, ki ti gre izpred oči ter se ne vrne nikdar več! Sv. Bazilij govori o človeškem življenju kakor ob igri — a kaj je smešnejega med nami, nego je igra, kjer se kaže nekaj, kar je laž samo ob sebi! Sv. Avguštin pa steklu primerja človeško življenje z njega zdravjem — a kaj se lože razbije od stekla!

Dragi! Kako torej, da v svetih spisih dobivamo take podobe o človeškem telesu in njega zdravju? Zato, ker je zdravje tvojega telesa, ki bi se komu vtegnilo zdeti nekaj tako trdnega, v resnici najnestanovitnejša ter najnezanesljivejša stvar na zemlji.

Prav je zato odgovoril mladenič, ki ga je oče hotel iz samostana odvesti v rodno hišo domu. „Oče,“ je rekel, „to naredite, da se v človeškem življenju tudi celo v mladih letih umiralo ne bo, potem pa pojdem z vami to pričo.“

Tretji lažnjivi prorok je pa hudobni duh. Kaj ta vsakemu nas hoče vsiljevati?

Hudobni duh se nam trudi z dokazi, ki gredo na to, da je vse prav narobe, kakor je res.

Trdi ti, da je pot v nebesa prostorna; da jih je mnogo živelo v lahkomišljenosti in v grehah, kakor n. pr. Magdalena in drugi; a so se vsi izpreobrnili.

A zakaj nam dohaja s takimi dokazi hudobni duh? Le zato, da nas zmoti. — Tudi ropar se ponuja popotniku za vodnika skozi gozd zatrjujoč, da mu bo ob njegovi roki vse varno. A ko sta došla sred gozda, napade ga in mu vzame, kar ima.

Božji sin pa nam, hudobnemu duhu nasproti, kaže na ozko pot — ne na široko — ki vodi v nebo.

Komu bo verjeti — sovražniku človeškega rodu od začetka ali pa človeškega rodu Odrešeniku? — Kaj nam bo storiti, da se obvarujemo krivih prorokov na poti našega življenja?

* * *

Nobena voda ni môtna tako, da bi se ne izčistila časih; nebo nikdar tako prepreženo z oblaki, da bi jasno ne hotelo postati.

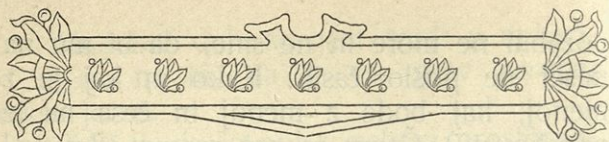
Prav tako tudi nobeden nas na potu življenja svojega Izveličarja tako popolnoma

pozabiti ne more in ne sme, da bi mu na misel ne prišlo časih: Kako in kaj je z menoj, kaj bode z menoj in česa mi je pričakovati? Čemu je pač za-me izkrvavel do zadnje kaplje Izveličar na križu?

Zato se, dragi, vsi mi od prvega do zadnjega varujmo v vsem svojem kretanju krivih prorokov, da nikdo nas ne bode zapeljan. Ob tem svojem trudu pa le zanesljivo upajmo božje pomoči — saj nikogar, upajočega, ni še zapustila ta pomoč in tudi nas ne zapusti. Amen.

VIII. nedelja po binkoštih.

Daj odgovor o svojem hiševanju.
(Luk. 16.)

„Daj odgovor o svojem hiševanju!“
— Ne le Bog govori tako do človeškega srca, nego sliši se ta beseda tudi sicer mnogokrat v človeškem življenju. Ljudje vele n. pr. komu: Bilo ti je naročeno oskrbovati to posestvo, kako si bil deloval — daj odgovor o svojem hiševanju? Poslali smo te kupčevat, koliko si pridobil na kupčevanju, koliko si porabil: daj odgovor o svojem hiševanju? Bili so ti izročeni denarji, kako si ž njimi ravnal: daj odgovor o svojem hiševanju. In mladeniču pravijo stariši ali predniki: Dobil si lepih talentov od Boga, koliko si z njimi pridobil; daj odgovor o svojem hiševanju. Dekletu govore: Preskrbeli smo te bili z vsem; dosti si se naučila

za svoj poklic — kako ti rabijo tvoji talenti; odgovor daj o svojem hiševanju!

Tako se v živenu povsod zahteva odgovor; in umen človek mora vravnati vsako svojih del tako, da je vedno pripravljen na odgovor temu, ki mu je vprašati ga pravica.

Kakor nepretrgana izkušinja se nam kaže vse človeško življenje: danes zahteva ta, jutri bo zahteval oni odgovora od tebe; ko pa odrasteš, če si še mlad, bodeš ti tak tirjalec na odgovor. Odgovarjati se moramo torej vsi mi — vsak po svojem — do tihega groba.

In sedaj ob smrti bi se menilo; sedaj je pa konec s trudnim Adamovim sinom, sedaj smo ga zasuli s prstjo na vek molčečo, sedaj omolkne tudi on — a temu ni tako! Mir mu bode sicer res dolgo in dolgo in tak mir, da ga na zemlji ni enacega dano. — A za vse, ki počivajo že v grobéh; za vse nas, ki nas polože šele vanje; za vse pride dan, ko nas terjajo iz tihega miru pod zemljo na zelo resnoben očitni odgovor: na vesoljno očitno sodbo. To bo takrat, ko se prikaže znamenje Sinu človekovega v oblakih neba — on sam pa pride v svojem veličastvu in se vsa ljudstva vseh krajev in vseh časov zberejo pred njim.

Mislimo si, dragi, danes tisti veliki dan poslednje sodbe in mislimo si ljudi raznih stanov in razne starosti pred

sodnjim Kristovim stolom. Mislimo si, kako bomo sojeni pričo vseh zemeljskih bivalcev, kar jih je bilo, jih je sedaj na svetu in jih bode za nami. — To premišljevanje pa nam bodi v dušno izpodbudo.

*

„Daj odgovor o svojem hiševanju!“ — tako se bo glasila Sodnikova beseda sodnji dan zemeljskemu bogatinu. — Dal sem ti vsega v obilici; ni ti bilo trpeti ne lakote, ne vročine, ne mraza. Še po imenu nisi bil poznal revščine: one kôbne revščine, ki tare toliko ljudi. Glej, bogastvo je lepa stvar v modrih rokah; kaj vse ta, ki ima, more dobrega storiti ob tem, ko so revežu — in da je najboljšega srca — zvezane roke. Kako lahko oblači nage, nasiča lačne in napaja žejne ta, ki ima: dobrotnik postane lahko tak, da ga reveži blagrujô, počivajočega že v grobu. — Kako si torej ti hiševal s takim imenitnim božjim darom, kakor je bogastvo — daj odgovor o svojem hiševanju? — In blagor posvetnemu bogatinu, če more odgovoriti: Mogočni sodnik, olajševal sem bogastvom, ki si mi ga milostno dal, težave ljudem; olja sem vlival v pekoče jim rane.

„Daj odgovor o svojem hiševanju!“ — izpregovori Sodnik tisti dan predniku drugih. Postavil sem te na svečnik, da bi

tvoja luč svetila ljudem. Ali si svaril svoje podložne in jih poučeval; ali ti ni otrpnila moč, ko si moral ponavljati svarjenje, ker te v prvo vbogali niso? Ali nisi gledal na osebo, ko ti je bila dolžnost kaznovati, nego ti je bil pred postavo vsak enak: nizek in visok — človek vljudne zunanjesti in oni, ki mu Stvarnik ni hotel lepo izobraziti obličja; pač pa mu morda daroval toliko lepše in nedolžnejše srce? Kakošen pa je bil, če si bil ljudstvu učitelj, tvoj izgled? Ali je bilo brezmadežno tvoje življenje, tako da so tvoji podložniki morali priznati o tebi: Ne le po prednikovih besedah, nego tudi po njegovem izgledu se ravnamo; saj je najglasnejša pridiga vse njegovo življenje. Blagor ti tacemu predniku, ki moreš danes odgovoriti nebeškemu Sodniku: Ostri Sodnik, izkušal sem biti prednik po tvoji volji. Zvesto sem delal po slabi svoji moči; zato te prosim — milostiv mi bodi!

„Daj odgovor o svojem hiševanju!“ izpregovori Sodnik vesoljne sodbe dan starčeku, ki je preživel na zemlji mnogo let. Glej, velika starost je sama ob sebi božja milost, ker koliko ljudi pa je dočaka. „Starost je častitljiv venec“ — bereš v sv. pismu. A človek, ki dolgo živi, tudi lahko veliko greši, če ne živi po moji postavi. Kako si torej ti, ki sem ti dal na zemlji mnogo let;

kako si ti izpolnil ta svoja leta? Si li rastel še mladenič vsak dan kakor na telesu tako tudi na milosti pred Bogom in pred ljudmi? Ali si bil v moški dôbi izgled svojim soletnikom? Ali si bil starček tak, da se ti je — spošтовaje te — bližalo mlado in staro ter iskalo od tebe modrih svetov? Ali je bilo vse tvoje življenje krščanskim čednostim jasno ogledalo? Če je temu tako, potem pa pojdi po trudapolnem potu v kraljestvo mojega Očeta. — In blagor starčku, ki na ta sodnikova vprašanja odgovoriti sme in more: Moje življenje je bilo s tvojo pomočjo tako, da mi vest posebnega ne očita. Če pa vsled človeške slabosti ni vselej vse bilo, kakor bi moralo biti, upam, da mi je že izbrisano ob tvojih sv. zakramentih, ki sem je že po rajne matere uku vse svoje življenje prejemal zvesto: saj sem si šibki Adamljan uprav ob njihovem prejemanju vselej ohrabroval dušno in telesno.

„Daj odgovor o svojem hiševanju“, začuje se sodnikova beseda tisti veliki dan tudi mladeniču, ki ga je v zgodnjih letih presadila božja roka s tega na oni lepši svet. Kaj meniš, dragi mladenič, ali ti velja moj izrek v moji sv. knjigi: „Consummatus in brevi explevit tempora multa — v kratkem je dokončal, a izpolnil je ob tem časa veliko?“ Ali imaš res — akopram si umrl za

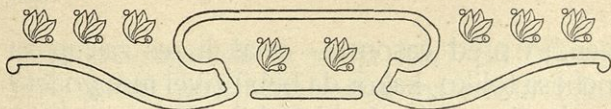
zemljo pred časom — imaš li res zaslug za nebesa toliko, kakor da bi bil živel mnogo let? — In ti, mladenič, ki si bil učenec, si li izpolnoval zvesto ne pretežke dolžnosti, ki si jih v tem poklicu imel? Glej, saj mladenič v tvojem poklicu nima obilo dolžnosti: vsak pozneji stan, v kateri pride po božji volji, jih ima več. Druzega ti naloženega ni — nego vbogati in se učiti. Torej, ali si bil prednikom poslušen; so te li veselili lepi nauki v šoli in v cerkvi? Si li sledil tem naukom? — Kako je z nedolžnostjo tvoje duše? Ali si mi donesel krstno obleko neomadežano pred ta sodnji stol? — In blagor ti, mladenič, presrečen učenec, ki božjemu Sodniku na ta vprašanja s sv. Pavlom vred moreš govoriti: „Tvoja milost ni bila prazna v meni;“ — delal sem tvojo pomočjo; upam, da sem torej izpolnil kolikor toliko dolžnosti, ki jih ima mladenič in učenec.

„Daj odgovor o svojem hiševanju!“ ta Sodnikova beseda se razlegne sodnji dan vsem sojenim — in kdor bo mogel oddati natančen račun, blagor njemu. Vsi ljudje vseh krajev in vseh časov mu bodo voščili srečo; nebesa pa ga odslej prejmejo med svoje bivalce ter se zaprejo za njim za vedno večne čase.

* * *

Dragi! Da bi vsi vi, da bi jaz srečno mogel dati odgovor tisti véliki dan vseh nas Stvarniku in Sodniku! Amen.

IX. nedelja po binkoštih.

Da bi vender spoznalo tudi ti
in zlasti ta svoj dan, kar je v
tvoj mir. (Luka 19.)

Izmed najginljivejih prizorov, kar jih vemo iz božjega Odrešenikovega življenja je ta, ki nam ga današnja evangelijska povest stavi pred oči.

Le malo dni pred svojim trpenjem, ki je odrešilo svet, je prišel namreč Krist v Jeruzalem — da bi tu zadnjikrat vžil s svojimi apostoli velikonočno jagnje in potem pa sam sebe daroval za odrešenje svetá. Ko torej vgleda to nesrečno mesto, ki takoj kmalu pozahteva njega kri kakor v plačilo za brezšteviline izkazane si dobrote, stopi mu pred njegovo božje oko vsa kazen, ki bo posledica krutemu dejanju, kakor se ni dogodilo do sedaj še na tej zemlji. V usmi-

ljenih prsih se mu radi tega vzbudi sožalje — in on, Bog, se vda človeškemu čutenju ter joka: „In ko je vgledal mesto, izjokal se je nad njim.“ (Luk. 19, 41.) Kralj nebes in zemlje torej joka nad ljudmi, ki so vstrajno zanemarjali dane si milosti in prišli do tega, da se je do vrha napolnila mera njihovega zadolženja. Ker Jeruzalemljanov ne gane več nobeno prepričevanje, nobeno opominjevanje, noben uk in ne njega lastne solze; — zato zakliče zakrknjelemu mestu svarilne besede: „Da bi vender spoznalo tudi ti in zlasti ta svoj dan, kar je v tvoj mir.“

Ta žaloklic Gospodov iz današnjega sv. evangelija bodi zato tvarina našemu premišljevanju in našemu poučenju.

*

Nobeden ni v stanu prebirati nesrečne zgodbe, ki je zalotila jeruzalemsko mesto 70 let po Kristu — da bi mu solze ne stopile v oči prav tako, kakor vidimo Gospoda, da joka danes koj v naprej nad jeruzalemskim mestom. Tudi nobeden te zgodbe brati ne more, da bi se ne začudil Gospodnjemu natančnemu prorokovanju o Jeruzalemu.

A kaj nam pomaga, da vemo to zgodbo, ko bi ne umeli vzrokov, ki so do padca

privêdli jeruzalemsko mesto. Gospod sam nam pa riše v svojih besedah, kako je z Jeruzalemom do tega prišlo: „Zato, ker nisi spoznalo časa svojega obiskovanja.“ (Luk. 19.) Ker torej, ti Jeruzalem, nisi v svoj prid porabil milosti, ki si je prejel po Stvarniku — zato se ti godi tako. — Ne le Jeruzalemu, vsej judovski deželi je Krist delil toliko milosti, da se je izpreobrnil lahko vsak tukajšnji zemljan. Od mesta do mesta je potoval in povsod učil. Prav kakor je učil, tako je tudi živel — uk v dejanju je bilo vse njegovo kretanje po domačem svetu. Da je božanstven njega uk, to je čudeži izpričeval. Kar so proroki o njem napovedovali, to je vsemu bivalstvu izpolnjeno označil na svoji lastni osebi. — In vendar le je bil Jeruzalem gluhi; gluha palestinska dežela; gluhi, nem in slep vesoljni judovski rod po domači si zemlji. Mesto da bi ga bilo sprejelo glavno mesto Jeruzalem kakor svojega rešitelja in kralja, zaklelo se je zoper največega svojega dobrotnika, zoper dobrotnika judovskega ljudstva in vsega človeštva ter si podpisalo s tem svojo obsodbo za večne čase.

Kateri uk naj, dragi, izvajamo iz te žale osode jeruzalemskega mesta? — Ta uk, da se ne ustavljajmo, dragi, nikakor in nikoli kaki milosti, ki nam jo je namenil Bog.

Tudi mi smo, kakor kristijanje, prav kar so bili Jeruzalemljanje — ljubljenci svojega Boga. Luč sv. vere so že davno ter davno prejeli naši predniki pred nami; te milosti pa se še dandanes ne zveseljuje marsikateri rod na zemlji. Dostop nam je v tej edinoizveličalni sv. veri do božjih zakramentov: do vžitja pravega telesa in prave krvi našega Gospoda Jezusa Krista. Za svoje otroke nas je sprejel Krist že v sv. krstu in nas vodi s svojo milostjo po vseh gladkih isto tako kakor po vseh trnjevih potih našega zemskega življenja. Namenil pa nam je za kedaj bivališče ob sebi: v svetih nebesih. Ali torej ne mora govoriti naš Izveličar tudi do nas z besedo, kakor se je nekedaj iz proroških ust glasila judovskemu ljudstvu: „Kaj da bi bil mogel storiti svojemu ljudstvu, česar mu storil nisem.“ (Izaij. 5, 4.)

Če torej slušamo božjo besedo, a ona ne kali v naših srcih; če smo vabljeni do sv. zakramenta, da bi tam vživali jed močnih, a se ga vdeležujemo brez potrebne vneme — potem nam ne dojdejo milosti, ki nam jih je odmenil po svoji sv. cerkvi ali se nam pa odvzame še celo talent, ker ga zlorabimo — potem vtegnemo podleči v boju zoper zakletega sovražnika človeškega rodu.

Le prepričani bodimo, da onemu, komur božja milost ne rabi, veljajo besede, katere

je začrkal v sv. pismu po Bogu navdihnjeni mož v njega imenu in mesto njega in je govori modrost tako-le: „Ker sem vas klicala, pa ste se branili — in sem stezala svojo roko, a ga ni bilo, da bi se bil ozrl; ker ste zaničevali ves moj svèt in ste zanemarjali moje svarjenje — zato se bom tudi jaz smejala ob vaši pogubi in rogala se bom, kadar vas zadene, česar se bojite: kadar nanagloma pridere nadloga in poguba privrši kakor vihar . . . — tedaj me zakličejo in jih ne vslišim.“ (Pregov. 1, 24—28.)

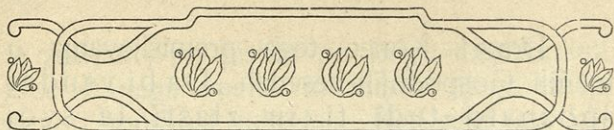
„Smejala se bom ob vaši pogubi in rogala se bom —“ strašne besede, ki bodo kakor bučeč grom odmevale od enega konca v kraju zavrženja do drugega.

Obupnostni klici se zato zglase iz tega kraja — obupnostni klici o zanemarjanih sv. zakramentih; obupnostni klici o nerabljeni božji milosti; obupnostni klici radi neposlušnosti ob toliko lepih naukih; obupnostni klici radi brezvspešnega zglasovanja vesti. O da bi se bil oprijel milosti božje — dedič bi bil sedaj vse slave izvoljenih ob Bogu; dedič vsega nebeškega veselja; vživalec vsega, česar ni videlo oko in ni slišalo uho: taki žaloglasi bodo napolnjevali večnega zavrženja kraj.

Dragi! Konec tega premišljevanja o tužnih Gospodnjih besedah „Da bi vender spoznalo tudi ti in zlasti ta svoj dan“ — prosimo ljubega Jezusa: naj nas ne zapusti. „Mili Jezus“ — tako govorimo — „odkupljeni smo bili za ceno tvoje sv. krvi; ne pusti, da bi se bila zastonj prelila za nas ta tvoja predraga kri. Ti popolni naš kes; ti vkrepi naše dobre sklepe; ti vlij v naša srca onih zmagovitih svojih milosti, ki ugonobé vsak nasproten napor; ti očisti našo dušo in jo očiščeno ter brezmadežno pripelji pred svoj nebeški obraz.“ Amen.

X. nedelja po binkoštih.

Kateri so sami v sebe zaupali,
da so pravični — njim je po-
vedal to priliko. (Luk. 18.)

Angelj, ki oskrbuje cvetice in rose na-nje troši v tihi noči, je počival pomladnega dne pod vrtničnim grmom. Hrbet pa je obračal oholemu rumenemu tulipanu, ki je hrepenel kviško gori v zrak. Ko se vzbudi, pravi: Prijazni grmič najljubših mi cvetic, zahvaljujem se ti na tvoji prelepi dišavi in tvoji hladni senci. Izprosi si še česa, kako rad bi te vslišal. Torej te pa prosim še kacega novega kinča, govori vrtnica. In cvetični angelj jej doda bodečega trnja krog cvetu. — In ljubeznjiva v svojem ponižnem a tako krasečem jo kinču je duhtela in cvela naprej — trnjevka-vrtnica.

Dragi! Farizej in cestninar: dve podobni iz današnjega sv. evangelija, a kako si različni! Oholi, samemu Bogu se hvaleči farizej blizu ob templjevem svetišču, — pokončen kakor rumeni tulipan, in pa ponižni in v svoji skromnosti tako prikupljivi cestninar, stoječ tam daleč doli v pred dvoru judovskega templja — spominjajoč skromnega vrtničnega grma v pomladi.

Premišljujmo ob teh dveh osebnostih današnjega sv. evangelija navideznega pravičnika in pravega pravičnega božjo pomočjo — v svojo izpodbudo.

1. Navidezni pravičnik.

Naš nebeški učitelj je govoril nekedaj učencem: „Pravim vam, ako ne bo obilnejša vaša pravica nego je pismarjev in farizejev, ne pojdete v nebeško kraljestvo.“ (Mat. 5, 20.)

Ta beseda večne Resnice nam izpričuje, da je bila takozvana farizejska pravičnost le navidezna in lažnjiva.

Le poglejmo v evangeljske spise, pa se prepričamo v obilici o tej svoji trditvi. Današnji sv. evangelij nam slika farizeja, ki preslepljen svoje domišljavosti zaničuje druge: bolje od sebe. (Luk. 18, 9—12.) Ta ista poročila nam stavijo pred oko farizeje kakor take, ki ljudem nakladajo bremen, kojih ne morejo nositi; a sami se teh bremen ne

dotaknejo niti ne s prstom. (Luk. 11.) Sv. beseda jih riše take, ki kar store le zato store, da jih vidijo ljudje. (Mat. 23, 5.); ki imajo radi prva mesta ob večerjah in prve sedeže v shodnicah in pozdravljanja na trgih; pa, da jim ljudje pravijo: učenik. (Mat. 23, 6. 7.) Evangelist nam jih kaže hinavce, ki desetinijo meto, janež in kuminjo — a opuščajo, kar je imenitnejšega v postavi: pravico, usmiljenje in vero. (Mat. 23, 24), ki čistijo, kar je zunaj kozarca in sklede, znotraj pa so polni ropa in gnusobe (Mat. 23, 25). Opisujejo se nam kakor ljudje, katerim vgaja vsako sredstvo, da bi le dosegli svojih namenov. (Mat. 22.)

To nekatere svetopisemske sodbe o farizejih in njihovem poslovanju med judovskim ljudstvom.

Zadoščajo naj nam, da se vprašamo sami sebe: Ni-li katerega med nami, ki se vsaj po nekolikem enači farizejem? Ali se ne godi kateremu nas vsaj časih tako, da je do samega sebe rad prav mil, do bližnjega pa prav silovit in prav trdega srca? Ni li časih tako, da se veselimo, če smo prejeli svojo hvalo med ljudmi ne misleč, kako smo pa zapravili s tem svojo zaslugo pred Bogom?

2. Pravi pravični.

Ko smo navidezne pravičnike v 1. delu imeli prav po svetopisemskih izjavah pred

očmi, premislimo: kakošni da so pa pravi pravičniki tudi vsled besedi sv. pisma.

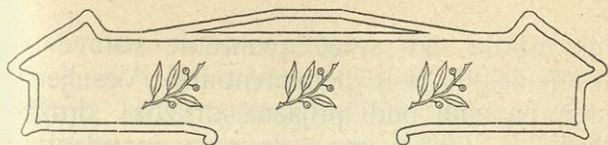
Razni pisatelji v sv. pismu to-le o njih govore: „Pravični pa iz vere živi.“ (Rimlj. 1, 17.) In: „Pravični se veseli v Gospodu ter upa v njega.“ (Psalm. 63, 11.) In: „Pravični se usmili in daje.“ (Psalm. 36, 21.) In: „Pravični črti lažnjivo besedo... Pravični já, da nasiti svojo dušo.“ (Preg. 13, 5. 25.) In: „Usta pravičnega govore modrost in kar je prav, izreka njegov jezik. Postava njegovega Boga je v njegovem srcu in ne izpodlete mu njegove stopinje.“ (Psalm. 36, 30. 31.) In pa: „Pravični bo cvetel kakor palma, rasel bo kakor cedra na Libanu (Psalm 91, 13.) in je enak drevesu, ki je zasajeno ob potokih ter daje sad ob svojem času — njegovo listje ne obléta in vse, karkoli počenja, mu gre po sreči.“ (Psalm. 1, 3.)

To so pa označevanja pravih pravičnih v svetopisemskih knjigah. Kažejo nam, kako žive pravi pravični po velevanjih sv. vere.

Zato se vprašajmo ob teh lepih svetopisemskih izrekih: Ali se pač vedemo tudi mi po takih navodilih? Je-li naše veselje v Bogu? Smo-li usmiljeni ne le do ljudi, nego tudi do živali? Nam je li vse na resnici ter največi naš stud — laž? Je-li naša beseda vselej modra in prava in ali smo vselej to tudi od znotraj, kar smo pokazali na zunaj?

Dragi! Bodimo torej po navodilu današnjega sv. evangelija priprosti v besedi in v vedenju — ne kinčajoč se s tujim blagom; svesti si svoje slabosti pred Bogom in pred ljudmi. Ta naša ponižnost — akopram morda ne hvaljena povsod — nas stori preprijazne Bogu in modrim ljudem. Ko oholniki ne pojdejo opravičeni izpred božjega obličja, zgodi se nam, da našo prikupljivo ponižnost okinča nebeški vrtlár. — Tudi na njivi se je te dni klanjal le oni pšenični klas, ki je bil poln blage vsebine — v višavo pa je hrepenel črni snetjavec ter je ob svoji ničvrednosti okuževal še okolico krog sebe. Ne taki torej mi — dragi! Pravični in ponižni cestninarji bodimo in ne oholi népravičniki-farizeji. Amen.

Praznik vnebovzetja Marije Device.

Marija je sedla Gospodu do nog
in poslušala njegovo besedo.
(Luk. 10.)

Naš Gospod in Izveličar je prišel po povesti današnjega sv. evangelija v prijazno si hišo žene z imenom Marta. Marta je imela sestro, imenovano Marijo. Obe ste ga radostno sprejele in vsaka se je trudila po svoje, da mu je bivanje tu v hiši prijetno bilo. Pripravljanjem jedil se je vkvarjala Marta celo preveč; Marija, ki je raje poslušala nebeških resnic iz Gospodovih ust, si je po njegovem izpričevanju izvolila od sestre boljši del.

Dragi! Hudo nam je na tem, če na potovanju svojega življenja doidemo do neprijetnih ljudi, ki nas žalijo namenoma, ža-

lijo morda radi svoje neokretne narave — torej žalijo bolj nenamenoma. Veselje v srcu pa nam budi prijazna družba; družba ljudi, o kojih vemo, da so nam vdani in o kojih smo se prepričali, da bi kar je le mogoče tvegali v naš prid.

Porabimo zato današnje evangelijsko poročilo ter se pomenimo to uro v prijateljstvu in kako nam prijateljstvo vtegne biti v dušni in telesni prid.

Ne vse, kar se zove prijateljstvo, je prijateljstvo zares. Časih se zlorablja kaka kupčijska zveza, kak sebičen namen, tudi celo rodbinske koristi se zlorablajo imenom častitega prijateljstva. Če bi take in podobne zveze zares prijateljstvo bile, potem bi bili prijatelji tudi, ki se zakolnejo, da te ugonobé; goljufi, da — celo razbojniki bi ti bili prijatelji.

A pravo prijateljstvo — ono, ki mu gre to ime — temelji na čednostni podlagi; le v hrepenenju do enakega, Bogu všečnega namena se vkoreninuje prava prijaznost.

Če se ti je posrečilo dobiti pravega prijatelja, moraš mu biti v vsem na roko; v vsem, kar je v njega dušni in telesni prid. Navajati ga moraš do vsega tega, kar

je v resnici lepo in dobro; da — celo posvariti in takoj posvariti ga moraš v takem slučaju, ko si zapazil kak nevaren ali pa le samo manj varen njegov korak. Istotako moraš voljno potrpeti, če te prijatelj opomni ob kaki tvoji nápak besedi, ob kakem nepremišljenem dejanju, ob kaki tvoji šegi, ki bi temu ali onemu vtegnila biti prej v spodtikljaj nego v povzdigo.

Ko si voliš prijatelja, moraš biti jako oprezen. Ne sladka beseda, ki je vselej dober kup — nekateri govori, kakor da bi rožice sadil! — ne postrežljivosti, ki jih nisi zahteval; ne nasproti se ti smehljajoči obraz — kakor je sicer prijetnega vtisa človek, ki je prijazen! ne takoj prvi nastop, ki ti je vabljev in všeč; ne nekaka podobnost v nazorovanju; ne odlično njega stanje gledé službe in poklica — vse to ne sme pre naglo odločevati ob tej tvoji izberi.

Če si pa res prišel do dobrega si prijatelja in če si pravo zadel — potem se srečnega čutiš lahko, da si sebi pridobil tako dragoceno posest. Ob prijateljevi roki ti ne manjka nikoli utehe, nikoli tolažila, nikoli veselja, nikoli blaženosti. Kakor po cvetičnih potih pojdeš z njim po živjenja tokavah: veselje tvojega bitja tu ti bo sladil. Koliko je zadev, ki se razrešijo ugodno le potem, če si obvestil bil prijatelja ob njih.

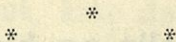
Če si stopil vun v božje stvarstvo — kolikrat si hvaležnostjo po dnevi zrl gori proti nebeškemu solncu, ki rodoviti naša polja in travnike in gozde in brde; kolikrat si ganjen gledal v tihi naši gori v nešteto čredo zvezdic na velečastnem nebnem oboku — kolikrat hvaležnostjo in ganjenostjo: a pravim razumljenjem in pravim srčnim čutenjem si zrl tje gori morda še le takrat, ko ti je prijatelj bil ob tvoji strani in te podpiral v občudovanju tega božjega veličastva. — In če si se oziral v navpične te skale naših gora, ki dozdevno vedno padajo doli na gledalca — a še stoletja ne padejo in si videl tam pod njimi rumeno klasje na ravninah in pridnega poljedelca, kako Bogu hvaležen domú spravlja ta božji dar: in si v gledal rdečim sadjem obloženo drevje po vrtovih in znabiti še priliko imel, da si v vtrditev svojih dušnih in telesnih moči stopil malo vun na razvedrilo: kako všečno ti je bilo ob tem spremstvo pravega prijatelja, ki te je ob teh naravnih čudežih zgovorno besedo spominjal vse-dobrega Boga, kako lilije oblači in ne pozabi vrabca na strehi — a toliko bolj skrbi za najveličastnejo stvar na tej zemlji: za človeka.

A ne le veselje nas čaka na našem potovanju po tem Adamovem domu —

velikrat srčna tuga vžalostuje nezmožnega zemljana. Takrat je še prav zlata prijateljeva roka, ki nas omahujoče podpre — padle dvigne — dvignjenim pa pokaže gori v nebo, čegar Gospodar časih tepe najbolj te, ki jih ljubi.

Kolike dragocenosti nam torej prijatelj biti vtegne takrat, ko se prav posebno še čutimo zapuščene.

Dragi! Ob današnjem velečastnem Marijinem godu vrednost pravega prijateljstva, dušo in telo podpirajočega prijateljstva pre-mišljajoč — prosimo njo Devic devico: da bi nam tudi ona dobrotno pripomogla ob izbiri naših prijateljev; da bi nikoli ne naleteli ob tej važni svoji življenjski zadevi; da bi naši prijatelji bili prav vsi čiste osebnosti — čiste pred Bogom in pred ljudmi, nam v dušno in telesno podporo v življenju — vsi naši prijatelji in naše prijateljice prave Marije in Marte in Alojziji. Amen.

XI. nedelja po binkoštih.

Vse je prav storil — gluhim
je dal slišati; in némim go-
voriti. (Marka, 7.)

Če prelistujemo evangeljske zgodbe, prepričamo se kojkoj, da je ni bolezni in je ni človeške betežnosti, ki jej ne bi bil naš Gospod in Izveličar umni odpomočnik.

Slepi ob njem izpregledujejo, kruljevi hodijo, mrtvoudni, mrzlični, vodenični — vsi gredo zdravi od njega.

Tej resnici porok je tudi zgodba današnjega sv. evangelija. Pripeljejo mu gluhega in némega, ki njegove božje pomoči želi in jo tudi dobi. — Gospod mu vrne dar sluha in besede dar. Le na klic: „Odpri se“ so mu preslišala ušesa in se mu je razvezala vez njegovega jezika — ter je prav govoril.

Opustivši dar in izgubo govora — bavimo se danes le s sluhom in gluhibo.

Mogoče, dragi, da smo tudi mi časih duševno gluhi: če nam namreč ni veliko mar na glasu naše vesti in na vplivanju božje milosti. Kakor glušci v grožnjah proroka Jeremije (5, 21) smo, koji se svare: „Ušesa imate — a ne slišite.“

Zato premislimo danes v svojo izpodbudo in svoj pouk, kako da se obvarujemo vsake dušne gluhibe.

*

Velike škode vtegne biti telesna gluhibo, a take — kakor je dušna — telesna ni nikoli.

Mogoče, da telesno gluhibu grozi kaka škoda, a kaj je ta škoda proti dušni?

Ali si je mogoče misliti vzvišenejega božjega daru od resnice; one resnice, ki nam jo je donesel božji Sin in jo izročil sveti cerkvi — one resnice, ki nas gotovo oprosti? (Prim. Ivan 8, 32.) — Ali je poleg resnice mogoče človeku častitljivejega božjega daru od svetosti, t. j. da je naša volja zmiraj taka kakor božja volja — ali da se naša volja vsaj ne ustavlja božji volji prav po svetopisemski besedi, ki se glasi: „Zakaj Gospod sem vaš Bog; sveti bodite

— zakaj jaz sem svet.“ (Lev. 11, 44.) — Ali je mogoče človeku obilnejega božjega daru nego je to božji mir tu na zemlji in večno izveličanje onostran groba? A govori dušnemu glušču s sv. Pavlom: „In mir božji ves um presega“ (Filip 4, 7), ali pa z drugo njega besedo: „Zakaj menim, da trpenje sedanjega časa ni veliko napram prihodnji časti, katera naj se razodene nad nami —“ (Rim. 8, 18) — povej mu vse to: ne trdim sicer, da se ti bode rogal; a iz teh krasnih in nad vse bodrilnih svetopisemskih besedi si večidel ničesa ne stori.

Dragi! Kako nesrečni, v resnici nesrečni so torej duševni glušci: ker jim nič ni do najzlahtnejših božjih darov. Kaj resnica, kaj svetost, kaj božji mir tu, kaj večno izveličanje onostran groba? — Kaj vse to, tako ti poreko; nič napačnega sicer, celo prav dobro je vse: a časa tu na zemlji nam je še dovolj za vsako čednost; onostran groba nam pa potem tako izpodleteti ne more. — Ali niso tem gluhim lahkomišljencem zapisane te poučne, toda za enkrat jim brezvspešne besede sv. pisma, ki se glase: „In nad njimi se dopolnuje prorokovanje proroka Izaija, ki pravi: Z ušesmi boste slišali, a razumeli ne boste in gledajoči boste gledali; a videli ne boste.“ (Mat. 13, 14.)

Dragi! Kaj ko bi med nami tu navzočimi bilo kaj taci duševnih glušcev? Kaj, ko bi tù kateri bil, ki mu zastonj govori glas vesti — kaj, ko bi kateri bil, ki ga zastonj vabi božja milost do resnice, do svetosti, do božjega miru tu na svetu in do izveličalnega večnega miru onostran groba? — Natančno poglejmo v sé in ko bi opazili kaj podobnega v svojem notranjem — le hitro s te poti na boljšo pot; hitro se zagotovimo tù v času, da se nam ne izpodbije v večnosti up.

*   *

Kakih naukov nam je pa poslušati, da nam bo življenje tu na zemlji srečno, a tam blaženo za vselej?

Ne preslišimo Gospodnjega nadležnega vabila do svojega presv. zakramenta, ker prejem tega sv. zakramenta nam je pogoj srečnega življenja tu- in onostran groba. Besede, ki nas poučujejo o tem, so naslednje — ne izgubimo jih iz spominja: „Resnično vam govorim: ako ne boste jedli mesa Sinu človekovega in pili njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi;“ (Ivan 6, 54) in: „Zakaj, kdor je in pije nevredno, sodbo sebi je in pije — ker ne razloči Gospodnjega telesa.“ (1. Kor. 11, 29.)

Ne preslišimo besedi, ki nam vrejajo vedenje do svojih bližnjih tu na svetu ter

nas uče, da postanemo pravi, čuteči ljudje. Glase se pa: „To vemo, da smo od smrti prestavljeni bili do življenja, ker ljubimo brate. Kdor ne ljubi, ostane v smrti.“ (1. Ivan 3, 14.)

Ne preslišimo besedi, ki so nam prav pravi kaŕipot našega človeškega življenja tu na zemlji. Slové pa: „Ako kdo hoče priti za menoj, ta zataji samega sebe: vzemi svoj kriŕ in hôdi za menoj.“ (Mat. 16, 24.)

Ne preslišimo nikoli svarečih glasov, ki vravnavajo vse naše zemsko bivanje opominjajoč nas te resnice, da je zemlja le prehoda kraj in da se le po trnjevi stezi pride do cvetičnih livad onostran groba; ker „kako ozka so vrata in tesna je pot, ki pelje do življenja in malo jih je, kateri jo najdejo“ (Mat. 7, 14) — a „široka so vrata in prostorna je pot, katera pelje do pogubljenja in veliko jih je, kateri hodijo po njej.“ (Mat. 7, 31.)

* * *

Dragi! toliko torej o dušni gluhibi.

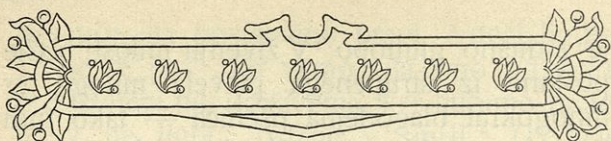
Nesreča, vekovita nesreča onim, ki se niso hoteli dvigniti iz dušne gluhibe, v kojoj so bili zašli. Malokedaj — morda skoraj nikoli — se temeljito ne pozdravi telesna gluhiba; čudodelnika Gospoda nimamo namreč več med seboj! — Popolnoma drugače pa

je z dušno gluhibo. V živenu milosti božje postane iz strupenega plevela mnogo ter mnogokrat blagodejna pšenica — tako tudi iz dušnega glušca človek, ki odslej natančneje sliši od poprej.

Če smo kedaj, dragi, premalo slišali glasu svoje vesti; če nam je premalo dragocena bila božja milost — popravimo vse to. Sedaj nam je čas. To naše živenu je bel in svitel solnčen dan. Nikdo, ki je vesten delalec, dneva ne prespi; ne prespavajmo ga tudi ne mi. — Naš up pa je v Gospodu. Zato samozavestno na delo! Ne le današnjemu evangeljskemu ubožčeku, tudi nam so zapisane sv. besede: „Vse je prav storil; gluhim je dal slišati!“ Amen.

XII. nedelja po binkoštih.

Ljubi . . . svojega bližnjega
kakor samega sebe.
(Luk. 10.)

Sv. Hieronim je zabeležil naslednjo dogodenco. Po visoki starosti in po apostolskem delu utrujeni apostol ljubezni, sv. evangelist Ivan, ni mogel ničesar več obširnejega govoriti do svoje srenje. Ko so pa častitljivega starčka verniki na rokah prinesli na kraj svojih zbirališč, izustoval je obnemoglim glasom le naslednje besedice: „Otročiči, ljubite se med seboj!“ Ker je ta verna srenja tolikrat čula ta isti izrek, pritoževali so se nekateri govoreč: „Mojster, kako da vedno eno ter isto učiš?“ Gospodnji ljubljenec je odvrnil: „Ker je to Gospodnja zapoved — in to zadostuje.“

Dragi! O današnjem sv. evangeliju nam je kakor nalašč rabljiva ta povest iz

sv. Ivana življenja. Tega se pomenimo ob njej: na kak način naj mi ljubimo svojega bližnjega — da izpolnimo krščansko zapoved.

Bodi to premišljanje Bogu v čast in bližnjemu ter nam v blagor.

Na treh mestih sv. evangelija je na kratkem zapisano: kakim načinom je bližnjik ljubiti. Po sv. Mateju velevala Gospod: „Vse torej, kar koli hočete, da vam ljudje store, tudi vi njim storite: zakaj to je postava in proroki.“ (7, 12.) V evangeliju sv. Luke pa beremo besede: „Ljubi . . . svojega bližnjega kakor samega sebe.“ (10.) In sv. Ivan govori: „Novo zapoved vam dajem, da se ljubite med seboj, kakor sem jaz vas ljubil.“ (13, 34.)

1. Torej vse storiti ljudem, kar hočemo, da oni nam store: to nam je evangelijska zapoved. Po tem splošnjem velevanju ni izvzet nobeden človek: ljubezni dolžnost nam je prav do vseh ljudi. Kdorkoli je človek, do vsacega nas veže ta dolžnost. — Tvoja zahteva je, dragi poslušalec, da vsaj računa s teboj, da te vsaj spoštuje vsak človek — tega istega si mu torej tudi ti vrniti dolžan.

Neprijetno ti vtegne postati, da moraš vsacega ljubiti, t. j. da moraš biti po svoji moči celo vsakemu, komur si bodi ob roki. A tega pomisli, da bi v nasprotnem slučaju dovoljeno bilo tudi drugim: naj te sovražijo. Kaka nesreča ti v takem slučaju; koliko oškodujočih te sovražnikov bi se tem potem v kratkem nabralo krog tebe.

Blagosrčni Samaritan v evangeliju brezdvombeno nikoli ni videl onega Juda, ki mu je olja in vina vlival v rane ter mu je obvezoval — a storil mu je prav vse, kar bi bil želel, da se v podobnem slučaju njemu stori. — Tako torej nam je, dragi, postopati do vsacega svojih bližnjikov; če hočemo, da smo izpolnili Gospodnjo zapoved o ljubezni.

2. Tudi ljubiti moramo bližnjega kakor ljubimo sami sebe. Sv. Tomo Akvinski razlaga — da se s temi besedami ne zahteva popolne enakosti, pač pa podobnosti v ljubezni in da so zgornje besede tako-le razumeti: Svojega brata ne moreš sicer ljubiti celo tako vneto kakor sebe; a prav tako odkritosrčno in zvesto ga pa moraš ljubiti kakor ljubiš samega sebe — in to dosežeš lahko.

Zato je pa tudi ni čednosti, ki bi delalnejša bila od odkritosrčne ljubezni. Ta ljubezen nikoli ne počiva; ona je kakor ogenj,

ki vedno gori; rada deli svoj kruh z revnim in oddaja čutečim srcem od tega, kar ima. Ta ljubezen se zavzame za preganjanega in obrekovanega, ona potrtega povzdigne in nagcu preskrbi gorkega odéla.

Ne smemo se zato izgovarjati slabimi časi takrat, kadar bodimo bližnjikom v pomoč: nekateri reveža namreč noče poznati govoreč, da mu nima česa dati — a kadar so razveseljevanja na vrsti, v vsem obiluje. Zapravlja med ljudmi in gostári; njemu — pohotniku ob strani pa umirata sestra in brat. — O da bi do vsacega teh vpliva si pridobile besede, ki je ima v svojem prvem listu pisane sv. Ivan: „Kdor ima premoženje tega sveta in vidi svojega brata, da je v potrebi in zapre svoje srce pred njim: kako naj prebiva božja ljubezen v njem? — Otročiči moji! Ne ljubimo z besedo; tudi ne z jezikom, nego v dejanju in v resnici. Iz tega spoznamo, da smo iz resnice.“ (3, 17.)

3. Slednjič nam je bližnjega ljubiti prav tako, kakor je Jezus nas ljubil. „Novo zapoved Vam dajem, da se ljubite med seboj, kakor sem jaz vas ljubil:“ tako nam Krist govôri. Tej zahtevi pa vstrežemo prav posebno tem načinom, da nam je še bolj mar bližnjega duša, nego njega telo. Jezus je umrl za naših duš rešenje. Saj je pa tudi duša brezprimerno več od telesa.

Ne da bi se prezirala bližnjikova telesna potreba, a nad vse nam mora biti njegova nésmrtna duša.

Nikakor torej ne vstreza Gospodnji postavi, da časih celo starišem ni do dušnega življenja svojih otrok. Zgoditi se vtegne, da za njihovo časnost še malo poskrbe; a gledé večnosti pa postopajo, kakor da bi je ne bilo. — Tudi to je mogoče, da delodajalci zahtevajo le telesnega napora sebi izročenih, ne vidijo pa, kako njihovi podaniki velikokrat ob vsej oskrbi za posvetno nerodno žive. Taka njihova brezбриžnost nas spominja prav prvega bratomorca, ki se je tudi predrzno izražal do Boga: da ni svojemu bratu čuvaj.

*

*

*

Morda ni bilo veliko časov v zgodovini, ko bi se bilo toliko povdarjalo neko človekoljubje, kakor se prav po gostem godi to danes. Nekega človekoljubja menim, ki časih za telo res kaj stori; a dušo pa v nemar pušča. Neko navidezno človekoljubje naj bi bilo to, ki semtertje zna sila prijetno govoriti; a — ko pride do dejanj — pogostokrat izroči bližnjega bridki bēdi. Nam pa v današnji evangelijski zgodbi ni risana pred očmi taka na videz-ljubezen. Le takrat ljubimo bližnjega kakor sami sebe, če nam je bližnjik

pred vsem po božji podobi vstvarjeno bitje, ki mu storimo vse, česar sebi želimo; če ga ljubimo, kakor je Jezus ljubil nas in vesoljno človeštvo; če nam je njegova duša tisti bisér v njegovem krhkem telesu, ki nam mora biti pred vsem naša skrb, ki nam draga mora biti kakor zrélica v svojem lastnem očesu. Amen.

XIII. nedelja po binkoštih.

Eden izmed njih . . . se je vrnil
ter z velikim glasom hvalil Boga.
(Luk. 17.)

Hodil je truden potnik skozi puščavo. Kar na enkrat zagleda kralja puščavi, leva, ki je naravnost proti njemu naperil korake. Neizrečen strah potnika prešine dobrovedočega, da sedaj je po njem. Čudno pa se mu zdi, da huda žival le na treh nogah prihaja in da se mu bliža šepajoč. A ko je čisto blizu, stegne proti njemu prvo desno nogo tako milo proseč, da se potniku kar na mah strah v samozavest izpremeni. Drzno leva prime za šapo; v njej ugleda silen trn, zaboden skozi meso. Hitro ga potnik izvleče, lev pa mu hvaležno liže roko ob tem naporovanju. — Zanimiva povest še nadaljuje, da odslej naprej nikoli več ni

bila zapustila dobrotnika ta sicer kruta žival ter je hodila za njim, kakor je to v nas šega domačega psa.

Hvaležnost — če tudi le enega očiščenih — nam zgodba današnjega sv. evangelija riše pred oko. Hvaležnost, ta živalim prirojena svojost — kolikrat se pač žal! pogreša na umnem človeku, ki mu je pa prirojena še bolj.

Zato premislimo — zgodbo današnjega sv. evangelija ob roki — 1. zakaj da moramo biti dobrotnikom hvaležni in 2. kako jim bodimo hvaležni?

*

1. Zakaj bodimo dobrotnikom hvaležni?

Hvaležnost do dobrotnikov zahteva od nas sv. vera. Po Jezusovem nauku moramo namreč ljubiti celo sovražnike. Koliko večja nam bode pač dolžnost, da ljubimo svoje dobrotnike. Prav nas uči Esterina knjiga, ki nehvaležnike obsoja govoreč: „In njim ni zadosti, da so nehvaležni za dobre in da tarejo človeštva pravice — oni menijo tudi, da bodo ubežati zamogli sodbi vsevidečega Boga.“ (16, 4.) Da! Gospod sam se všečno izraža o zahvalnosti v današnjem sv. evangeliju, ko vidi, da se je bil zahvalil le eden — in še ta Samarijan

— govoreč: „Ali ni bilo očiščenih deset, kje pa je onih devet?“

Hvaležnosti do dobrotnikov zahteva ljubezen, ki jo moramo gojiti sami do sebe. Krščanska ljubezen do samih sebe nam velevala, da skrbimo za svojo srečo tostran in onostran groba. Hvaležnejši pa če smo ljudem, tem večjih novih dobrot prejmemo od njih. Zato ga ni dragocenejega ključa do zopetnih dobrot, nego je za prejete dobrote hvaležnost.

Hvaležnost do dobrotnikov zahteva od nas ljubezen do našega bližnjega. Bogu nad vse, bližnjemu kakor samemu sebi — to je božje velevanje. Prav radi bližnjega, če že ne radi samih sebe — moramo biti hvaležni. Bližnjiki raje dajejo in raje podpirajo, če vidijo, da so si svojimi dobrimi deli osvojili hvaležnostnih src. Malokatera stvar tako peče, kakor preziranje onega, kojemu si bil svojo dobrosrčnostjo desna roka; malokatera stvar tako obridki, kakor surova nehvaležnost ali še celo žalitev onega, kojemu si bil njega življenjske sreče stvaritelj. In ko bi se dobrotnik prepričal česa podobnega, potem jih je le prav malo, da ne bi obrnili vsaki dobrodelnosti hrbet izjavljajoči: Nehvaležnost plačilo sveta!

2. Kako bodimo dobrotnikom hvaležni.

Svojim dobrotnikom bodimo hvaležni z besedo in v vsem svojem zunanjem postopanju. Beseda je beseda — pravijo časih — to je res in ni res: govoriti se mora, v srce ti pa itak ne vidi nikdo. Če še z besedo ne govoriš, potem o tebi nikdo ničesa soditi ne ve. — Čem večje so nam izkazane dobrote, tem obilnejša mora biti naša hvaležnost tudi v besedi — in najmanjša dobrotnost zahteva hvaležnost. Dobrotnike nam je pričo drugih ljudi hvaliti; le častno in spoštovanjem se mora izrekati dobrotnikovo ime. Modrec stare dobe tako-le sodi: „Nekateri se zahvaljujejo le na skrivnem, le na uho in le v kakem kotu. A to ni nikaka zahvalnost; tem načinom se zatajuje hvaležnost. Nehvaležnik je ta, ki se vselej le brez priče hoče zahvaljevati.“ (Seneca II. benef. 23.)

Svojim dobrotnikom bodimo tako hvaležni, da jim vsak pot vsem svojim vedenjem izkazujemo najobilnejih pozornosti. To so stariši, ki naj naše besede do njih vselej krotke bodo in mile; vselej moramo stariše odlikovati pričo vseh ljudi. — Taki dobrotniki so oni dobri delodajalci, ki tudi v boleznih skrbé za podanike. — Tak dobrotnik je naša duhovska in deželska gosposka: ona ve, čemu da nosi duševni in kovani meč in čemu odlike deli svojim podanikom. — Tak dobrotnik nam je vsak, ki katerim si

že bodi načinom za nas poskrbi ali nam česa na ljubo stori.

Svojim dobrotnikom bodimo tem načinom hvaležni, da v dobro porabimo njihovih dobrot. Hvaležnik tako dela z dobroto, da dolgo ob njej živi in da ni primoran kmalu zopet nove prositi. Kako zadostilen čut pa je dobrotniku tudi ta, če vidi — da so prav prišla njegova dobra dejanja in da so bila podpirancem to, kar je blagodejen dež, ki rosi in orodoviti še tako posušena tla.

Svojim dobrotnikom bodimo pa tudi tako hvaležni, da smo jim pripravljeni — ko bi prilika nanesla — dobro povrniti z dobrim. Človeško življenje je kakor v gledališču igra: danes kralj, jutri ubožec — danes v časti, jutri popolnoma zaničevan. Kako hudo je pač vstati od mize obilnosti in se vsedati v skupino, kjer pomanjkanje in beda režeta kruha. — Le navadno in naravnim potem hvaležen bi se pač moral zvati človek, ki je prišel do premoženja in kakor tak podpira tistega po nesreči postalega ubožčka, ki mu je kedaj — premožnjak delil vsakovrstnih darov.

Svojim dobrotnikom bodimo hvaležni tako, da molimo za-nje. Moliti nam je po Gospodnjem velevanju celo za svoje sovražnike — brez vsacega dokazovanja

jasno nam mora biti, koliko večja dolžnost nam bodi pač šele molitev za stariše, za učitelje, za gosposke, sploh za vsacega, ki se opravičenim načinom sme imenovati naš dobrotnik.

*   *

Ni je grše pregrehe, nego je nehvaležnost dobrotnim ljudem napram.

Ni je živali, najkruteje živali je ni — da ne bi bila hvaležna. Torej je nehvaležnost že iz tega vzroka popolnoma zoper naravo pregrešajoča se strast.

Zato sodelujmo, dragi, s tem blagim hvaležnostnim čutom, ki ga je vsedobri Stvarnik vdihnil našim človeškim srcem. — Nikoli naj se ne čuje od nas kaj temu podobnega, kar obsoja le radi enega se zahvaljujočega Gospodnje vprašanje, zabeleženo v današnjem sv. evangeliju, z besedo: „Ali jih ni bilo očiščenih 10 — kje pa je onih 9? Amen.

XIV. nedelja po binkoštih.

Ne skrbite . . . govoreč: Kaj
bomo jedli, ali kaj bomo
pili? (Mat. 6.)

Če pogledaš v množico ljudi — in bodi si na selu ali v mestecih ali v velikem mestu; povsod enaka ti slika. Kako drvenje iz kraja v kraj, kako vrvenje. Drug drugega prehiteva, drug drugega preupiva, drug drugega hoče odrivati. — Tako je, kakor da bi vsak vsega hotel le sam za-se in naj poleg njega bližnjik bede pogine.

Kak pa nam je Gospodnji pouk za tako sebično delovanje današnjega sv. evangelija? Gospod nasprotno govori: „Ne skrbite za svoje življenje, kaj boste jedli; tudi ne za svoje telo, kaj boste oblekli . . . Poglejte tice pod nebom . . . Poglejte lilije na polju . . . Saj ve vaš nebeški Oče, da potrebujete vsega tega.“ (Mat. 6.)

Božja previdnost nasituje dan za dnem milijone bitij na zemlji. Ona skrbi za to, da ne pogine ničesa tega, kar je stvarjeno bilo. Koliko večja jej bo skrb šele za vas — ljudi.

Zato se, dragi, pomenimo v svoj pouk to uro: 1. kakošna je božja skrb sploh za stvarstvo? In 2. kakošno zaupanje naj ta božja skrb v nas budi?

*

1. Kakošna je božja skrb za stvarstvo?

Današnji svoj govor je imel Izveličar pod milim nebom na gori v najprikladnejem letnem času. Nad glavami te krog njega zbrane množice so v bujnih jatah forfotale tice in so veselim petjem polnile ozračje. Gori ob znožju so se prostirale cvetoče ravani in bogata polja in cvetka ob cvetki je krasila ta palestinski zemeljski raj. — Krog nebeškega učenika pa so se vrstili učenci, vrstile skrbmi obtežene množice, ki bi bile tako rade čule tolažilnega glasu iz njegovih ust. — Zato jim kaže Gospod neskrbno gibanje krilatega pevstva po zraku in krasno opravo poljskih lilij, ki so oblečene tako, kakor najbogatejši in najmodrejši judovskih kraljev Salomon oblečen ni bil. To je poslušalcem doumeval svojimi uki

nebeški tolažnik, da je pač veliko gostov zbranih za Gospodnjo mizo, a da vse preskrbi njegova božja previdnost.

Dragi! tudi vsak vas je obtežen mnogimi skrbmi: to mi ne sme biti neznano — kdo nas naj bo pa brezskrben na zemlji? — A pogledjte to hrano, ki se izcimi iz priproste trave na njivi — glejte kruha. Iz enega zrna jih na njivi izraste 20, 30, 50 in tolika množica ga je po vsem svetu, da preživi milijone ljudi in tudi na milijone neumečih stvari. — Pogledjte naših sadnih dreves. Iz majhne vejice bo mogočno drevo in na teh drevesih, koliko za nas in za vse stvarstvo sladkega sadu. In prav žito, ki nam kruha daje, in drevje, ki sadja prinaša — kako se uprav to množi. Česar potrebujemo najbolj, tega po božjem vplivanju rodi narava največ.

In ne le nas, in ne le pomladi ali poleti in v jeseni — tudi po zimi vse ljudi tu in po drugod in tudi vse živalstvo preživi ta božja previdnost. Teh živali nam preskrbi najobilneje, ki so nam najbolj v prid. In če katere njih v kakem letnem času ne morejo obstati v naših krajih — prirojeni nagib jim kaže do tujih zemlja, kamor odpotujejo ali odleté, da nas zopet posetijo ob svoji dobi. In pridejo naj slabe letine, ali mnogovrstne uime na žitu in

sadju — tako se še nikoli zgodilo ni, kar svet stoji, da bi bilo radi pomanjkanja uničenje grozilo človeštvu ali živalstvu po vesoljni zemlji. Če je eden kraj v bedi, je v izobilju drugi in le nepreviden je ta, ki si ob času izobilja — egipškemu Josipu enako — ne dene toliko na stran, da ima česa za hude dneve.

2. Kakošno zaupanje naj taka božja previdnost v nas obudi?

Dragi! Če gledamo vse to vam popisano vernim očesom, prepričamo se pač vsi božjega modrostnega vladanja nad seboj.

In naj nam viharji in mrazovi in hude ure — česar nas sicer Bog milostno obvaruj — a naj nam vse ugonobe nezgode; naj se odprejo vse zatvornice neba in zemskih ter podzemskih prostorov; naj solnčni ogenj razžge vse, kar imamo. Bog tega milostno varuj, sem rekel — a naj se zgodi. Nad nami venderle očetovsko oko in uho bedi, ki nam prav gotovo ves neznosni pelin našega življenja prej ali slej osladi.

Zaupanja, dragi, ob takih mogočih nesrečah izgubiti ne smemo. Onemu nemojemu poljedelcu podobni biti ne smemo, ki je imel mnogo škode na živini, na žitu, na sadežih — sploh na vsem svojem imetju. In kaj je storil? Morda vdal se nerazum-

ljivim božjim ukrepom. Kaj še! Še gizdaveje je oblačil sebe in svoje, nego poprej; popival bolj nego poprej; lenaril bolj nego poprej; družbam — tudi slabim vdajal se bolj nego poprej; da, celo hoditi je jel taka pota pogube, na kakoršnih ga niso nikoli opazovali poprej. — Mesto da bi si bil vtrjeval sebi in svojim zaupanje v božjo previdnost, izgubljeval je in morda popolnoma izgubil zaupanje v njo. — Mesto, da bi mu bila v duši zvenela tolažljiva Gospodova beseda današnjega sv. evangelija, ki jo vsak vas čuje vsaj danes, vsaj enkrat na leto — zadušil je morda celo popolnoma njen krepilni glas v razdvojeni si duši.

*   *

Dragi! tem premišljevanjem o božji oskrbi za človeka, za živalstvo, za vse stvarstvo — okrepčani hodimo ono pot v svojem življenju, ki nam trenutek za trenutkom budi vedno večje in vedno trdneje zaupanje na Boga.

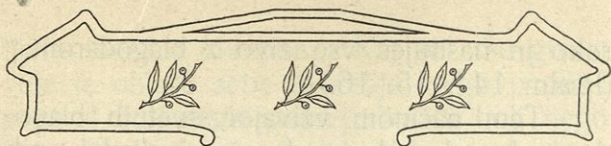
Kraljevega pevca krilate besede si osvojimo, ki naj nam bodo krepilo in tolažilo tudi v našem življenju istotako, kakor so njemu bile v njegovem in ki se glase: „Vseh oči upajo te, Gospod, in vsem daješ hrane o pravem času. Ti odpiraš svojo

roko in nasituješ vse živo z blagodarom.“
(Psalm 144, 15. 16.)

Tem načinom uživajoč svetnih blagodarov brezdvombeno dosežemo kedaj onih večnih nad zvezdami — do česar nam Bog milostno pomagaj. Amen.

Praznik rojstva Marije Device.

Od katere je rojen Jezus,
kateri je imenovan Krist.
(Mat. 1.)

Srečnega se čuti bedni mož izmed naroda, če mu rojstni dan donese mala deklica-hči šopek svežih cvetic — akopram natr-ganih na livadi, kjer rastejo zastonj — sreč-nega se čuti, če mu izreče ob tem daru še voščilne besede: Kolikor bilek, toliko let; kolikor rdečih cvetok, toliko v vsakem teh let veselih dni; kolikor zelenih listov v svežnju, toliko izpolnjenih pristrčnih vam nād.

Kako, da bi tudi mi, dragi, danes Ma-rijin rojstni dan, ne imeli za visoko Gospo nikakih voščil in nikakih daril?

Nerazumnemu otroku iz ljudstva po-dobno zvežimo pa samozavestno za svoje letošnje voščilo v šopek vse Marijine za-

povedane godove, kolikor jih praznujemo v cerkvenem letu — povežimo ta šopek z nekaterimi soprazniško obhajanimi njenimi manjšimi godovi in z raznimi pobožnostmi, prirejevanimi jej med cerkvenim letom.

To dar Mariji v slavo in svojim neumrjočim dušam v prid.

*

Prvi Marijin zapovedani god v cerkvenem letu je 8. december: praznik njenega čistega spočetja v spominj, da je bila po posebni božji milosti in zavoljo zaslug Jezusa Krista spočeta brez izvirnega greha. — Ker je adventni čas temu prikladen, praznuje se ta god izmed vseh Marijinih najslovesneje, akopram ni njen najviši. V Ljubljani n. pr. se 3 glavne cerkve z njegovim praznovanjem tako vrste, da začnejo slovesno devetdnevnicu v frančiškanski cerkvi 29. novembra ter jo končajo 7. decembra; 7. decembra jo pričnejo Šentjakobčanje, ki jo dovrše 15. decembra; od 16. decembra do 24. t. m. — uprav dan pred sv. dnevom — pa traja v škofijski cerkvi sv. Nikolaja.

Drugi Marijin zapovedani god je 2. februarij, t. j. Svečnica. Blagoslovljene sveče se prižigajo ob božji službi in vravnava se tu in tam procesija, da nosijo vdeleženci

goreče sveče v rokah. Luperkalije zvan obhod rimskega paganstva s plamenicami, kojega pa niso praznovali čistimi šegami, je hotelo krščanstvo tiste dôbe svečnico vničiti. Je pa to praznovanje, koje nas razun Marije — žrtvujoče svoje dete po določbah judovske postave — hoče spominjati tudi Jezusa, ki se po svoji materi nam v izgled daruje v templji.

Tretji Marijin zapovedani god v cerkvenem letu je: 25. marcij, Marijino oznanjenje. Podobe tej svet preobrazujoči zgodbi so: Devica biva v svoji nazareški hišici. Nadzemski svit napolnjuje izbo. Angelj pa, prišel iz nebes, pozdravlja devico dosedaj na zemlji neslišanim besedilom: „Češčena si, milosti polna, Gospod je s teboj; blažena si med ženami!“ (Luk. 1, 28.). In z Marijinim izrazilom: „Glej, dekla sem Gospodova; bodi mi po tvoji besedi —“ (Luk. 1, 38) je dovršeno včlovečenje božjega Sinú v tem za vse čase blaženem bivališču.

Četrty zapovedani Marijin god in praznik je: 15. avgust, Marijino vnebovzetje, v govorici sosebnó še koroških Slovencev „Velika Gospojnica“ — ker je Marija ta praznovana „velika Gospa“, ali pa po latinski besedi vkrojenem zaznamku „Sancta Maria“ — „Šmaren“ in sicer „Veliki Šmaren“. To je Marijin najsijajnejši god, akopram nebi

bil povsod praznovan tako. Ker nad človeško naravo povzdignjena je pred vesoljno sodbo sprejeta v nebeška bivališča; to pa kakor odlika za nezaslišano čast, da je postala mati božja. Uk cerkvenih očetov je namreč tak: da je Marijino sveto telo takoj kmalu po smrti postalo neiztrohljivo in veličastno ter se kakor tako sklenilo z dušo in sprejeto bilo v nebo.

Peti zapovedani Marijin god je današnji, 8. septembra: Marijino rojstvo, na Koroškem „Mala Gospojnica“; v obče po Slovenskem „Mali Šmaren“ imenovano. Sveta cerkev redoma praznuje smrtni dan raznih svetnikov, ker njihov smrtni dan na zemlji je njihov rojstni dan za nebo. A ob Mariji nam tudi njeno milosti polno rojstvo na svet mora biti ljub praznik.

Še dva, torej šesti in sedmi, zapovedana Marijina godova praznuje cerkev; a ne ob v koledarjih odločenih dnevih — pač pa dve nedelji.

In sicer je koj prva nedelja po današnjem prazniku god Marijinega imena. V naši državi je ta dan začenshi ves naslednji teden dôba odpustekom zato, ker so l. 1683. takratni silni sovražniki krščanskega imena — Turki — pred našim cesarskim mestom, Dunajem, zmagani bili na Marijino priprošnjo. Papež Inocencij XI. je Avstriji podelil te odpustke,

ki so taki kakor nedeljo Jezusovega imena, t. j. II. nedeljo po sv. treh kraljih in ves naslednji teden.

Taka Mariji darovana nedelja je še prva v oktobru, sv. rožnega venca. Zgodovinska podlaga jej je tudi krščanska zmaga nad Turki, in sicer ob Lepantu l. 1571. — Kako smo po vplivu in po odredbah sedaj v Bogu počivajočega Leona XIII. jeli „rožni-venški mesec“ imenovati in z molitvijo rožnega venca proslavljati prav ta mesec oktober — to je vsakemu vas še v najsvežejem spominju.

Silno veliko število malih Marijinih godov pa povezuje ta danes Mariji darovani šopek njenih zapovedanih praznikov.

Med najznaneje, velikrat vaše godovne dneve, se štejejo: dan žalostne Matere božje, vsako leto petek po tihi nedelji v postu. — Dan pomoči kristijanom, 24. majnika. Papež sv. Pij V. je uvedel v lavretanske litanije vsклик „pomoč kristijanov“ in to povodom slavne Marijini priprošnji pripisovane zmage nad Turki. Podoba „pomoči kristijanom“ je ona na Brezjah. — Omenjam naj še dneva Marije Snežnice v spominj čudoviti zgodbi, kako je svoj čas 5. avgusta sneg pobelil rimskega mesta hrib Eskvilin. Zidala se je tem povodom tam največa vseh sedanjih Marijinih cerkva „Maria maggiore“

ali „Marija večā“. Po hribih je tudi v nasdosti kapelic v spominj Mariji Snežnici.

Pobožnostni časi pa, ki naj tudi povezujo danes Mariji darovani venec njenih godov, so:

Vsaka sabota. Saboti sploh pravimo „Marijin dan“ in znana mi je mila šega, da si ženstvo, vzrejeno v samostanih, večkrat česa — n. pr. sadja — pritrguje slednjo saboto Mariji v dar.

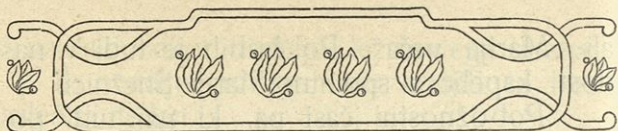
Ves mesec majnik je tak Mariji svet čas — komu nas ne razgreje duše le samo spominj bujnolepega „Marijinega meseca“?

Devetdnevnice Mariji v čast, ki je obhajate tolikrat v raznih potrebsčinah, ali v zahvalo, so vam tudi taki Mariji posvečeni časi.

* * *

Dragi! Ta prijetno dišeči šopek Marijinih zapovedanih godov, povezan z malimi njenimi prazniki in raznimi pobožnostimi časi, jej podajmo danes v njene nebeške roke. V zahvalo — saj nam tudi ona mora nekaj vrniti — nam brezdvombeno kedaj sprosi srečnega bivanja ob sebi, ob svojem božjem Sinu — v večnih nebesih. Amen.

XV. nedelja po binkoštih.

Glej — nesli so vun mrliča.
(Luk. 7.)

Velik dar božji je brezdvombeno dolgo življenje. Dolgo življenje ti je lahko tehtno pripravljane na brezkončno večnost. A ker vse dolgo človeško življenje v vsem vkup nima prav posebno veliko dni — kako važen je torej temu pripravljanju tudi le eden živenski dan. Več če delalnih dni — več mora samoumevno biti za-nje v nebesih plačilo. — A ob vsem tem je vender le to res, da bi bil marsikedo ostal stari grešnik, ko bi mu ne bila koščena žena nekoliko svoje kose pokazala vsaj ob vratih. Res je pa tudi, da bi bil nekateri mladenič in da bi bila nekatera mladenka stopila na pot greha, če bi ju božja dekla — smrt ne bi bila ob zgodnji uri pokosila za večnost.

Oživimo si, dragi, ko nam danes v sv. evangeliju mladeniča v grob neso — to uro spominj na smrt. Ker kakor njega, tako poneso v cvetju življenja ali pa v poznejih naših zemskih dneh vsacega nas na ono človeškimi trupli obsejano polje, kjer tako mirno počivata skup prijatelj in sovražnik, kroganec in pa ubogi prosjak.

Spominj na smrt naj nam oživi danes, ko nesejo vun evangeljskega mrliča, premišljevanje: 1. Pred smrtjo nismo nikoli varni in 2. da zato ne smemo odlašati poboljšanja svojega življenja.

*

1. Pred smrtjo nismo nikoli varni.

Pred smrtjo ne obvar'je koža gladka,
Od nje nas ne odkup'jo kupi zlata,
Ne odpodi od nas življenja tata
Vesolja hrup, ne pevcev pesem sladka.
(Preš.: „Memento Mori!“)

Pred smrtjo ne obvar'je koža gladka. Tu poseže ta morilka človeštva po starčku; tam zaloti otroka, ki še ne ve, čemu da je rojen bil na svet; tu nameri na moža, če tudi je orjaškega stasa in zdravja; tam zahrbtuje bujni mladini. Ne velo obličje, ne rožnoglادko ni varno pred njo. Kakor

med igralci v negotovi igri je s tem njenim mrzlim poslovanjem, časih ne umre v srenji mesece in mesece nikdo; kar na enkrat pa zaveje nič hudega slutečemu ljudstvu smrtna kužna sapa — in niti ena hiša morda ni ostala brez mrliča.

Od nje nas ne odkup'jo kupi zlata. Koliko bi dal posestnik milijonov, da bi mu smrt ne ugrabila hčerke-edinke, ki jo je bolezen za trdno položila na mrtvaško postelj. To pritiskajo zdravniki na kljuko drug za drugim; to si umišljajo raznih varnostnih sredstev, ki naj bi pomagala gotovo. A svoj dan se prikaže pred sijajno palačo tropa črnih mož. Dvignili so belo krsto na rame in bolj hitrimi nego počasnimi koraki so namerili pot do one njive, kjer bo počivalo mlado to deviško telo, da ga ne oživi — prav takrat kakor nas vseh sodne trombe glas.

Ne odpodi od nas živjenja tata
Veselja hrup, ne pevcev pesem
sladka.

Niti vesela družba, niti žalostna niste taki, da bi se nepoklicana gostinja — ta bela žena — ne vtihotapila od časa do časa sem v njo. Za kraljevo mizo se mrtev zgrudi na tla mogočnjak in za uborno skledo v najtiheji kočici pade zemskemu trpinu

žlica iz rok, da si je do ust nič več ne ponesi. — Tam kjer veselo pojo, in se v kolu razbrzdano vrte, na enkrat eden ali ena izmed njih jenja peti in se jenja vrteti. Umrl je — umrla — završi po tej skupini in nepričakovan konec je burnemu rajanju in vnetemu spevanju.

*

Kako pa bi temu pač drugače bilo; saj nas sveta beseda opominja ničnosti našega življenja — če n. pr. vpraša in si odgovarja sv. apostol Jakob: „Kaj je namreč vaše življenje? Dan je, ki se prikaže za malo časa in potem zopet izgine.“ (4, 15.). In pridigar v sv. pismu govori: „Človek ne ve svojega konca: nego kakor love ribe trnkom in kakor sačijo tice v zanjko, tako se love ljudje ob hudem času, ko naglo pride nad nje.“ (9, 12.)

Jezus pa nas svari besedami: „Čujte torej, ker ne veste, katero uro pride vaš Gospod“. (Mat. 24, 42.) In sveti apostol Pavel nas skrbnotno poučuje: „Zakaj, sami dobro veste, da Gospodnji dan pride tako, kakor tat po noči.“ (I. Tesal. 5, 2.)

2. Zato ne smemo odlašati popljšanja svojega življenja.

Kadarkoli bi se vest zglasila, da to, kar imaš, ni prav tvoje, izkušaj, da je

vrneš brzo. Ne odpusti ti Bog ne, dokler nisi bil poravnal zadnjega beliča. Nisi li došel nag na svet; morda meniš, da obilost svojega blaga v grob ponesesh s seboj? — Zato le vselej vestno in pošteno — vestnost in poštenost najkrepkeje trpi. Raje tu reven in pravičen, nego še tak bogatin, a krivičnik pred Bogom in pred ljudmi.

Kadarkoli se ti vest zglesi, da sovražiš koga, odpusti vsakemu in vse še takoj danes: morda bosta jutri že oba pred sodnjim prestolom. In kakošna bi vama morala biti korist, ako stopita si sovražna oba ob enem pred toli natančnega sodnika?

Saj nad vse jasno o tem božji Odrešenik govori, ko uči: „Zakaj ako ljudem odpustite njihove grehe, odpusti vam tudi vaš Oče v nebesih vaše pregrehe. Ako pa ne odpustite ljudem, ne odpusti vam tudi vaš Oče vaših pregreh.“ (Mat. 6, 14. 15.)

Kadarkoli bi se ti vest zglasila, da si v kaki napačni zvezi, t. j. v taki, ki tira tebe in še koga družega v dušno pogubljenje — hitro hrbet obrni takemu svojemu koraku. Morilec duše svojega bližnjika biti ne moreš in ne smeš, če ti je res ljub vsak človek. Kako bi si pač upal pred Bogom odgovora, ko bi ti moral očitati Sodnik grozeč: Mesto izgled — kako

da, bil si izgled — kako ne; mesto podpore si bil spodtika — mesto jasne luči si bil moreča tema?

*

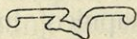
Da nobenemu nas poboljšanja odlašati ni, opominja nas zopet beseda sv. pisma, ki naj nam zveni v dno naše duše. Jezus celo sam o sebi tako-le trdi: „Dela tistega moram delati, ki me je poslal, dokler je dan; noč pride, ko delati ne more nihče.“ (Ivan 9, 4.)

*

*

*

Ker torej nikoli nismo gotovi pred smrtjo in ker je vse odvisno od tega našega preselitvenega koraka s sedanjega na oni svet, popravimo one hibe, kojih imamo na sebi — s korenino izruvajmo vsako pregreho, črnečo našo dušo pomneč teh-le poučnih besedi sv. Avgušтина, ki se glase: „Bog je sicer skesanemu in spokornemu grešniku obljubil milost in hotel usmiljenje — a tega pa ni hotel obljubiti grešniku, da bi za gotovo doživel prihodnjega dne.“ Amen.

XVI. nedelja po binkoštih.

Ali se sme soboto ozdravljati?
(Luk. 14.)

Malokaj v živenu nam človeka tako otuji in omrzi, kakor hinavstvo. In do mala vsi Gospodnji nasprotniki so to bili — hinavci zahrbtno zalezujoč njegovo dejanje in nehanje. Da bi bili le kaj malega opazili na njem ali na njegovih učencih — z vso grdo silovitostjo bi bili potem planili nadenj.

Nekateri v današnjem sv. evangeliju popisani bi bili radi napótleje stavili Jezusu, ki je ozdravil reveža sobotni t. j. judovski praznični dan. A popolno jim odvzame glas, ko je vpraša: „Komu izmed vas naj pade osel ali vol v kapnico in ga ne izvleče precej sobotni dan?“ (Luk. 14, 5.)

Oprti prav na to evangelijsko dogodbo premislimo danes svoje dolžnosti praznične

dneve: Kako nam je kristijanom namreč prvič navzočnim biti nedelje in praznike ob sv. maši in storiti tak dan še kaj drugih dobrih del ter drugič kaj nam je opustiti te dneve?

*

1. Kako bodi nedelje in praznike ob sv. maši in česa še dobrega stóri.

Ne, da bi le prišel v cerkev, ko te je poklical zvon in bi notri ob raznih mašnih delih poklekal in vstajal — ne to je cerkveni namen, ko je dala svojo nedeljsko in praznično postavo.

Vso svojo dušo moraš slediti tu med svetim dejanjem krvavo zgodbo Kristovega odrešenja, ki se nekrvavim načinom ob sv. maši daruje pred tvojim duhom. Velečastnejega dejanja in važnejega, nego je Gospodnja smrt na križu ne pozna človeška zgodovina. Zato pa tudi ni nobenega svetjšega opravila tu na zemlji od sv. maše, v koji se nam nekrvavim načinom stavi to pred oči, kako je s križa doli za človekovo odrešenje tekla Odrešenikova kri. Kakor so pod križem na Golgoti stali kedaj zadnji mu zvesti Gospodnji pristaši, tem podobno vnemo nam je bivati ob sv. maši: ob tem sv. dejanju, ki tolaži nas zemljane; v vice doli milosti rosi in zmagoslavno trka na

nebeška vrata. Sosebno nam je dušno zbranim biti ob 4 glavnih mašnih dejanjih: sv. evangelij nas izpodbuja na živo izpričevanje svoje sv. vere; darovanje nam je bodrilo, naj se položimo tudi mi na Gospodnji žrtvenik; povzdigovanje vabi na najvišo čast, ki gre božjemu sinu: na molenje in ob sv. obhajilu se najtesneje hočemo združiti svojim Gospodom in Odrešenikom.

A premalo bi bilo vdeleževati se ob nedeljah in praznikih le cerkvene božje službe. Ti Gospodnji dnevi naj so nam zaželena dôba učiniti to in drugo dobro delo sebi in svojemu bližnjemu v prid. — Ne pohajkovati ob cerkvenih opravil prostem času, nego Bogu posvetiti moramo še prav posebno nedeljo in praznik. Taki dnevi so nam kakor nalašč pripravi za prejetev sv. zakramentov; za vstrajnejo molitev, koji ob delalnikih ni bilo časa. Ob nedeljah obiskujemo sosebno znane si bolnike: nikdo si misliti ne more, kako mil čin je ubogemu bolniku v njega zapuščenosti, če mu dojde krajega časa delat ali ga tolažit dober prijatelj. In to tu povdarjam prav posebej: žala izkušinja namreč uči, kako mnogokrat tako zvani najbolji prijatelj svojega zbolelega tovariša pozabi in zapusti. — Ob nedeljah in praznikih kaj vbogajme daj, če ti je vsojenega večjega premoženja. Pred vsem pa ob svobodnem,

sosebno ob popoludanjem času prebiraj česa iz pohvaljenih domačih knjig: koliko rabljivih molitvenikov imaš morda v svoji posesti in pa koliko dobrih knjig naše tako zelo imenitne družbe sv. Mohora leži po mizah in po policah očetne ti hiše. Iz takih knjig za dušno zdravje poskrbiš in se tudi vselej česa dobrega za življenje naučiš. Če greš pa po družbah okrog, morda le večidel zoper ljubezen do bližnjega v bolj ali manj neosnovanih sodbah grešiš.

2. Česa nam je opustiti ob nedeljah in praznikih?

Kakor so Judje imeli svoja pravila za svoj praznik — soboto; tako je nam po krščanski postavi ob nedeljah in praznikih počivati od hlapčevskih del.

Božja beseda stare zaveze se o tem glasi: „Šest dni delaj in opravljaj vsa svoja dela; sedmi dan pa je sobota Gospoda, tvojega Boga. Ne delaj nobenega dela: ne ti, ne tvoj sin, ne tvoja hči, ne tvoj hlapec, ne tvoja dekla, ne tvoja živina, ne tujec, ki je znotraj tvojih vrat. V šestih dneh je namreč Bog vstvaril nebo in zemljo in morje in vse, kar je v njih, sedmi dan pa je počival — torej je Bog blagoslovil sobotni dan in ga je posvetil.“ (2. Moz. 9—11.)

To nam je jasno velevanje in kaže, da bi bilo jako napačno naziranje, ko bi kedo

dejal: ob nedeljah in praznikih sam delal ne bom; a imam pa poslov, hlapce in dekle in rokodelske pomočnike. Te moram drago plačevati; zato je brez dela tudi o praznikih pustiti ne morem. Imej, dragi, česar hočeš. V šestih dneh se dokonča delo; sedmi dan pa je posvečen Gospodnjemu počitku: ne gospodar ne hlapec, ne gospodinja ne dekla, ne mojster ne pomočnik, ne revež ne bogatin, tudi tujec, ki je prišel do tvojih vrat — nikdo ni izvzet. Za vse vas je pisano eno ter isto božje pravilo: „Šest dni delaj in opravljaj svoja dela; sedmi dan pa je sobota Gospoda, tvojega Boga.“ Le, ko bi huda nesreča nastala: vodena ali ognjena ali na polju ali sploh na premoženju — česar Bog nas vse milostno varuj! — le takratjenja vsaka prepoved hlapčevskega dela in bodi si tudi Sveti dan ali Velika noč. Bog noče nikake škode nikomur niti na zdravju, niti na premoženju in ob taki žali priliki moramo biti svétom in dejanjem svojemu bližnjemu v hitro pomoč. Sam naš Odrešenik nam je dosti določen kazalec: kako se vèsti ob takem. Ob sobotah ozdravlja; kaj bi bilo tudi ob sobotah storiti vnesrečeni živali, to jasno in svojim nasprotnikom neljubo besedo govori.

Ob nedeljah in praznikih se moramo pa tudi ogibati razvedrilom, ki so prehru-

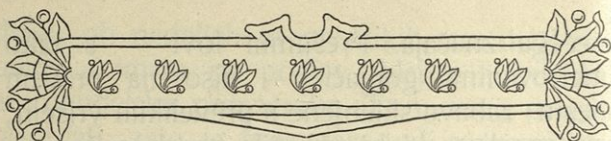

mečega značaja. Prešumni lovi — s tako imenovanimi gonjači — niso na pravem mestu; zabave sklenjene s prevelikim vrišem; vse veselice, ki bi vtegnile sosebnost še mladini biti dušna kvar prav take Gospodnje dneve — vse to in prav posebno še ono, kar bi celo Gospodnji dan žalilo našega Stvarnika in Boga — vse to je iztrebiti iz naše srede. Krščanska družba naj bo družba svetih, kakor nam jo slika božja beseda, popisujoča prve čase naše sv. vere. — Sicer pa v katoliški cerkvi nikakor ni zabranjeno oveseliti se in tem potem si odpočiti nedeljo in praznik. Prav posebno je na pravem mestu to, če stariši in predniki ob takih Gospodnjih dnevih peljejo svojo mladino na kako hvalevredno razvedrilo, ki jej ojači duha in srce in telesne moči. Tako okrepčana se lože in uspešneje med tednom posveti svojemu ukaznemu si uku, ki naj bo podlaga sreči njenih poznejših let.

*

*

Dragi! Tako delujoč svoje nedelje in svoje zapovedane prazniške dneve in vse omenjeno v teh dōbah opuščajoč se pripravljamo prav dostojno že tu na zemlji za večno nedeljo in večni svoj praznik ob trojedinem Bogu v nebesih. Amen.

XVII. nedelja po binkoštih.

Učenik! Katera je vélika zapoved v postavi? Jezus pa mu je rekel: Ljubi Gospoda svojega Boga . . . Ta je največa in prva zapoved.

(Mat. 22.)

Šetala sta oče in sinček ob koncu dneva na zapadno stran, uprav ko se je božje solnce bližalo zatonu. „Kdo je to veliko luč zažgal in kdo jej vелеva, da gre sedaj na svoj počitek?“ tako mali vpraša očeta. „Oni, ki je nad nas vse; naš Vse-dobrotnik in Vsegospodar. To je ta, od kojega tudi sam vse poprej prejmem, nego je morem tebi izročiti —“, bil je očetov odgovor. „Potem pa moram tega gospoda še bolj ljubiti od vas oče?“ — „Tako je res in tako je prav, moj dragi: Ljubi Gospoda svojega Boga . . . Ta je največa in prva zapoved —“ konča oče pogovor.

Dragi! Ne bilo bi mi sicer treba vam posebej povdarjati, kako popolnoma bitje je naš Bog v nebesih, kako nad vse bogat in nad vse dobrotljiv da je in kake večje ljubezni vreden, nego je vse to skup, kar nam na vrsto pride v življenju.

A da nam je pa ta velika resnica o potrebnosti ljubezni do Boga kar mogoče vedno živo pred očmi, poučimo se vender le danes o tem: da Boga prvič moramo ljubiti zato, ker je Bog in drugič zato, ker je naš nad vse dobrotni Gospod.

1. Boga moramo ljubiti zato, ker je Bog.

Kaj prav za prav umevamo z izrazom Bog?

Če govorimo besedo Bog, mislimo si neskončno popolnoma bitje, v katerem je vsa moč, vsa razumnost, vsa svetost, vsa dobrotnost, vsa lepota — sploh vse to, kar značimo z enim izrazom, če pravimo: vsa popolnost.

Če si mislimo Boga, menimo bitje, ki nima med drugimi enakosti in se že zaradi tega mora prvo imenovati.

Bitje, ki bi mu manjkalo kake popolnosti in ki bi še kje v stvarstvu imelo si kako enakost — ono bitje bi potem Bog ne bilo.

Povzemimo vse vkup, kar svet zedinjuje velicega in čudežnega — a vse to skupno

božjega veličastva in božje lepote vender le doseči ne more. Mislite si vso moč in in mogočnost zemskih kraljev; vso čast in slavo raznih junakov; vso učenost učenih; vso pravičnost sodéčih; vso postavnost modrijanov tega sveta; vso lepoto poldnevne in nočnega nebesa nad nami in vse, kar nam narava krasnega rodi. Vse to je res nekaj velicega, a v vsem tem so vender le zaznati pomankljeji, ki se ne strinjajo z božjim bitjem.

Saj je človeškim kraljem dostikrat omejena njihova mogočnost; junakom vender le mnogokrat odreče pogum; učeni le prevelikrat premalo vedo — najučeneji njih, Sokrat, je dejal: „To vem, da ničesa ne vem;“ sodniki pridejo časih do nédognosti, da ne morejo naprej; modrijani tega svetá morajo čestokrat pripoznati svojo nemodrost; tudi veličastno božje stvarstvo pride iz reda ter se jame premikati in tresti in narava se le pogostokrat ustavi v svoji rodovitnosti ter nam nudi mesto rumene pšenice — trnje in osat.

Poglejte pa na božjo popolnost; na božjo moč, ki se jej nikdo ne ustavi; na božje vladarstvo, ki mejá ne pozna; na božjo modrost, ki jej ni konca; na božjo svetost, ki jej ni sence; na božjo dobrotnost, ki nima mere; na božjo lepoto, ki nima ni-

kake pége — in prepričate se ob enem, kakošno bitje mora to biti, ki mu pravimo: naš Bog.

Vse na svetu pogine: lepoto uropajo leta; zlato in srebro tatje; naklonjenost ljudi nam vihrava strastnost ugonobi; vse krog nas se večidel v kratkem času premeni — Bog pa je tisti, ki ob vsem tem spreminjanjem se vrvenju biva vselej ta isti: ta isti, kakor je bil — kakor je — in kakor bode. Tak je naš Bog!

Povejte mi zato, dragi, ni-li — če je z Bogom tako — nili on edin vreden popolne naše ljubezni; ni-li on tisti, ki nam ga je brezpogojno in nad vse drugo ljubiti?

2. Boga moramo tudi zato ljubiti, ker je naš nad vse dobrotni Gospod.

Kako nastane ljubezen in česa ljubimo navadno na svetu? Ljubezen nastane, če se kedo prepriča o popolnosti ljubljene bitja. Zato se temu daruje srce, o kojem se misli, da ima prav veliko ali pa vse dozdevne popolnosti. Veče če so te popolnosti, večja je naša ljubezen. In ljubezen bode stanovitna, če ljubljena oseba za vselej ohrani te popolnosti ali si je pa še umnoži.

Ker ima pa Gospod, naš Bog, vse dobre lastnosti v najviši mogoči meri — in vse to nam, svojim stvarjem v prid, zato je

tudi naravno, da moramo tega dobrotnega Gospoda ljubiti nad vse in da ga res ljubimo nad vse, če smo dobri njegovi otroci.

Pripravljeni smo žrtvovati se za človeka, ki nam je naklonjen. Žrtvovati se hočemo za njega, o kojem vemo, da nam je naš odkritosrčni in skrbni prijatelj. Kako ljubeznijo spremljamo vsak prijateljev korak; kako se potrujamo, da mu na vsak mogoč način izkažemo svojo hvaležnost in svojo ljubezen. Kako smo vdani njegovi volji in kako bi v ogenj zanj pohiteli, ko bi menili, da tega zahteva naša ljubezen do njega.

Ali torej Bog, naš Gospod, ne bo v toliko viši meri vreden naše ljubezni; on, ki nas vsak dan obklada z dobrotami, kojih iščemo drugod zastonj, — saj nam stvarjena osebnost teh dobrot niti dati ne more. Ali ne bo neskončne naše ljubezni vreden ta naš Gospod, ki je nas vse sprejel ne za sužnje, nego za otroke in je dal svojega edinorojenega Sinu za vesoljni človeški rod, da smo vsi mi rešeni bili. Ali ne bo neskončne naše ljubezni vreden ta, ki je popolnoma nas vtešujoča hrana v prsv. zakramentu tukaj na zemlji prav tako, kakor nam taka hrana za večno hoče ostati onostran groba, v nebesih?

Ker je Bog to, kar beseda pravi: najpopolneje bitje; ker Bog tako ljubi vesoljni človeški rod in nas in nam deli takih in tolikih dobrot — razvidna je iz tega naša dolžnost, da ga ljubimo tudi mi; ljubimo bolj nego vse, kar smo na svetu ljubiti v stanu. — Zato naj nam je vselej in povsod nad tekočim našega zemskega življenja zapisana evangeljska beseda: „Ljubi Gospoda svojega Boga iz vsega svojega srca in iz vse svoje duše in iz vse svoje pameti — ta je največa in prva zapoved.“ Amen.

XVIII. nedelja po binkoštih.

In se zanašam, da ta, kateri je začel dobro delo v vas, je tudi dokonča do dneva Jezusa Krista.

(Filip. 1, 6.)

O dveh učencih nam pripoveduje življenje svetnikov. Ljubezen do vednosti in ljubezen do Boga je vezala njuni srci in edino veselje jima je bila ta misel, kako naj se podpirata drug družega, da bi tem gotoveje dosegla nebesa. Kar ima najvišega in najlepšega svet, to jima je bilo vedno pred očmi: učenost namreč in krepost. Zato sta vedela prav za prav le za dve poti: prva je bila pot v šolo in druga pot v cerkev. — Bila sta to sveta mladeniča: Bazilij Veliki in Gregorij Nacijanški.

Če premišljuje prijatelj mladine te črte iz življenja navedenih svetnikov, na-

vdaja ga misel: ta dva sveta učenca Bazilija in Gregorija Nacijanškega morala bi posnemati šolska mladina tudi dan današnji. Tudi današnje dni bi morala ena pot mladini biti: pot v šolo, pot pridnosti; a druga pot v cerkev, t. j. pobožnosti pot. — Vse druge poti naj bi bile šolski mladini bolj ali manj neznane.

In prav zato, ker ste uprav ti dve poti tako važni za učečo se mladino, namenil sem se danes, ko smo po pričetem novem šolskem letu prvokrat tu zbrani — vam, dragi, govoriti o poti v šolo, t. j. o potrebnih pridnosti za vašo mladino in o poti v cerkev, t. j. o potrebnih pobožnosti za vašo mladino.

Upam, da vam v srce govorjene te prve moje besede do vas v pričetem novem šolskem letu. To upam zato, ker vam Bog ni dal dragocenejšega posestva od vaših otrok. Zato vam, starišem, sveteje dolžnosti na svetu ni, nego vam je vsestranska skrb za svoje otroke. V tem smislu vas prisrčno pozdravljam proseč, da sledite tem mojim besedam, ki naj jim Bog da svojo rast.

*

Prva mladinina pot v pričetem šolskem letu je pot v šolo, t. j. pridnosti pot.

„V potu svojega obraza bodeš jedel svoj kruh“, tako se glasi kazen, grehu napovededana v raju. In od tistega časa se na svetu nič več ne pridobiva brez trdega dela.

Le poprašaj bogatina: od kod njegovo premoženje. In odgovori ti: Po trudu in pridnosti je pridobljeno in sicer po trudu in pridnosti koj iz mlada. „Rana ura, zlata ura.“ Le ta namreč, kdor je zarano krenil na pot pridnosti, le ta s časom kam pride. Kdor pozneje: o poletju ali ob jeseni svojega življenja z delom prične — pričel je večidel prepozno.

Le ozrite se, dragi, krog sebe. Prav lahko mogoče, da vgledate človeka, ki je v svoji mladosti bil tudi v šolskih klopeh. V dar mu je bila sicer dobra glava; a pridnost mu ni bila lastnost. Zato mu je lenoba strgano suknjo obesila krog rame in potisnila mu v roke palico beraško. Ljudstvo pa morda pomenljivo kaže za njim nazivljajoč ga „gosposkega berača“.

Zato mladina, ki se je podala v šolo, začetne pridnosti med šolskim letom nikoli opustiti ne sme. Kakor za življenje sploh, tako posebno še za šolska leta velja ravnilo: „Nobeden dan brez dela!“ — Nejeverski modrijan Seneka nam je prav tehten bodrilec do pridnosti, ko govori: „Ne spo-

dobi se mlademu človeku, da bi se potú strašil na svojem čelu.“

Pridnost, ki se je privadi mlad človek, ona ga spremlja kakor druga narava po vseh potih v življenju. Težko bi mogoče bilo, da ti priden človek — človek vedno in vselej na delu — zabrede kedaj v grde strasti.

Druga mladina pot — če hoče posnemati sveta učenca Bazilija in Gregorija iz Nacijanca — je v pričétem šolskem letu pot v cerkev, t. j. pot pobožnosti.

S pridnostjo je nekaj doseženega, a ne vse. Če se je kedo po svoji pridnosti naučil še toliko; a ni bil pobožen, on ni dosegel kaj prida. Sv. Avguštin namreč uči govoreč: „Zelo se moti ta, ki meni, da do resnice pride z nerodnim življenjem.“

Vprašam: Ali je zelo težko naši mladini hoditi po poti pobožnosti? Odgovoriti mi je, da to ni tako težko, kakor bi se menilo na prvi pogled. Le poglejmo zopet na sv. Bazilija in sv. Gregorija Nacijanškega. V mestu Atenah, kjer sta ona dva hodila v šolo, je učilnice obiskoval tudi Julijan Apostat, pozneji krvoločni vladar. S tem že takrat neurnim mladim človekom naša dva svetnika nista hotela ničesa opraviti imeti: ker

vedela sta, da bi ju spriditi vtegnila njegova slaba družba.

Eno torej, dragi mi stariši, če hoče vaša mladina v tem šolskem letu pobožno živeti, je to, da se slabe družčine ogiba bolj nego strupene kače. Koliko mladine bi ostalo neoporečene, da bi se bila o pravem času zavarovala pred slabo tovarišijo. Zato naj bo vaši mladini vse šolsko leto pred očmi izrek: „Po hudi tovarišiji rada glava boli.“

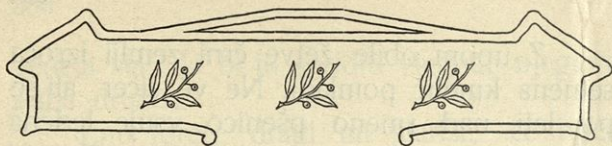
A ne le čuvati se slabe družbe, tudi česa storiti je treba mladini, da bode pobožna. — Učeče se mladine molitev naj bode tista rosa iz višave, ki orodoviti vsako nje šolsko delo. Moliti naj se navadijo mladi ljudje v veselih in grenkejih urah; moliti morajo, kadar jim treba pomoči iz nebes in v molitvi se morajo Bogu zopet zahvaljevati. Znamenjem sv. križa pričenjaj, mladina, vsako svoje delo; z molitvijo je končuj. Pričetek tvojega delalnega dneva ob jutranji uri bodi molitev — in molitev konec tvojega dela na večer. In katera je lepša ter hasnoviteja molitev za té od rožnega venca, ki je ob enem tudi odločena molitev prav temu mesecu, ki ga pričenjamo danes? Katera večerna molitev je pač bolj narodno-slovenska od molitve rožnega venca?

Z upom obile žetve črni zemlji izroča semena kmetič pomladi. Ne vé sicer, ali se po leti nad rmeno pšenico vsuje ledena toča; ne vé, ali mu čez travnike prihrumi povodenj ropajoča; tudi ne ve, ali ne pade pozneje slana bujno ajdo vničujoča — vendar pa zaupaje na vsedobrega Boga pričakuje očetovskega varstva od zgoraj.

Tako, dragi moji, tudi danes začetkom šolskega leta ne vemo, kakošen sad obrode plodovita semena, ki se zasejo to šolsko leto v njive mladine pameti in mladinih src. Prosimo pa Očeta luči in vseh blagih darov; prosimo razsvitljevalca našega uma in naše pameti sv. Duha, da bi nam postala letošnja naša žetev po naših šolah prav polnozrnska in prav obila. — Za podporo svojemu nad vse plemenitemu naporovanju v šoli in na svojih domovih pa zaupno pokličimo: „Marijo pomagaj“ in svojega šolskega priprošnjika z belo lilijo v roki: sv. Alojzija. Amen.

XIX. nedelja po binkoštih.

Zvežite mu roke in noge
in vrzite ga v vnanjo temò.
(Mat. 22.).

Ko si vabljen v odlično družbo na gostijo, takrat odložiš svoje vsakdanje odelo, napraviš se v praznično in se podaš na pot. Došel v hišo se gospodarju predstaviš počakajoč: naj ti on odloči namenjenega si prostora ob mizi. Hujše razžalitve ne bi mogel včiniti gospodarju, nego da prideš v svoji delalni obleki, zanemarjen, nepočesan in neumit — tako kakor niti sam za-se ne bivaš v svoji sobi in tak, da bi se te vsak sopovabljenec moral ogniti.

Evangelij današnje nedelje nam pa kaže človeka, ki sedi na obedu tako nedostojno napravljen. Zato veleval kralj, ko ga vгляda, svojim slugom: „Zvežite mu roke in noge in vrzite ga v vnanjo temò.“

Kakošnega pomena nam je, dragi, ta zgodba današnjega sv. evangelija?

Jezus jo govori vselej si nasprotnim velikim duhovnom in farizejem ter je hoče z njo tega poučiti, da so prav oni tisti, ki je nebeški Oče vabi na ženitnino svojega Sinu. Veliki duhovni in farizeji sicer dobro umevajo ta Gospodnji klic; a na ženitnino jih vendar le noče biti.

A, dragi, ta prilika ni govorjena le farizejem in velikim duhovnom, ki niso hoteli na ženitnino; govorjena je vsem ljudem na zemlji, govorjena tudi nam. Saj smo vsi mi povabljeni na kraljevo ženitnino: vseh nas dom morajo enkrat biti nebesa. Toda na to kraljevo gostijo nam je priti dostojnostno; to je, da smo oblečeni v svatovsko oblačilo.

Vprašate me: Kakošno je to svatovsko oblačilo? Odgovarjam: Kedor izmed vas hoče v nebesa, mora imeti svatovsko oblačilo milosti božje. Kedor bi — česar Bog obvaruj — prišel brez tega oblačila milosti božje pred Izveličarjev sodnji stol, začuje tam pogubilnih ga besedi današnjega sv. evangelija: „Zvežite mu roke in noge in vrzite ga v vnanjo temo.“ — In kaj pomenjajo besede „vnanja tema“? Te besede znamenújo prebivališče pogubljenih v peklu.

Kakošen je ta kraj na vekomaj pogubljenih, t. j.: pekel — o tem vam

hočem danes po navodilu svetih naših poročil govoriti in na to vplivati, da se vsi skup bojimo tega kraja na veke pogubljenih: pekla.

*

V svojem veličastnem umotvoru nam pesnik Dante popisuje kraj večnega trpenja, pekel, in nam kaže nad peklenkim vhodom ognjenimi črkami znamovane strašne besede:

„Tu skozi vodi pot do večnega
trpenja:

Ki vstopate, naj upanje vam vsako
jenja.“

Trpenje — večno trpenje in kraj brez upanja: ali si moremo misliti česa strašnejšega?

Kakošno bode vender to trpenje v peklu, tako me vprašate?

Le po nekoliko nam popisuje sv. beseda trpenje v peklu. Zadostuje pa to popisovanje, da se vsak izmed vas pekla vé varovati vse življenje? — Tu beremo naslednjih znakov o peklu: Pravi se mu „kraj trpenja“ in „tema“ ter „vnanja tema“ — „dežela temote“; zove se „pogubljenje“ — „ognjeno morje“ in „morje žvepleno“ Pripoveduje nam sv. pismo o tamošnjem „joku in škripanju zobmi“. — Take strašne

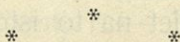
izraze in podobe o peklu nam stavi sv. pismo pred oči. „Oče Abraham, usmili se me in pošlji Lazarja, da pomoči konec svojega prsta v vodo in ohladi moj jezik:“ (Luka 16, 24.) tako kliče bogatin očetu Abrahamu, čaka-jočemu v kraju, kjer so pobožni starega zakona bivali do svet odrešujoče Kristove smrti na križu. Seve, da mu je prošnja morala biti zastonj, ker „velik je prepad postavljen, da ti, kateri hočejo od tod . . . ne morejo in tudi od ondod čez ne morejo“. (Luk. 16, 26.)

Vprašali me bote: Morda je pa vender le trpenje v peklu začasno in ne večno? Rad bi vam odgovoril: da — a zato ne morem, ker se besede sv. pisma glasé: „Njihov črv ne umrje in njihov ogenj ne pogasne.“ (Mark. 9, 43.) Zôve se ta nesrečni kraj — tudi „kraj večnega trpenja“; sv. pismo mu pravi: „večni ogenj“, „neugasljivi ogenj“ ter „večno pogubljenje“. — Ko bi pogledali danes na uro, ki naznanja čas v peklu, kazala bi vam na „večno“ in če bi pogledali za milijon let na to isto uro, kazala bi zopet na „večno“.

Jetnik, obsojen za veliko let v temno ječo, misli venderle: Morebiti se mi zopet odprejo ječna vrata, če tudi šele za leta, ter mi posije pred ječni prag solnce zlate svobode. Upanje torej tolaži jetnika v

temni ječi in mu krajša dolge ure. — Zavrženim v peklu pa pomirjajoči zvok „upanje“ ni več znan. Popustili so upanje zunaj, preden so se pogreznili v peklenško trpenje, ki je vedno večno. „Ki vstopate, naj upanje vam vsako jenja!“ Prav torej govori sv. Bonaventura, ko pravi: „Ne išči božjega usmiljenja v peklu, nego tukaj je išči na zemlji, dokler živiš; tam v peklu ne dobiš niti kapljice vode — tukaj na zemlji pa ti je v ponudbo sama sveta rešnja kri.“

Peklenško trpenje je torej večno in je neizrekljivo. A grešniku ni treba zanemarjati vsega časa svojega življenja, da se večno pogubi — eden sam smrtni greh zadostuje (tako uči sv. cerkev), da je večno zavržen. Zavoljo enega greha izgubita Adam in Eva rajsko življenje; zavoljo enega smrtnega greha vtegneš biti, dragi moj, za vekomaj zavržen. Kaj ne, dragi, kako brezumen bi bil torej ta, ki bi si upal le eden dan živeti v smrt-nem grehu.

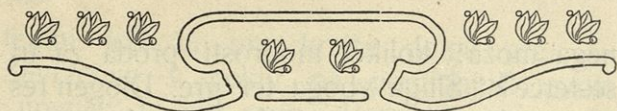
Modri Diogen je napravil kedaj na atenskem semnjišču prodajalno z napisom: „Tukaj se prodaja modrost.“ Bogat postopač to vidi in pošlje svojega slugo modrosti kupovat govoreč: „Pojdi, ter poprašaj čud-

nega moža: koliko modrosti proda za tri sesterce?“ Sluga vboga ter gre. Diogen res vzame denarje ter napoti slugo do njegovega gospoda z ukom nazaj: „V vsem se spominjaj svojega konca na zemlji.“ Temu mlademu bogatinu so postale tako všeč te besede, da je zlatimi črkami napiše nad hišna vrata.

Dragi moji! Res je vreden ta pagana Diogena a ob enem tudi naš krščanski uk: „V vsem se spominjaj svojega konca na zemlji“ — vreden je, da ga zapišete zlatimi črkami raje nego na vrata — raje v svoja srca. Če se zmiraj spomnite „svojega konca“, t. j. poslednjih reči — modri ste v resnici, ker grešiti v stanu ne boste. Če pa ne grešite, ne zglasé se vam nikoli pogubilne besede današnjega sv. evangelija: „Zvežite mu roke in noge in vrzite ga v vnanjo temo: ondi bo jok in škripanje z zobmi.“ Amen.

XX. nedelja po binkoštih.

Idi, tvoj sin živi.
(Ivan 4.)

Velike žalosti, smrti v kraljevičevi hiši, se bojimo, ko so nam uvodne besede današnjega sv. evangelija v očeh. „Začel je namreč umirati“: ta evangelijska izjava nas pripravlja na bližajočo se smrt.

A strah se kraljeviču in vsem nam izpreobrne v veselje, ko Jezus obupajočemu očetu govori: „Pojdi, tvoj sin živi.“

Lahko nam je umeti, kako brez mere vzradoščena je morala biti ta odlična hiša, ko se je zdravje povrnilo ljubljenu domačemu sinu, ki je „začel umirati“.

Ob sreči, ki jo je dosegla kraljevičeva hiša, vas vprašam, dragi: Kedo pa je dandanes prav srečen na zemlji? Odgovoriti mi vtegnete: Le pravičnik je srečen človek na svetu.

Ta vaš odgovor je bil pravi.

Zato premišljujmo o tej resnici z božjo pomočjo danes.

*

Kedo je pravičen?

Odgovor: Pravičen je tisti človek, ki si prizadeva vestno izpolnovati vse dolžnosti, kar jih ima do Boga, do sebe in do ljudi. Torej se pač v dejanju pobožnega sme imenovati ta, ki je pravičen.

A zelo razširjeno je to napačno menenje po svetu: če si pravičen, torej pobožen, ne moreš se razveseljevati prav tako, kakor bi rad; tako vesel biti ne moreš.

Da ni vmestna ta misel, prepričuješ se iz življenja samega Gospoda, ki ni le pravičen in pobožen — nego je tudi neskončno svet. A akopram neskončno svetega, vidimo ga prav tako kakor v tužni tudi v najveselejši družbi — med svati ga gledamo v Kani na Galilejskem. In v tej svatovski družbi celo svoj prvi čudež stori.

Istega, kakoršnega se prepričujemo iz Gospodnjega življenja, nas sv. pismo sploh uči. „Služite Gospodu z veseljem, z veselim petjem stopajte pred njegovo obličje“ — beremo v psalmu (99, 2.) torej v stari zavezi. In v novi zavezi nam veleval sv. Pavel: „Veselite se vselej v Gospodu; veselite se, vam še enkrat govorim.“ (Filip. 4, 4.)

Pravični človek je prav za prav tisti edinec na svetu, ki je zmiraj vesel; ker le on se vselej sme veseliti iz srca.

Le pogledjte, — da se prepričate o tej moji trditvi — le po nekoliko pogledjte v pravičnega življenje.

Kaj pa je drugzega življenje pravičnega tu na zemlji — nego srečno potovanje iz tega zemskega v večno tamošnje veselje? Srečno potovanje in veselo!

Če potuješ n. pr. iz tujine do svojih starišev domu, takrat pozabiš marsikaterih zaprek ob poti: da si le srečno dospel do njih, pa si zadovoljen. — To isto, kakor ob tebi, potujočem do starišev, to isto se opazuje ob vsem našem zemskem potovanju do Boga. Kedar nam postaja namreč težavna ali trnjeva ta pot — srečna je vendar le imenovati, če pomislimo, v kako vesel kraj nas dovêde. Vsaka nadloga se pozabi na zemlji ob tej misli, da stopamo tu na zemlji kar vedno naprej proti hiši svojega nebeškega Očeta.

Kako lepa je pa tudi že ta zemlja, skozi katero gre naša pot v brezprimerno lepšo nad zvezdami; kako lepa že ta po dobroti našega splošnjega Očeta.

Oglejmo si jo po malem.

Velikanskimi gorami je ograjena ta naša zemlja; začrneli gozdi se raztezajo po nje-

nem hribovju in po njenih planjavah; odéta je v zeleno obleko, ki jo krasijo mnogo-bojne cvetice in jo polni mnogoštevilno živalstvo. Nad to našo zemljo je Stvarnik razpel najumetnejši obòk z bliščečim se ozvezdjem. Za svetílo v tej velikanski zgradbi je vžgal solnce, ki gorí, gréje ter vzbuja vse na življenje, kar je po zemlji.

Če vprašam: za koga da je prirejena in okinčana ta mogočna prostorija? — odgovarjate mi vsi: Za človeka.

Za človeka torej, da naj po božjih postavah živeč pravičen bode in kakor pravičnik veseli se stvarjenja ter vživa tega stvarjenja prav po reku Davida kralja: „Služite Gospodu z veseljem.“

Pravični človek na zemlji čuti tudi vsak dan v novo to božjo dobroto nad seboj. To spoznava pravičnik, kako mu Stvarnik ohranjuje dan za dnevom zdravje; vtrjuje moč; potrebnega živeža delí.

A neverni človek ne čuti te božje dobrote. Zato pa tudi ne pozna te hvaležnosti; ne pozna otročje vdanosti Očetu nad oblaki, ki je tako nad vse dober. Zato se neverni človek božjega stvarstva in božje dobrote tudi ne more veseliti s tako čistim srcem, kakor se je veseli pravični na zemlji.

Pomnite, dragi: Ne premoženje, ne posvetni blèsk — to človeku ne podeljuje sreče in veselja. So premožnjaki in so odlični ljudje, ki se vidijo srečne; a — da so v resnici srečni — morajo vselej biti tudi pravični. Če pravični niso, če niso dobri ljudje, nosijo ob vsej navidezni sreči črva v notranjem s seboj. In ta črv jih vedno grize ter grize — in nimajo ga pokoja.

Stopi pa, dragi, v ono revno stanovanje, kjer je bolj pomanjkanje doma, nego obilnost. In prav tam v tem priprostem bivališču vtegneš vgledati pravo srečo. Zakaj? Zato, ker ti ljudje izpolnujo svoje dolžnosti do Boga; do sebe in te male — saj veliko jih kakor priprostáki itak ne morejo imeti — oni izpolnujejo vse svoje male dolžnosti do ljudi. Tem potem so torej pravični in ker pravični, so — srečni in pa veseli.

Če boste, dragi moji, od slej srečnih in veselih ljudi videti hoteli, prašajte najprej: Ali so ti tudi pravični kristijanje? In, če se vam potrdi to vprašanje — potem boste pa bivali sredi med srečnimi pravičniki. Vsak pravični je srečen; srečen tudi takrat, kadar se vidi nesrečen — srečen celó takrat, kadar se sam sebi zdi manj srečen — srečen je vender le in vesel.

Dragi! Po prejetih sv. zakramentih v prošlem tednu* ste sedaj — kakor kraljevič v današnjem sv. evangeliju telesno — dušno živi vsi vi. Čutite se torej; vsak vas se čuti sedaj srečnega v svoji mirni vesti. A kako ostanete srečni? Odgovor: To milost, ki vam jo je podelil zakrament sv. pokore in pomnožilo psv. Rešnjega Telesa vžitje — to milost ohranite za vselej — dušno živi ostanite. Potem boste srečni in veseli. — Tako dušno srečnim vam pojde vsako vaše opravilo — in bodi si, katero si že bodi — vspešneje in srečneje izpod rok. In če kedo popraša ob tej ali drugi priliki po vas, kako se vam godi, gotovo prejme blágoglaseči se odgovor: Ti vsi so pravični; vsi srečni; vsi torej veseli. Amen.

---

*Ker je menda nanesel tako uprav sv. evangelij XIX. nedelje po binkoštih.

XXI. nedelja po binkoštih.

Plačaj, kar si dolžan.
(Matej 18.)

V življenju naletimo na človeka,* ki bi na posodbo jemal, kadar in kjer bi se dalo; a vračal ne bi nikjer in nikedar. Ljudje pravilno pravijo o njem govoreč: Temu na posodbo dajati je toliko, kolikor izgubljati. Ako pride v področje gosposki, pripre ga vakor brezvestnega delalca dolgov. Tak brezvestnež je tudi ob enem odurnejega notranjega človek.

A vtegnil bi priti tudi do moža, čutčnejega mišljenja. Vedno ter vedno bi se mučil ugibanjem: Sem li pač še česa dolžan, je-li še kedo česa od mene zahtevati opravičen? In ko bi bral kje, da se očitnim potem terjajo dolžniki — naj store svojo dolžnost, mislil bi v svoji ozkosrčnosti takoj: Kaj, ko bi ta terjalec med dolž-

nike štel tudi mene; akopram ničesar ne vem, vender le morda mene? To ti je pa mučilec samega sebe — človek premehkega čutenja.

Eden teh prenatancen, drugi prelahkomišljen — prikupil bi se nam za življenje le oni, ki bi hodil kakor dolžnik srednjo pot po vodilu: Ne odlašaj s plačilom, če si dolžan in zapomni si, ali zapiši si, ko ti je plačan dolg, da si v prihodnje nepotrebnih strahov delal ne boš.

Da se, dragi, nikoli prištevali ne bote nehvaležnim dolžnikom — premislimo danes nekatere svoje mogoče dolgove in poučimo se: kako je plačevati. — Opustivši dolžnosti do Boga in do sebe govorimo le samo o tem, česar smo svojemu bližnjemu dolžni.

*

Mogoče je, dragi, da v svojem obče-
vanju z ljudmi nisi bil do bližnjega posebno velicega obzira. Le za-se skrbec, ne pa bližnjega vpoštevajoč pregrešil si se zoper njega ne le slabo mislijo o njem, nego celo slabo besedo ali slabim dejanjem. Tako si zapadel bolezni, ki bi se smela zvati „ból sedanjega časa“ t. j. oni nemarni misli: Jaz sem si prvi in zadnji na svetu, kaj mi mar bližnjikova osebnost?

Navalil si, dragi, morda zoper bližnjika čast podtikajoč mu, česar ni storil in česar bi kakor dober človek tudi storiti ne mogel. Pozabil si ob tem ostre sodbe svetega pisma, ki se glasi: „Ne obrekujte, bratje, drug drugega. Kedor obrekuje svojega brata, ali kedor sodi svojega brata, opravlja postavo in sodi postavo.“ (Jak. 4, 11.) Glej, ti si kaj slabega o bližnjem razširjajoč nesel to nečedno blago, kakor se nese vreča lahkega perja na višavo. Tam si razpusstil vse to in veter je nesel tvoje grdo besedičenje na sever in jug, na izhod in na zahod. Nemogoče bi ti bilo to raztreseno perje spraviti zopet v eno skupino. Zadeva te pa ob takem dejanju tudi vsa ostrost sv. besede, ki veli: „Proklet je podpihovalec in dvojezičnik; zakaj med mnogimi, ki imajo mir med seboj, zdražbo napravi.“ (Sir. 28, 15.) Žal pa, nad vse žal, da bi ti, dragi, ob takem neljubem svojem kretanju tudi nikoli več zadostiti ne mogel terjatvi današnjega sv. evangelija, ki se glasi: „Plačaj, kar si dolžan!“ nikoli več nebi izbrisati mogel dolga žaljene časti in hudobnih sodba.

V človeški družbi je postavljen skoraj vsakedo tako, da ima mnogoterega zapovedovala nad seboj. Zato so za tako razmerje vekovito poučne besede, ki jih je zapisal sv. Pavel. Glase se: „Vsak človek bodi viši

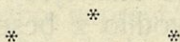
oblasti podložen: zakaj ni oblasti od drugod, nego od Boga . . . Kateri se torej oblasti ustavlja, ustavlja se božji volji . . . Dajte zato vsakemu, kar mu gre: davek, komur davek; dac, komur dac; strah, komur strah; čast, komur čast.“ (Rimlj. 13, 1. 2. 7.). — Sosebno mlaji vas, ljubi poslušalci, ste podložni prav mnogim. Vam ne pride še kmalu doba, da bi mogli reči: Sedaj sem sam svoj — in tudi najsrečnejši izmed vas vender le nikoli izjaviti ne bo v stanu govoreč: Jaz imam le malo viših nad seboj. — Prednikov se nam namreč nikoli ne manjka.

Česa si torej vsem tem zapovedovalcem dolžan? Odgovor: Časti si jim dolžan in spoštljive pokorščine. — Saj ti je zopet v listu do Hebrejcev (13, 17.) zapisano o tem navodilo z besedami: „Pokorni bodite svojim višim in bodite jim podložni. Zakaj oni čuvajo kakor taki, ki bodo odgovor dajali za vaše duše: da to z veseljem store in ne vzdihovaje — zakaj to za vas ni dobro.“ — Pozorne pokorščine si torej, dragi, vsakemu svojih viših dolžan — zato „plačaj, kar si dolžan.“

Tudi dolg na svetnem premoženju, dolg v denarju, se prišteva tem našim važnim zadevam, ki so vsekako vravnati. Zato se vsakedo vas vže v prvih letih

živenja navadi vesten biti v pridobitvi časnega blaga in v plačevanju časnih dolgov. — Tvoj sedanji sloves in sloves vsega poznejega ti živenja je nemalo odvisen od te tvoje natančnosti v svetnih rečeh, o tem, kar zovemo „svoje in tvoje“. — Nikako stalo v poznejem življenju in tudi ne najodličneje te ne zavaruje, da bi kedaj ne bival dolžan ljudem, kakor hitro si se dolg delati in ga ne plačevati navadil v svojih mladih letih. — Tat je na premoženju svojega bližnjega in velik nepravičnik je, ki je dolg napravil in mu še mar ni, da bi le samo mislil tega dolga. Zato povzemi iz današnjega sv. evangelija posebno še za svoje svetne razmere med ljudmi pač prevažni uk: „Plačaj, kar si dolžan.“

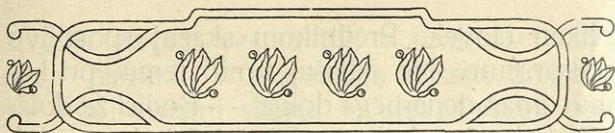

Navajaj se torej, dragi, po navodu evangelijskih besedi: da plačaš vsakemu vse, česar si mu dolžan. — Bodi obziren do slednjega ter povrni bližnjemu kaljeno mu čast in v prihodnje pusti so brata in sestro — rešena Jezusovo drago krvjo — na miru. Zato pa tudi on tebe nadlegoval ne bo. Privošči vsakemu — kakor jo on tebi — dobro besedo. Do sorodnikov, soletnikov, znancev in neznancev bodi vljuden tako, kakor vljuden mora biti

olikan človek. Prednikom skazuj spoštljivo pokorščino. Ne odlašaj vrniti temu, pri komur imaš denarnega dolga. — Bodisi že dolžnik kakoršen koli, vselej „plačaj, kar si dolžan!“ Amen.

XXII. nedelja po binkoštih.

Dajajte torej cesarju, kar je
cesarjevega. (Mat. 22.)

Mala hišica treba reda, če hočejo v njej živeti ljudje. „Dajajte torej hišnemu očetu, kar je hišnega očeta,“ zahteva se po pravici. Neznatni srenji na deželi je potreben red, da bodo zadovoljni mogli biti v tej srenji živeči. „Dajajte županu, kar je županovega,“ je potrebna zahteva. Če je že uborni hišici in skromni srenji potreben red in z redom mir — koliko važneja zahteva po teh blaženih posestvih bo veliki državi, ki jej načeluje kronana glava: kralj ali cesar. Zato je nad vse potrebe v tej veliki skupini postaviti ta, ki nam jo riše današnji sveti evangelij z besedo: „Dajajte cesarju, kar je cesarjevega.“

Premislimo, dragi, v svoj prid, v prid onih, s kojimi nam je živeti in v prid celi tej skupini, koji pravimo država — besede: „Dajajte torej cesarju, kar je cesarjevega.“

*

V naši avstrijski državi je cesar najviša osebnost. On je nedotakljiv; Gospod je živenu in smrti svojih podložnih. Vsako razžaljenje njegovega imena se ostro kaznuje, lepo vedenje do njegove osebe in tako, ki je koristno za vso državo, se pa radodarno odlikuje. Sama svetopisemska beseda nas po današnjem sv. evangeliju do tega bodri govoreč: „Dajajte cesarju, kar je cesarjevega“ — čast torej, komur čast.

Cesar ne more priti do vsacega nas ter mu govoriti in veleovati iz obličja v obličje. Zato ima po širni svoji državi namestnikov, ki so postavljeni v njegovem imenu. Ta deželna gosposka nam zapoveduje v svètnih stvareh — in da smo jej pokorni, to je naša dolžnost. Spoštovati jo moramo, ker posluje mesto cesarja. In ne le radi strahu pred njo — ker nosi meč — jej moramo biti vbogljivi, nego radi svetopisemskega besedila, ki naj nam do duše zveni: „Vsak človek bodi viši oblasti podložen; ni namreč oblasti od drugod,

nego od Boga: katera pa je, postavljena je od Boga.“ (Rimlj. 13, 1.)

A ne le vladarju in njegovim pooblaščencom sploh naj smo podložni, da izpolnimo evangeljsko zapoved: „Dajajte cesarju, kar je cesarjevega“ — svetna gosposka potrebuje namreč duhovske prav tako kakor duhovska svetnè. — Da se ohrani lep red, morata druga drugi biti v podporo. — Zato bomo popolnoma izpolnovali zapoved: „Kar je cesarjevega — cesarju“ takrat, kadar bomo spoštovali tudi duhovsko gosposko, ki naj je do svètne prijazna; z njo edina in njej pomagalka.

In še na drug način moremo izpolnovati naročilo „Kar je cesarjevega — cesarju.“ — Morda biva več mojih poslušalcev po raznih učilnah, kjer poučujejo skrbni učitelji in vestne učiteljice. Kedo nam je pa ustanovil te šole in nam preskrbel v teh šolah nas učečih? Odgovor: Po cesarjevi odredbi so ustanovljene te šole in njegova volja je ta, da smo podložni v njih učenikom in jim poslušni. Te besede, dragi, ki jih ponesemo iz tihega pristana naših šol v življenje, te nam bodo odmevale kakor glasno zvonilo v našem notranjem vse dni našega poznejega življenja.

A še daljnih dolžnosti današnja evangeljska zapoved „Cesarju, kar je cesarjevega“

budi v nas. Vsaka hiša v cesarstvu naj bo zase kakor majheno, lepo vrejeno kraljestvo. Stariši v hiši naj bi bili kakor vladarji, otroci in posli pa njim poslušni in podložni. Kako srečna bi bila vsa država, ko bi v vsaki njenih hiš z vso častjo vladala oče in mati in bi se v mirni ljubezni zbirala krog nju vsa rodovina.

Zato hočemo mi vsi po božji zapovedi „Spoštuj očeta in mater“ se ravnajoč pripomoči v to, da bo prava krščanska vsaka naših hiš — in srečna bo iz tisoč ter tisoč takih krščanskih naših naselbin sestavljena celotna nam država.

*

*

*

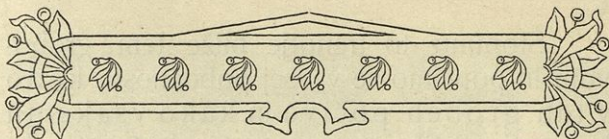
Bogu darujoč dušo in vest in cesarju zvestobo dosežemo, dragi, v svojem življenju brezdvombeno teh dragocenih posestvin — da pridemo v vsem do zaželenega reda in miru. V takem redu in miru nam bode pa lahko izvrševati vseh teh nalog in opravil, kakoršnih zahteva od nas vsacega nas poklic.

Dragi! Sveta cerkev ob svoji najsvetejši daritvi, sveti maši, izrečno imenuje razun papeževega in v tistem okraju vladajočega škofa tudi cesarjevo ime proseč za njegov vsestranski blagor. — Bodi nam ta njena

častitljiva šega merodajen kazalec za naše življenje: kako nam spoštovati najvišo glavo v naši državi, cesarja, ter povzemati ga v svojo gorko molitev. Uči naj nas, kako naj se v molitvi spominjamo sploh vsake nam po Bogu dane oblasti. Bode naj nam namig, da prav s tako molitvijo lajšamo svoje zasebno življenje proseč v njej tudi tega si neprecenljivega dôbra; da bi še nam bili srčno vdani vsi oni, kojim načelujemo mi sami, koje imenujemo svoje si podanike. Amen.

Za Vseh svetih dan.

Veselite se in radujte se; zakaj
vaše plačilo je obilno v nebesih.
(Mat. 5.)

Kako lepo žari v sedanjih jasnih nočeh nad nami zvezdnato nebo. Zvezda svetli ob zvezdi in vse skupno oznanjajo velikost Onega, ki jih je prižgal ter odredil, da vsaka ostane na mestu, dokler je ne vniči sodnji dan ali jej ne odkaže božja previdnost takrat družega prostora v tem novem in boljem stvarjenju, ki pride za sedanjim.

In kako gorko svetlé danes po grobovih našega pokopališča lučice, našim umrlim v spominj. Kakor da bi bile za nekaj trenutkov zapustiti hotele same nebne svetilke svoje veličastne prostore ter bi se bile vogle na hribčke, pod katerim naši ljubi smrtno spanje spé, tako se nam zdi.

Stopimo to trenutje bliže tem grobovom in poučimo se v vsej pobožnosti, kedo v teh grobeh počiva in kako vsakemu tu počivajočih pripomoči hočemo do dušnega mu miru.

*

Prvi grob, do katerega naj stopim, je grob mojega očeta. Nekaj let že prerašča ruša to drago zemljo, ki je sedaj edino očetovo posestvo in še to le toliko časa, dokler poljubnega tovariša ne pridruže očetovim kostém. To resno uro mi do dna duše zveni sodba iz pregovorov kralja Salomona, ki se glasi: „Moder sin razveseljuje očeta“ (Preg. 10, 1.). Sem li bil ves čas, kar sem bival ob očetovi strani, res tisti modri sin, kojega vse vedenje je bilo tako, da ni nikedar očetu bilo v žalost? Sem jim bil li pač res v veselje? — Srčnim vzdihom ter iskreno molitvico za očetovo neumrjočo dušo hodim naprej.

In tam drugi hribček svete zemlje, da mi sveteje nima več božji svet. Ljube mi matere počivališče je to. Da mi počí srce, menil sem, ko so mi mater devali v grob. Z materinim srcem so mi ob enem zakopali vso tisto ljubezen, ki jej enake nobena zakladnica nima na svetu. Ko se v iskrenih vzdihih spominjam svoje zlate ma-

tere, zatrjujem to samemu sebi v svoj srčni mir, da se pač nikedar v živenu nistem pregrešil zoper sv. pravilo, ki ga je napisal sv. Pavel (Efež. 6, 2. 3.) z besedami: „Spoštuj svojega očeta in svojo mater, to je prva zapoved z obljubo: da ti bo dobro in da boš dolgo živel na zemlji“.

In grob naprej. Kako mal grobič in kako veliko lučic. Kedo pač tu počiva? Materin in očetov angeljček je tu — rodbine najmlaji, rodbini najljubši član. Kako, da najljubši član? Nič umevnejega, nego to. Saj žalil ta tu speči otrok še nikedar nikogar ni — niti sposoben ni bil žaliti koga. Pač enkrat je žalil: žalil to pot, ko je zapustil očeta in mater, brate in sestre in rodno hišo ter se po božjem vkrepu na to človeškimi trupli posejano njivo preselil do žetve sodnega dne. — Molitve mi za dušo, ki je bivala v tem ljubkem telescu, ni treba, pač pa naj ta sedanji nebeški krilatec Boga prosi za-me in za vas.

Grob takoj tam-le naprej je prijatelj grob. Oj prijatelj — kako dragocena beseda! Bil mi je ta prijatelj v živenu oko in uho, roka in noga mi je bil, bil mi je drugi jaz. Nikoli se čudil nisem, da se mi je ob njega pokopu trgalo srce in ob vsakem koraku, ki sem ga vmeril posebno še po njegovi smrti, mi je v umu bila

Sirahova modrost iz sv. pisma, ki je zapisana v vekovitih besedah: „Imej veliko takih, kateri bodo mirni s teboj; a izmed tisoč ti bodi le eden svetovalec“. (Sir. 6, 6.) Če kedaj, spominjati se ga hočem tega enega — žal, da je le eden! sosebno danes v prijazni priprošnji.

Tu pa prijateljica leži, vrstnica mojih dni, moja radost na svetu, moje tolažilo v veselih in žalostnih dneh. Ne enega koraka nisem včiniła, da bi prijateljica ne bi bila vedela zanj; ne ene besede govorila, da bi jej jasna ne bila tudi takrat, kadar je slišala ni; ne ene misli nisem imela, da bi jo bilo treba svoji prijateljici prikrivati. Iz visoke pesmi (2, 2.) bi moji prijateljici zapisane smele biti besede, ki se kakor nalašč na njo glase: „Kakor lilija med trnjem, taka je moja prijateljica med hčerami“. Gorko molitvijo do neba podajam se z njenega groba.

Od daleč se mi nasproti blišče grobovi naših boljarjev; teh, ki so toliko zavidnikov imeli, dokler so živeli — ki jih pa danes na tej božji njivi ne zavida nikedo. Tako leže pod težko grudo kakor vsak drugi; tako prosijo molče govoreč naših molitev za-sé kakor vsak drugi in bolj še pričajo o ničnosti vsega posvetnega, nego vsak drugi — saj je bilo ob njihovem razkošnem

živenju tukaj na svetu misliti tako težko, da smrt ženáči pod lopato vse to, kar je bil rodil beli dan. Modri starega zakona v svojih pregovorih (22, 7.) tako resnično o njih piše, ko govori: „Bogatin gospoduje nad uboge in kateri jemlje na posodo, je suženj“ — a usodno pristavlja: „Kateri ubozega tare, da bi povečal svoje bogastvo; dá sam bogatejemu od sebe in bo v potrebi“. (Preg. 22, 16.) Danes so v potrebi! Prosečemu tudi za nje pa bi mi ne bilo prišlo na misel, da bo prav trdo ob premožnjakovem grobu počival največi revež naše srenje.

Naj obiščem tudi tega reveža grob. Kako vrvi vse danes po našem pokopališču! Venci leže po grobovih in cvetice so posejane tu po njih; toliko cvetic, da bi si skoraj misliti ne mogel te množine v sedanjí najpoznejí jeseni. Ni ga groba, da bi ne bil zrahljan in okinčan ta naš Vseh svetih dan. — A to počivališče, ki mu tik ob robu stojim, to je pa zaraščeno tudi danes, brez zeljenave je, brez cvetic in brez vencev, brez luči. Revež nad zemljo — revež še tudi pod zemljo: taka žala misel se mi vsiljuje. A čakajva, predragi, morda pa temu ni s cela tako? Morda je ta tu pokopani revež, ki so ga pozabili vsi župljanje, morda je pred vsedobrim Bogom gori nad zvezdami

lepše odet v svojem čednostnem oblačilu, nego vsi ti, ki sem je ob tej današni hoji po domačem pokopališču imel pred očmi; morda je — akopram ubožec umrl, „nesen bil kojkoj po smrti po angeljih v Abraha-movo naročje“ (Luk. 16, 22.) in je vseh tu zagrebenih — izvzemši materinega in očetovega angeljčka — edin, ki mu nič več ni treba bilo naših priprošnja; a je treba, da on za nas prosi Boga.

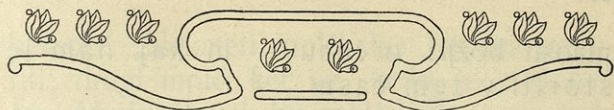
*

*   *

Sedaj je nastalo mračno — večerna megla léga po vrhovih in nižavah. Verniki pogašajo svoje lučice po grobovih, pogasili pa niso spominjskega ognja na te ljube si mrtve v svojih dušah.

Končujoč svoj pohod današnji resnobni dan po tej božji njivi, posejani človeškimi trupli — trupli teh umrlih, ki smo je večidel poznali, dokler jim je živim duša bivala v telesih — prosimo usmiljenega Boga, da bi vse te tu spéče, a sodnji dan vzbujene združil njihov desni angelj varuh ob božjem prestolu — prosimo Boga, da bi tudi mi, tu navzoči, počivajoč kedaj na tem ali na onem cerkvenem pokopališču, združeni bili z njimi v bivališču, po kojem gre vse koprnjenje našega srca — gori v prelepem bivališču nad tisočerima ter tisočerima nebnimi zvezdami. Amen.

XXIII. nedelja po binkoštih.

Tisti čas je Jezus množicam
govoril.

(Mat. 9.).

Vsak izrek sv. pisma in vsako besedo svetih evangelijskih sporočil nam je razlagati navada. Današnjemu evangeliju začetni izraz je beseda o „času“. — Pač važnega pomena, dragi moji, je beseda čas. Nepreračunljivega pomena za vsakega nas je beseda čas.

V času se je zgodilo vse; v času bivamo tu na svetu mi; dobro delati moremo in moramo vsi mi, dokler je čas. Večo vrednost od zlata in srebra ima čas za vse človeštvo, za nas.

Premišljujmo zato, dragi, danes o tem imenitnem posestvu, ki nam je izročeno po

milosti božji: o času — in kaj nam je storiti v tem času.

*

Dragi moj! Stvarnik te je odločil za na svet. Tu naj živiš 20—50—70, morda več let: ta čas ti je na svetu odmeril. Po svobodni volji ga smeš rabiti ta čas življenja; a enkrat pa daš o njegovi porabi natančen odgovor.

Vse je torej do tega, da si čas znaš prav vravnati.

Kupec imenuje čas glavnico ali kapital. Kupec hoče s tem reči: Čas je za-me prav te vrednosti kakor denar; ker v času si lahko pridobim denarja, a ga neskrbeč tudi lahko izgubim. Ko torej kupec pravi času glavnica ali kapital — imenuje ga prav za prav denar. — Če je kupcu čas denarjeve vrednosti, bode pač te iste vrednosti za vsacega nas — naj si že živimo v tem ali v onem poklicu: delati mora vsak nas in vse delo nam je v zato odločenem času.

Čas ti pride, dragi, da govoriš in čas da si tiho. Če govoriti treba ni, pristuje ali tvojim maloštevilnim letom ali tvoji neizkušenosti in tvoji neučenosti še prav posebno to, da si tiho ali da sploh le prav malo govoriš. V sv. pismu bereš o tem v Sirahovi knjigi (20, 6. 7.) naslednje

besede: „Nekateri molči, ker ne zna govoriti; drugi molči ker ve, kedaj je pripravi čas. Modri človek bo molčal do časa; toda nesramnik in nespametnik — ta dva ne bosta pazila časa“. — Čas bode za - te, dragi, da govoriš takrat, kadar te kedo vpraša; vpraša o čem takem, kar je tvojega posla in poklica. O praznih marnjah vprašan biti ne maraj. Kadar bode treba z besedo biti komu na roko, takrat govori. — „Modri molči do pripravnega časa“ so sv. besede, te naj ti bodejo ravnilo. Ko pride pa tak zanj pripravi čas, potem modri govori in rad bode svojim govorjenjem pomoči potrebnemu blaga podpora.

Kakor ti je odmerjen čas dela, tako ti od dôbe do dôbe — da si nabereš novih moči — dohaja tudi čas počitka. Če si pridno delal in zvesto, privošči ti vsakedo počitka — a, če si delal le površnje ter svojih dolžnosti nisi izpolnoval do natančnosti, počitka ne zaslužiš in ti ga ni treba. Tak počitek bi se ti moral zdeti potem samemu sebi kakor neka ukradena dôba. — Ni ga vreden jela — kedor ne dela!

Kakor stariši, tvoji gospodarji, sploh predniki zahtevajo računa od tvojega porabljenega časa — tako bode o vsem tem računa zahteval od tebe tvoj Bog. — Ker v času se izveličaš lahko; a se v času tudi lahko po-

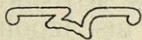

gubiš. Izveličaš se pa za večno, ali pa se za vselej pogubiš. — Kratki čas tvojega zatajevanja tù ti je porok večnega življenja tam; a kratek čas tvoje posvetnosti ti bode pa tudi tvoje nesrečne večnosti vzrok.

In kadar nehaš živeti, dragi, potem neha sedanji čas za-te; čas se ti v večnost spremeni.

*   *

Zato nam je ni važnejše skrbi za bogoljubno tukajšnje in na večnost se ozirajoče svoje življenje od te — da se od slej prav rabeč svoj čas vsi vedemo po apostolovem svarilu, ki se glasi: „Glejte torej, bratje, kako bi varno hodili; ne kakor nespametni — nego kakor pametni: odkupujte čas, ker dnevi so hudi“. (Efež. 5, 15. 16.) Amen!

XXIV. nedelja po binkoštih.

In zvezde bodo padale z
neba in moči nebeške se
bodo gibale. (Matej 24.)

Néstvarjen je Bog, ki biva vedno isti, vedno neizpremenjen za večne čase.

A vse, kar je stvarjenega, vse to je pa zapadlo poginu. Vse, prav vse poginu — razun stvarjenih duhov; vse stvarstvo in čovekovo telo. Zato nam je tako imeniten izrek trpina v sv. pismu Joba (14, 1. 2.), ki se glasi: „Človek, od žene rojen, živi malo časa in je z mnogimi nadlogami obdan. Kakor cvet se prikaže in vsahne; beži kakor senca in nikoli ne ostane stanoviten.“

Zato tudi nikedár ni trdil nobeden razumnik — in ko bi mu manjkalo tudi vere — da večno ostane to, kar je stvarjenega bilo.

Tvarina se spreminja pred našimi očmi brez prestanka: rastline, živali ter človeška telesa bodo prah in pepel. Iz tega prahu in pepela nastanejo nova bitja, kakor jih v življenje poklicati hoče Gospod. — Slednjič pak pa se poruši vse to stvarstvo, ki je vidimo krog sebe: zemlja in ozvezdje in nebo; a „mi čakamo po njegovih obljubah novih nebes in nove zemlje, na kateri prebiva pravičnost.“ (II. Petr. 3, 13.)

To, kar je splošnje prepričanje vsakega umstvenika, to nam stavi žarečimi pismeni današnja evangelijska beseda pred oko, ki slôve: „In zvezde bodo padale z neba in moči nebeške se bodo gibale.“ (Mat. 24, 29.)

O tem koncu vsega stvarjenega premislimo v svoj pouk danes.

*

Strašen dan bo dan plačila:
Zemlja se bo v prah zdrobila —
Priča David in Sibila.

(Dan jeze.)

Kaj bi bilo, ko bi jelo stanovito deževati in bi naraščale vode in bi polnile struge in bi se razlili valovi čez te struge na plodna polja in travnike ter bi izpodkopavali vtrjena stanovanja ljudem? — Bivalcev bi

se polastila brezmejna dušna groza. Reševati bi jeli iz poslopij, kar bi rešiti bilo — a kaj bi to pomagalo: naslednji hudourni val bi jim iz rok utrgal to, o čemer so menili, da je na varno položeno bilo.

In da bi ne jenjale in bi se ne zaprle zatvornice neba in potokov iz zemlje — vsa dolina bi postala jezero. Pogubonosni valovi bi pljuskali tam, kjer so blestele bujne cvetice, kjer je polje obdeloval skrbni ratar, kjer se je med prijetnim zelenjem zibal rženi pšenični klas.

In da bi še ter še lilo iz oblakov in hrumela voda iz podzemskih tukav, niti živali na zemlji, niti njim dani gospodar, človek, bi ne ušel konečnemu poginu.

O podobnem in le še o hujšem prevratu v naravi nam govore današnjega sv. evangelija besede.

Ne strašni prizor o naraščajočem in vse poplavljačem vodovju; ne ognjeni dež iz neba, kakor je uničil bil kedaj Sodomo in Gomoro; ne strahovit potres, ki giblje od časa do časa zemljino osrčje in nam jemlje pogum in zavest — ne to in ono — ne takih in tem podobnih prizorov v tem božjem, nam vstvarjenem domu — temveč veliko silneje pojave nam slika današnjega sv. evangelija beseda.

„Kmalu po bridkosti teh dni“ — tako strašno se glasi — „solnce otemni in mesec

ne bo dajal svoje svitlobe in zvezde bodo padale z neba, in moči nebeške se bodo gibale . . . Takrat bo velika bridkost, kakoršne ni bilo od začetka sveta do sedaj in je tudi ne bo. In ko bi ne bili prikrajšani tisti dnevi, ne bi bil otet nobeden človek . . . In takrat se prikaže znamenje Sinu človekovega na nebu in takrat bodo ječali vsi rodovi na zemlji . . . Kakor blisek pride od solnčnega vzhoda in se posveti do zahoda, tak bo tudi prihod človekovega Sinú! . . . In pošlje svoje angelje s trobento in z velikim glasom in zberejo njegove izvoljene od čveterih vetrov od konca neba do njegovega kraja . . .“ (Mat. 24.) Tako današnje nedeljsko poročilo iz sv. Mateja. Sv. evangelist Luka pa pri- stavlja: „Znamenja bodo na solncu in na mesecu in na zvezdah — in na zemlji bo stiska med narodi zavoljo strašnega šumenja morja in valov . . . Zakaj nebeške moči se bodo gibale . . .“ (Luk. 21.)

Dragi! Kaj ne, tudi le površnje pre- motrujočim te vekovite besede se nam zgraža naš duh; strah nam sega v mozeg in kosti. Prošnja, naj nam ljubi Izveličar takrat ne odtegne svoje milosti, nam ob njih iz dna duše puhti.

In kedaj, dragi, naj se zgodi ta strašnôba v božjem stvarjenju?

Tudi na to vprašanje nam je zabeleženega v svetih listinah vsaj na pol odgovora, ki se glasi: „Onega dneva in one ure pa ne ve nikedo, niti angelji ne v nebesih — le sam Oče.“ (Mat. 24, 36.)

So pa, razun teh vam branih in razloženih, nekatera predznamenja poslednjega dne — namreč: da se poprej izpreobrne judovsko ljudstvo (Ozeja 3.); da se poprej sv. evangelij oznani še po vsej zemlji (Mat. 24.); da nastopi pred sodnjim dnem Antikrist: človek, ki si bo prisvajal božjih časti, zval se Krista in mnoge zapelje. (II. Tes. 2.)

* * *

Dosti, dragi, vam bodi o poginu zemlje in vseh zvezd nad nami in vseh moči pod nami in o konečni tej razsodbi vsem nam — ali naj postanemo na to za večno srečni v nebesih ali za večno nesrečni v strašnem kraju pogubljenja. — Prosimo danes usmiljenega Jezusa, naj nas ne pahne ta za veke nam odločujoči dan izpred svojega obličja in da nas sprejme zbrane na svojo desnico, v hišo svojega Očeta. —

Spomni se, o Jezus mili,
Oni dan se me usmili! Amen.

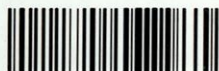
(Dan jeze.)

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

00000525437

